UGR Biblioteca Universitaria

A
16
310
4.a.8
16.

UGR Biblioteca Universitaria

Nº 1
13233

BIBLIOTECA
UNIVERSITARIA
GRANADA

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

EPITOME DE STATV RELIGIONIS, ET DE priuilegijs, quibus à summis Pontificibus est decoratus.

AVCTORE P.F. IOANNE de la Cruz Talabricensi, sacri Ordinis Prædicatorum.

secunda editione emendatum, & auctum.

Anno 1617.

CVM PRIVILEGIO.

Toleti, Apud Didacum Rodriguez Typ. Regium.

UGR Biblioteca Universitaria

Esta corregido año 682.

Agustín de Castro

Esta corregido conforme el Expurgatorio del año de 1707: en 26 de Octubre de 1717.

UGR Biblioteca Universitaria

etiam pro ſua ſingulari ſapientia quondam epiſcopus Cordubenſis, & Conquenſis, & tandem Episcopus Palentinus, electus à ſacris cõfeſsionibus Catholiciſsimorum Regũ Ferdinandi, & Iſabelæ, eorundem eximius prædicator, & Capellaneus maior extitit. Hic etenim pro ſua laudabili magnanimitate, ita apud Reges, & Principes acceptus fuit, vt cõmuniter de illo vulgariter dicatur, quod traia la Corte al retortero. Hic tandem pro ſua incomparabili magnificentia præter ſumptuoſum edificium, ingentes opes auri, argenti, & pretioſorum ornamẽtorum quibus ſuum ditauit Colegium vita viuens, et poſt mortem copioſiſsimas eleemoſynas taliter eſt elargitus, vt meritô cũ noſtro D. Antonino; pater pauperũ appellari haud dubiê queat. His et alijs multis elogijs poſſes. O prçclarum Colegium: exornari quæ luce clariora omnibus conſtãt, â quibus ob hoc ſuperſedendo hoc meum opus â te nobilitari deſiderans libenter offero, tuum patrocinium humilter implorando, libenter confitendo, quôd quæ de manu tua accepimus reddimus tibi. Vale.

(.?.)

LIBER

UGR Biblioteca Universitaria

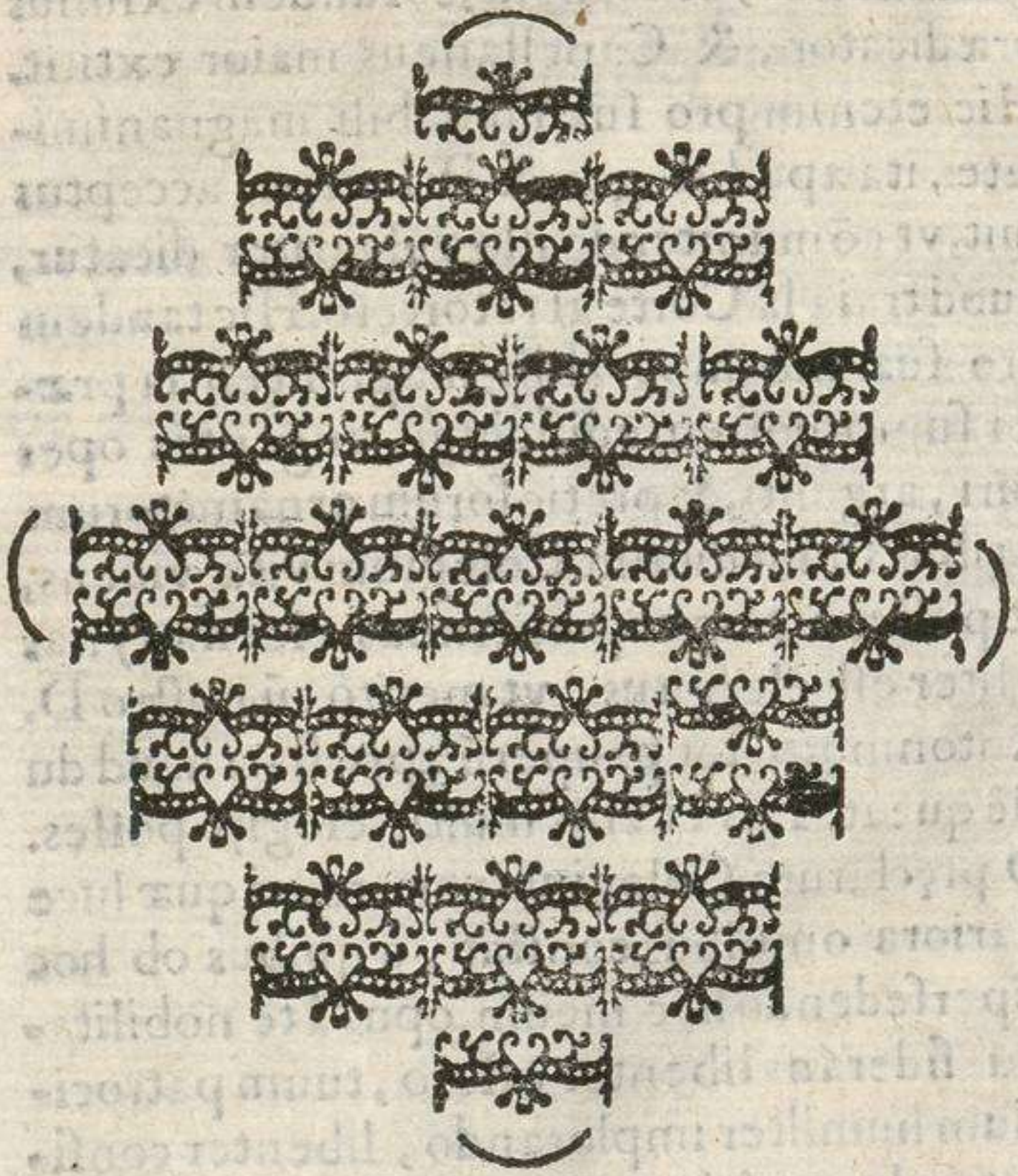

UGR Biblioteca Universitaria

LIBER PRIMVS, DE STATV RELIGIONIS.

PROLOGVS.

IN ISTO Libro explicatur in quo consistat status Religionis, & ad quæ Religiosus ex vi suæ professionis obligetur. Qualiter suis superioribus, vt patribus, vt iudicibus, & vt prælatis subdatur. Et quanta sit istorum superiorum potestas; tam ex iure communi, & particulari suarum legum; quam etiam ex priuilegijs eisdem competens ad gubernandum, & puniendum, ad ligandum, & soluendum subditos suos in vtroque foro.

A CAP.

UGR Biblioteca Universitaria

CAP. I.

De ſtatu in communi.

DVB. I. Quid ſit ſtatus. Concluſio. Status eſt diſpoſitio conueniens homini ſecundum modum ſuæ naturæ (vt poté cum libertate, & non coactê) cui obligatur homo cum quadam immobilitate, & firmitate. Dicitur cui homo obligatur, quia licêt laicus faciat omnia, quæ facit Religioſus, non tamen eſt in ſtatu Religionis. Cum nõ exerceat illa ex obligatione. Et dicitur cum quadam firmitate, & immobilitate. Quia ſicut in corporalibus, quod facilê mutatur, non eſt ſtabile, & quod mouetur, non ſtat, ſic in ſpiritualibus. Iſta tamen firmitas, & immobilitas cauſatur per ſolemnitatem voti: Sicut & cõtractus ciuilis firmatur per ſolemnitatem iuris. Vnde viduitas, & virginitas, quæ non ſunt voto firmatæ, non ſunt ſtatus. Nec etiã Clericatus: cum ex illo ad coniugium poſſit Clericus retrocedere. Quanuis enim, qui eſt in vno ſtatu poſsit ad ſtatum altiorem aſcendere, ſicut Religioſus licité ad Epiſcopatum

UGR Biblioteca Universitaria

tum aſcendit; non tamen poteſt à ſtatu Religionis ad inferiorem ſtatum retrocedere. Prędicta doctrina eſt communis Thomiſtis cum D. Tho. & Caiet. 2.2.q. 183. art. 1.

Si arguas. Quia poteſt Epiſcopus retrocedere ad ſtatum Religionis: ergo eſt licitus trã ſitus à ſuperiori ad inferiorem ſtatum. Ad hoc reſp. quòd Epiſcopus dum manet Epiſcopus, vt potè, cum cura animarum, non poteſt fieri monachus; ſi tamen non valente ſuorũ ſubditorum ſalutem procurare, & ſuis ouibus proficere ob impedimenta ſtatim à nobis numeranda, tollatur ab eo cura animarum, ex qua conſtituitur in ſtatu Epiſcopali, & ad quam retinendam non obligatur ex voto, poterit tunc fieri monachus.

Pro cuius maiori explicatione, Not. ex D. Tho. 2.2.q. 185. art. 4. quôd dum Epiſcopus ſuis ouibus prodeſſe poteſt, non poteſt Epiſcopatum deſerere ob quietem etiam contemplationis. Paulus enim ad Eph. 1. ob neceſsitatem ſubditorum a contemplatione beatitudinis ſe diferri patienter tolerauit. Ob aliquas tamen cauſas, poteſt Epiſcopus de licẽtia Papæ Epiſcopatum deſerere, & Religionem intrare. Et harum prima cauſa ſit, ob defectum conſcientiæ, vt ſi ſit homicida, aut ſy

UGR Biblioteca Universitaria

moniacus. Secunda,ob defectum corporis, aut ſalutis,vt ſi ſit ſenex. Tertia, ob defectū ſcientiæ requiſitæ. Quarta,ob irregularitatē. Quinta,ob defectum ſubditorum, quibus Epiſcopus prodeſſe non poteſt. Sexta , quando ex alicuius prælatione graue oritur ſcandalum. Niſi aliàs ſcandalum oriatur ex malitia volentium fidem,& iuſtitiam calcare. Seclusis tamen prædictis cauſis , erit peccatum mort. illa diſpenſatio,nec erit valida. Quia Epiſcopus iure diuino aſtringitur cure animarum,ſed Papa non poteſt diſpenſare in iure diuino,niſi iuxta voluntatem veri domini quæ talis præſumitur eſſe,vt cum cauſa legitima diſpenſet, ſeu declaret ius diuinum non obligare tunc,& alias non,ergo.

Dub. 2. an in Eccleſia ſit diuerſitas ſtatuū. Prima concluſio. In Eccleſia eſt diuerſitas ſtatuum, vt Epiſcoporum , & Monachorum,ſicut & diuerſitas officiorum,vt prædicatorum,& Doctorum. Ita D. Tho. 2. 2. q. 184. art. 2. hoc enim pertinet ad Eccleſiæ perfectionē. Sicut enim in naturalibus perfectio, quæ eſt in Deo ſimpliciter,non poteſt eſſe in creaturis niſi multipliciter: Sic perfectio gratiæ,quæ in Chriſto ſicut in capite adunatur, ad eius membra diuerſimodè redundat , vt

ſic

UGR Biblioteca Universitaria

ſic corpus Eccleſiæ perfectum ſit. Vnde dicitur de Chriſto ad Ephe.4. ipſe ſcilicèt, Chriſtus, dedit quoſdam Apoſtolos, alios verò Euangeliſtas,alios autem Paſtores, & Doctores ad conſummationem ſanctorum. Et hoc ita expedit; tùm ad neceſsitatem actionum Eccleſiæ,quæ vt expeditiùs exerceantur,& ſine confuſsione,debent ad eas diuerſi homines deputari; tum etiam ad dignitatem,& pulchritudinem Eccleſiæ,quę in quodam ordine conſiſtit. Vnde 3.Reg.10. vidēs Regina Sabba omnem Sapientiam Salomonis, habitacula ſeruorum,& ordinis miniſtrā tium,non habebat vltra ſpiritum.

Secunda concluſio. Differentia ſtatus ſumitur ex ordine ad perfectionē prout vnus ſtatus eſt altero perfectior. Differentia tamē officiorum ſumitur ex ordine ad diuerſas actiones. Differentia vero graduum ſumitur per reſpectū ad ordinem pulchritudinis Eccleſiaſticæ, prout in eodem ſtatu, & officio, vnus eſt altero ſuperior,vnus præeſt,& alter eſt ſubditus. Ita D. Tho.2.2.q.184.art.3.

Tertia concluſio Satus largè ſumptus diuiditur in incipientes,proficientes,& perfectos.Ita D.Tho.art.4.

Dub.3.quis ſtatus ſit perfectior. Prima.

UGR Biblioteca Universitaria

concluſio. Status Epiſcoporum eſt omnium perfectiſsimus. Ita D. Tho. art. 7. & oppoſitum eſt erroneum. Quia Epiſcopi tenent locum Apoſtolorum; ſed eſſet erroneum negare ſtatũ Apoſtolorum eſſe alijs ſtatibus perfectiorem, ſecundum illud 1. co. 12. quoſdam poſuit Deus in Eccleſia, primum Apoſtolos, &c. Et idem Apoſtolus ad Ephe. 4. ait, nos ſumus primitias ſpiritus habentes. Secundo ad ſtatum Epiſcopi requiritur vitę perfectio, vt ait D. Tho. 2. 2. q. 185. art. 1. ad 2. & conſtat ex illo Ioan. 21. vbi Chriſtus antequam Petro Paſtorale officium committeret, ab eo quæſiuit, an ipſum plus cæteris Apoſtolis diligeret, & quia Epiſcopi munus eſt, alios etiã religioſos ad perfectionẽ adducere: ad ſtatũ autem Religioſi non requiritur vitæ perfectio, ſed Religio eſt via ad perfectionem. Vnde Chriſtus Mat. 19. non dixit adoleſcenti, ſi es perfectus, ſed ſi vis perfectus eſſe vade, & vende. Et ratio iſtius differentiæ eſt, quia ſecundum Dion. de Eccleſ. Hierar. cap. 6. perfectio pertinet ad Epiſcopum actiuè ſicut ad perfectorẽ, ad Monachum autem paſsiuê ſicut ad perficiendum, requiritur verô, quôd ſit perfectus, qui alios debet ad perfectionẽ adducere, non ſic autem, qui debet ad perfectio-

UGR Biblioteca Universitaria

fectionem adduci, ergo.

Si arguas: qui vouit Religionem debet prius intrare Religionem, quam aceptare Epiſcopatum, vt diffinitur in cap. per tuas, de voto, ergo ſtatus Epiſcopi non eſt perfectior. Ad hoc reſpond. quôd quando perfectio vnius rei includit alterius rei perfectionem, & aliàs ſunt incompatibiles, qui vouet, quod eſt minus, ſatis implet votum, ſi omiſſa re minore faciat maiorem, vt ſi vouiſti perpetuô ſeruire hoſpitali, imples votum intrãdo Religionem, vt habetur in cap. ſcripturæ, de voto, at Epiſcopatus etiam ſi ſit ſtatus perfectior compatitur ſecum ſtatum Religionis, & ſic in dicto caſu prius ille debet fieri Monachus.

Secunda concluſio. Status Religioſi eſt perfectior quam ſtatus curati. Ita D. Thom. 2.2.q. 184. art. 8. & patet, quia Religioſus habet obligatam totam vitam ad opera perfectionis, ſcilicèt ad caſtitatem, &c. at curatus nec ratione ordinum obligatur ad opera externa perfectionis, vt ad caſtitatem, ſed vt ait D. Tho. art. 20. ex ſtatuto Eccleſiæ Latinæ, vt patet in cap. placuit d. 32. & cap. cũ in præterito d. 84. votum caſtitatis annectitur ſubdiaconatui, etiam ſi verbo non emitatur:

UGR Biblioteca Universitaria

vt ait D. Tho. in 4. diſtinct. 37. q. 1. art. 1. nec etiam ſunt curati in ſtatu perfectionis ob curam animarum. Quia ſtatus perfectionis inducit obligationem perpetuam ad opera perfectionis, ſed curatus non eſt obligatus ad perpetuam curam animarum, poteſt enim illam deſerere, & tranſire ad Religionem etiam inconſulto Epiſcopo, vt dicitur in cap. duę ſunt 19. q. 2. ergo. Secundo. Et ſi cura animarum ſit quid perfectius quam ea ad, quæ tenetur Religioſus, tamen iſta cura non conuenit curato cum obligatione perpetua, vt dixi. Nec conuenit ei principaliter ſicut Epiſcopo, ſed ſicut coadiutori, & inſtrumento Epiſcopi. Et ſic ei non omnia, ſed quædam peculiaria circa curam animarum comituntur.

CAP. II.

De ſtatu Religionis.

DVB. I. Quid ſit ſtatus Religionis. Prima concluſio. Status Religionis eſt quidam modus viuendi totum hominem Diuino cultui applicans ſub aliqua regula, abducendo eum a curis

UGR Biblioteca Universitaria

curis ſeculi retardantibus a perfecta charita te,& vnione cum Deo. Ita colligitur ex D. Tho.2.2.q.186.art.1.

Secunda concluſio. Status Religionis eſt a Chriſto inſtitutus. Ita patres communiter quos refert,& ſequitur Enriq.tom.1.lib.12. cap.5.nu.2.& lit. g. quia ſtatus iſte conſiſtit in obſeruantia trium votorum, ſcilicèt obedientiæ,caſtitatis, & paupertatis; ſed vota iſta ſunt a Chriſto inſtituta. De paupertate enim dicitur Matth.19.ſi vis perfectus eſſe, vade,& vende,omnia,quæ habes,& da pauperibus. Et de obedientia ſubditur ibi, & vene ſequere me. De caſtitate etiam ibidem dicitur,ſunt eunuchi, qui ſe caſtrauerunt, id eſt,amputauerunt vſum,& poteſtatem venereorum,non per abſciſionem membri corpoream,ſed per votum caſtitatis,propter Regnum Dei.ergo.

Dub. II. an Religio importet ſtatum perfectionis. Prima concluſio affirmatiua. Ita D.Tho.2.2.q.186.art.1. Quia omnis perpetua traditio in finem charitatis ordinata conſtituit ſtatum perfectionis; ſed talis eſt Religio,vt conſtat ergo. Vbi nota, quôd traditio hominis ad Deum,alia eſt interior per charitatem; & iſta eſt perfectio eſſentialis

UGR Biblioteca Universitaria

Chriſtianæ vitæ,& finis omnium præceptorum,& conſiliorum. Alia eſt exterior, per quam homo ſolemniter dedicatur diuino cultui;& iſta eſt veluti medium ad dictum finẽ aſſequendum,ex quo ſequitur.

Secunda concluſio. Religioſus non tenetur habere perfectionem charitatis: ſed tenetur tendere ad illam. Ita D. Tho. art. 2. & patet,quia ſtatus Religionis eſt diſciplina quędam,qua aliquibus exercitijs ad perfectionẽ deuenitur;ſed qui operatur ad finem,nõ eſt aſſecutus finem neceſſariò,ſed tantum requiritur,quôd ad eum tendat,ergo ſatisfacit Religioſus tendendo in finem charitatis medijs taxatis in ſua regula. Et ſic qui aſſumit ſtatum Religionis, & non habet animũ mutandi vitam ſecundum illum ſtatum, aut ſi iam profeſſus mutet illum animum peccat. mort. cum ſit ſimulator in re graui contra virtutem Religionis. Imò, ſi tantum habet animum ſeruandi tria vota eſſentialia, & alia obligẽtia in ſua regula ſub peccato mor. peccat venialiter. Cum firmet animum cõtra ſpiritualem profectum,& ponat obicem Spiritui Sancto,ne eum per media præſtantiſsima ducat ad perfectionem.

Dub. III. an eſſentia ſtatus Religionis

UGR Biblioteca Universitaria

nis consistat in tribus votis, scilicet, obedientię, castitatis, & paupertatis. Prima cõclusio. Voluntaria paupertas est primum fundamẽtum ad perfectionem charitatis acquirendũ, & ad statum Religionis. Ita D. Tho. 2.2.q. 186.art.3.patet ex illo Matth.15.si vis perfectus esse vade, & vẽde omnia, quæ habes, & da pauperibus: ac si dicat, abhoc debes incipere, si vis tendere ad perfectionem. Secũdo status Religionis est quoddam exercitiũ, & disciplina, qua deuenitur ad finem charitatis, & eius perfectionem; sed ad hoc oportet abstrahere omnino affectum à rebus temporalibus per voluntariam paupertatem, vt enim ait Agustin. lib. 83.q. 36. nutrimentum charitatis est diminutio cupiditatis; perfectio, nulla cupiditas, & lib. 10. confe. cap. 23. loquens Agustinus cum Deo ait, minus te amat, qui tecum aliquid amat, quod nõ propter te amat.

Secunda conclusio. Perpetua, & omnimoda castitas requiritur ad statum Religionis. Ita D. Tho. art. 4. quia ad statum Religionis requiritur abstractio impedientium hominem ne totaliter feratur in Dei seruitium; sed vsus copulæ carnalis retrahit hominem ne totaliter feratur in Dei seruitium: tum ob ve he-

UGR Biblioteca Universitaria

vehementiam delectationis; tum etiam ob ſolicitudinem circa gubernationem vxoris, filiorum, & temporalium pro illorum victu: ergo.

Ex hoc patet Comendatarios de Sanctiago, de Alcantara, & de Calatraua non eſſe propriè Religioſos. Ita D. Tho. 2. 2. q. 186. arti. 4. ad 3. & cõmuniter Thomiſtæ cõtra Naua. & alios quos refert Manuel Rod. in qq. regul. q. 1. ar. 6. to. 1. Quia iſti nõ vouent omnimodam caſtitatem, cũ ducant vxores. Vnde nec gaudent priuilegio cap. ſi quis ſuadẽte diabolo, vt ait Caie. ver. excomunicatio. Nec ipſi mutando habitum manent excommunicati. Secùs eſt de comendatarijs militẽſibus, cum ſolemniter voueãt perpetuam, & omnimodam caſtitatem, obedientiam, & paupertatem. Verum eſt, quôd Alexander. 3. Bulla vnica, vbi approbat Religionem Sãcti Iacobi de Spata cum voto coniugali ſtatuit, quôd qui manus violentas iniecerit in fratres, vel ſorores dicti ordinis manet excõmunicatus. Quo etiam priuilegio gaudẽt per communicationem ſuorum priuilegiorum alij comendatarij aliorum ordinum militarium.

Tertia concluſio. Ad ſtatum Religionis

UGR Biblioteca Universitaria

nis requiritur obedientia. Ita D. Tho. art. 5. & patet. 1. quia perfectio Religionis consistit maximè in Christi imitatione: secundum illud matth. 19. Si vis perfectus esse vade, &c. Et veni sequere me: Sed in Christo maximè commendatur obedientia, ergo. 2. status Religionis est disciplina quedam, & exercitium quo tendimus in perfectionem, vt dixi, sed qui instruuntur, sicut discipuli, vt perueniant ad aliquem finem debent sequi directionem eius, cuius arbitrio exercitantur: ergo Religiosi in pertinentibus ad vitam Religiosam, debent subijci per obedientiam alicuius instructioni, & imperio: Vnde in cap. hoc nequaquam 7. q. 1. dicitur: monachorum vita subiectionis habet verbum, & disciplinatus.

Quarta conclusio. Ad statum Religionis requiritur, quòd paupertas, castitas, & obedientia cadant sub voto. Ita D. Tho. artic. 6. quia Religiosi sunt in statu perfectionis, vt dixi cap. 1. dub. 3. sed ad statum perfectionis requiritur obligatio ad ea, quæ sunt perfectionis; quæ obligatio fit per votum, ergo cũ status Religionis consistat essentialiter in paupertate, castitate, & obedientia; & hæc sint opera perfectionis externa status Religionis, ad hæc debet Religiosus cũ voto obligari.

Quintæ

UGR Biblioteca Universitaria

Quinta concluſio. Prædicta tria vota paupertatis, obedientiæ, & caſtitatis debent eſſe ſolemnia per profeſsionem expreſſam, vel tacitam ad certam regulam, ſeu Religionem a ſede Apoſtolica approbatã, vt ait Bonifa. 8. cap. vnico, de voto, & vo. redẽp. Et vt iſta profeſsio valeat, debet fieri in manibus illius, qui poteſt profitentem tali Religioni incorporare: vt cum communi ſentẽtia tenet Panor. in cap. correctum, de reg. iur. & Silu. ver. Religio. 8. nu. 14.

Ex dictis patet, quôd licêt Greg. 13. Bu. 26. declaret patres Societatis Ieſu, etiã ſimplici voto caſtitatis aſtrictos, eſſe verê, & propriê Religioſos, & irritet matrimonium cum illo ſimplici voto celebratum, adhuc tamen eſt diferentia inter iſtos, & alios Religioſos voti ſolemnis, quôd iſti eſſentialiter, & ex iure diuino ſunt inhabiles ad matrimonium; tum, quia illorum votum a tempore Apoſtolorum habet iſtam vim irritandi matrimonium, nec extat aliqua lex Eccleſiaſtica, quę illam vim ei tribuat: tûm etiã, quia per iſtud votum ſolemne totaliter homo Deo traditur, & conſecratur per internam voluntatẽ iuxta doctrinam D. Tho. 2. 2. q. 88. ar. 7. at Religioſi Societatis voti ſimplicis, ex iure Eccle-

Caute lege hæc et ſq conclusio ſimpliciter adverſantur bullę Gregorij 13.

UGR Biblioteca Universitaria

Eccleſiaſtico prædicti decreti Greg. 13. ſunt inhabiles ad matrimonium, & ſic in omni ſententia poſunt diſpenſari per Eccleſiam ad matrimonium contrahendum. Imò in dicto decreto Greg. habetur, quòd ex cauſa rationabili poſunt dicti Religioſi voti ſimplicis a Miniſtro generali dimiti, & votis iſtis liberari iuxta ſuas conſtitutiones 2. par. cap. 4. ſi tamen iſti ſine licentia Miniſtri generalis recedant ſunt apoſtatæ, & excommunicati, vt ibidem decernitur.

Sexta concluſio. Inter illa tria vota Religionis votum obedientiæ eſt præſtantius. Ita D. Tho. 2. 2. q. 186. ar. 8. quia per votum obedientiæ offertur Deo maius bonum, ſcilicet, propria voluntas ratione cuius, quod fit ex obedientia, eſt magis aceptum Deo, quã id quod fit ex propria voluntate. Vnde ieiunium ex propria voluntate factum non acceptatur a Deo. Eſai. 58. vbi interrogantibus quibuſdam ieiunãtibus, quare ieiunauimus, & non aſpexiſti, reſpondet Deus: quia in die ieiunij veſtri inuenitur voluntas veſtra. Secundo quia ſub voto obedientiæ continẽtur alia vota, & cæremoniæ regulares, & ſic in profeſsione fratrum prędicatorum ſola obedientia expreſſê promititur.

Dub.

UGR Biblioteca Universitaria

Dub. 4. an Religioſus peccet mort. tranſgrediendo vota, & alia contenta in ſua regula. Prima concluſio. Religioſus tenetur ſub peccato mort. ex genere ſeruare tria vota eſſentialia. Alia tamen ſub peccato veniali, niſi ſub formali precepto, & in virtute ſanctæ obedientiæ mandentur. Ita D. Thom. 2. 2. q. 186. ar. 9. Imô vt ipſe D. Thom. notat, in noſtro prędicatorum ordine non obligamur etiam ſub peccato veniali ad conſtitutionũ obſeruantiam, vt in eiſdem diſponitur: niſi ad vota, & expreſſè mandata in virtute Spiritus Sancti, & ſanctę obedientiæ. Et niſi, vt ait D. Tho. ad 1. adſit negligentia mortalis, vel venialis, aut contemptus. Et tunc aderit negligentia, vt ibi explicat Caie. quando ſupponito, quôd vadis, V. g. ad matutinas vadis negligenter. Tunc peccas venialiter negligenter eundo. Quia & ſi nõ tenearis ſub peccato ire ad matutinas; ſi tamen vadis, debes à te excutere omnem negligentiam. Sicut & ſi hodie non tenearis orare, ſi tamen ores debes atentê orare. Contemptus autem tunc aderit (ait D. Thom. ad tertium, & ibi Caie. quando quis renuit ſe ſubijcere legi, hoc eſt non vult facere, quod lex iubet ex eo, quòd illud ſibi iubetur. Et contemptus iſte ex

UGR Biblioteca Universitaria

ex ſuo genere eſt peccatum mort. cum opponatur directé obedientiæ, quæ obligat ſub peccato mort. ex genere. Qui tamen habet animum, & conſuetudinem ob iram concupiſcentiam, aut aliam cauſam violandi legē, nō eſt cōtēptor formaliter, vt ait D. Th. ad 3.

Secunda concluſio. Epiſcopus Monachus, vt ait D. Tho. 2. 2. q. 88. art. 11. ad 4. tenetur ſub peccato mort. ad tria vota eſſentialia prædicta, ſicut alij Religioſi, nec liberatur à voto paupertatis, vt ait D. Tho. 2. 2. q. 88. ar. 11. ad. 4. & Enriq. to. 2. lib. 10. ca. 33. quidquid Manu. Rod. cū alijs incautê dicatin ſu. 2. p. c. 70. n. 5. Quia Epiſcopus iſte manet Religioſus iuxta dicta: cū ſtatus Religionis nō repugnet ſtatui Epiſcopi, & aliàs ſtatus Religionis eſsētialiter cōſiſtat in tribus votis paupertatis, ſcilicêt, caſtitatis, & obedientiæ.

Ex dictis patet primô, quod Epiſcopus Monachus de nullis bonis teſtari poteſt, cū non habeat proprium. Ita communiter cum D. Thom. 2. 2. q. 185. art. 6. & 8. Soto. 10. de iuſ. q. 5. ar. 7. & Cob. cap. 1. de teſtam. nu. 18. Alij tamē Epiſcopi poſſunt de ſuis bonis patrimonialibus teſtari. Non tamen de bonis Eccleſiaſticis, aut intuitu Eccleſiæ acquiſitis: ſed iſta in dominio Eccleſiæ conſeruen-

UGR Biblioteca Universitaria

tur: vt dicitur in cap. quorundam, de test. Et licét in cap. cum officijs de testa. idem statuatur de Clericis, sed iam lex ista non est in vsu in Hispania, sed de omnibus bonis testãtur Clerici, & in eorum bonis succedunt eorum consanguinei ab intestato, ita libr. 5. nouæ Recop. tit. 8. l. 13.

Secundo sequitur Episcopum Monachũ teneri portare habitum suæ Religionis: cum habitus iste sit obligationis signum. Ita D. Tho ar. 8. imò in 8. Synodo generali actione 10. cap. 27. præcipitur, Episcopis Monachis sub pœna depositionis, ne vestem monasticam deponãt, & cap. clerici 2. de vita & ho. cle. precipitur Episcopis vti rocheto: nisi monachi sint: quos oportet ferre habitum monachalem: quem si deponant, erũt apostatę. Ita Enriq to. 2. lib. 10. cap. 53.

Tertia conclusio. Episcopus Monachus, etsi non teneatur ad obseruantias suæ Religionis, officio Pontificali repugnantes: cuiusmodi sunt solitudo, silentium, aut vigiliæ graues, quibus impotens redderetur ad execuẽdum Pontificale officium: tamen tenetur ad obseruantias non impedientes Pontificale officium: quales sunt ieiunia, abstinentia a carnibus, &c. In quibus tamen potest secum

in

in necessitate dispensare, sicut prælati Religionum secum in necessitate dispensant. Ita D. Tho. 2.2.q.185.art.8. Secundo in constitutionibus ordinis Prædicatorum d. 2.cap. 15. in glo. habetur, quod prouinciales in suis prouincijs moneant Episcopos ordinis, vt in vestibus, abstinentijs & alijs non impedientibus Pontificale officium ordini se conforment. Aliàs non concedant eis fratres in socios, & concessi reuocentur. Hæc de votis Religionis in communi, deinceps agemus de illis in speciali.

CAP. III.

De voto paupertatis.

NOt. Quôd Religiosus per votum paupertatis abdicat à se dominiũ cuiuslibet rei temporalis, & peccat. mort. ex genere tale votum violãdo. In individuo tamẽ peccabit mort. vel venialiter eo modo, quo peccat, qui contrectat rem alienam inuito Domino rationabiliter. Et sic quæ est materia grauis ex obiecto furto: eadẽ erit grauis pro cõstituẽdo peccato mortali contra votum paupertatis.

Notandum hoc non procedit de omni vero religioso et caute legenda non nulla quæ de voto paupertatis vero renunciatur.

UGR Biblioteca Universitaria

Dub. 1. an Religiosus possit habere pecu lium. Not. quôd peculium est habere aliquid deputatum, & sequestratum ab alijs ad vten dũ illo, vel iure Dominij possidendo, & defendendo illud vt proprium; vel iure solius administrationis ad illud, scilicêt, administrãdum, vel distribuendum secundum leges, & conditiones sibi prefixas; vel iure vsusfructus tantum, qui est facultas vtendi re, & fructibus eius in propriam, & etiam aliorú vtilitatem; salua tamen substantia rei fructiferę: vel solius vsus, qui est facultas vtendi re ad vsus proprios tantum.

Prima conclusio. Religiosus non potest, etiam de licentia Papę, habere peculium irreuocabile, quod, scilicêt, saltem à Papa non possit reuocari, & limitari in quos velit vsus. Ita Silue. Ver. Abbas 4. §. 3. & Lud. Lop. 1. p. c. 154. Quia Religiosus per votum paupertatis abdicat à se omne dominiũ, & proprietatem, quam importat prædictum peculium irreuocabile.

Secunda conclusio. Licitum est Religiosis habere pecunias in communi depositas ad vsus sibi à Prælato concessos, aut concedẽdos. Ita Ludou. Lopez, & patet ex vsu. Nec sic habere pecunias inducit proprietatem: cum

UGR Biblioteca Universitaria

cum sint per Prælatum reuocabiles, & limitabiles pro vsibus sibi placentibus. Vbi Not. Primo, quôd si Religiosus habet licentiã distrahẽdi aliquas pecunias in quos vellit vsus, potest etiam in actus illicitos consumere illas: vt ait Medina in su. in 7. præcepto. §. 29. cuius sententia est, communiter vsu recepta. Licêt alij oppositum sentiant satis probabiliter, & forte verius. Quia cum Prælatus nõ sit dominus, sed dispensator bonorum Religionis, & non dissipator, non potest concedere licentiam expendendi pecunias, nisi pro vsibus liticis. Et sic licẽtia ab eo data religioso iuxta facultatem concedentis videtur esse interpretanda.

Not. secundo, quôd secundum victoriam cõmuniter receptum (de quo Lud. Lopez) non peccat Religiosus mort. retinendo pecunias in cella, & non in communi deposito. Dum tamen habeat animum expendendi eas de licẽtia Prælati. Et intelligitur hoc, duplici limitatione, prima quôd intelligitur stãdo in natura voti paupertatis, & secluso speciali præcepto si circa hoc imponatur. Secunda, quôd non retineatur pecunia in cæla, vel alibi extra commune depositum animo cædi illam Prælato. Imo si Religiosus, quando

UGR Biblioteca Universitaria

à Prælato fit ſcrutinium, liquid in cęla, vel alibi retentum cælet, peccaret mortaliter ex genere. Imo magiſter Vandelus cenſet, eſſe peccatum mort. etiam ſi res cælata ſit leuis. Sed rei veritas eſt, quôd etiam in illis præceptis, ſicut & in alijs naturalibus, & poſsitiuis, quod ex ſuo genere eſt, peccatum mort. fit veniale ob leuitatem materiæ.

Dub. 2. an liceat Religioſis habere cenſus, & redditus annuales.

Prima concluſio. Ante Conc. Trid. licebat Religioſis de licentia ſuorum prælatorũ habere tales cenſus, etiam ad diſtrahendum in vſus ſibi placentes: dum prælatus non reuocaret, vel limitaret talem licentiam. Ita Silu. Naua. & alij quos refert, & ſequitur Ludo. Lo. Quia iſtud peculium cum ſi à prælato reuocabile, non inducit proprietatem.

Secunda concluſio. Etiam poſt Conc. Trid. non peccant Religioſi habentes cenſus, & redditus annuos, non tantum loquendo de redditibus ſibi, à ſibi ipſis legatis in teſtamento ab eiſdem condito ante profeſsionẽ, aut à parẽtibus, ſiue ab alijs ſibi relictis: ſed etiam loquendo de redditibus emptis ex bonis à Religioſo iam profeſſo acquiſitis, & quorum dominium tranſierat iam in com

munita-

UGR Biblioteca Universitaria

munitatem. Potest enim communitas reddi tus illius census, nomine tamen communita tis fundati, concedere Religioso in præmiũ suilaboris, vt constat ex vsu sapientissimo rum, & timoratorum.

Si obijcias, quia in Conc. Trid. sess. 25. cap. 2. statuitur, non licere Religiosis vtriusque sexus bona mobilia, vel inmobilia quouis modo acquisita, vt propria possidere: sed ista superiori traddantur, & conuentui incorporentur. Et iterum dicitur sic, non liceat superioribus Religiosorum bona stabilia Religiosis concedere, etiam vsum fructũ, vsum, vel comendam. Vbi per bona stabilia intelliguntur bona inmobilia, & census. Ad hoc resp. quôd loquitur Conciliũ de redditibus non habendis etiam quantum ad vsum, vt proprijs, & irreuocabilibus per prælatos, & sine eorum licentia distrahendis. Intendit enim Cõcilium tolere â Religiosis dominiũ, & proprietatem, vt cõstat ex titulo dicti cap. qui est de paupertatis voto integerrimê seruãdo. Et si aliud intendat illud decretum, nõ est cum tanto rigore receptum ob multas necessitates Religiosorũ, quibus ex bonis cõmunitatis nõ subuenitur, etiã iuxta suum statũ, & Religiosã paupertatẽ. Quod maximê verũ

UGR Biblioteca Universitaria

habet inmonialibus. Ita Lu. Lo. c. 154. vbi citat Nau. & Man. Rod. in su. to. 1. c. 90. nu. 9.

Dub. 3. an possit Religiosus sine licentia sibi donatum recipere. Not. duplicem esse licentiam, aliam expressam, & formalem: aliam virtualem, seu interpretatiuam. Et ista explicatur dupliciter, primo quando subditus certô scit, quôd si petat licentiam à Prælato non sibi denegabitur, sed simul scit, Prælatum velle, quôd nihil fiat sine eius licentia expressa. Et ista virtualis licentia ad nihilũ valet; cũ illa enim non potest Religiosus exire à conuentu. Secũdo quando per signa probabilia credo, quòd si ego faciam aliquid. V. g. emam librum, aut aliquid donem, hoc prælato placebit. Et de hac interpretatiua licentia loquimur quoties dicimus illam sufficere. Ita Lud. Lop. to. 1. cap. 156. & Manu. Rod. in su. 1. p. c. 31. nu. 3.

Prima conclusio. Etsi sit probabilis sentẽtia Victorię asserentis posse Religiosum, seclusa speciali prohibitione circa hoc, recipere aliquid sine Prælati licentia: dum tamẽ habeat animum petendi licentiam quando expendet illud, probabilius tamen videtur, illud non posse recipere sine prælati licentia saltim interpretatiua. Quia talis receptio sicut,

UGR Biblioteca Universitaria

cut, & datio eiusdem rei est translatiua dominij: ergo & est interdicta Religioso. Cum per votum paupertatis reddatur in capax dominij.

Secunda conclusio. Religiosus accipiendo sine licentia aliquid communitatis, aut rem alteri Religioso applicatã, peccat mort. ex genere. Cum accipiat alienum inuito domino rationabiliter. Ex paruitate tamen materiæ erit peccatum veniale, vt si à communitate accipiat sibi gallinam. Secus esset si donaret eam extraneo.

Tertia conclusio. Religiosus accipiendo ab amico prandium, aut alia comestibilia nõ peccat. Ad hoc enim præsumitur habere licẽtiam à Prælato interpretatiuam. Et idem est de Religioso existente cum licentia extra conuentum, qui habet consequenter licentiã interpretatiuam recipiendi sibi oblata.

Dub. 4. an possit Religiosus sibi applicata distrahere sine licentia. Prima conclusio. Religiosus emens, vendens, mutuans, commutans, aut donans, aliquid cõmunitatis, vel sibi applicatum sine licentia saltem interpretatiua, peccat mort. ex genere. Quia in istis actibus, cum sint translatiui dominij, habet se vt Dominus, & vsurpat alterius dominium.

UGR Biblioteca Universitaria

minium. Poterit tamen commodare librum, aut aliam rem sine expressa licentia. Quia per commodatum non transfertur dominium.

Secunda conclusio. Religiosus potest dare alteri Religioso sui conuentus librum valentem quinque argenteos, aut aliud simile. Ita Ludou. Lopez 1 p.q. 156. co. 3. imó Manuel Rod in su. 1. p. cap. 90. nu. 11. tenet, posse dare librum valentem quinque aureos. Item potest Religiosus commutare libros cum alijs libris etiam secularium æquè bonis: vt ait Ludou. Lop. con. 4. Quia ad omnia prædicta præsumitur adesse licentia prælati interpretatiua: si aliâs non stet specialis prohibitio prælati in contrarium. Imô vt ait Ludou. Lopez iuxta istam interpretatiuam licentiam Religiosus iter agens ex pecunijs sibi datis in eleemosynam, aut aliter acceptis potest expendere cum consanguineis etiã diuitibus vsque ad decem aureos, aut eorum valorem. Hæc enim donatio non censetur prodiga: sed rationabilis, in ratihabitione Prælati fundata.

Dub. 5. quantam licentiam potest Prælatus regularis sibi, & subditis concedere ad donandum extraneis.

Prima

UGR Biblioteca Universitaria

Prima concluſio. Prælati regulares poſſunt ſibi, & ſuis concedere licentiam donandi vſque ad decem aureos de bonis ſibi applicatis, pro cauſa pia, & rationabili. V. g. pro pauperibus, pro nuptijs cognatorum, pro gratificatione beneficiorum, pro cultu diuino, & ſimilibus. Non tamen poſſunt amplius inſumere ſine licentia Prouintialis, aut alterius ſimilis, vel ſuperioris Prelati. Ita Cordo. in ſu. q. 54. & Ludou. Lop. in inſtruct. nego. lib. 2. cap. 40. Et ita (ait iſte) præceptum eſt fratribus ordinis Predicatorum in capitulo Piſano. Et hoc ita ſeruant Prælati timorati, & docti. Et intelligitur cõcluſio de donatione inter viuos, non de donatione cauſa mortis. Hæc enim in multis æquiparatur teſtamento, quod Prælatus regularis condere non poteſt. Ita Naua. lib. 3. cõſ. 6. tit. de dona. & Manuel Rod. in ſu. 1. p. ca. 90. nu. 7.

An verò prædicti Prælati poſsint concedere licentiam ad prædicta, hoſpitibus ſui ordinis. Ad hoc, ſecunda concluſio ſit negatiua. Ita Ludou. Lop. in ſu. 1. p. cap. 156. in fine. Quia in conſtitutionibus fratrum Prædicatorum, d. 1. cap. 14. habetur, quôd Religioſus non expendat pecunias ſine licẽtia ſui Prælati: ſed Prælatus vnius conuentus non eſt

pro-

UGR Biblioteca Universitaria

propriè Prælatus hoſpitum in ſuo conuẽtu exiſtentium, etiamſi in aliquibus ex diſpoſitione dictarum conſtitutionum, & ordinationum ſuperiorum, hoſpites eis ſubdantur, ergo.

Tertia cõcluſio. Religioſus extra ſuum conuentum cum licentia exiſtens, cenſetur habere interpretatiuam licẽtiam ad expendendum pecunias, non tantum pro vſibus in itinere neceſſarijs: ſed etiam quoties inſtat neceſsitas, aut vtilitas expendendi aliquid, nec ad eſt prælatus, poteſt cum interpretatiua licentia, quæ tunc etiam præſumitur adeſſe, illud expendere.

Hæc dicta ſint de Religioſis intra ordinẽ degentibus. Nam alijs ex Papæ licentia ab ordine exemptis, vt Epiſcopis, aut alijs beneficiatis ſolet Papa ampliorem concedere licentiam, vt ſcilicèt, ex redditibus ſuorum beneficiorum, vel ex aliter acceptis poſsint in vita, vel morte ad pia ŏpera prolibito diſpenſare.

Hactenus dicta procedunt ſtando in natura voti paupertatis, & ſecluſis ſpecialibus prohibitionibus ſummorũ Pontificum, aut aliorum prælatorũ. Nouiſsimæ Clem. VIII. in motu qui incipit, Religioſe Congrega-

tio-

UGR Biblioteca Universitaria

tionis , edito 3. Kalendas Iulij anno 1594. multa vetat Religiosis vtriusque sexus exceptis militaribus, circa largitionem munerum. Quæ tamen omnia, exceptis pœnis ibi impositis, continentur in iure communi antiquo, vt notabimus.

Primò, interdicitur Religiosis etiam Prælatis, & conuentibus ne per se, aut per alios, etiam indirectè, aliquid liberaliter, vel munera donent: exceptis leuibus esculentis, & poculentis, & ad deuotionem pertinentibus munusculis. Et adhuc ista leuia nomine conuentus largiantur, & vbi superiori de consensu conuentus videbitur expedire. Et quidem donatio liberalis vetatur Religiosis, in ca. nulli liceat, & in cap. si quis, de rebus Eccles. non alien. & ca. cum ad monasterium de statu Monac. Et donatio leuium nomine conuentus facienda habetur etiam in ca. tua nuper, de his quæ fiunt à Prælato sine consensu capituli.

Not. Primo, pro explicatione, quòd in hoc decreto sola liberalis donatio vetatur quæ secundum D. Tho. in 1. d. 18. q. 1. art. 2. est datio irredibilis, compensationem non intendens. Et sic bene possunt Religiosi cum licentia suorum Prælatorum eleemosy-

nas

nas facere, festa celebrare, expendendo aliquid pro musica, &c. remunerare, & gratificare obsequia, & beneficia recepta a Medico, aduocato, aut ab alijs. Hæc enim & similia non sunt propriè donationes, sed satisfactiones. Secũdo not. quôd donatio indirecta in hoc decreto vetita, dicetur V.g. si conuentus remittat liberaliter, & non titulo elemosynæ, aut alio iusto titulo legitimam Religiosi iam hæreditatam, aut alia debita; aut si Religiosus mutuet, animo non repetendi mutuum.

Tertio Not. res leues esse in duplici differentia. Aliæ sunt ita paruæ, quôd nullam merentur recompensationem, vt calculus benedictus, modicus panis, & ad ista dispensandum non est necessaria dicta licentia. Aliæ sunt æstimabiles, & recompensabiles siue sint comestibilia: sicut vna caia de conserua, siue sint res ad deuotionem pertinentes: sicut vna imagen, vnas horas, &c. & de his præcipitur, quòd detur nomine, & consensu cõuentus. Et licèt in isto decreto tantum fiat mentio de leuibus comestibilibus, & ad deuotionem pertinentibus: idem etiam dicendũ est de leuibus alterius generis, sicut vna caxa de cuchillos, &c. Quoties enim in aliqua regula

UGR Biblioteca Universitaria

gula excipiuntur aliqui casus, consequenter manent excepti similes casus. Ita in Clemen. exiui de paradisso, § d i. de, & est communis sententia iuristarum Bart. in cap. 2. de coniugio leprosorum, Feli. in cap. Pastoralis. Imô licêt l. x (dicunt isti) limitaret exceptiones dicendo, exceptis istis tantum casibus, adhuc exceptio est extendenda ad similes casus. Sicut in le. fin. C. de reuocandis donat. statuitur, quód per solas quinque causas potest reuocari donatio; & tamen glossa cũ communi sentẽtia tenet, posse reuocari per alias similes causas. Et ratio est, quia cum lex non possit excipere omnes casus exceptione dignos: ponit aliquos loco exemplorum. Et si obijcias communẽ regulam iuris, quôd casus exceptus firmat regulam in nõ exceptis. Inteligitur de casibus non exceptis, qui aliàs sunt dissimiles, exceptis.

Secundò, vetatur in dicto decreto Religiosis, etiam prælatis ne ista dona interse largiãtur; nisi rerum minimarum, & cum licentia superioris in scriptis. Et quidem ista largitio vetatur Religiosis hic, & in locis supra citatis ad adipiscenda officia, & dignitates, & sic donati, quæ non fit hac intentione non vetatur hic. Exceptio vero minimarum cum prælati

UGR Biblioteca Universitaria

lati licentia habetur, in ca. Exijt qui seminat de verb. signific. §. de vilibus.

Not. primo quôd pro assignanda materia leui in hoc, non datur certa regula: sed iuxta regulas prudentiæ attentis circunstantijs loci, temporis, personæ, & finis, erit statuenda, secundum Naua. in ca. non dicatis. n. 25. Quod enim respectu vnius personæ, & in vno loco, vel tempore est paruum, respectu alterius personæ, &c. est magnum. Et quod in se est paruum respectu alicuius finis, potest esse magnum. Sicut deferre triticum, aut alia extra Regnũ, in se est quid paruum: sed in órdine ad bonum reipub. erit magnũ. Et sic pro assignanda materia leui sunt duæ regulæ.

Prima est, considerare finem istius legis vetantis donationes extra ordinem ad fugienda multa damna ex dissipatione patrimonij Christi prouenientia; & vetãtis donationes inter Religiosos, ne praua ambitione impulsi pro consequendis in Religione gradibus, & dignitatibus alter alterius gratiam aucupetur. Et sic secundum hoc licêt Religiosus furando, aut sine licentia donando quatuor argenteos. V. g. peccet mortaliter contra iustitiam, aut contra votum paupertatis

pertatis, si ista materia, vt suppono, sit grauis pro furto, vel pro voto paupertatis, non tamen erit materia grauis pro virtute liberalitatis nec eam donãdo Religiosus, dissipatur patrimonium Christi, aut dignitas aucupatur. Et sic nec peccatur contra istam legem. Ista doctrina approbatur à Naua. tract. de Datis & promiss. vbi explicando decretum Bonif. VIII. prohibentis data, & promissa ad aliquid gratis, vel ex iustitia obtinẽdum, ait, non satis esse, dare rem, quæ si defraudetur, esset peccatum mortale. Nam tali personæ potest dari, verbi gratia, equus vt rectè iudicetur, tale donum eum non obcæcandum, qui est finis dictæ legis. Et confirmatur hoc ex cap. & si quæstiones, de Symonia. vbi Papa scribit cuidã Episcopo, ne timeat incidisse in symoniam per hoc, quòd eius frater dedit equum Cardinali; qui eum consecrarat. Quia præterquàm quòd ibi nullum interfuit pactum: equus erat donum nimis paruum respectu talium personarum, nec censetur, Cardinalem ex hoc ad illud inclinatum.

Secunda regula pro cognoscẽda materia leui istius legis est, grauitas pœnarum impositarum pro eius transgressoribus. Et secun-

UGR Biblioteca Universitaria

dum hoc, omnis donatio quę non punitur pę nis istius legis, & si aliàs sit ista lege vetita, vt potè, si non fit cũ licentia superioris, & no mine, & consensu conuentus, reputatur leuis. Vbi nota quôd vt pœna sit iusta debet proportionari culpe. Et cum lex ista, vt potè à Christi Vicario lata, sit sancta, & illius pœnæ grauissimæ, non est extendenda ad minima, V. g. ad vnum libelum, & similia. Quia ad ista non se extendit ratio legis. Imò licêt istorum largitio sine licentia Prælati sit aliàs peccatum mortale contra votum paupertatis: tamen respectu istius legis, & in ordine ad finem illius, erit tantum culpa leuis. Cum sit donum leue, nec puniatur pœnis istius legis. Quæuis enim lex intendit punire peccata, quæ sunt grauia in ordine ad eius finem.

Tertiò præcipitur Religiosis, ne cum aliquo benefactore, vel pręsule etiam ex eodẽ ordine assumpto occasione transitus, aut ad memoriam accepti beneficij, gratiquê animi testificationem, aut quauis occasione pecunias insumant honorificê, lautê, & oppipa rê, pro eorum receptione, pro conuiuijs, pro exhibendis spectaculis, etiam Pijs. Nisi re vera pro diuino cultu, & veris pauperum necessitati-

UGR Biblioteca Universitaria

ſitatibus,habita in hoc neceſsitatis ratione,& ex conſenſu ſuperioris:vel aliàs in rebus licitis,nec vetitis per capitula Prouincialia, aut Generalia. Iſta etiam ſumptuum prohibitio,ſicut,& cõuiuia,& farſæ,vetantur in ca. comeſationes,& ca. multis, & ca. non liceat. d.44.

Not. primo. Hic tantum vetari ſumptus exceſsiui,dum dicitur honorificê, oppiparê, & lautê. Vnde non eſt hic vetitum inuitare aliquem ſine iſta prophanitate,& multo minus,quod fit in Religionibus quando in feſtis ſuorum patronorum inuitant alios Religioſos,& perſonas deuotas. Sic enim fraternitas conciliatur,& plebs ędificatur. Et quod inſumitur in feſtis, monumentis, & Euchariſtiæ ſolemnijs,& pauperum hoſpitio, ſeruata in hoc modeſtia Religioſa,iam excipitur in iſta lege. Vbi etiam habetur,quôd ſi diuites occaſione tranſitus, vel ex deuotione, aut neceſsitate ad Religioſorum loca diuertant,communi refectorio ſint contenti.

Secundo notatur circa illud grati animi teſtificationem:hoc eſſe intelligẽdum, quôd non diſipent bona Religionis ſumptibus exceſsiuis hoc colore gratificationis. Quod continget,quoties vellint gratificare aliquod ob

UGR Biblioteca Universitaria

sequium parui momenti; vt si alicui donem aliquid, quia exhibet mihi consuetam reuerentiam. Non tamen intendit lex ista tollere verum titulum gratificationis ita necessariæ ad hominum conuictum, & fundatæ in lege naturali. Si enim Religiosi non essent grati suis benefactoribus, nullus eisdem benefaceret.

Quartô, in isto decreto inhabilitantur recipientes aliquid contra illius tenorem ad illud retinendum, nec absoluantur dum non restituunt, si commodè possunt: saltem saltem, si non præstant cautionem de restituendo. Ita etiam habetur in Clem. 1. de rebus Ecclesiæ non alie. Et præcipitur in dicto decreto, quôd ista restitutio fiat conuentui, de cuius bonis facta est donatio. Et si donatio non sit facta de bonis conuentus, fiat restitutio conuentui, in quo Religiosus qui donauit, est professus. Et si donatio sit facta nomine conuentus, aut Prouintiæ, aut ordinis: restituatur donatum communi mensæ eius, cuius nomine datum est: ita quôd nec donator, nec conuentus valeat restitutionem remittere, vel concedere, quôd pauperibus erogetur. Et hoc etiam habetur sic in ca. abbati. d. 54. Ex dictis patet legem istam loqui de do-

uatio-

nationibus factis ex bonis, quorum communitas Religiosorum est domina: cum præcipiat, quôd restitutio fiat communitati.

Quinto. Ponuntur grauissimæ pœnæ pro transgressoribus. Primò, perpetua infamia. Secundô, priuatio, ipso facto, vtriusque vocis, dignitatum, graduum, munerum, & officiorum. Tertio, inhabilitas ad ista, & similia. Quartô, aliæ pœnæ furti, & symoniæ, & quę continentur in iure, & in statutis Religionũ contra proprietarios.

Not. primo. Quôd cum istæ pœnæ ponantur transgressoribus istius legis, quæ est de largitione munerum, vt patet ex eius titulo, non incurruntur à recipientibus, sed â solis largientibus dicta munera.

Not. secundô, quod nomine officij, gradus, honoris, vel dignitatis, intelliguntur officia habentia honorem cum superioritate, vt sunt Prioratus. Non tamen intelligitur officium Lectoris, Prædicatoris, vel Confessoris. Ita declarauit Sixtus V. in motu qui incipit, ad Romanum spectat Pontificem edito 12. Kalen. Nouemb. anni 1588. pro explicãdo suo proprio motu contra illegitimos, vbi eos eodẽ tenore priuat officijs, dignitatibus, &c.

Not. tertiò, circa illud ipsofacto, &c. quôd

UGR Biblioteca Universitaria

ante ſententiam declaratoriam nõn tenetur reus ſubire pœnam poſsitiuam conſiſtentẽ in actione, & paſsione, vt exilium, vel pœnã pecuniariam. Imo nec pœnã conſiſtentẽ in ſola paſsione, vt pœnã mortis, aut abſciſsionis membri; etiamſi lex dicat ipſofacto, & abſque alia declaratione ſint priuati ſuis bonis, ſuo officio, &c. Hoc enim ſic debet intelligi, ipſofacto abſque alia declaratione, ſcilicẽt pœnæ; non tamen abſque alia declaratione culpæ, cui eſt impoſsita illa pœna. Ita cõmuniter Thomiſtę cum D. Tho. 1. 2. q. 96. ar. 4. & 22. q. 62. art. 3. Vañes ibi, dub. 2. Silueſt. Ver. pœna. nu. 28. inhumanum enim eſſet, quôd reus occultus condemnaret, & prodere ſe: & ſimul eſſet iudex, teſtis, accuſator ſui, & executor ſententię. Secûs ſit de pœna cõſiſtente in ſola priuatione, cuiuſmodi ſunt cenſuræ Eccleſiaſticę, quæ incurrũtur ante ſententiã declaratoriam à violãtibus leges habentes tales pœnas. Et ratio differentiæ eſt, vt aït Vañes, quia per iſtas pœnas non priuatur homo bonis iam habitis, ſicut per excommunicationem non priuatur homo bonis iam acquiſitis: ſed ſuffragijs, quę ſibi ab Eccleſia prouenire poterant. Et per ſuſpenſionem, & irregularitatem non tolitur poteſtas

UGR Biblioteca Universitaria

tas iam habita: sed tantum impeditur exercitium talis potestatis. Non sic autem in alijs pœnis, sed per illas priuatur reus bonis iam habitis.

Sextò præcipitur ordinarijs, ac eorum Vicarijs, & superioribus regularium; vt current, hoc statutum inuiolabiliter obseruari. Vbi notandum primô. Quôd Papa non facit Episcopos executores istius legis, vt aliqui dixerunt, ratione cuius excusabantur aliqui, dum lex ista per Episcopos non promulgabatur: sed ipsis Episcopis, sicut & superioribus Religionum, singulis pro sibi subditis, etiam monialibus executio istius legis præcipitur. Multæ enim moniales subduntur Episcopis.

Secundo Not. Quôd quando Prælati inferiores sub formali præcepto, & in virtute Spiritus Sancti præcipiunt istius legis sicut, & aliarum legum suorum superiorum obseruantiam, sicut solet fieri in Religionibus, nõ imponunt nouum præceptum, nec istud præceptum cadit supra materiam, quæ stando in sola vi legis superioris non obligaret sub pecato mortali: sed præceptum inferioris Prælati cadit supra promulgationem legis, & supra totam legem incommuni in ea forma si-

UGR Biblioteca Universitaria

cut in illa continetur. Sicut qui vouet, aut iurat statuta alicuius Religionis, vel Collegij, vel leges alicuius officij promittit illa seruare secundum formam, & rigorem in eis contentum, & non sub maiori obligatione.

Septimo. In isto decreto reuocantur contraria priuilegia, & statuta etiam iurata, ordinationes Apostolicæ, consuetudines, indulta cuiuslibet ordinis, aut Collegij, quouis iuramẽto, & authoritate etiam Apostolica roboratæ: dum non fiat expressa mentio istius legis de verbo ad verbum. Et intelligitur hoc de indultis concedendis ab eodem Papa, qui tulit istam legem. Nam vt Papę successores aliter statuant, non necessitantur facere istam expressionem istius legis de verbo ad verbum. De quo dicemus latius *lib.* 2. cap. 3. dub. 3. Et notandum quôd hic non reuocatur ius commune, vt patet; & sic nec priuilegia in illo inserta: cum ista vendicent sibi aliud nobilius nomen, & sint iam leges communes, & sic non manent reuocata per generalem reuocationem omnium priuilegiorum. Ita communiter iuristæ in le. hæres absens, ff. de iudicijs, Felin. ca. 1. de rescriptis, nu. 12. & Naua. lib. 3. conf. 87. tit. de regula.

Octa-

UGR Biblioteca Universitaria

Octauo, ponitur promulgatio dictæ legis. Et præcipitur, quód ista lex incipiat obligare intra montes post sexaginta dies à promulgatione in Romana Curia: & vltra montes post quatuor menses à dicta promulgatione. Et licêt de hac lege fuit supplicatum, non tamen fuit à Papa admissa supplicatio. Et sic in Hispania per Nuntium Apostolicũ fuit hoc intimatum cunctis ordinum Procuratoribus, illis præcipiendo, vt de hoc suos superiores certiores faciãt, & executioni mãdent. Et ita est intimatum nostro prædicatorum ordini in capitulo generali Romæ anno 1601. Hoc decretum latius â nobis est interpretatum, vt ex eius interpretatione similia decreta interpretari noscamus.

CAP. IIII.

De bonis in communi habendis á Religiosis.

DVb. Prim. An possint Religiosi habere bona in communi. Prima cõclusio. Aliquę Religiones nõ possunt habere bona etiã in cõmuni,

UGR Biblioteca Universitaria

ficut ſacra Religio Seraphici Patris Franciſci. Item noſtra ſacra Prædicatorum Religio confirmata ab Honorio Tertio, 22. die Decembris, anni 1216. fuit fundata à ſanctiſsimo Patriarcha noſtro Dominico cum hoc rigore non habendi poſſeſsiones, aut redditus etiam in communi, ſed poſtea per Sixtum IIII. prima die Iulij, anno 1475. fuit in hoc diſpenſatum, vt habetur in noſtris conſti. d. 2. ca. 1. & 10. Et meritô. Quia cum noſtra ſacra Religio ſit ſpecialiter inſtituta pro ſalute animarum, ad quod tanto ſtudio, & literarũ exercitio, ſicut in hac veluti generali Vniuerſitate profitemur, opus eſt: ſi Religioſi ad ſubueniendum tot neceſsitatibus extra ſepta monaſterij paſsim egredi cogerentur ab illo tam ſancto, & valde neceſſario literario exercitio nimis retardarentur.

Secunda concluſio. Aliæ Religiones, præter Seraphicã, poſſunt habere bona in cõmuni. Ita conceditur in Concil. Trid. ſeſ. 25. ca. 3. & ſic ſuccedunt Religioſi, & pro ipſis dum viuunt, religio in bonis parentum, & conſanguineorum eo modo, quo ſuccederent, ſi eſſent in ſeculo. Ita cõceſsit ordini Prædicatorum Clem. 4. Bu. 2. & Nicol. 3. Benidictinis Bu. 1. Item monaſteria poſſunt acquirere hę redi-

exclusiua hęc adequata non est ideo simpliciter falsa et hęreticorum.

Ad 2 loquitur de iure communi, salvis institutis

UGR Biblioteca Universitaria

reditates, legata fideicommissa, &c. Et illa, & alia sibi debita repetere. Ita concesit Celestinis Eug. 4. Bu. 7. & Benedictinis Bu. 9. vbi excommunicantur, qui contrauenerint, si intra tres dies à notitia huius indulti, non desistunt. Item possunt Religiosi recipere quæcũque sibi donantur de male acquisitis, incertis, & de legatis indistinctê relictis in pios vsus. Ita concesit minoribus Alexan. 4. Bu. 16. & 17. & Sixtus 4. Bu. 33. pro prædicatoribus. Et possunt religiosi commutare sibi legata ad vnum vsum in alios vsus: sine scandalo tamen ista legantium. Ita concesit Sixtus 4. inter viua oracula. Et idem etiam concesit inter viua oracula Leo. 10. de rebus donatis per viuentes.

Dub. 2. an habere bona in communi, contrarietur paupertati Religionis, vel minuat paupertatem Euangelicam. Conclusio. Habere bona in cõmuni in nullo minuit paupertatem Euangelicam. Imò ista est perfectissima paupertas à Christo, & Apostolis seruata, vt patet acto. 2. Habebant enim Apostoli bona in communi. Et oppositum nostræ Cõclusionis damnatur à Ioa. 22. in extrau. ad cõditorẽ, & in extrau. inter nõ nullos de verb. sig. Et aliqui illud asserentes sunt sicut hæretici

UGR Biblioteca Universitaria

tici combusti. De quo indirect. inq. q. 17. & 18. Et postea Nicol. 3. qui hoc ipsum tenuit, errauit sicut Doctor particularis explicando suâ sententiam, vt declarat Bened. 12. indirect. inq. loco cit.

Dub. 3. An administratio bonorum monasterij pertineat ad solum Prælatum regularium, ita quôd solus ille sine consensu conuentus possit bona alienare.

Not. Primô, quôd alienatio propriè sumpta est actus, quo transfertur dominium rei, quæ alienatur. Ita le. 1. C. de fundo. Sed largè sumpta includit emphiteusim, locationẽ ad longum tempus, scilicèt, vltra trieniũ. Ita in extrau. ambicioſe, de rebus Ecclesiæ non alie. Includit etiam venditionem sub conditione, donationem, venditionem, permutationem, aut emphiteuticum contractum perpetuum. Ita in ca. nulli liceat, de rebus Ecclesiæ non alie. Et in materia odiosa sumitur alienatio propriè, & in materia fauorabili, sicut modo, sumitur largè.

Not. Secundo, quôd inter bona monasterij. alia sunt, quæ seruando seruari possunt: vt sunt bona immobilia, & mobilia prętiosa, scilicèt, vestes sacræ, ius ad annuos redditus etiam redimibiles, vel ad annuos fructus. Vt

ait

ait Panor. in cap. cum nullo, de rebus Eccle-
siæ non alie, & Naua. lib. 3. conſ. 6. & 7. lit-
de reb. Eccleſ. alie. Item res quæ non corrum
puntur triennio, & aliàs ſunt fructiferę: vt
oues ſunt res quę ſeruando ſeruari poſſunt:
Secundum Silu. verb. alienatio num. 7. Alia
ſunt bona, quæ ſeruando ſeruari nõ poſſunt,
vt ſunt veſtes detritæ, fructus arboris exciſ-
ſi, & res, quæ vnico conſumitur vſu: ſicut o-
leum, vinum, triticum. Imô & pecunia, niſi in
duobus caſibus, primò quando eſt deputata
pro emendis immobilibus, ita quôd Prælа-
tus, & capitulum ſic eam inueſtire teneantur. Non tamen quando ſimpliciter, & ſine
voto, aut iuramento ſic eam inueſtire delibe
rauit. Secundo, quando eſt in magna quanti
tate: Secundum Armi. verbo alienatio, nu. 4.
& ſecundum alios. Licêt Silu. hoc non appro
bet, & meritô. Aliàs pecunia iſta à ſolo pręla
to alienata poſſet repeti à conuentu iuxta
dicenda infra.

Prima concluſiõ. Prælatus ipſe ſine con-
uentu poteſt alienare bona, quæ ſeruando
ſeruari non poſſunt, vt patet ex vſu. Semper
tamen debet adeſſe cauſa ſufficiens. Cũ Prę
latus non ſit dominus, ſed diſpenſator bono-
rum conuentus. Ita armi. ver. alienatio.

Se-

UGR Biblioteca Universitaria

Secunda Concluſio. Licita eſt alienatio bonorum Eccleſiæ, aut monaſterij etiam bonorum, quæ ſeruando ſeruari poſſunt: cum aliquibus tamen conditionibus. Prima, quôd adſit cauſa ſufficiens. V.g. ſi debita vrgeant, & de redditibus monaſterij ſolui nõ poſsint. Ita in cap. ſicut. 12. q. 2. Item erit cauſa ſuffi ciens, vtilitas conuentus, vt ſcilicêt, rem meliorem habeat, ſicut fabricatio Eccleſiæ, ampliatio monaſterij. Ita in cap. ſine exceptione. 12. q. 2. & cap. tua nuper de his quę fiunt â Prælato ſine conſenſu, cap. erit etiam cauſa ſufficiens incommoditas, vt potê, quia res eſt magis damnoſa, vel minus vtilis. Ita in cap. terrulas. 12. q. 2. Item erit cauſa ſufficiens, pietas, ſicut pro redemptione captiuorum, pro cibis pauperum in tempore famis. Ita in cap. Sacrorum, 12. q. 2. de quo Silueſter verbo alienatio, dub. 2.

Secunda conditio eſt, licentia Prælati ſuperioris. V.g. in noſtro Prædicatorum ordine poſtulatur pro alienationibus iſtis licẽtia magiſtri ordinis. Ita habetur in noſtris conſtitu. d. 2. cap. 1. Et per Paulum. 2. excommunicatur vtraque pars aliter contrahentium cum in validatione contractus. Quia tamẽ iuxta eaſdẽ cõſtitutiones, d. 2. ca. 3. Prouincialis

UGR Biblioteca Universitaria

uincialis in ſua Prouintia habet eandem poteſtatem, quam Magiſter ordinis in toto ordine, Prouincialis licentia ſufficiet: & de facto ita ſeruatur: de quo Silu. ver. alienatio, nu. 3. Sed nota quòd ex conceſsione Euge. 4. Bu. 20. prociſtercienſibus, & ex cõceſsione Grego. 13. Bu. 9. quo Aguſtinis, poſſunt generales ordinũ ratificare, & reualidare alienationes â ſuis Religioſis factas ſine licentia eorũdem generalium, vel Prouintialium. Et vt notat Manu. Rod. in qq. regul. to. 1. q. 27. ar. 2. cùm generales ordinum ſint tantûm diſpẽſatores bonorum ordinis, non poſſunt reualidare dictas alienationes ſine tractatu, & cauſæ cognitione. Conceditur enim in dictis priuilegijs Greg. & Eugen. poſſe ratificare, & reualidare non quaſuis alienationes à ſubditis factas: ſed quæ factæ ſunt in euidentem eorũ vtilitatẽ. Dicitur enim in Bu. Greg. qui, ſcilicèt generalis, diligẽter cauſa examinata, & euidẽter vtili cõprobata, poſsit ratificare contractus: ita tamen, quôd non ſint validi ante dictam ratificationem, nec transferant dominium. Vnde ait Geminian. conſ. 48. prçsbyt. colu. 3. non poſſe dictos Prælatos ſuam authoritatem impartiri ſine cauſæ cognitione. Aliàs nõ erit valida authoritas Prælatorum

UGR Biblioteca Universitaria

latorum pręstita, & consequenter nec alienatio.

Tertia conditio, quôd præcedat tractatus inter Religiosos in capitulo congregatos, an expediat talis alienatio. Et licêt regulariter præmittantur tres tractatus cum tribus interualis temporis: tamen vnus solemnis, & diligens sat est. Vt ait Armi. & Silu. verbo, alienatio, nu. 10. cum Panorm. in cap. tua, de his quæ fiunt à Prælato, &c. Vbi etiam ait glossa, quôd tractatus non requirit deliberatum consensum, sed discussionem, & indagationem circa rem alienandam, an expediat, quód alienetur, & an possit subueniri Ecclesiæ, vel monasterio sine tali alienatione.

Quarta conditio, quòd adsit consensus conuentus ad sonum campanulæ iuxta morem in capitulo congregati. Et consensus iste debet esse expressus: nisi quando agitur de alienatione rei respectu alicuius necessitatis, vbi parùm leditur monasterium: tunc sat erit tacitus consensus, & taciturnitas. Ita Rebuffus de alienatione bonorum Ecclesiæ. nu. 118. Vbi not. quôd stando in iure communi sat est consensus maioris, & sanioris partis capituli. Id enim communitas facere censetur, quod facit maior, & sanior pars. Et maior

pars

UGR Biblioteca Universitaria

pars totam communitatem repreſentat iuxta ca. Cum in cunctis de his quæ fiunt à maiori parte, &c. Et ca. dudum de elect. Et dicitur maior, & ſanior pars illa, quæ innititur maiori rationi, & pietati, iuxta ca. ſane quippe. d. 9. Standum tamen ſemper eſt maiori parti; niſi contrarium probetur iuxta ca. dudum el primero de electione. Vel niſi, vt dicitur in c. cum in cunctis, minor pars rationabiliter contradicat, & id oſtendat. Hæc procedunt ſtando in ſolo iure communi. Nam ſtando in priuilegijs Clem. VII. vt habetur inter priuilegia ordinis Prædicatorum, conceſsit Generali Prouintiali reformato iſtius ordinis, & prouintiæ reformatæ huiuſmodi ſibi ſubditis in Italia conuentibus vtriuſque ſexus, vt alienationes fiant de conſenſu duarum partium ex tribus partibus vocaliũ conuentus. Et ſic in conſtitutionibus iſtius ordinis. d. 1. ca. 14. petitur pro alienationibus in toto ordine faciendis aſſenſus prædictarum duarum partium. Hoc ipſum conceſsit Auguſtinis, & eorum monialibus Greg. XIII. Bul. 9. Et idem conceſsit Leo X. Bul. 26. monialibus S. Claræ, & tertiarijs. Sed iſtæ, & ſimiles conceſsiones in Religionibus, quibus ſunt conceſſę debent obſeruari. In alijs vero

UGR Biblioteca Universitaria

Religionibus seruentur quæ illis fuerint concessa, cum alijs de iure communi requisitis, vbi de fuerit priuilegium.

Quinta conditio. Quòd fiat instrumentum alienationis, vbi nomina consentientiũ scribantur, secundum Bart. in le. 1. ff. de albo scribendo. An vero sit necessaria subscriptio Religiosorum. In hoc Panor. relatus à Silue. ver. alienatio, nu. 4. ait: Innocentium dare regulam quòd non requiritur subscriptio: nisi in casibus à iure expressis. Quia regulariter in quauis dispositione sat est cõsensus, nec requiritur scriptura. Ita le. pactum, C. de pactis. Et sic in alienatione rei Ecclesiasticæ nõ est necessaria regulariter prædicta subscriptio: nisi in tribus, scilicêt in venditione, permutatione, & donatione. Iuxta cap. fine exceptione. 12. q. 2. & cap. 1. & cap. tua nuper, de his qui fiunt à prælato, &c.

Tertia conclusio. Alienatio fine dictis conditionibus facta irritatur in clem. monasteriorum, de rebus Ecclesię non alie. & in extrau. ambicioſe, eodem titulo, & alibi sepê. Et incurritur excommunicatio, & suspensio ab officio, ab alienante & ab eo cui, res alienatur. Et Episcopo, & Abbati alienanti in consulto Papa, aut contra tenorem dictę extrau.

UGR Biblioteca Universitaria

trau. ambicioſe, inter dicitur ingreſſus Eccle ſiæ. In quo ſi obdurato animo per ſex meſes perſeueret, illis tranſactis, eſt ſuſpenſus à re gimine Eccleſiæ, vel monaſterij. Et alij infe riores prælati ſunt ipſofacto priuati ſuis offi ciis Eccleſiaſticis, ſecularibus, & regularibus, curatis & ſimplicibus, dignitatibus, & admi niſtrationibus. Et res alienatæ ad Eccleſiam, vel monaſterium reuertantur, nullo dato pretio, vt notat D. Ant. 3. p. ti. 24. cap. 9. Itẽ in cap. omnes. 17. q. 4. omnes raptores Eccle ſiæ, atque ſuarum facultatum alienatores, & eis conſentiẽtes à limine ſanctæ Eccleſiæ pel luntur, damnantur, & ſacrilegos iudican tur.

Quarta concluſio. Generales ordinũ ha bent multa priuilegia pro alienatione bono rum ordinis. Primo poſſunt reualidare alie nationes â ſubditis factas, aliàs in euidentem conuentus vtilitatem: ſed ſine ſolemnitati bus de iure requiſitis. V. g. ſi ſint factæ ſine inſtrumento, in quo fiat mentio de tali, vel tali re, &c. Ita Naua. de Spolijs clericorum, §. 2. num. 6. Et patet in alienatione facta à pupilo ſine licencia tutoris, vt ait gloſſa in l. 2. ff. de aceptil. Quia, quando in aliquo actu requiritur aliqua ſolemnitas in ordine

UGR Biblioteca Universitaria

ad certum finem, valet obtento fine: licèt deficiat solemnitas. Sat est enim, quòd solẽnitas postea interueniat. Quia iura tantum volũt effectum ad finem. Ita Corse. in addi. versi. pupillus. Patet etiam exemplo electionis validè stando in iure naturæ, scilicèt, ratione cõsensus eligentium: quæ valet in conscientia, nec electus tenetur renũtiare, licèt sit nulla, ob defectum solemnitatum requisitarum de iure positiuo. Ita Innocen. in ca. quia propter, de elec. & Anton. de Butrio, & Panor. relati à Silu. ver. alienatio. nu. 12. & 13. Quia ius positiuum adinuenit istas solemnitates obuitanda scandala, & deceptiones. Et sic ex quo omnia ista cessant, & interuenit verus consensus, satis erit tutus quoad Deum. Et notetur hoc dictum, ait Silu. quia valet in omni actu, in quo est omissa solemnitas iuris positiui, seruato aliàs iure naturali.

Secundo Greg. XIII. Bu. 20. concessit generali Societatis Iesu, vt acepta informatione â Præpositis, vel Rectoribus domorum, vel ab eorum Vicarijs, vel à Prouincialibus, vel ab alijs sibi bene visis, auditis iuxta eorum institutum consultoribus, possit per se, vel per alterum in euidentem tamen domo-

rum

UGR Biblioteca Universitaria

rum vtilitatem quævis bona vendere, alienare, permutare, & in emphiteusim, seu libellum ad tres generationes, vel ad longum tempus concedere. Et hoc priuilegio cõmunicant, aliorum ordinum generales, iuxta dicenda, lib. 2. cap. 4.

Tertio, Generales ordinum, ac capitula generalia possunt quæuis bona conuẽtuum pro illorum vtilitate, & necessitate vendere, permutare, alienare, locare, vel in emphiteusim, seu libellum ad tres generationes, vel in longum tempus dare, etiam cum donationis, & inuestitutæ acceptione, ac præsentata pecunia, sine diminutione tamen soliti eorum redditus; necnon generaliter, & specialiter obligare, & hypotecare super illa, census quosuis redimibiles imponere, & vẽdere, nec non de bonis eisdem compromitte re, & quomodolibet de eisdem transigere, illisquê simpliciter, aut liti de superhabite, & actionem etiam in non possessorem cedere, & renumtiare, vtilitatemquè venditionum, & aliorum huiusmodi, vel etiam necessitatem, vel aliam causam ob quam fiant, simpliciter, & absque forma iudicij cognoscere, iudicare definire, & pœnitus determinare, liberê licitequè, & quôd quilibet contractus

UGR Biblioteca Universitaria

ſuper prædictis initi, vſque ad inſtans cõceſſionis tempus perpetuò valeant, parteſque ipſæ ad illorum obſeruationem omnino obligentur, & ipſi cõtractus quibus generalium, vel capitulorum generalium conſenſus, ſeu confirmatio acceſſerit non egeant alia Sedis Apoſtolicæ confirmatione, & approbatione. Ita conceſsit Societati Ieſu, Iuli. III. & Greg. XIII. vt habetur in cõpen. Societatis, ti. alienatio, §. 1. & 2. & refertur à Man. Rod. in qq. reg to. 1. q 27. ar. 3. Quo priuilegio cõmunicant aliæ Religiones, & ſic earum generales, ac capitula generalia poſſunt renuntiare cuiuis actioni, & liti habite ſuper iuribus pertinentibus ad monaſteria etiam ſine conſenſu conuentuum, quibus competunt talia iura. Et hoc eſt magnum priuilegium prò ſedandis litibus interdum non ſine ſcandalo ortis inter Religioſos ex vtraque parte, & inter Religioſos, & alios. Ex hoc tamen non debent generales facilè cedere dictis iuribus: niſi re vera hoc redundet in vtilitatem monaſteriorum. Aliàs, vt ait Manu. Ro. tenebuntur ſatisfacere conuentibus læſis. Et tandem diffinitores capituli generalis poſſunt liberè diſponere de monaſterijs, locis ac eorum bonis, prout vtilitatibus ordinis videbi-

UGR Biblioteca Universitaria

debitur expedire ita concesſit Eugenius IIII. Bul. 5. pro Benedictinis ſanctæ Iuſtinæ.

CAP. V.

De voto caſtitatis.

NOT. Religioſum per votum caſtitatis abdicare à ſe omnes venereorum delectationes, etiam aliàs ſibi in ſtatu coniugali licitas. Et caſtitas, quæ ante votum ad ſolam virtutem temperantiæ, & caſtitatis pertinebat, per votum pertinet etiam ad virtutem Religionis. Et ſic violatio caſtitatis in Religioſo habet duplicẽ ſpecificam maliciam in confeſsione neceſſario explicandam, vt potè, & contra Religionem, & contra caſtitatem.

Not. Secundo, votum caſtitatis eſſe duplex aliud ſimplex, aliud ſolemne. Et fit ſolẽne, vel per ſuſceptionem ſacri ordinis, etiam ſi expreſſè caſtitas non veueatur, vt ait Diuus Tho. in 4. d. 37. q. 1. artic. 1. vel per profeſsionem expreſſam, aut tacitam ad certam regulam ſeu Religionem à Sede Apoſtoli-

UGR Biblioteca Universitaria

lica approbatam. Ita in cap. vnico, de voto & vo. redemp. in 6.

Not. tertio, quod cum Religiosi magis subdantur Pape etiam per votum obedientiæ, quam Prælatis suorum ordinum, & ei potius obedire teneantur; ad eundem Pontificem spectat statuere leges, quibus status Religiosus conseruetur. Et sic pro voto castitatis, melius seruando statuit leges vetantes ingressum secularium in monasteria Religiosorum vtriusque sexus, & egressum monialium extra clausuram suarum domorum, quas in hoc capitulo explicari contendimus.

Dub. 1. An liceat mulieribus intrare monasteria Religiosorum. Not. quôd per monasterium tantum intelligitur clauſtrum, dormitorium, & officinæ interiores. Vt patet primo ex Inocen. IIII. nicho. 3. & Grego. IX. sic explicantibus regulam minorum vetantem dictum ingressum. Et sic mulieres intrãtes hortos contiguos monasterijs; & sacristiam, dum tamen per istorum portas, & non conuentus intrent, non violant Pontificum leges vetãtes ingressum in monasteria. Nec obstat, quôd Greg. XIII. in suo proprio motu, de quo statim, ait quôd non liceat intrare mo-

UGR Biblioteca Universitaria

monaſteria,& loca. Quia per monaſteria,& loca idem importatur. Licèt Manu. Rod. exponendo decreta Pij V.& Gregg. XIII. dicat intelligi de hortis etiam contiguis, ſed cô tra vſum contrarium. Secundo in conſti. fratrum Prædicatorum, d. 2. ca. 1. habetur, quòd mulieres non intrent clauſtrum, oratorium, vel alias officinas interiores. Et licét ſtatim in glo. declarando ponatur pœna grauioris culpæ introducentibus mulieres in hortos, in dormitorium, in cameras, vel alias officinas interiores: tamen quantum attinet ad culpá ſola priora loca dicuntur monaſterium, de quo loquitur prohibitio Summorum Pontificum.

Prima concluſio. Non licet mulieribus intrare monaſteria Religioſorum. Quia Eugen. IIII. Bu. 9. & 11. pro benedictinis excõmunicat mulieres monaſteria Religioſorum intrantes, & ductores & receptores earum ſi voluntariê id fecerunt. Et ſi dicas legem iſtá per contrarium vſum eſſe abrogatam, vt dicebat ſapientiſsimus, & Religioſus valdè pater magiſter frater Petrus Ferdinandez confeſſarius Principis Hiſpaniarum Philippi III. tamen poſtea Pius V. Bu. 20. excommunicat cum reſeruatione mulieres monaſte-

UGR Biblioteca Universitaria

ria Religiosorum intrantes, prætextu aliquarum licentiarum, quas ibi reuocat, etiamsi istas licentias habentes sint Duciſſæ, Marquioniſſæ, vel Comitiſſæ. Et ibidem præcipit Præsidentibus conuentuum, ac eorum Religiosis sub priuatione officiorum, & inhabilitatione in posterum ad eadem, & similia, & dissimilia, & suspensione à diuinis ipso facto, & sine alia declaratione incurrendis: ne eas introducere, admitere vê præsumant. Et postea Greg. XIII. Bu. 41. idem ac Pius V. & sub eisdem pœnis statuit, & confirmauit. Imo & addit imponendo excommunicationem latę sententię predictis, dictum ingressum sub prætextu dictarum licentiarum permitentibus. Vbi nota, quôd in dictis decretis non comprehenduntur Imperatrices, Reginæ, Infantæ, quibus ingredientibus licet secum deferre ancillas ex more eis associãtes. Quia secundum Panor. tit. de priui. nu. 7. priuilegium alicui concessum, eius etiam socijs fauet. Vt patet in illo, qui in tempore interdicti inter esse potest diuino officio cum associantibus ei ex more.

Secunda conclusio. Licét stando in rigore prædictorum decretorum Pij V. & Greg. XIII. tantum videatur interdictus ingressus

mu-

UGR Biblioteca Universitaria

mulierum in monasteria sub prætextu illarũ licentiarum ibi reuocatarum ; tamen stando in declaratione Pij V. Data Rome, die 27. Ianuarij anni. 1568. omnibus mulieribus est interdictus ingressus quocunque motiuo id faciant. Et declaratio Pij V. talis est.

Nos Alexander miseratione diuina tituli S. Ioannis Anteportam Latinam, Presbyter Cardinalis Cribelus nuncupatus, omnibus, & singulis præsẽtes literas inspecturis, lecturis, & audituris fidem facimus indubiã, & in verbo veritatis atestamur qualiter sanctissimus in Christo pater Pius diuina prouidentia Papa V. viue vocis oraculo nobis facto dixit, & declarauit fuisse, & esse mẽte suã, & intẽtionẽ, quôd eius literę sub forma breuis sub die. 24. Octob. anni 1566. Põtificatus sui anno. 1. editæ, in quibus mulieribus quibuscunque ingressus monasteriorum regularium cum derogatorijs clausulis, & irritantibus decretis prohibebatur, nõ solum comprehenderent, & comprehendant mulieres habentes, & habere prætendentes facultatem, & indulta ingrediendi huiusmodi monasteria; sed etiam omnes, & quascunque mulieres aliàs tam in genere quam in specie, &c. Ita refert Manu. Rod. inter viua ora. Pij V. &

ita

ita seruant Romæ Papæ penitentiarij de sententia Greg. XIII. & Nuntius in Hispania. Et in nostro Prædicatorum ordine sic est executioni mandatum. Et intelligitur de mulieribus habentibus sex annos completos, vt etiam notat Manu. Rodr. dum exponit dicta decreta.

Tertia conclusio. In aliquibus casibus licet mulieribus intrare monasteria Religiosorum. Primo in declaratione prædicta Pij V. subiungitur sic, significans nihilominus idē sanctissimus dominus noster eodem viue vocis oraculo nobis facto; quòd proptor hoc, & per dictas suas literas non intellexit, nec intelligit, quòd mulieribus præcludatur aditus accedendi ad monasteria, & loca regulariū, ac eorum claustra, quando in eis Missa, & alia diuina officia celebrantur; ac quando processiones fiunt, & quando fidelium cadauera ibi sepeliuntur, ac etiam pro eis suffragia fiunt. Sed liberè concessit, & concedit eisdē omnibus mulieribus facultatem, vt ad illa loca, in quibus dicta pia opera exercentur cū alijs Catolicis personis accedere liberè, & licitè possint. Et similiter, quòd quando diuinum verbum in Ecclesia monasteriorum, & regularium locorum huiusmodi proponitur,

vel

UGR Biblioteca Universitaria

vel propter aliquam causam est tantus concursus populi, quôd commode ingredi non possunt per principalem portam Ecclesiæ, concedit eodem viue vocis oraculo, vt dictæ mulieres vnà cum alijs secularibus personis possint ingredi, & egredi per portam claustri monasteriorum, & regularium locorum huiusmodi; dum tamen recto tramite accedant ad portã, qua exitur à monasterio. Non obstantibus, &c. hæc Pius V. Vbi notat. 1. nõ licere facere processiones extraordinarias hoc animo vt mulieres claustrum intrent. Si tamen aliqua mulier petat Missam in aliqua capella claustri, possũt cũ ea omnes mulieres intrare. Not. secundo, posse mulieres existere in dictis locis quando prædicta celebrantur: non taliter, quòd statim finita celebratione egrediteneantur: sed possunt aliquantulum inmorari. Quia res morales non consistunt in indiuisibili, sed habent latitudinem moralem ad arbitrium prudentium. Si tamẽ mulieribus sic ingressis præbeatur ibi praandium, aut si quando in festo corporis Christi, processione facta de mane, mulieres per totum diem in claustro etiam ornato detinentur, violant dicta decreta. Secus sit. si processio fit in mane, & vespere. Secundô licet mu

lieribus

lieribus intrare monasteria Religiosorum, Religioso aliquo grauiter egrotante, & deficiente medico, potest intrare mulier medica, quę eum medeatur, si Religiosus exire nō potest, cum licentia tamen prioris de consilio discretorum, & cum aliquibus secularibus associata, vt sic vitetur scandalum. Quia conseruare vitam est cuique naturalissimū. Secundo quia egressus monialium â clausura strictiûs vetatur, quam ingressus mulierum in monasteria Religiosorum: sed moniales ob causam legitimam morbi, & aliarū rerum possunt egredi à clausura, vt dicetur latius. dub. 3. ergo.

Quarta conclusio. Officia, quibus priuantur, & ad quæ inhabilitantur violatores istarum legum sunt, quæ habent iurisdictionem annexam, vt sunt Prioratus, &c. Iuxta dicta supra in explicatione decreti de largitione munerum. Et sic possunt esse Definitores, Lectores, Prædicatores, &c. Item isti violatores suspenduntur à diuinis, scilicēt, ab exercitio ordinum etiam minorum. Non enim possunt solemniter ministrare aliquod Sacramentum, nec dicere solemniter orationes in choro, nec Euangelium, aut Epistolam solemniter, nec cereos deferre, vel

alia

UGR Biblioteca Universitaria

alia annexa ordinibus etiam minoribus exercere. Suſpenduntur etiam à diuinis officijs ordinibus non deputatis, etiamſi ſint extra Eccleſiam, exceptis horis canonicis, quas priuatim recitabunt. Et officia ordinibus non deputata, ſunt pſallere in choro, pſallere reſponſos, & letanias, baptizare ſine ſolemnitate extra extremam neceſsitatem, audire Miſſam, acceptare electionem, excomunicare, & conferre beneficia. Verum eſt quòd quando ſuſpenſus â diuinis exercet iſta non deputata ordinibus non fit irregularis, licèt peccet. Ita Naua. in Manu. ca. 27. n. 103. & Coua. in ca. alma mater. 2. p. §. 2. nu. 2.

An verò iſte, & ſimiles pœnæ incurrãtur ipſofacto per peccata externa omnino occulta, dixi ſupra exponendo decretum de largitione munerũ. Quis autem poſsit abſoluere ab iſtis cenſuris dicetur ca. 6. dub. 15.

Dubium 2. An liceat, intrare monaſteria monialium. Prima Concluſio. Non licet iſta loca intrare per ſe loquendo. Primo quia in Conc. Trid. ſeſ. 25. ca. 5. vetatur ſub excomunicatione talis ingreſſus omnibus perſonis cuiuſuis ſtatus, & ętatis: niſi in caſibus neceſſarijs, & cum expreſſa licentia Epiſcopi

in

UGR Biblioteca Universitaria

in scriptis, pro suis scilicèt subditis, aut alterius superioris, pro suis scilicêt subditis, pro quibus stetur consuetudini vbi sola licentia superioris istius sine licẽtia Episcopi sat est, iuxta declarationem Cardinalium; de quo Farina. super Conc. Trid. sess. 25. ca. 5. Secundo quia Greg. XIII. Bul. 40. & 41. reuocat licencias personarũ cuiuslibet status etiam ducissarum, Comitissarum, & Marquionissarú, quarum prætextu dicta monasteria intrare conabantur. Et sub excommunicatione sibi reseruata præcipit illis, ne istarum licentiarum prætextu monasteria morialium, vel earum loca intrare audeant: nisi in casibus necessarijs, & cum licentia superioris in scriptis: iuxta dictum Conc. Trid. Et Abbatissis, Abbatibus, conuentibus, ac alijs monasteriorum superioribus vtriusquê sexus, & personis quouis nomine vocentur, præcipit sub excommunicatione Pape reseruata, necnõ priuationis dignitatum, beneficiorum, & officiorum suorum, ac inhabilitatis ad illa, & alia in posterum obtinenda, ne prætextu illarum licentiarum quẽquam dicta monasteria. vel loca ingredi faciant, aut permitant.

Secunda conclusio. Prælati regulares possunt per se, & per alios capere, incarcerare, & se-

UGR Biblioteca Universitaria

& ſecundum arbitrium ſuum,& delicti quá-titatem punire quoſcunque repererint intra clauſuram monialium ſibi ſubditarum. Ita conceſsit Bonifa.9.Prædicatoribus,vt habetur in eorum conſti.d.2,cap.17. in glo.

Tertia concluſio. In aliquibus caſibus licet intrare monaſteria monialium. Primô, id licet Infantibus diſcretione carentibus; cum ad peccatum incitare non poſſint. Et quando Conc.Trid.excludit omnes cuiuſuis ętatis:loquitur de habentibus vſum rationis, & de illis,qui ad peccatum mouere poſſunt: vt ſunt fatui,qui licêt intrando non peccent, peccant tamen moniales eos admittentes. Ita Naua.in ca.ſtatuimus 19.q.3.nu.59.Secundo,licet intrare dicta monaſteria, vt ſupra dixi de licentia inſcriptis Epiſcopi, pro monialibus ſibi ſubditis, aut de licentia alterius ſuperioris pro ſibi ſubditis, & in caſibus neceſſarijs. Aliàs enim ſine neceſsitate etiã cum dicta licentia intrantes, & moniales illos admittentes incurrunt excommunicationem,& alias pœnas,vt habetur in Bulla. 41. Greg.XIII. Et confirmatur hoc ex declaratione cõgreg.Card.in tẽpore Clem.VIII. relata à Manu. Rod.in compen. vbi dicitur, non poſſe mulieres commorari in monaſte-

UGR Biblioteca Universitaria

rijs monialium etiam cum licentia Episcopi, vt moris erat in diœcesi Salmantina, ob casus occurrentes litium, scilicêt, matrimonialium, adulteriorum, dissensionum inter viros, & vxores, quibus in casibus mulieres ibi sequestrari solent: cum non inueniantur alia securiora loca. Aliàs si sic intrent, incurrunt excommunicationem, & alias pœnas Conc. Trid. Et ibidem declaratur, non licere in monasterijs intra ostium clausuræ, & claustrum, habere cubiculum, quo ex consuetudine intrent mulieres ad coloquẽdum cum monialibus, sed quôd contrarius vsus abusus reputetur, & pœnis Concilij puniatur. Verum est, quôd Prosperus Farina. ex practica in Curia seruata, refer super Conc. Trid. sess. 25. ca. 5. posse ordinarium puellas in monasterijs collocare ad tempus donec lites finiantur, & mulieres suspectas de adulterio ob quod timent maritos: cum conditionibus infra dicẽdis circa ingressum viduarum, &c. ad ibi commorandum.

Not. primo quôd cum capitulũ succedat Episcopo in sede vacante, vt ait Silu. Ver. capitulum, nu. 4. Prouisor à capitulo nominatus erit superior ad dictam licentiam concedendam respectu monialium Episcopo

subdi-

UGR Biblioteca Universitaria

ſubditarum: ſicut reſpectu monialium Religioſis ſubditarum mortuis Generali, vel Prouinciali, Vicarij illis ſuccedentes habent omnem eorum authoritatem etiam circa moniales, vt conceditur à Iulio II. & habetur in conſtit. Prædicatorum, d. 2. cap. 3.

Secundô, Not. quòd licet minor cauſa ſufficiat pro ingreſſu mulierum, quam virorum in iſta monaſteria monialium, & adhuc minor pro ingreſſu matris, vel ſororis: non tamen eſt cauſa ſufficiens pro matre viſitare filiam morti proximam, aut quando profitetur, aut habitum recipit. Ita declarauit congregatio Cardin. vt refert Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 94. art. 11. quia nec eſt in praxi talis ingreſſus, nec ſaluti corporali, aut ſpirituali filiæ neceſſarius.

Not tertio, non eſſe neceſſariam licentiã in ſcriptis pro caſibus communiter occurrentibus: vt pro ingreſſu medici, confeſſoris, viſitatoris, artificis, & aliorum, quorum repentina opera paſsim ſunt *ne*ceſſaria. Poteſt enim ſuperior hanc generalem licentiam in ſcriptis committere prioriſsis, vel confeſſoribus monialium, vt in ſimilibus caſibus ipſi dent licentiam. Vel poteſt dici non eſſe neceſſariã licentiam ſuperioris expreſ-

UGR Biblioteca Universitaria

sam in his, etiam verbo tenus, sed prorisa ex præsumpta interpretatiua voluntate superioris eam concedere potest. Iuxta D. Tho. 2.2.q.147.art.4.vbi ait, non requiri superioris dispensatio, quando causa non seruandi legem, est euidens, aut superior facilè adiri non potest, maximè si consuetudo ita habet.

Tertiô, licèt Religiosis curam monialiũ gerentibus illarum monasteria intrare pro exercendo monasterij opere, pro conseruandis monialibus ab incendio, ac similibus, & pro defendendis á latronibus. Licet etiam Præsbytero cum socio intrare pro ministrãdis Sacramentis in infirmitate monialiũ, aut famularum, ac pro cadauera sepeliendo. Ita concessit minoribus Innocen. VIII. Bu. 12. & licet intrare pro ministrando sacramenta, etiam extra articulum mortis, infirmis diutur no morbo laborantibus non valentibus veni re adcratem communem: ne tanta consolatione diû priuentur. Ita concessit pro monialibus sanctæ Clarę Vrban. IIII. & Adria. VI. vt refert Manu. Rod. in qq. regul. to. 1. q. 47. art. 6. vbi etiam refert Pau. 3. concessise minoribus, & monialibus S. Claræ posse intrare sex fratres sacris vestibus induti ad sepeliẽ

dum

UGR Biblioteca Universitaria

dum moniales. Et Vrbanum IIII. conceſsiſſe vicario monialium poſſe intrare pro commendatione animæ monialis in eius exalatione. Non tamen poſſunt cadauera extraneorum intra monaſteria monialium ſepeleri. Ita Greg. XIII. de quo Farinac. ſuper Cõcil. Trid. ſeſ. 25. cap. 5. Quartô, licet ſuperioribus monialium intrare earum monaſteria in caſibus tamen neceſſarijs, & commitati à paucis perſonis ſenibus, & Religioſis, ſicut prouiſsitandis cællis, anſit in eis aliquid contra Religioſam paupertatem, prò videndis rotis, cratibus, & oſtijs internis an ſint firmę pro imponendis penitentijs in fine viſitationis. Ita Greg. XIII. Bu. 42. & ibidem Epiſcopi ſine cauſa neceſſaria intrantes in monaſteria ſuarum monialium interdicuntur pro primo ingreſſu ab ingreſſu Eccleſiæ, & pro ſecundo ingreſſu excommunicantur, & ſuſpenduntur à munere Pontificali, & à diuinis. Et alij ſuperiores regulares ſine cauſa neceſſaria in monaſteria monialium ſuarum intrãtes excommunicantur, & officio, & omni miniſterio ſunt priuati. Vbi not. quôd licêt in Conc. Trid. ſeſ. 25. cap. 5. ſtatuatut, quôd qui præeſt electioni Prioriſſæ, aut Abbatiſſæ, Epiſcopus, aut alius ſuperior non intret mo-

UGR Biblioteca Universitaria

nasterium, sed ante cancelorum fenestelam vota singularum audiat, aut accipiat; tamen lex ista, & si nullam ponat, exceptionem, est limitanda sic; nisi Prælati prudenter iudicent, non posse fieri canonicé dictam electionem, ipsis non intrantibus, ob inquietudinem monialium, & suspitionem suborna-tionis votorum inter ipsas subortæ, aut ob alias iustas causas à superioribus prudenter arbitrandas, & ibi possunt vota recipere. Ita Naua. loco cit. nu. 59. & Manu. Rod. art. 4. & 5. Et patet, quia cum ipsi possint cũ alijs dispensare ex causa necessaria in isto ingressu, etiam secum idem poterunt, secundum Cajet. 12. q. 96. a. 5. & Cord. lib. 5. q. 31. Et ita disponitur in Bulla Greg. citata.

Quinto, non obstante Concilio Trid. si aliàs nõ obstet statutum alicuius Religionis, licet recipere in monasterijs monialium viduas, mulieres nobiles, & puellas vsque ad vigesimum quintum annum, vt in moribus instruantur, cum habitu seculari honesto, & sine ancillis, & cum licentia superioris monialium, & consensu Abbatissæ, & maioris partis monialium, & seruando legem cõmunem clausuræ. Et si semel èmonasterio egrediantur, iterum illuc intrare sine noua licentia

tia non permittãtur: nisi ad hoc, vt fiant moniales. Licet tamen, curandæ valitudinis causa, dare licentias ad balnea dictis puellis, & siccum dicta licentia in monasterium redire possint. Ita refert Prosp. Farin. loco cit. ex practica in Curia seruata. Vbi etiam refert declarationem Card. factam Episcopo Abulensi pro monasterio sanctę Annæ eiusdem ciuitatis: vbi habetur, non licere ancillis monialium secularibus claustra monasterij intrare, & exire quoties vellint.

Dub. III. An moniales possint, exire à monasterio. Prima conclusio. Non licet moniali professæ, etiam conuerse, exire à monasterio, etiam ad breue tempus, quouis prætextu: nisi ex aliqua causa legitima per Episcopũ approbanda. Ita in Conc. Trid. sess. 25. ca. 5. & Pius V. Bul. 6. Et loquitur Cõclusio de monialibus Episcopo subiectis: nã approbatio causę ad exeundũ pro monialibus Religiosis subiectis, debet fieri per earũ generalẽ, aut prouincialẽ. Et licet Pius V. in motu, qui incipit, decori, & honestati, edito Kalen. Febru. anni. 1569. requirat pro egressu monialiũ non tantũ licentiã suorũ superiorum, sed etiã Episcopi, & ita etiã declarauerit congregatio Cardi. vt refert Manu. Rod. in qq.

UGR Biblioteca Universitaria

regto. 1. q. 49. art. 6. tamen in Hispania hęc lex pro hac parte per contrarium vsum est abrogata, & cum sola licentia suorum superiorum exeunt moniales. Et intelligitur nostra conclusio, vt statuit Pius V. Bul. 6. etiã de sororibus tertij ordinis prædicatorum, & minorum Collegialiter viuentium. Cum istarum vota, ita solemnia sint, & irritantia matrimonium, sicut & aliarum monialium vota ex cõcessione Sixti IIII. Bul. 25. & Leo. X. Bul. 16. & Pauli III. Bul. 6. Et eodem rigore tenentur ad castitatem seruandam, sicut & moniales.

Secunda conclusio. Moniales exeuntes à monasterio sine licentia, & superiores sine causa rationabili ad id licentiam concedentes, & qui illas sic egressas committantur, & recipiunt, incurrunt excommunicationem Papę reseruatam. Et vltra hoc, dicti superiores, & moniales ipsofacto priuantur officijs, dignitatibus, & administrationibus, & ad obtenta, & in posterum obtinenda inhabilitãtur. Ita statuit Pius V. in motu proprio citato. Quis autem possit absoluere ab istis pœnis, dicetur cap. 6. dub. 15. Eadem enim est ratio de istis, ac de pœnis violantium clausuram monasteriorum.

Dub.

UGR Biblioteca Universitaria

Dub. IIII. Quæ cauſæ ſufficiant, vt ſuperior licitè diſpenſet cum egreſſu monialium à monaſterio. Prima concluſio. Cauſa legitima pro iſto egreſſu erit prima, magnum incendiũ, lepra, aut ępidemia. Ita Pius V. in motu citato. dub. 3. Vbi not. 1. quod exiſtente aliqua iſtarum neceſsitatum petenda eſt licentia à ſuperiore, ſi in breui haberi poſsit. Cum ſit in iure vetita talis egreſſio ſine tali licentia, in ca. monachum 20. q. 4. & in Conc. Trid. loco cit. Si tamen ſit periculum in mora, ſat eſt licentia præſumpta. Et tunc transferrant ſe moniales ad locum competentem vbi, quantum commodè fieri poſsit, clauſæ morentur, quouſque de monaſterio ſit prouiſſum. Ita ſtatuit Vrba. IIII. pro monialibus ſanctæ Claræ, vt refert Manu. Rod. in qq. regu. to. 1. q. 49. art. 1. Et à Pio V. loco cit prȩcipitur, & declaratur, quôd ad ſolũ tempus neceſſarium ſtare licet monialibus extra monaſterium, & non amplius.

Secundo not. quòd ſtando in rigore vocabuli, ępidemia poteſt hic accipi pro morbo multos inuadente, & populariter graſante, etiã ſine pernitie, & morte; non enim eſt reſtringẽda dicta lex Pij V. ad ſolã ępidemiã pęſtilentẽ, & mortiferã. Conſiderauit enim

UGR Biblioteca Universitaria

pater ille sanctissimus, quòd si dicta epidemia etiam absque pernitie, & morte ex vna in alias moniales transeat, & per monasterium grasetur, difficilimè seruaretur monasteriorum clausura, cùm ad minus necesse sit, illuc introducere mulieres seculares ad monialiũ medicamẽ, & istas ad curationem extra septa monasterij frequenter exire.

Secũda causa legitima pro egressu monialis erit, vt si à suo superiore mittitur ad fundã dã alibi monasterium, vel vt in alio cõuentu sit prælata, vel magistra nouitiarum, vel vt ponatur in alio officio in quo maximè consistit honestas Religionis. Ex quo peracto officio ad suum monasterium reuerti potest. Itẽ ob correctionem potest duci monialis ad aliud monasterium, quando in suo monasterio ob cognatos, aut aliter non potest corrigi, & ita est vsus. Item possunt moniales exire, quando de mãdato sui Prælati, primo monasterio ex causa rationabili relicto, totus conuentus ad aliud monasterium se transfert. Imò si ista translatio fit à locis desertis ad oppida, commendatur maximè à Conc. Triden. sess 25. cap. 5. Prædicti casus referuntur ab Vrban. 4. loco cit. nec sunt reuocati à Pio V. in suo proprio motu ponendo tantum incendium.

UGR Biblioteca Universitaria

dium, lepram, & æpidemiam. Nam præterquâm quôd isti casus sunt similes casibus Pij V. cum omnes concernant bonum communitatis, & non bonum monialium in particulari; tamen ex vsu etiam comprobatur. Et hoc etiam est conforme Concil. Trident. loco cit. disponenti non licere moniali exire à monasterio, nisi ex rationabili causa ab Episcopo approbanda: sed iam istę causæ sunt approbate ab Vrban. IIII. totius orbis Episcopo, ergo. Vnde superiores dum concedũt monialibus licentiam exeundi à monasterio in istis casibus, solum debent declarare istos met casus esse eorum, qui sunt approbati à Papa.

An verô liceat monialibus exire à monasterio ob alias causas præter iam dictas. In hoc Gutierrez in qq. cano. cap. ait illud esse licitum in causis similibus cum caulis exceptis à Pio V. V.g. in casu hostium inuadentium monasterium, in casu aquæductus, aut ruinæ domus, & aliorum similium incendio, & inalijs infirmitatibus contagiosis, & nociuis communitati monialium: sicut sunt lepra, & æpidemia. Et hoc tanquam certum ab omnibus acceptatur iuxta dicta à nobis supra explicando motũ propriũ de largitione

munę

UGR Biblioteca Universitaria

munerum in principio, de quo etiam vide Silu. verb. alienatio. num. 11. Non tamè erit licitus iste egræssus, ait iste Doctor, in infirmitatibus soli moniali nociuis. Quia cum Papa in suis tribus exceptionibus incendij, scili cêt, lepræ, & æpedimiæ semper consuluerit, & prouiderit bono communitatis, & nõ monialis in particulari: bene colligitur tantum voluisse, commoditatem communitatis esse præferendam clausure, & cum clausuræ detrimento esse conseruandam. Secus tamen est de commoditate, & necessitate monialis in particulari, his non obstantibus.

Secunda conclusio sit. Satis pia, & probabilis est sententia Nauarri in cap. statuimus, nu. 4. extendens dictum decretum Pij V. ad infirmitatem soli moniali nociuam, cui exeũdo à monasterio remediũ adhibetur; si alias periculum vitæ, aut grauis, & diuturnæ infirmitatis probabiliter timetur. Et hoc maximê habet verum in monialibus non ex voto, sed ex statuto Ecclesiastico ad clausuram obligatis. Lex enim humana non obligat cum tanto rigore, & morali. Periculo mortis, aut grauis, & diuturnæ infirmitatis. Imô nec votum perpetuæ clausuræ, ab aliquibus monialibus emissum, sit ab eisdem cum isto rigore mo-

UGR Biblioteca Universitaria

riendi potius, quia exeundi à monaſterio. Nec in earũ regula hoc poſtulatur, ſicut poſtulatur in regula carthuſienſium potius eſſe moriendum, quam carnes guſtandum. Et cõ firmatur ex doctrina Baldi in rubr. C. de conſti. parti. & aliorum iuriſtarum communiter aſſerentium, ſtatuta regularium non eſſe ita riguroſè interpræ tanda, vt apices iuris ſeruẽ tur, ſed debent ampliari ex bono, & ęquo, hoc eſt, ſecundum æquitatem naturalem. Licèt non adlibitum, ſed prudenter ſecundum terminos iuris naturalis, & gentium. Et hoc maximè debet verificari in noſtro caſu, vbi agitur de periculo vitæ, aut grauis, & diuturnæ infirmitatis.

CAP. VI.

De voto obedientiæ.

NOt. I. Quôd per votum obedientiæ obligatur Religioſus obedire Prælato ſecundum ſtatuta ſuæ Religionis, & nõ maiori rigore, quo ibi obligatur. Si enim inter ſua ſtatuta aliqua nõ obligẽt ſub peccato, non tenetur ex vi iſtius voti illa ſub peccato ſeruare. Ex quo pa

tet

UGR Biblioteca Universitaria

tet non teneri Religiosum obedire Prælato præcipienti aliquid contra Dei mandata, aut Ecclesiæ ordinationes, aut si aliquid præcipiat contra regulam, aut statuta suę Religionis, vt quòd sanus comedat carnes. Item non tenetur obedire, si præcipit aliquid supra Regulam, vel sua statuta: vt quòd ieiunet in pane, & aqua; nisi aliàs hoc sibi imponatur, in pœnam suorum defectuum. Item non tenetur obedire quando præcipit ea, ad quę non se extendit prælaturę authoritas, vt quôd sibi reuelet suum peccatum occultum, aut quôd confiteatur peccatum iam confessum. Ita habetur in consti. fratrum Prædicatorũ d. 1. cap. 15.

Secundo not. quôd Religiosus per votum obedientiæ subijcit se plenariè suo superiori vt patri vt iudici, & vt Prælato: vt in sequentibus videbimus.

Artic. I. De potestate paterna Prælati regularium.

DVB. I. Quanta sit ista paterna potestas. Prima conclusio. Potestas ista extendit se ad corrigenda, & punienda delicta

UGR Biblioteca Universitaria

cta subditorum etiam leuia, nulla præmissa de istis accusatione, aut denuntiatione, nec facta super istis aliqua informatione; eo modo, quo pater familias respectu suorum filiorum ad ista punienda procedit, & possunt etiam per alios sibi subditos verberare illos. Ita concessit minoribus Alexã. 6. & Leo. 10. inter viua ora. n. 9.

Secunda conclusio. Prælati Religiosorũ, sicut prior, & alij similes, & superiores Prælati possunt per potestatem dominatiuam irritare omnia suorum subditorum vota, & iuramenta: exceptis tribus votis solemnibus paupertatis, scilicet, castitatis, & obedientiæ. Et excepto voto transeundi ad arctiorem Religionem, ex dispositione iuris in cap. licet, de regu. vt est communis sententia: de quo latiùs in materia de voto. Possunt tamen hoc votũ dispensare, vt dicetur dub. 2.

Artic. II. De potestate prælati regularium in quantum iudex.

DVB. II. An Religiosi sint exempti à potestate iudicum secularium. Prima conclusio. Omnes Religiosi, & Ecclesiastici

UGR Biblioteca Universitaria

stici ex iure humano canonico,& ciuili sunt exempti à potestate,& iurisdictione secularitam in causis ciuilibus,quam in criminalibus.Patet ex Conc.Trid.sess.25.ca.20. & in authen. statuimus, de Episcopis, & Cler. & ex iure Hispano.lib.5. tit.6. par.1. & lib.1. ord.reg.tit.3.le.6.Et in Bulla Cœnæ excommunicãtur iudices seculares se intromittentes ad cognoscendas causas Ecclesiasticorũ, vel vocãtes ad sua tribunalia Ecclesiasticos. Et si aliquando religiosi,aut laici ad consiliũ regale recurrunt, quando vident se grauari aliquibus literis Apostolicis aliquid sub grauibus pœnis præcipientibus, & tunc regale consilium detineat literas: præcipiendo ne executioni mandetur,non ideô fit quia consilium regale de hoc vellit iudicare, nec etiã præcipit quôd litteris Apostolicis non obediamus:sed quôd non mandentur executioni,quousque Papa certificetur de inconuenientibus talium litterarum executioni obstãtibus, & videat,quid facto opus sit.Et ista literarum detentio licitê fit, siue ex priuilegio,vt fertur â Vañes.2.2.q.67.art.1. dub.2. conc.5.siue ex causa rationabili, quia ita expedit paci,& bono regimini,vt ait Baldus in cãdi.2.p.de Bulla Cœnæ,n.22.Cob.in prac. q.35.

UGR Biblioteca Universitaria

q. 35. nu. 4. & alij quos refert Manu. Rod. in qq. regul. to. 1. q. 6. art 8. Et eadem auctoritate auditores cancellariarum, & consilij regalis sæpè præcipiunt iudicibus Ecclesiasticis, vt absoluant à censuris iudices seculares, aut alios ad eos confugientes per via de agrauio, o fuerça; dum examinatur, an iudex Ecclesiasticus legitimè procedat.

Secunda conclusio. Et si Religiosi, sicut & Clerici teneantur seruare leges ciuiles in bonum reip. ordinatas, cuiusmodi sunt leges taxantes prætia rerum, vetantes aliquod genus vestium, arma aliqua, venationem in certis temporibus; tamen istarum legum transgressionem punire, spectat ad superiores delinquentium, & non ad iudices seculares.

Tertia conclusio. Religiosi, etiã conuersi, & nouitij, sicut & clerici non possunt cogi ad iurandum, vel testificãdum in extraneis secularium tribunalibus. Imó nec in tribunalibus aliorum ordinariorum Eccl. siasticorũ extra ordinem. Licet eorum testimonia etiã pro ipsorũ Religiosorũ causis, in omni tribunali Ecclesiastico, & seculari sint legitima, & admittenda, prout concessit Celestinus Eug. IIII. Bul. 7. & Benedictinis, Bul. 9. & 17.

UGR Biblioteca Universitaria

Dub. III. An ſuperiores Religioſorum ſint eorum iudices. Prima concluſio. Superiores Religioſorum ſunt eorum iudices ad punienda eorum delicta iuxra ſua ſtatuta. Et Bonifa. VIII. & IX. conceſſerunt Prælatis ordinis Prædicatorũ, ad quos ſpectat Religioſorum punitio, poſſe eos liberé punire ſecundum conſtitutiones aprobatas, & inſtituta ordinis generalia facta, & fiẽda, relictis rimulis, & apicibus iuris, etiam iuris ordine poſtpoſito. Ita habetur in conſtitu. iſtius ordinis d. 2. ca. 17. Vbi nomine rimulorum, & apicum iuris non venit intelligenda acuſatio, & citatio. Hæc enim in cauſis grauibus neceſſario debẽt præcedere. Aliàs ſentẽtia lata ſine his, etiam inter Religioſos, erit nulla. Ita Naua. lib. 2. conſi. 1. tit. de ſentẽtia, & re iud. & Manu. Rod. in ſum. tract. de ordi. iudi. ca. 12. nu. 7. non tamen eſt neceſſe, quôd iſta accuſatio fiat per Religioſum offenſum, aut etiam per alium Religioſum. Sicut enim iudex ſecularis, ſaltim in criminalibus, etiam non accuſante iniuriato per ſe, vel per alterum, tenetur ex officio procedere, dum adſit aliquod ſuplens vicẽ accuſatoris, vt pũtê clamoroſa inſinuatio, publica infamia per maiorem partem viciniæ, vel communita-

tis

tis sparsa, vel euidentia patrati sceleris corã iudice existente cum alijs, vt ait Caie. 22. q. 67. art. 3. ad secundum D. Tho. ex ca. euidentia de accusa. à fortiori ad id tenetur superior regularium in eisdem casibus. Aliàs Religiosorũ cõmunitas, & Religio, quę semper petit satisfactionem maximè læderetur. Et cum Religiosi non ita facilè conquerantur apud superiorem de iniurijs sibi illatis, sed ferant patienter; obseruantia regularis paulatim corrueret delictis impuné manentibus. Item inter rimulos, & apices iuris non comprehenditur, quòd dicta testium declarẽtur sub præcepto, iuramento, vel excõmunicatione: & quòd non scribantur à iudice, sed à secretario, vel notario, vel saltim ab ipsis testibus hæc enim omnia cum alijs de iure substantialibus necessariò debent interuenire etiam in causis regulariũ: vt notat Manu. Rod. in qq. regu. to. 1. q. 13. art. 1. & 2. Secus sit de alijs non substantialibus, quæ nomine apicum, & rimulorum intelliguntur.

Secunda conclusio. Religiosus sine licentia ab ordine recedens potest per suum superiorem compelli censuris ad hoc vt reuertatur. Et istũ detinẽte post denuntiationem priuilegiorum, quæ regulares habent

UGR Biblioteca Universitaria

circa hoc, sunt excommunicati. Ita concessit Prædicatoribus Sixtus 4. Bu. 33. & Iulius 2. Bu. 26. Et ordinarij locorum à Religiosis requisiti tenentur denuntiare tanquam excommunicatos eos, qui dictum Religiosum detinent, auxilium, aut fauorem apostatandi ei prębent. Ita concessit minoribus. Clemens 4. Bu. 15.

Tertia conclusio. Religiosus fugitiuus, vel qui transijt ad alia monasteria, aut seruitia, etiam alicuius Cardinalis sine licẽtia sui superioris, potest per ipsum, etiam cum auxilio brachij secularis, si opus sit, capi, incarcerari, & censuris compeli. Ita concessit Benedictinis Eug. 4. Bu. 8.

Quarta conclusio. Ordinarij à Religiosis requisiti examinare debent licentias Religiosorum ab ordine exeuntium, & si non inueniantur verę, reuocẽtur, aut saltim nô permittant eos morari, vbi sunt monasteria suorum ordinum. Ita concessit minoribus Iulius 2. Bu. 12.

Dub. 4. An liceat Religiosis appellare à correctione suorum superiorum.

Prima conclusio. Non valet appellatio Religiosorum ad iudicẽ extra ordinem. Primô, quia Iulius. 2. prohibet appellationes fratrum

UGR Biblioteca Universitaria

trum,& monialium ad curias Ecclesiasticas, aut seculares. Et præcipit sub excommunicatione iudicibus quarumlibet curiarum, ne istas appellationes vllo modo recipiant, vel cognoscant; & aliter factę ab eo irritãtur. Nõ obstantibus ordinationibus Apostolicis, vel dicti ordinis, scilicêt, Prædicatorum statutis in contrarium. Ita habetur in consti. ordinis Prædicatorum. d. 2. cap. 8. Secundo ex Boni fa. 8. loco cit. habetur, quôd nullus frater, vel soror ordinis prędicti coram iudice extraneo ex quauis causa conuenire, nec à correctione quauis, seu aliàs ab aliquo Prælato, aut fratre dicti ordinis quauis occasione appellare, aut contra eos querelam proponere audeat: nisi prius coram Priore, seu Prouinciali, seu Magistro ordinis causam, & querelam suam proposuerit verbo, aut scripto. Tertio Greg. 13. Bu. 2. prohibet fratribus minoribus sub excommunicatione, appeilationes ad secularia tribunalia.

Maior difficultas est, an liceat appellare ad Papam, aut ad Prælatos superiores eiusdem ordinis. Et videtur, quod non. Primô quia est vetita Religiosis talis appellatio in càp. ad nostram, & cap. reprehensibilis, de appellationibus. Secundò quia Bonifa. 8. Bu. 1.

UGR Biblioteca Universitaria

prominoribus,& Bu. 10. pro ciſtercienſibus, & Eug. 4. Bu. 9. pro Benedictinis dicunt, non licere Religioſis appellare a correctionibus ſuorum ſuperiorum etiam ad Papam, & irritant appellationem ſi fit.

Tertio in conſtitutionibus ordinis Prędicatorum. d. 2. cap. 8. habetur ſic, declaramus quôd licet appellatio ſit de iure naturali vnuſquiſque poteſt iuri ſuo renuntiare, & eo ipſo, quo quis obedientiam profitetur ſecundum noſtras conſtitutiones, ſecundum quas non licet appellare, ex hoc renuntiat iuri ſibi a natura competẽti de appellatione, ſicut & iuri poſſidendi aliquid vt proprium. Vnde in cap. apud carcaſonam celebrato anno 1312. ſic dicitur. Volumus, & ordinamus, quòd quicunque frater repertus fuerit, iuditio eius ad quem ſpectat, ſine cauſa rationabili à ſuo ſuperiori appellaſſe, incarceretur. Denũtiãtes fratribus vniuerſis, quôd de iure communi, & ex priuilegio ordinis ſpeciali nulli licet à correctione, vel officiorum remotione appellare. Et iterum, ne delicta maneãt impunita, & obedientia per appellationes friuolas infringatur, qui contra obedietiã appellare pręſumit: niſi infra duos mẽſes renũtiet, vel infra annũ proſequi non inci-

incipiat,vel incepta profectuione nõ desit tat,vel in ipsa facũbat, sit ipso facto carceri adictus. Et iterũ,qui appellat ab absolutione facta,aut faciẽda Prouintialatus, Vicariatus, Prioratus,etiam prætextu grauaminis,sit ipsofacto,ab illo officio absolutus.

Pro parte affirmatiua sunt etiã aliqua argumẽta. Primô ex titulo ca.ad nostrãcitatiin oppositũ,vbi sic habetur,à correctione legitima nõ appellatur:nisi modus excedatur. Et hoc etiã ita videtur iuxta ca.super quęstionũ,& ca.de Priore,de appellatione,& gl.in ca.ad nostrã. Secũdo quia in cap.generali celebrato in conuẽtu sancti Pauli Valeoletani anno 1605.sub magistro fratre Hieronymo Xauiere,pręcipitur,quôd inappellationibus seruetur constitutionis modus,vt potè,quòd appellatio fiat gradatim, vt disponitur in cap.Romæ anni.1569.& in cap.Romæ anni 1589.ex decreto cõgrega.Card. idẽ precipitur fratribus,& monialibus sub excõmunicatione,& priuatione officiorum, & vtriusquè vocis. Et in cap.Bononiæ, anni. 1615. sic dicitur. In appellationibus fratrum, statuta Sixti V.quæ extant in actis capitulorum generalium,seruentur,ergo iam admituntur appellationes.

UGR Biblioteca Universitaria

Tertio Greg. 13. Bu. 2. concesſit minoribus, poſſe appellare ad Generalem, ad Protectorem, vel ad Papam. Item à congregatione Cardinalium præceptum eſt, anno 1587. vt appellatio gradatim hoc ordine proſequatur: â Guardiano, ad Prouincialem, à Prouinciali ad Generalem, â Generali ad Protectorem, â Protectore ad ſacram Cardinalium congregationem. Et iſta appellatio permititur in conſtitutione Sixti V. de quo Manu. Rod. in qq. reg. to. 2 q. 29. ar. 2.

Propter iſta argumenta Naua. lib. 2. cõſ. 4. de appella. Ludou. Lopez in ſum. 1. p. cap. 284. Aragon. 22. q. 69. ar. 3. Silu. verb. appellatio. num. 9. Armi. ver. appellatio. num. 15. & Manu. Rod. loco cit. dicunt probabiliter, quod quamuis non liceat Religioſsis appellare à correctione ſuorum ſuperiorum iuſtè facta ſecundum ſua ſtatuta, aut ad efugiendam Eccleſiaſticam diſciplinam, & hoc intẽdant teſtimonia in primo loco adducta, maximè priuilegia Bonifacij, & Eugenij: licet tamen Religioſis in cauſis grauiſsimis à mandatis, aut à correctionibus exceſsiuis recurrere per viam appellationis, aut ſimplicis querelę, aut defenſionis ad ſuperiorem; non tantum intra ordinem, ſed etiam ad Papam, ad pro-

UGR Biblioteca Universitaria

protectorem, ad sacram Cardinalium cõgregationem, ad legatos Papæ habentes iurisdictionem, & potestatem, in regulares.

Et ad argumenta in contrarium adducta, ex cap. ad nostram dicunt, non loqui de correctione excessiua, vt ait Silu. & constat ex tit. dicti cap. sed de correctione iustè facta, vel de correctione leui, & hoc ipsum intendunt priuilegia Bonifacij, & Eugenij. Testimonia verò ex cõstitutionibus ordinis Prędicatorum alata intendunt remouere appellationes factas sine causa rationabili, & appellationes friuolas, quibus obedientia infringitur: vt patet ex contextu, & appellationes circa res leues, in quibus parum iniuriæ Religioso irrogatur. In his enim Religiosus patienter ferat, & humiliter pareat, vt si in ordine nostro Prædicatorum damnetur quis, etiam iniustè ad pœnas grauis culpę, scilicet, ad tria ieiunia in pane, & aqua, & totidem disciplinas: quæ solent infligi pro negligentijs, quę non sunt peccata etiam venialia. Appellationi enim ab istis, & similibus, videtur Religiosum renuntiasse. Secus esset si in dicto ordine damnaretur quis iniustè ad pœnas grauioris culpæ: cum ex hoc magnam incurrat infamiam, quam sine culpa pati non

UGR Biblioteca Universitaria

debet, sed habet ius â natura defendendi se medijs licitis, qualis tunc est appellatio protuenda fama ad virtutem conseruandã maximè necessaria: secundum illud Eccles. 41. cura habe de bono nomine, hoc enim magis permanebit tibi quam mile thesauri prętiosi, & magni. Imo quando sic esset fama necessaria pro virtute conseruanda, vt regulariter contingit, & insinuatur, Eccles. loco cit. non posset homo cedere iuri appellandi, quá do hoc medio sibi recuperat famam iniustè ablatam, sicut licét homo sit dominus diuitiarum, si tamen illis opus habet pro alenda familia, non potest illas prôlibito prodigere. Sic etiam à fortiori non posset fame renuntiare, quando est necessaria ad virtutem conseruandam, his tamen non obstantibus.

Secuuda conclusio sit. Non licet Religiosis maxime Dominicanis appellare. Patet hoc argumentis in primo loco factis. Secundô, quia appellatio suspendit sententiæ executionem, vt patet ex lib. 6. tit. 23. p. 3. & alibi sæpè: sed non suspenditur executio sententię in Religionibus ergo, &c. Religiosus enim potest omni appellationi renuntiare, maximè quando aliter potest recuperare famam,

pro

pro bono Religionis altiori. Sicut & Carthusianus pro eodem bono licitê renuntiat comestioni carnium, etiam quando hic, & núc esset necessaria pro vitę conseruatione.

Tertia conclusio. Licet Religiosis, si quando sentiunt se iniustê in causis grauissimis grauari recurrere ad superiores per viam simplicis querelæ, aut defensionis. Sic enim recuperant sibi famam, dum superiores talem querelam admitendo, maturo consilio, agendo potius patrum, quam iudicum officiũ, & misericordiã cum iustitia cõiungentes, pœnarum temperant rigorem, aut innocentiam accusati declarant.

Artic. III. De potestate superioris regularium in quantum prælatus.

DVB. V. An Religiosi sint exempti ab obedientia, & iurisdictione Episcoporum. Prima conclusio. Religiosi erant olim subiecti Episcopo Diœcesis, vbi morabãtur. Ita patet ex cap. qui vere 16. q. 1. & ex Cõc. Toleta. 4. c. 50. & ex Cõc. Calce. c. 4. & ex D. Tho. 2. 2. q. 186. a. 5. ad 3. Et tũc Episcopus sicut modo generales ordinũ admitebãt Re-

UGR Biblioteca Universitaria

Religioſos ad profeſsionem vt habetur in ca. viduitatis. 27. q. 1.

Secunda concluſio. Religioſi iam nunc ex priuilegio ſunt exempti a iuriſdictione Epiſcoporum, & aliorum ordinariorum, & Sedi Apoſtolice inmediatê ſubiecti. Bonifa. 8. & Marti. V. exemit ordinem Prædicatorum, ac eorum moniales ab ordinarijs. Vt habetur in monũ. ordi. conceſ. 681. & Manuel Rod. in qq. reg. to. 2. q. 65. Et idem Manuel in bullario authenticato multa refert priuilegia circa hoc. Primô refert priuilegium Benedict. 12. Bu. 1. concedentis, nullum præter Papam, vel Cardinalem legatum poſſe cenſuris ligare monachos Benedictinos: imo nec Clericos Eccleſiæ ſuorum monaſteriorum. Secundô Euge. 4. Bu. 7. exemit celeſtinos cum ſuis bonis ab omnibus legatis, & Epiſcopis, & à habentibus iuriſdictionem ordinariam. Et contra hoc facientes excommunicantur, ſi moniti nõ deſsiſtant intra tres dies. Tertiô Sixtus 4. Bu. 33. & Iuli. 2. Bu. 25. conceſſerunt ordini Prædicatorum, ne ratione delicti, aut alterius rei poſsint conueniri coram ordinarijs. Imo & idem Sixtus 4. conceſſit minoribus Bu. 14. & Prædicatoribus Bu. 33. quòd Eccleſiæ Parrochiales apud iſtos

Re-

UGR Biblioteca Universitaria

Religioſos conſtructæ,& capellanei ſecula res per iſtos Religioſos deputati , ſint liberi ab omni ordinariorum ſuperioritate. Sedpoſtea Leo.10.Bu.45. edita in Concil.late, ſtatuit poſſe Epiſcopos viſitare Eccleſias Parrochiales monaſterijs vnitas. Et idem ſtatuit Conc.Trid.ſeſ.25.cap.11. excipiendo tamẽ monaſteria,vbi capita ordinum ſedem ordinariam principalem habent, & monaſteria vbi Prælati regulares exercent iuriſdictionẽ Epiſcopalem,& temporalẽ in Parrochos & Parrochianos;& excipiendo etiam monaſterium Cluniacenſe cum ſuis limitibus. Alias Bullas ad hoc refert Manu.Rod.loco cit.

Tertia concluſio.Religioſi in Conc. Trid. & alibi in aliquibus ſubduntur Epiſcopis tanquàm delegatis Sedis Apoſtolicæ , vt ex dicendis conſtabit.

Dub.1.An Religioſi habeant intra ordinem ſuos Prælatos. Prima concluſio affirmatiua. V.g.in noſtro Prædicatorum ordine, prẽter Papam qui eſt omnium fidelium paſtor , proprij Prælati ſunt Magiſter ordinis pro toto ordine, Prior Prouintialis pro ſua prouintia,et Prior conuentualis pro ſuo conuentu,et quolibet iſtorum mortuo, vel amoto, Vicarius eis ſuccedens. Quia Iulius 2.cõceſsit

UGR Biblioteca Universitaria

cessit istis Vicarijs omnem potestatem, tam Apostolica authoritate, quàm quomodolibet concessam, aut concedendam illis quorum sunt Vicarij, exceptis illis tantũ, quæ in suis constitutionibus eis inhibentur. Ita habetur in constitut. prædicatorum, d. 2. ca. 3. Et notetur ista concessio pro multis casibus. Ex quo colligitur, quòd Vicarius Magistri ordinis, & Vicarius prouincialis habent eandem potestatem in moniales, quam habebant dum viuerent Magister, & prouincialis, & possunt etiam, sicut illi, creare Vicarios pro monialibus.

Secunda conclusio. Licèt supprior ex officio suo nec habeat curam animarum, nec sit prælatus, vt dicitur in prologo constitutionum fratrum prædicatorum: tamen mortuo, vel amoto priore, vices eius in omnibus plenariè obtinet, quousque prior electus, & confirmatus in domo præsens sit: nisi prouincialis aliter ordinauerit. Ita colligitur ex dicto priuilegio Iulij II. Cum supprior sit Vicarius prioris. Et ita habetur in constit. prædicatorum, d. 2. ca. 2. vbi glossa conformiter ad limitationem in dicto priuilegio contentam, scilicèt, exceptis illis, quæ in suis cõstitutionibus eis inhibẽtur, declarat esse intelligendũ de his

UGR Biblioteca Universitaria

de his quæ iure ordinario cõpetunt priori: vt sunt creare Vicarium, eligere sibi, & subditis confessorem, recipere Religiosos ad habitum, & professionem in his enim succedit supprior priori. Non tamè succedit supprior priori in illis, quæ competunt priori ex commissione: sicut sunt præsentare Religiosos Episcopis pro ordinibus recipiendis, aut pro confessionibus secularium audiendis, &c. & cura monialiũ, imo congreg. Card. ita cẽsuit absente priore à conuentu confessor monialiũ gerat curam monasterij, ita in summa const. monialium prædi. ca. 19. Verum est tamen Benedictum XII. ante Iulium. II. concessisse Vicario conuentus de Guadalupe in sede vacante omnia, & singula in spiritualibus, & tẽporalibus, quæ prior quomodolibet facere poterat, vt ipse etiam facere valeat: nil limitãdo sicut limitauit Iulius II. vt vidimus. Ita habetur in cõpen. D. Hier. ver. Vicarius, §. 1. & sic iuxta hoc priuilegiú dictorũ Religiosorum Vicarij, illos præsentant Episcopis pro ordinibus recipiendis. Quo etiam priuilegio cõmunicant aliæ Religiones, iuxta dicẽda à nobis lib. 2. ca. 4. nisi consuetudo per centũ annos præscripta iuxta dicẽda a nobis, lib. 2. cap. 3. dub. 2. obstet in contrarium, vel alia lex,

UGR Biblioteca Universitaria

lex, qua hoc priuilegium Benedict. 12. derogetur.

Dub. 7. Quanta sit Prælatorum regularium potestas, & ad quæ se extendit. Prima conclusio. Prælati isti habenti in sibi subditos tantam potestatem, quantã Episcopi in suas oues. Sunt enim vere Prælati habentes plenissimam potestatem in vtroque foro Ecclesiastico ad ligandum, etiam censuris, & soluendum. Secundo, quia Eugen. 4. Bu. 9. concedit Abbatibus, Rectoribus, & Prioribus Benedictinorum vnà cum eorum conuentibus, in omnibus casibus authoritatem ordinarij de iure necessariam. Ex quo colligitur, quòd ea quæ in iure communi de nouo concedun tur Episcopis, consequenter censentur concessa dictis Prælatis pro sibi subditis: nisi oppositum exprimatur. Ita Panorm. in cap. at si clerici. §. de adult. num 18. de iuditijs, sequendo Benedictum, & Fredericum. Aliâs subditis istorum prælatorum non esset, ita ac seculatibus prouisum. Cum aliâs ne cogãtur egredi extra septa monasterij debeant esse melioris conditionis.

Secunda conclusio. Religiosi quantumuis exempti, & licentiati ad seruiendum alicui beneficio sunt subiecti superioribus suorum ordi-

UGR Biblioteca Universitaria

ordinum. Nisi aliàs per Sedem Apostolicam habeant Ecclesias Parrochiales, aut earum perpetuas vicarias illis actualiter seruiendo. Ita concessit ordini Prædicatorum Leo X. Bu. 32. Imô & Religiosi assumpti in Capellaneos Papæ manent subiecti suis prælatis. Ita concessit Greg. XI. Bu. 1.

Tertia conclusio. Religiosus non potest assumi in socium prælatorum, aut aliorum, nisi assignatus à suo Generali, vel Prouintiali: qui aduc eisdem subdatur, & per eosdem, aut per suos Vicarios corrigatur, & amouea tur, & alius substituatur. Ita concessit minoribus. Innocẽ. 4. Bu. 5. Iul. 2. Bu. 25. & Alexãd. 4. Bu. 1. Et idem potest prouintialis circa Inquisitores, & Prædicatores Cruciatæ, eos amouẽdo, & alios substituendo. Ita Greg. 9. vt habetur in fine, 4. centurię ordinis Prædicatorũ, & idem Iul. 2. & Sixtus 4. Bu. 33. pro prædicatoribus. Item per Leo. X. Bu. 4. nullus legatus, nisi delatere, potest vllum Religiosum ad secum commorandum, vel pro suis negotijs, assumere.

Quarta conclusio. Literæ, vel exemptiones Religiosis á Papa concessæ nullo modô eis sufragantur sine expresso consensu Vicarij generalis. Ita cõcessit minoribus. Leo. X.

UGR Biblioteca Universitaria

Bu.4. Quod etiam antea conceſſerat prædicatoribus Innocen. 8. Bu. 3. Et poteſt generalis reuocare gratias etiam a Papa concedendas ſine licentia ſuperiorum regularium, cum limitatione de qua dicemus lib. 2. cap. 6. dub. 2.

Quinta concluſio Religioſus ſine ſui ordinis licentia non poteſt in Epiſcopum aſſumi. Ita conceſsit minoribus Alexand. IIII. Bu. 5. Et in cõſtit. ordinis prædicatorum, d. 2. ca. 13. in glo. habetur tres Papas conceſsiſſe iſti ordini, ne quis Religioſus ſine licentia Magiſtri ordinis, vel prouincialis ſpeciali, vel mandato Sedis Apoſtolicæ, electioni, vel poſtulationi ad quamuis dignitatem extra ordinem de ſe facte audeat conſentire, aliter factum ſit irritum. Et ibidem ſtatuitur in textu, quôd Prouincialis acceptans Epiſcopatum ſine licentia Magiſtri ordinis, & quiuis alius ſine licentia Prouincialis, manet priuatus ſuffragijs, Societate, ac omnibus beneficijs ordinis in vita, & in morte: niſi per talem cogatur acceptare, quôd ſit peccatum mort. non obedire.

Sexta concluſio Epiſcopus Religioſus eſt iam ab obedientia ſui ordinis exemptus, & quãdo iam eſt conſecratus, licet Epiſcopatũ deſe

UGR Biblioteca Universitaria

deſerat, non poteſt in ſuo ordine officium tenere. Ita conceſsit, & ſtatuit pro Epiſcopis cuiuſuis Religionis Paul. IIII. Bu. 4.

Dub. VIII. An iuriſdictio Prælatorum regularinm ſit ordinaria, & conſequenter delegabilis.

Prima concluſio. Non tantum iuriſdictio competens Prælatis regularium ex iure cõmuni, vel particulari ſuarum legum eſt ordinaria, ac ſubinde delegabilis: ſed etiam iuriſdictio illis conceſſa ex priuilegio Principis perpetuo. Ita Naua. in manu. ca. 27. nu. 42. Bart. Bald. & Panor, citati à Manu. Rod. in qq. regu. to. 1. q. 17. art. 11. An verô delegatio talis poteſtatis ſpiret morte delegantis, dicitur lib. 2. ca. 3. dub. 1.

Secunda cõcluſio. Si alicui etiam prælato committitur certum, vel nudum miniſterium ſine iuriſdictione, vt prædicare, &c. non poteſt illud ſubdelegare: niſi aliàs ſit delegatus Papæ, vel niſi illud miniſterium ſit leue, & parui momenti. Ita Silu. cum Panor. & Innocen. ver. delegatus, nu. 10. Sicut nec etiam poteſt ſubdelegare ille, cui aliquid cõmittitur, quãdo per verba reſcripti, ſeu cõmiſſionis ſibi factæ deprehẽditur electa fides, & induſtria iſtius, ſicut quãdo dicitur in reſcri-

UGR Biblioteca Universitaria

pto confidimus de tua industria, vel si dicitur personaliter exequaris, vel quando negotium non est per alium bene expedibile. Hoc autem, ait Silvest. non currit in delegato Papę, qui adhuc in istis casibus subdelegare potest.

Tertia conclusio. Etiam in nostro Prędicatorum ordine, & idem est in alijs ordinibus, Prouincialis in sua prouintia habet eandem authoritatem, quam Magister ordinis in toto ordine, vt habetur in nostris constitu. d. 2. cap. 3. tamen authoritas quam de iure communi, vel particulari habent Prælati regulares, potest limitari non tantum â Papa, sed etiam authoritas prælatorum inferiorum potest limitari per superiores iuxta sua statuta. Quia licêt vtrisque prælatis sit concessa talis potestas iure communi, vel etiam diuino, secundum aliquos Doctores citatos â Manu. Rod. art. 1. & 6. tamen concessa est ordine hierarchico, ita vt minores pendeant â maioribus, vt ait Manu. Rod. art. 7.

Dub. 9. An prælati regularium possint reseruare casus. Prima conclusio affirmatiua. Declarauit enim Alexand. 6. Bu. 4. posse Generales, Prouinciales, ac Guardianos reseruare casus. Et quôd ab illis sine istorum licentia

UGR Biblioteca Universitaria

centia absoluentes nil faciunt, sed incurrunt in excommunicationem latam in cap. Religiosis, de priui. contra absoluentes à reseruatis. Et in nostro prædicatorum ordine Vicarij in capite, ac suppriores in Sede vacante reseruant casus. Cum succedant Priori in cõpetentibus ei ex officio secundum dicta dubi. 6.

Secunda conclusio. Olim dicti prælati poterant quos vellent reseruare casus: sed iã ex decreto Clemen. 8. edicto 16. die Maij anni. 1593. solus casus infra scriptos reseruare possunt. Primô beneficia, sortilegia, incantationes. Secundò apostasia etiam retento habitu, quando eo peruenit, vt extra septa monasterij fiat egressio. Tertiô nocturna, ac furtiua egressio à conuentu, licèt non fiat animo apostatandi. Quartò proprietas contra votum paupertatis, quæ sit peccatum mortale. Quintô, lapsus carnis voluntarius opere consummatus. Sexto occisio, vulneratio, seu grauis percusio alicuius grauis personæ. Septimo, malitiosum impedimentum, retardatio, vel apertio literarum à superioribus ad inferiores, aut ecõtra. Octauô, iuramentum falsum in iudicio regulari, seu legitimo. Nono, auxilium, consilium, aut procuratio ad

UGR Biblioteca Universitaria

aborſum poſt animatum fætum, etiam effectu non ſecuto. Decimo falſificatio manus, aut ſigili officialis conuẽtus. Vndecimo furtum de rebus monaſterij in quantitate, quæ ſit peccatum mort. Et declaratum eſt ab eodem Papa, eſſe intelligendum etiam de rebus applicatis ad vſum alicuius Religioſi. Et addit Papa, quôd ſi quod aliud pro Religionis conſeruatione oporteat reſeruare, id fiat de conſilio capituli prouincialis pro tota prouincia, matura decuſsione, & conſenſu; & nõ aliter.

Item præcipit Papa ſuperioribus regularium, ne confeſsiones ſubditorum audiant; niſi quando habent caſum reſeruatum, aut ipſi ſubditi id ſponte petunt, & quôd ſuperiores in ſingulis domibus deputent duos, tres, aut quatuor pro abſoluendo à non reſeruatis, & quibus etiam abſolutio reſeruatorũ commitatur iudicio maximè confeſſarij, & derogantur contraria priuilegia, conſuetudines in memoriales, conſtitutiones, vel ordinationes Apoſtolicæ. etiã Cõcilij generalis, & cõſtitutiones ordinũ, ſed poſtea idé clem. viua voce conceſsit Societati. Primo quòd quãdo vetatur ſuperioribus audire cõfeſsiones ſubditorũ: nõ intelligitur proſuperiore

Ma-

UGR Biblioteca Universitaria

Magiſter nouitiorum. 2. Quòd non teneatur in ſingulis domibus preter confeſſarium ordinarium deputare duos, aut pluresconfeſſarios pro reſeruatis. 3. Ne iudicium abſoluẽdi à reſeruatis, abſolutè relinquatur confeſſarijs: ſed liceat interdum ſuperiori pro ratione ſui officij iſtam facultatem denegare in caſibus in quibus conſtat, eſſe denegandam iuxta quæ Doctores, & diſcreta docet charitas. Ita habetur inter ordinationes generaliũ Societatis, pagi. 81. quibus etiam gaudent alie religiones. Iuxta dicenda infra, lib. 2. cap. 4.

Dub. 10. An caſus reſeruati à prælatis regularium, ſint etiam reſeruati pro ſuis nouitijs. Prima concluſio. Probabilis eſt pars affirmatiua. Ita Cordo. lib. 1. q. 3. & Manuel Rod. in expoſsitione Bullæ §. 9. num. 26. Quia cũ nouitij ſint exempti à iuriſdictione Epiſcoporum, vt ait Silu. ver. Religio. 2. §. 11. & 12. manebunt ſub iuriſdictione prælatorum ſui ordinis.

Secunda concluſio. Multo probabilior eſt pars negatiua. Ita Ledes, in ſum. cap. 13. de pœnitentia, dub. 14. Quia ante profeſsionẽ non ſunt Religioſi, ergo nec ſunt aſtricti legibus religioſorum. Secundo inter caſus reſer-

UGR Biblioteca Universitaria

uiatos prælatis Religionum ſolent aliqui reſeruari, qui ſupponunt profeſsionem, ſicut peccata contra votum paupertatis, &c. Quæ in nouitijs non imputantur ad culpam, ergo.

Si arguitur nouitij gaudent priuilegio, cap. ſi quis ſuadente diabolo, vt habetur in cap. Religioſo, de ſenten. excommunicationis, ſi enim illos percutias excommunicaris; & gaudent alijs fauoribus circa abſolutionẽ â peccatis, & cenſuris reſeruatis, ac ſi eſſent verè Religioſi, vt infra videbitur ergo. Ad hoc dico quôd nouitij, & ſi non ſint Religioſi participant aliqua Religioſorum: cum ſint in via ad religionem, & ſic ſecũdum ius gaudent fauoribus religioſorum. In odioſis tamẽ cum non ſint profeſsi, non ſe habẽt ſicut Religioſi: & ſic non ſunt ſubiecti iuriſdictioni Prælatorum religionum. Ex quo patet nouitios poſſe abſolui à caſibus Epiſcopo reſeruatis & cõmiſsis ante religionis ingreſſum, & per confeſſorem ab Epiſcopo expoſsitum, & per confeſſorem expoſsitum à prælato ſui ordinis. Et cum Bulla poſſunt abſolui per confeſſorem approbatum ab ordinario, & per confeſſorem approbatum à ſolo prelato ſui ordinis, ſicut & alij religioſi profeſsi. Imò quando

UGR Biblioteca Universitaria

quando religiosi professi ob aliquod speciale decretum Papæ non gaudent Bulla Cruciatæ quo ad clausulam de eligendo confessorem: non debet hoc intelligi de nouitijs, qui in odiosis non intelliguntur nomine religiosorum. Ita Ledes.

Dub. 11. An prælati regulares possint sibi subditis concedere licentiam, vt dum sunt extra conuentum possint confiteri idoneo Sacerdoti seculari, aut alterius ordinis regulari. Et ratio dubitandi est, quia in constitutionibus minorum cauetur, ne religiosi istius ordinis præterquâm suis prælatis, & de eorum licentia fratribus sui ordinis confiteã tur.

Secundò, in constitution. prædicatorum. d. 1. cap. 14. habetur non posse priores concedere sibi subditis licentiam confitendi Sacerdoti alterius ordinis, sed solus magister ordinis hoc potest concedere, quando non adest confessor ordinis. Per quod limitatur authoritas ordinaria istorum prælatorum, iuxta dicta dub. 8.

Prima cõcl. Prelati regulares possũt cõcedere sibi subdictis dictã licentiã. Ita cõcessit minoribus Sixtus 4. Bu. 30. hoc tenore. Vt fratres vestri, vel aliorum prælatorum, & suorum,

UGR Biblioteca Universitaria

rũ, qui pro tempore erunt, licentia, solum-
modo tamẽ, cum itinerauerint, vel extrà cõ-
uentus fuerint, prout eis concedetis, confite-
ri possint, &c. Concedimus. Secudô. Innoc.
7. Bulla vnica concessit prædicatoribus hoc
tenore. Innoc. Episcop. &c. Nos igitur suppli
cationibus inclinati, fratibus huiusmodi, quos
itinerare, & per eorum superiores mitti con-
tigerit, vtsi aliquem præsbyterum idoneum,
ex professoribus dicti ordinis habere non
possint, quemcumque alium præsbyterum
idoneum, & discretum, Religiosum, vel
secularem in eorum confessorem eligere va
leant. Qui confessiones eorum audire, &
eorum confessionibus diligenter auditis, pro
commissis, eis debitam absolutionem im-
pendere, ac pœnitentiam salutarem iniun-
gere licitè possit: nisi talia commisserint,
propter quæ Sedes Apostolica sit meritô
consulenda, authoritate Apostolica tenore
præsentium, indulgemus. Ex quo colligitur
contra Manu. Rod. in qq. regul. tom. 1. q.
62. ar. 5. posse dictos prælatos concedere sibi
subditis existentibus extra conuentum, licẽ-
tiam vt absoluantur â sibi reseruatis. Cum in
hoc priuilegio solum excipiantur casus Pa-
pe reseruati. Imò in eodem, cum sola licẽtia
itine-

UGR Biblioteca Universitaria

ãtinerandi,aut existendi extra conuentum, videtur concessa facultas confitendi, & absoluendi â prædictis sine alia speciali licentia prelati circa hoc. Et licèt in isto priuilegio concedatur ista facultas confitendi extraneo Sacerdoti,in absentia idonei Sacerdotis proprij ordinis: tamen in priuilegio Sixti IIII. non limitatur.

Not. idoneum Sacerdotem pro Religiosis absoluendis reputari, quilibet Sacerdos aliâs non suspensus, aut excommunicatus. Ita D. Ant.3 p.tit.1.c.7. Silu.ver.confessor. 1.§. 3. Soto d. 18. q.4. art. 3. Et idem isti cẽsebant de confessore idoneo pro secularibus ante Conc. Trid. Vbi iam sess.23. c.15.statuitur,quôd pro secularibus etiã Sacerdotibus ille solus idoneus reputetur, qui est parochus,aut ab ordinario approbatus: at pro Religiosis nihil,ibi innouatur. Ex dictis patet solutio ad rationes dubitandi, illæ enim procedunt secluso priuilegio.

Secunda conclusio. In licentia data Religioso itinerandi clauditur virtualiter licẽtia confitendi: maximè si ex naturali obliuione non petitur licentia confitendi idoneo Sacerdoti. Non tamen poterit cum sola ista licentia,& secluso priuiuileglo;imô nec cum expres-

UGR Biblioteca Universitaria

exp̄ressa licentia confitendi cui vellit, absol ui à reseruatis, iuxta. cap. si Episcopus, de pe ni. & rem. Vbi sic dicitur, in generali concef sione non veniunt, quę non esset quis veros militer in specie concessurus Et sic si Religiosus existens extra conuentum, & habẽs peccata reseruata celebrare debeat, respectu reseruatorum gerat se, ac si non haberet copiam confessoris. Ita quôd licèt teneatur illa confiteri cum alijs peccatis non reseruatis, & indirecte ab eis absoluatur, sed tamen cum obligatione illa iterum confitendi legitimo confessori, quando adsit oportunitas.

Tertia conclusio. Religiosi hospites in conuentibus sui ordinis possunt absolui etiã à reseruatis suo prælato per priorem, seu prę sidentem talium conuentuum. Ita concesit prioribus prædicatorum, ac eorum Vicarijs. Gregor. 11 & Clemen. 4. vt patet in monu. ord. concef. 318. 319. & 548. Et in prolo. cõst ti. prædicatorum habetur. Quôd Vicarius prioris absente priore potest absoluere omnes fratres ordinis etiam hospites â peccatis, & censuris, tam à iure quam ab homine generaliter latis, exceptis Papæ reseruatis. Et vt dicitur in cap. 14. dictarum constitution.

d. 1.

UGR Biblioteca Universitaria

d.1. iſta poteſtas non poteſt eis limitari per ſuperiores prælatos: cum ſit eis à Papa conceſſa. Ex quo ſequitur, quôd cum iſta poteſtas, & iuriſdictio ſit ordinaria, vt potè, ex priuilegio perpetuo obtenta, iuxta dicta dubio 8. poteſt delegari cuiuis Sacerdoti, etiam à nullo ordinario approbato. Nec hoc eſt contra Concil. Trident. loco cit. cùm vt dixi, loquatur de confeſſoribus ſecularium etiam Sacerdotum, relinquendo religioſos diſpoſitioni ſuorum prælatorum, & ſtatutorum.

Quarta concluſio. Prælati Eccleſiarum, & alij confeſſores extra ordinem nõ poſſunt religioſorum confeſsiones audire, eorum ſuperioribus inuitis. Ita conceſsit minoribus Sixtus. IIII. Bulla 14. & prædicatoribus Bul. 33. & Ciſtercienſibus, Alexand. IIII. Bul. 29.

Dub. 12. An religioſi poſsint ſine licẽtia ſuorum ſuperiorum vti priuilegijs eligendi confeſſorem.

Not. quôd in aliquibus priuilegijs conceditur religioſis, vt per confeſſorem â ſuo prælato deputatum abſoluantur. Sicut Eugen. 4. Bul, 1. multa concedit, de quo infra, dub. 13. conclu. 2. & Sixtus 4. inter viua oracula conceſsit minoribus etiam nouitijs habentibus

ani-

UGR Biblioteca Universitaria

animum profitendi, ac ſoribus Sanctę Clarę, ac tertiarijs vtriuſq; ſexus, & iſtorũ famulis ſemel eligere cõfeſſorẽ de huiuſmodi obſeruantia, qui eorum confeſsione audita, abſoluat eos ab omnibus peccatis, & cenſuris, ab omni ab irregularitate, homicidio voluntario, & mutilatione exceptis. Et idem conceſsit pro articulo mortis. Secundo idem Sixtus conceſsit prædicatoribus, & minoribus etiam nouitijs, pleniſsimam abſolutionem à peccatis ſemel in vita, & in articulo mortis per idoneum confeſſorem ordinis de licẽtia ſuorum ſuperiorum electum. Ita habetur in monu. ord. conceſsione. 360. Tertio Leo. X. inter viua ora. conceſsit monialibus Sanctæ Clarę, vt per confeſſorem â ſuis ſuperioribus deputatum, quatêr in anno abſoluantur ab omnibus peccatis, & diſpenſentur in omnibus votis, exceptis ſubſtantialibus, dum tamen ſub ſpe huius gratię non peccent. Quartò idem Leo. conceſsit dictis monialibus ſub cura minorum obſeruantiæ exiſtentibus, vt in omnibus ſolemnitatibus Domini Sabbaoth. B. Virginis, omnium Sanctorum, B. Frãciſci, ac Sanctæ Clarę, earum confeſſores in abſolutione ſuarum confeſsionum eas plena rię abſoluant. Ita in monu. ordi. conceſ. 132.

UGR Biblioteca Universitaria

Et idem concesſit ſororibus. B. Virginis ſub cura minorum exiſtentibus; pro dictis feſtis, & pro feſto ſanctorum Apoſtolorum Petri, & Pauli, & pro tota hębdomada maiori, vt patet conceſsione. 137. De dictis priuilegijs non eſt difficultas: cum poſtulent confeſsorẽ â prælato deputatum, aut de eius licentia electum, quod de confeſſoribus ordinariè deputatis à prælato, etiam verificatur, licêt aliàs ſecluſis iſtis priuilegijs, non poſſent abſoluere à reſeruatis. Iſta enim priuilegia aliquid debent concedere, ſcilicèt, abſolutionem à reſeruatis. Nam aliàs, ſine illis poſſet prælatus concedere abſolutionẽ ſaltim à ſibi reſeruatis. Iuxta dicta dub. 8. & 11.

In alijs tamen priuilegijs religioſorum non ponitur, quôd confeſsio fiat confeſſori deputato â prælato, vel de eius licentia electo. Sicut Innocen. 8. id cõceſsit pro articulo mortis ſine iſta limitatione, vt habetur in quodã priuilegio Benedictinorũ, relato à Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 62. art. 6. Secundô, Leo. 10. conceſsit minoribus quôd in feſto S. Catherinæ Martiris plenariè abſoluãtur. Ita habetur inter viua ora. Tertio, idẽ Leo. õ cedit religioſis de Vcles, & S. Marci Legionenſis, & eorum ſeruitoribus famil aribus domeſ-

UGR Biblioteca Universitaria

domesticis eligere sacerdotem idoneum secularem, aut alterius ordinis regularem qui, exceptis scilicèt reseruatis in Bulla Cœnæ, absoluat eos ab omnibus censuris, & pœnis: â iuramentorum sine preiuditio tertij, à voto rum, ieiuniorum, penitẽtiarum transgressio nibus, & periuriorum reatibus, & omissioni- bus horarum canonicarum, & ab omnibus criminibus, excessibus, & delictis, etiam Pa- pe reseruatis semel in vita, & in periculo mortis probabili, licêt mors non sequatur, & ab alijs casibus Pape, scilicet, non reseruatis, possunt absolui per predictos quoties fuerit opportunum: & eorum vota, ieiunia, & alia precepta etiam vltramarina, excepto solo voto castitatis, religionis Compostelę, & Ro mæ in alia opera pietatis commutari, & quę uis iuramenta relaxari, cum iniunctione sa- tisfactionis si opusit, per penitẽtem sivi xe- rit, vel per alterum implendę. Nec valet ista concessio peccantibus ex confidentia istius gratiæ, vel recedentibus â fide, & vnitate Ec clesiæ, ac obedientia Papæ ita habetur incõ uentu de Vcles in Bulla authenticata inci- piente religionis Celus. edita 6. Kalend. Iu- nij; anni. 1514. Quarto in Bulla Cruciatæ cõ ceditur sumenti illam posse per sacerdotem

ab

UGR Biblioteca Universitaria

ab ordinario approbatum ſemel in vita, & in morte, abſolui â caſibus Pape reſeruatis ſola hæreſi excepta, & ab alijs caſibus non reſeruatis Pape, quoties opus ſit.

Dubium ergo eſt, an Religioſi in conſultis ſuis Prælatis poſsint vti, iſtis priuilegijs.

Prima concluſio. In aliquibus ordinibus ſpeciali Papę conceſsione cautum eſt, ne religioſi vtantur dictis priuilegijs, ſine licentia ſuorum ſuperiorum. Ita conceſsit prædicatoribus Iul. 2. Bu. 16. & Pius V. Bu. 13. Secundô, Leo. X. Bu. 24. conceſsit minoribus, ne fratres abſoluantur à reſeruatis virtute cuiuſuis priuilegij, aut Bullę etiam Cruciatę. Tertio. Greg. 13. conceſsit non poſſe Religioſos Societatis ſine expreſſa ſuorum ſuperiorum licentia vti facultatibus Iubileorum, Bullarú Cruciatæ, confeſsionalium, vel alioru Apoſtolicorum indultorum, quę communitatibus, perſonis, vel Pijs locis quouis modo conceſſa ſunt, aut concedentur, licêt in eis exprimatur, quôd omnes regulares etiam mendicantes illis vti valeant. Ita habetur in compen. Societatis. tit. abſolutio. §. 11. Quartô. Sixtus IIII. idem conceſsit Hieronymis, vt habetur in eorum compen. Innocenc. 8. idem

UGR Biblioteca Universitaria

cõcessit minoribus, & Aguſtinis, & Iul. 2. Ciſtercièſibus, & Greg. 11. cõceſsit ſic cõgregationi mõtis Oliueti, ſi quis monachus, velmonialis, quodcũq; cõfeſsionale impetrauerit, vel eo abſque ſui ſuperioris licẽtia, vti præſumpſerit, eo ipſo, impetratis caret, ac pœnis conſtitutionũ, & difinitionũ, ſcilicẽt, inhabilitatis, & ſuſpẽſionis ſubijcitur, â quibus à nullo, niſi à Papa diſpẽſari poteſt, prout cõceſsit Clem. 7. cõgregationi S. Georgij de Algala. Prædicta priuilegia latè refert Man. Rod. in qq. reg. to. 1. q 62. a. 4 Quinto Innocẽ. 8. Bu. 3. conceſsit prædicatoribus, & Leo. 10. Bu. 4. cõceſsit minoribus, ne literę, & exẽptiones religioſis à Papa conceſſæ eis ſufragentur ſine expreſſo conſenſu Vicarij generalis.

Tandem, Clem. 8. Bu. 9. decernit conceſſionem Cruciatæ, & aliorum indultorum particularium quantum ad articulum eligendi confeſſorem, & abſôluendi à reſeruatis cum religioſis vtriuſque ſexus locum nõ habere, ſed ait Papa, noſtræ intentionis eſſe, quòd dicti religioſi in prædictis, diſpoſitioni ſuorũ prælatorum ſint ſubiecti, authoritate Apoſtolica tenore preſentium perpetuò declaramus. Vbi nota, quôd hic. Clem. 8. ſolûm declarat ſuam intentionem, vt patet, ex con-

textu

UGR Biblioteca Universitaria

textu pro Bullis scilicet,& indultis particularibus a se cõcessis,& cõcedendis: nõ tamẽ est absoluta, & generalis declaratio procõcedendis,à suis etiã successoribus,quidquid alij dicãt.

§ Sed difficultas est,an ista priuilegia suspẽdãtur per Bullas Cruciatę cõcessas post talia priuilegia ab alijs Põtificibus. Nã certũ est nõ suspẽdi per Bullas eorũde Põtificũ etiã cõcessas,post dicta priuilegia. Cũ in eis habeatur, nõ posse religiosos vti Bullis cõcessis,aut cõcedendis,ab eisdẽ,scilicẽt,Pontificibus,vt ex concessione Greg. 13.citata constat.

Secunda cõclusio. Probabile est,quòd priuilegia primę cõclusionis, nõ suspẽdũtur per Bullã Cruciatæ,& sic religiosi sumentes Bullã,licet gaudeant gratijs suę regule nõ cotrarijs,vt sunt indulgẽtiæ, esus ouorũ, &c. non tamen priuilegio eligendi confessorem. Et patet primo, quia quando in Bulla suspenduntur omnes indulgentiæ, gratiæ, & facultates, expressè excipiuntur gratiæ, indulgentiæ, & facultates concessę superioribus mendicantiũ quoad sibi subditos: quæ videntur esse dicta priuilegia. Secũdo patet, quia Episcopo Valentiæ consulenti,an moniales sibi subditæ possent per Bullam eligere confessorem. Resp. cõgregatio Cardina-

UGR Biblioteca Universitaria

lium in tempore Gregorij. 13. sic. Congregatio Concilij censuit, quatenus gratia ex Bulla Cruciatæ pertinet ad moniales, non posse vigore facultatis in eadem Bulla concessæ, alios eligere confessores, præter eos qui ad audiendas confessiones earum ab ordinario sunt approbati. Ita refert Manu. Rod. in expossit. Bullæ. §. 9. nu. 24.

Tertia conclusio. Probabile etiam est, privilegia primæ conclusionis suspendi per Bullas concessas ab alijs Pontificibus. Et sic religiosi sumendo Bullam Cruciatæ, possunt eligere confessorem, & absolui à reseruatis iuxta tenorem eius. Ita Enriq. to. 1. lib. 7. ca. 22. & glos. x. Antolinez de indulg. & ita fertur tenuisse Vañes. Ioannes Vincen. Luna, & alij. Qui etiam dicunt, quòd quando Bulla post suspensionem omnium indulgentiarũ, graciarum, & facultatum, excipit concessa superioribus mendicantium quôad suos Religiosos, ista exceptio intelligitur respectu tãtum indulgentiarum: vt patet ex contextu dum dicitur, quo ab sibi subditos, quod verificari debet de indulgentijs. V. g. de indulgentia plenaria concessa visitantibus nostras Ecclesias in die. B. Dominici patris nostri, quæ suspẽditur, quôad seculares, nõ tamẽ quoad

Re-

UGR Biblioteca Universitaria

Religioſos, ſed ſine Bulla lucrantur illam, & ſic de alijs ſimilibus. Secundo patet Conclu ſio, quia hæc doctrina, vt ait Manu. Rod. in expoſitione Cruciatæ. §. 9. dub. 7. practica- tur in conſilio Cruciatæ. Et patet etiam ex vſu ſapientium, & timoratorum, videntibus, diſſimulantibus, & conſequenter conſentiẽ- tibus prelatis, quorum eſt tollere à ſubditis ignorantiam rei ita neceſſariæ ad ſalutem, & oppoſitum executioni mandare, tandem probatur conclu. Quia vt videbimus, lib. 2. cap. 3. dub. 5. Paulus V. confirmauit predicta & omnia alia regulariũ priuilegia aliàs non contraria Concilio Trid.

Dub. 13. An prælati regularium poſsint eos abſoluere à reſeruatis Pape extra Bullã Cœnæ.

Prima concluſio. Ante publicationem Bullæ Cœnæ poterant prelati regulares, ac eorum Vicarij perſe, & per alios abſoluere ſuos religioſos, & hoſpites ſui ordinis ab om nibus caſibus etiam Pape reſeruatis, & etiã commiſsis ante religionis ingreſſum. Excep tis tantum hæreticis relapſis, ſciſmaticis, fal- ſarijs literarum Apoſtolicarum, & deferen- tibus prohibita ad infideles. Ita declara- uit, & moderauit Sixtus IIII. Bulla. 14.

UGR Biblioteca Universitaria

pro minoribus,& Bu. 33. pro prędicatoribus. Et idem antea conceſſerat,vt conſtat ex bullis Sixti,Clemens.4.Generalibus,Prouintialibus,& cuſtodibus minorum. Et licèt Sixtus 4 Bu.20.quę dicitur Bulla aurea, abſtuliſſet dictam poteſtatem antea commiſſam prioribus prædicatorum,& eorum Vicarijs:tamen poſtea idem Sixtus,Bu.12.& 22.illam iterũ conceſsit prioribus,& eorum Vicarijs Prouintiæ obſeruantiæ, Hiſpaniæ, Lombardię. Quo etiam iam gaudent omnes priores, & eorum Vicarij totius ordinis per communicationem. Iuxta dicenda, libro. 2. cap. 4.

Secunda concluſio. Dicti prędati, & monachi ab eiſdem deputati,& ad nutum reuocandi poſſunt religioſos, etiam nouitios ad reincidentiam ſi non profitentur, conuerſos perpetuô donatos,& oblatos abſoluere, ab omnibus criminibus,cenſuris,inhabilitatibus ſententijs Eccleſiaſticis, & pœnis à iure,vel ab homine quouis modo latis, etiam Papæ reſeruatis ſemel inuita, & ſi ex ignorantia, vel in aduertentia talia incurrerint, poſſunt abſolui quoties opus ſit. Et prælati poſſunt ſibi eligere predictos ad predicta. Ita conceſsit Benedictinis. Eugenius IIII.

Bul-

UGR Biblioteca Universitaria

Bulla 1. & iterum minoribus inter viua ora cul. numer. 9. Imô absolutè possunt absolui quoties opus sit iuxta dicenda dub. 15. de censuris.

Tertia conclusio. Generales ordinum, ac ab eis deputati possunt prędictos quoties opus sit absoluere à prædictis, exceptis tantam casibus Sixti. IIII. in prima conclusione numerati. Ita concessit Societati Iesu, Paul. III. Bul. 8. Et intelliguntur dicta priuilegia, & alia similia de casibus etiam reseruatis post dictas concessiones, & priuilegia: nisi alias in alicuius casus reseruatione illa expressè derogentur, sicut iam derogantur in reseruatione casuum Bullæ Cœnæ. Item, per dicta priuilegia possunt absolui supra dicti, etiamsi peccent in contẽptum clauium, vel ex confidentia istorum priuilegiorum. Cum in illis non excipiantur isti sic peccantes, sicut in alijs solent excipi.

Quarta conclusio. Generales ordinum, & prouintiales, & istis amotis eorum vicarij (iuxta dicta dub. 6. ex concessione Iul. II.) & cõfessores abistis deputati possũt absolue re moniales sibi subdictas ab omnibus peccatis, & censuris, à quibus possunt absoluere

UGR Biblioteca Universitaria

ſuos religioſos. Quia Sixtus IIII. conceſsit monialibus ſanctę Claræ, ac ſancti Dominici omnia priuilegia à ſuis prædeceſſoribus conceſſa, & à ſe conceſſa, & concedenda minoribus, Aguſtinis, Carmelitis, Seruitis, ac Minimis. Ita in monum. ordi. conceſ. 362. & Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 55. ar. 13. Item Bonifa. 8. Bu. 4. Leo. 10. Bu. 16. & 21. cõceſsit monialibus S. Claræ, ac alijs ordinis minorum omnia priuilegia cõceſſa, & concedenda omnibus ordinibus.

An vero nouitiæ dictarum monialiũ gaudeãt priuilegijs profeſſarũ. Ad hoc dico, quòd licêt pro illis non ſtet ſpeciale priuilegium, ſicut pro religioſis nouitijs, vt patet ex ſecũda concluſione, poſſunt tamen abſolui, tum per priuilegium Paul. 3. Bu. 7. concedentis Religioſis Societatis poſſe abſoluere omnes fideles à caſibus, & cęnſuris etiam Pape extra Bullam Cœnæ reſeruatis, tũ etiã quia Generales, & Prouintiales, &c. habent poteſtatẽ ordinariam in ſuos nouitios, vt latê oſtendit Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 17. ar. 11. ergo eandem etiam habent poteſtatem in nouitias ad eas abſoluendum, & in votis, ac alijs legibus Eccleſiaſticis, cum illis diſpenſandum.

Dub.

UGR Biblioteca Universitaria

Dub. XIIII. An prælati regulares posſint abſoluere ſibi ſubditos à caſibus Bullę Cœnę.

In hoc Manu. Rod. cum alijs ab eo relatis in qq. regu. to. 1. q. 20. art. 9. tenet, quôd ſic. Et probat primò, quia Iulius 2. Bul. 17. concedit prælatis ordinis prędicatorum poſſe abſoluere ſibi ſubditos à caſibus Bullæ Cœnæ, exceptis caſibus Sixti 4. citatis dubio præce. & excepto peccato conſpirationis in Papã. Imò ſecundum Panor. & alios citatos a Manue. Rod. ibi, poſſunt abſoluere ab hæreſi occulta. Quia iſtius abſolutio conceditur Epiſcopis in Conc. Trid. ſeſ. 24. c. 6. de refor. ſed quæ in iure conceduntur de nouo Epiſcopis, cenſentur etiam conceſſa dictis prælatis pro ſibi ſubditis: niſi oppoſitum exprimatur: cũ iſti prælati in ſibi ſubditos habeant iuriſdictionem, quaſi Epiſcopalem, ergo, &c. Ita etiam Naua. li. 5. cõſ. 23. de priuil. & Panor. in ca. atſi clerici, §. de adult. n. 18. de iudicijs, ſequẽs Benedictũ & Fredericum. Alias, ait, iſtorum prælatorum ſubditis non eſſet, ita ac ſecularibus prouiſſum; cum aliàs ne cogãtur egredi extra ſepta monaſterij, debeant eſſe melioris conditionis.

Secundô, quia Pius 5. bul. 13. data ad petitionem Prouincialis Hiſpaniæ ordinis præ

UGR Biblioteca Universitaria

dicatorum sic concedit. In super quia sacrum Conc. Trid. concessit Episcopis, posse absoluere in foro conscietiæ ab omnibus peccatis, & dispensare in irregularitatibus prout habetur, sess. 24. c. 6. ne prior conuentualis, & superiores prælati dicti ordinis, tam in dicta prouintia, quã extra, deterioris conditionis, quam clerici, aut seculares existant, eisdem priori conuentuali, & superioribus prelatis, vt ipsi per se ipsos, idem omnino possint in sibi subditos fratres, & moniales quod Episcopi in clericos, & seculares quoad absoluendi, & dispẽsandi huiusmodi, & quoad alias quascumque facultates, eisdẽ. authoritate, tenore etiam perpetuo concedimus, & indulgemus. Idem etiam concesserat pro foro cõscientiæ in casibus hæresis, Iuli. 3. Preposito generali Societatis per se, & per alios professos suos. Idoneos vt habetur in istorum compen. His non obstantibus.

Prima conclusio. In tẽpore Iuli 2. Pij 5. & aliorũ Pontificum, qui concesserunt prẹlatis regulariũ posse absoluere sibi subditos à casibus Bullæ Cœnæ poterãt isti prẹlati vti dicta facultate absoluẽdi: vt cõstat ex dictis cõcessionibus Et hoc probant argumenta facta.

Secunda cõclusio. Probabile videtur posse

dictos

UGR Biblioteca Universitaria

dictos prælatos absolucre à casibus Bullæ Cœ
næ: ob rationes,& Doctores citatos: sed pro
babilius reputo oppositã. Si quidẽ ista Bulla
quotanis promulgatur,& in illa expressè re-
uocantur cõtraria priuilegia etiam mendicã
tiũ,& aliorum ordinũ sub quauis forma con-
cessa. Et de hæresi specialiter patet, quia
olim etiam ab Episcopis erat ablata potestas
absoluendi ab hæresi,& in Conc. Trid. loco
cit. solis Episcopis restituitur. Ad illud Pa-
nor. quôd concessa de nouo in iure cõmuni
Episcopis,censentur concessa prælatis regu-
lariũ pro sibi subditis: nisi oppositum ex pri-
matur,dico quôd iam exprimitur oppositum
in Bulla Cœnæ; dũ reuocantur contraria pri
uilegia etiam Religiosorum. Et sic reuocan-
tur priuilegia Iulij 2. Pij V. & aliorum. Ad
illud quod Religiosi non debent esse peioris
conditionis,dico,quôd pro talium absolutio-
ne possunt Religiosi cum licentia suorum su-
periorũ subijcere se iurisdictioni Episcopo-
rum iuxta doctrinam Frederici Senensis,quã
sequitur Nauar. lib.5. cons. 13. tit. de priuil.
Enriq. to.1. lib.6.c.16.n. 8. & alij ab eo ci-
tati in gl. Et colligitur ex Bul. 14. Sixti 4. pro
minoribus,& ex Bul. 33. propræd icatoribus.
Vbi inhibetur prælatis Eccl esiarũ, ne cõtra

volun-

UGR Biblioteca Universitaria

voluntatem prælatorum regularium, audiãt suorum subditorum confessiones. Vbi insinuatur, quòd cum illorum licentia benè possunt.

Circa censuras.

DVB. XV. An prælati regularium possint sibi subditos absoluere, ab excõmunicatione, suspensione, interdictô, ac ab alijs priuationibus, & inhabilitatibus.

Prima conclusio. Prælati regularium non possunt absoluere sibi subditos ab excommunicatione casuũ Bullæ Cœnæ, sicut dixi dub. 14. Quia in casibus Bullæ Cœnæ, sicut & in casibus Papæ extra Bullam Cœnæ reseruatis, excommunicatio est, quæ principaliter reseruatur: & ob illam reseruatur casus, taliter quôd ablata excommunicatione, licêt peccatum non remitatur, vt potè, si excommunicatio tolatur extra Sacramentum, aut in Sacramento inualido, peccatum non manebit reseruatum. Ita D. Ant. Palud. & alij, quos refert & sequitur Cano. 5. p. de pœnit. Naua. in manu. c. 26. nu. 13. & c. 27. n. 154. & Manu. Rod. in sum. 1. p. c. 55.

Secunda conclusio. Prælati regularium, ac

istis

UGR Biblioteca Universitaria

istis absentibus, eorum Vicarij possunt absoluere in foro conscientiæ sibi subditos ab omni excommunicatione Pape extra Bullã Cœnæ reseruata. Ita concessit benedictinis Marti. 5. vt refert Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 20. art. 2. & idem Marti. 5. cõcessit priori Benedictino Valeoletano absoluere quos in suo monasterio proposſuere Deo perpetuũ redere famulatũ, ab omni peccato excõmunicatione, suspẽsion e, interdicto, & dispensare in omni irregularitate, etiam si talia sint, obque Sedes Apostolica sit consulẽda, præmissa satisfactione, & cum pœnitẽtia; ita in compen. Benedictinorum, concess. 7. & intelligũtur excepti casus Bullæ Cœnæ, modo dicto dub. 14. Et quod dicitur in foro conscientiæ, non intelligas, quôd debeat fieri absolutio præmissa confessione in foro Sacramentali; cum absolutio à censuris non sit annexa absolutioni à pecratis. Sed sensus est, quòd illa absolutio illis sufragetur in foro conscientiæ, & non in foro externo Ecclesiæ, siue impendatur absolutio ista in Sacramento, siue extra. Ita Enriq. to. 1. lib. 7. cap. 13. vbi citat pro se victoriam; Pœñam, & Med. Dominicanæ familiæ, & idem tenet de Bulla Cruciatæ.

Tertia

UGR Biblioteca Universitaria

Tertia concluſio. Dicti prælati poſſunt abſoluere ſuos Religioſos, etiam nouitios ad reincidẽtiam ſi non profitentur, & hoſpites ſui ordinis, ab omni excommunicatione, ſuſpenſione, ac interdicto à iure, vel ab homine generaliter latis, etiam incurſis ante Religionis ingreſſum. Ita conceſsit Clemen. 4. Generali, Prouincialibus, ac cuſtodibus minorum, vt ait Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 20. art. 21. vbi refert aliam ſimilem conceſſionem eiuſdem Papæ extenſam ad priores conuentuales ordinis prædicatorum. Et licèt Leo. 10. Bul. 45. vbi moderatur priuilegia regularium exigat ſatisfactionem ante profeſſionem in excommunicato pro aliquo intereſſe: tamen poſtea Paul. 3. Bul. 8. idem conceſsit ſine tali limitatione, Præpoſito generali Societatis, & alijs ab eo deputatis. Et ibidẽ concedit præpoſsito iſti, & ab eo deputatis poſſe abſoluere prædictos ab omnibus cenſuris, pœnis, & inhabilitatibus, etiam Papæ reſeruatis, quoties opus ſit, exceptis caſibus Sixti 4. de quibus dubio. 13. concluſione. 1. & exceptis iã reſeruatis in Bulla Cœnę iuxta dicta dub. 14.

Quarta concluſio. Prouincialis, & eo abſente, eius Vicarius, & alij ex iſtorum commiſ-

UGR Biblioteca Universitaria

missione possunt absoluere, etiam volentes ordinẽ intrare, licèt de facto non intrent, & nouit os licèt retrocedant ab omnibus excommunicationibus, sententijs, censuris, & peccatis, etiam Papæ extra Bullam Cœnæ reseruatis. Ita concessit Clemen. VII. Prouintiali Prædicatorum S. Crucis de la Española, vt refert Manu. Rod. q. 2e. art. 21. Qua concessione gaudent omnes orbis Prouinciales, & ipsis absentibus eorum Vicarij, & alij ex istorum commissione iuxta dicenda lib. 2. c. 4. Et iuxta istam, & illam Mart. V. concessionem posita in secunda conclusione, & alias similes possunt prædicti in hac, & secunda conclusione absoluere à censuris à iure, vel ab homine etiam specialiter latis. Quia concessis casibus, & censuris Papæ, consequenter conceduntur censuræ aliorum inferiorũ. Cui enim licét plus, licêt etiã minus, vt habetur de regul. iur. in 6.

Quinta conclusio. Priores & ab istis pro cõfessionibus deputati, & ad nutum reuocãdi, possunt semel absoluere, & negligẽtes, ignorãtes, aut in aduertẽtes quoties opus sit, Religiosos etiã nouitios cũ animo profitẽdi, cõuersos, perpetuò donatos, & oblatos ab omni cẽsura, pœna, & sentẽtia Ecclesiastica à iure,

vel

vel ab homine,&in habilitate ad dignitates, administrationes,& officia ordinis,etiã habẽ tia curã animarũ:etiamsi istã inhabilitatẽ cõtraxerint ob violationem legum Papalium ponentium istam pœnam,& licèt dictæ censuræ sint Pape, scilicèt, extra Bullam Cęnæ reseruatæ. Ita con concessit minoribus Eug. 4. inter viua ora. n.9.Et prælati possunt sibi eligere prædictos ad prædicta.Et postea Iulius 2. bul.2.extendit hoc indultum ad totam familiam minorum. Simile etiam indultum concesserat, iterum pro benedictinis,& pro semel inuita Eug.4. bul. 1.licèt nouitij secũdum istũ indultũ,reincidunt in censuras si nõ profiteantur , sicut etiam dixi dub. 13. Conclusione 2.

Et Not. 1. quôd etsi facultas istius quintæ Conclusionis , non detur Vicarijs priorum, aut aliorum superiorum in eorum absentia; tamen mortuis , vel amotis dictis prælatis, Vicarij eis succedentes, iuxta còcessionem Iulij 2. dub.6. succedunt illis in omni potestate quouis modo concessa,aut concedenda dictis prælatis,scilicét , ordinis prædicatorũ, exceptis illis,quæ in suis statutis eis inhibentur,vt ibi dixi. Quo etiam priuilegio communicant aliæ Religiones, vt dicetur lib.2. c.4.

Et

UGR Biblioteca Universitaria

Et hoc indultum notetur pro ſimilibus conceſsionibus factis prælatis, & non eorum Vicarijs.

Secundo Not. quòd in conceſsione Eugen. 4. inter viua ora. petitur pro habilitatis, ſi ſint ſatis literati, recitatio ſeptem pſalmorum pœnitentiæ, cum letania per annum in ſingulis ſeptimanis: dum non ſint legitime impediti. Et ſi non ſint ſufficientis literaturæ recitatio aliarũ orationũ arbitrio confeſſorũ taxandarũ. Et ſi iſta nõ recitent in vna ſeptimana ob impedimentum, aut obliuionem ſuppleantur in ſeptimanis ſequentis anni. Iſta tamen ſatisfactio non eſt conditio, qua ceſante, abſolutio, aut diſpenſatio erit nulla. Et colligitur ex eo quôd ibi conceditur abſolutio à peccatis, & cenſuris, quę in ſui valore non pendet ex impletione dicte ſatisfactionis, ergo idem erit de illa habilitatione. Si tamẽ habilitãdus non aceptet iſtã ſatisfactionẽ, non eſt abſoluendus, etiã in ſentẽtia aſſerẽte non teneri pœnitentẽ aceptare pœnitẽtiã ſibi à confeſſario iniunctã. Quia ſub pecato mortali tenetur aceptare, & implere dictã ſatisfactionem ob præceptũ à Papa impoſitũ volentibus gaudere dicto indulto. Ita Man. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 20, ar. 20.

UGR Biblioteca Universitaria

Sexta concluſio. Generales, & Prouinciales, & iſtis amotis eorum Vicarij, iuxta ſupra dicta, poſſunt etiam in foro externo, reſtituere priuatos ab officijs, & perpetuò inhabiles ad illa, per conſtitutiones Apoſtolicas ob crimina grauia: ſi aliàs Papa non reſeruat ſibi talium diſpenſationem. Quia in cap. atſi clerici, de iuditijs. Dicitur, quòd in adulterio, & alijs minoribus delictis poteſt Epiſcopus diſpenſare cum clericis, peracta pœnitentia, in pœnis taliũ delictorũ, quãdo aliàs illæ pœnæ nõ reſeruãtur: etiãſi in illorũ tenore ponãtur iſta verba, ipſo facto ſit perpetuò priuatus. Et ita docẽt doctiſsimi iuriſtæ Salmãticenſes, quos refert & ſequitur Man Ro. in qq. reg. to. 1. q. 24. a. vlt. ſed Generales, & Prouintiales reſpectu ſuorũ ſubditorum habent iuriſdictionem quaſi Epiſcopalem, iuxta dicta dub. 8. & 14. ergo ſicut Epiſcopi, poſſunt iſti diſpenſare.

Ex dictis ſequitur primô, poſſe dictos prælatos diſpenſare in foro externo cũ ſibi ſubditis in pœnis introducentium mulieres in monaſteria. Cum hoc non ſit grauius adulterio, cum hoc ſit prohibitum, quia malum: illud vero eſt malum, quia prohibitum, & aliâs iſtæ pœnæ non reſeruantur Pape, de quibus

UGR Biblioteca Universitaria

quibus vide supra cap. 5. dub. 1. & 2. Secundo sequitur, non posse dictos prælatos in foro externo dispẽsare in pœnis subornãtiũ in electionibus, cuiusmodi est priuatio vtriusque vocis per sex mẽses. Tũ quia ista priuatio est reseruata Pape specialiter: tũ etiã quia subornatio est peior adulterio: cum ledat inmediatiùs bonum commune. Et obeãdem rationem nec dispensare possunt in pœnis motus proprij delargitione munerũ. Cũ transgressio illius legis, aliàs etiã prohibita, quia mala, sit peior adulterio.

Septima conclusio: Generales ordinũ possunt cũ sibi subditis dispensare alias ad ordines malê promotis etiam dum erant in seculo, vt ministrent in ordinibus malê susceptis & vt vlterius ad ordines promoueantur. Ità concessit Generali prędicatorũ Honorius 3. Bul. 5. Si obijcias, quia Sixtus 5. in motu, qui incipit, Sanctum, & salutare, edito nonis ianua, anni. 1588. imponit malæ promotis ad ordines, scilicèt, per saltum, sine etate, vel dimissorijs, &c. pœnam suspensionis ab exercitio ordinum, etiam minorum susceptorũ, & sine spe ascendẽdi ad vlteriores ordines. Et si ministrare pręsumũt, facti irregulares manẽt priuati omni beneficio

UGR Biblioteca Universitaria

officio, & administratione, & inhabiles ad hæc, & similia, & dissimilia. Et vltra hoc si sint regulares priuantur vtraque voce. Et prædictorum absolutio, & dispensatio, etiã in foro cõcientiç reseruatur Pape. Non obstante quouis indulto, Iubileo, Cruciata, vel mari magno. Imò & reuocatur Concilium Tridentin. se. 24. cap. 6. vbi conceditur Episcopis in foro tamen conscientiæ dispensare in omni suspensione ex delicto occulto orta, &c.

Ad hõc respondetur, quôd post hæc Clemens VIII. Bulla. 21. reducit dictum decretum Sixti ad Consilium Tridentin. & ad constitutionem Pij. II. qui incipit cum ex sacrorum, quæ est Bulla. 8. Pij II. & vult Clemens. VIII. quôd pœnæ contentæ in illo decreto Sixti cum dicta reseruatione, tantum habeant robur in symoniace ordinantibus, & ordinatis, ita quòd cum istis, nec Episcopus, nec prælati regularium, etiam in foro conscientiæ dispensare valeant, benê tamen cum alijs aliter malè promotis, imo & iam etiam cum predictis iuxta dicenda, lib. 2. cap. 3. dub. 5.

UGR Biblioteca Universitaria

Circa irregularitatem.

DVb. 16. An prælati regularium possint dispensare in irregularitate orta ex dicto.

Prima cõclusio. Isti prælati iam possunt dispensare in irregularitate orta ex celebratione symoniacé ordinati, in ordine, scilicèt, symoniacé recepto. Licèt ista irregularitas, etiam occultè contracta esset olim Pape reseruata, etiam in foro conscientiæ: iuxta dicta dub. 15. in fine, & vide ibi.

Secunda conclusio. Prælati regulariũ, & eorũ vicarij in suis cõuẽtibus possunt cũ sibi subditis, & hospitibus sui ordinis dispensare in alijs irregularitatibus ortis, non tantũ ex delicto occulto aliàs non deducto ad forum contentiosum: cum hoc concedatur Episcopis in Conc. Trid. se. 24. cap. 6. sed etiã ex delicto notorio. Et ipsis prælatis potest idẽ beneficium impertiri ab eorũ cõfessoribus. Ita concessit prædicatoribus Clem. 4. vt habetur in eorum mari magno de quo Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 20. ar. 1. Et sola ista cõcessio extenditur ad hospites. Imo & à Sixto 4. Bu. 14. cõceditur ista facultas custodibus minorũ, & superioribus prçlatis pro nouitijs.

UGR Biblioteca Universitaria

uitijs. Dum tamen istæ, & aliæ censuræ ibi conceſſæ, ſint latæ à iure, vel ab homine generaliter, & non ſpecialiter contra Iſtū. Licet poſtea ab eodē Sixto, vt habetur in monu. ordi. conce. 151. ſit ablata iſta reſtrictio, & pro eiſdem nouitijs, ad reincidentiam ſi non profitentur, cōcedatur prædictarū irregularitatū diſpenſatio. Et non eſt modo ſermo de irregularitate orta ex delicto homicidij, uel mutilationis: de his enim poſtea dicetur, ſed de illa quæ contrahitur ab excommunicato, ſuſpenſo, interdicto, vel in loco interdicto celebrante.

Tertia concluſio, Generales ordinú, & ab iſtis deputati poſſunt quoties opus ſit diſpenſare cum ſibi ſubditis, etiam nouitijs ad reincidentiam ſi non profitentur, in dictis irregularitatibus. Ita conceſsit præpoſito generali Societatis Paul. 3. Bu. 8.

Quarta concluſio. Religioſi, etiam nouitij cum animo profitendi, & religioſorum famuli poſſunt diſpēſari ſemel in vita in omni irregularitate, & homicidio, & mutilatione volūtarijs exceptis, per confeſſorē eiuſdē ordinis ab eis electum, audita prius eorū confeſsione. Ita conceſsit minoribus Sixtus 4. vt refert Manu. Rod. tom. 1. q. 62. art. 13.

Et

UGR Biblioteca Universitaria

Et licèt hic non excipiatur irregularitas bigamiæ, semper tamen intelligitur excepta. cum etiam excipiatur à Pio. 4 in concessione facta Minorum prælatis, vt patet in lib. monu. ordi. concess. 252.

Quinta conclusio. Dicti religiosi per aliã concessionem Euge. 4. inter viua ora. nu. 9. possunt semel dispensari ad ordines, dignitates, administrationes, & officia ordinis etiam per confessorem monachum à suo prælato deputatũ, & ad nutũ reuocãdũ in omni irregulatate, & inhabilitate excepta bigamia, homicidio, & mutilatione voluntarijs. Et si dicta ignorãter; aut in aduertẽter cõtraxerint, absoluãtur quoties opus sit, & cũ onere recitãdi in singulis septimanis septẽ psalmos, modo dicto dubio præcedẽti, cõcl. 4. & prælati possũt sibi eligere predictos ad predicta, & idẽ Papa idẽ pro semel in vita concessit iterũ Benedictinis Bu. 1. sed sine onere recitãdi dictos psalmos.

Sexta cõcl. Prælati regulares possũt dispẽsare in irregularitate, cũ illis qui in monasterio propossuere deo perpetuũ reddere famulatũ. Ita cõcessit Mart. 5. de quo supra. du. 11

Dubium 17. An prçlati regularium possint dispensare in irregularitate cum sibi

UGR Biblioteca Universitaria

ſubditis, bigamis, orbatis, aut nouiter conuerſis.

Prima concluſio. Prælati regulariũ poſſunt diſpenſare ad ordines, & ad prælatias cum ſibi ſubditis bigamis ſimilitudinarijs, ſcilicèt, cum religioſo, vel initiato maioribus ordinibus, qui contraxit, & conſumauit matrimoniũ. Iſte enim dicitur bigamus ſimilitudinarius, vt ait Silu. ver. bigamia, & cõmuniter. Et patet concluſio, quia Epiſcopi poſſunt diſpenſare cum ſibi ſubditis in iſta bigamia orta aliàs, ex delicto occulto, & non deducto ad forum contentioſum, prout ſibi conceditur in Conc. Trid. ſe. 24 cap. 6. ſed prælati regularium pro ſibi ſubditis habent authoritatem Epiſcoporũ: vt patet ex dictis dub. 7. & 14. in principio, maximè ex declaratione Pij V. ibi relata, & idem declarauit concedendo Abbatibus Ciſtercienſibus Hiſpaniæ Greg. 13. anno 1574. vt habetur in compen. dicti ordinis, ver. abſolutio quoad fratres, §. 11. ergo & prælati regularium poterunt cũ ſuis diſpẽſare in iſta irregularitate aliàs orta ex delicto occulto, & non deducto ad forum contencioſum.

Secunda còncluſio. Dicti prælati poſſunt cũ ſibi ſubditis diſpenſare in irregularitate ha-

UGR Biblioteca Universitaria

habentis membrum abſciſum, etiam manifeſtum, & ſua culpa. Dum tamen ceſſet homicidij præſumptio, vt ſi caret pede, oculo dextro, vel digito, qui aliàs nõ ſit pollex. Quia cum prædictis ſibi ſubditis poteſt Epiſcopus diſpenſare, ergo & dicti prælati cum ſibi ſubditis ſic orbatis. Et ex hoc ſequitur poſſe dictos prælatos diſpenſare, etiam cũ infami infamia facti, in irregularitate. Cũ iſta irregularitas ab Epiſcopo diſpenſetur, vt oſtenditur in tract. de irregularitate.

Tertia concluſio. Dicti prælati poſſunt diſpenſare ad ordines, & beneficia cum nouiter conuerſo ſibi ſubdito, ſicut & Epiſcopi id poſſunt. Ita Couar. in Clem. ſi furioſus, 1. p. §. 2. n. 7. & patet ex dictis in prima concluſione.

DVB. XVIII. An prælati regularium poſsint cum ſibi ſubditis diſpenſare in irregularitate illegitimatis.

Prima concluſio. Illegitimi ſunt irregulares & ad ordines, & ad dignitates, vt cõſtat ex cap. 1. & vlt. de filijs presbyt. Et ſic non poſſunt habere officia quibus poſsibiliter ſit annexa iuriſdictio ordinaria: vt officium Supprioris cui in noſtro prædicatorum ordine competit iuriſdictio ordinaria mortuo,

UGR Biblioteca Universitaria

vel amoto priore, & idem est de Vicario in capite. Non tamen vetatur eis iurisdictio delegata, & sic possunt esse vicarij prioris absentis. Dum tamen ista delegata iurisdictio non sit superior aliqua iurisdictione ordinaria: qualis est iurisdictio vicarij generalis, vel prouintialis, qui est superior prioribus. Et sic illegitimi non possunt esse visitatores conuentuum, vel prouintiarum; nec vicarij generales, vel vicarij prouinciales, nisi dispensentur. Ita Sylu. ver. prælatus, n. 3. & Man. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 13. ar. 20. vide supra c. 3. in motu de largi. munerum, quid intelligatur nomine dignitatis.

Not. quôd ille dicitur in præsenti illegitimus, qui est genitus exparentibus inter se nõ cõiugatis Et licèt naturalis filius, vt potè genitus ex soluto & soluta non habentibus impedimẽtum dirimens ad matrimonium, per sequens matrimoniũ, etiam in senectute, vel post aliud inter medium matrimonium celebratum, legitimetur: secundum Bart. in l. cum mihi, Couar. in epito. 4. p. ca. 8. §. 2. nu. 10. & Sarmiento lib. 1. selec. cap. 9. nn. 9 tamen si isti haberent impedimentum dirimens, eorum filius nec dicetur naturalis, nec legitimabitur, licêt postea dispẽsa-

to

UGR Biblioteca Universitaria

to impedimento matrimonium inter eos cõ trahatur. Nisi aliàs ante filij concepti natalem parentes ad matrimoniũ dispensentur. Ita Couar. Sarmiẽto, Sylu. ver. de filijs legitimis, q. 7. & Ledesm. in sum. c. vlt. de matrim.

An vero filij geniti ex soluta â Cõmendatarijs Sancti Iacobi, Alcantaræ, & Calatrauæ sint sacrilegi, nec legitimabiles per sequens matrimonium. Ad hoc aliqui Doctores quos refert & sequitur Manu. Rodr. in qq. reg to. 1. q. 13. art. 2. dicunt esse sacrilegos, & a veris Religiosis genitos. Sed oppositum tenet D. Thom. 2. q. 186. art. 4. ad 3. iuxta dicta cap. 2. dub. 3. Secundô, quia licèt in l. 1. Taur. inter sacrilegos comprehendantur, *Los hijos de los Frayles y de los Freyles*, tamen iam in noua Recop. lib. 5. tit. 8. l. 7. ablata sunt illa verba, *y de los Freyles*. Ex eo, quôd isti Commendatari, per dispensationem Papæ non emittunt votum solẽne omnimodæ castitatis, sed vxorantur. Et sic eorum filij dicto modo geniti sunt naturales, & legitimabiles per sequens matrimonium.

Secunda conclusio. Illegitimi per professionẽ in religione approbata manét dispẽsati ad omnes ordines, vt patet ex c. 1. de filijs presby-

UGR Biblioteca Universitaria

presbyt.& Eug.4.& conceſsit Benedictinis Caſinenſibus, vt habetur in iſtorum compendio conceſ. 37.

Tertia concluſio. Prælati regulares diſpenſant cum ſibi ſubditis illegitimis, ad perſonatus, adminiſtrationes, officia, & dignitates: qualia ſunt, prælaturæ & officium diffinitoris. Ita conceſsit minoribus Sixtus 4. Bul. 14. & prædicatoribus Bul. 33. & Eug. 4. Bul. 1. & 9. pro Benedictinis Caſinenſibus, & interuiua ora. n. 9. Et licêt poſt hæc, non poſſent iſti illegitimi ad prædicta diſpenſari; niſi per generalem, vel prouincialem cum generali, vel prouinciali, ſeu intermedio capitulo, vt conceſsit Greg. 14. data bulla anno 1590. idibus Martij, quam refert Man. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 23. art. vbi Gtegor. 14. moderauit rigorem Sixti 5. qui in ſuo motu contra illegitimos, qui incipit: Cum de omnibus Eccleſiaſticis ordinibus dato 6. Kalendas Decemb. anni 1578. tollebat ab omnibus ſibi inferioribus facultatem diſpenſandi cum illegitimis, tam ad ordines, quam ad officia, de quo iterum dicemus, cap. 8. dub. 1. Tamen iam confirmatũ eſt priuilegium Sixti & Eugenij, iuxta dicenda à nobis, lib. 2. c. 3. dub. 5.

Quarta

UGR Biblioteca Universitaria

Quarta concluſio. Licêt Papa ſine cauſa diſpenſans cum illegitimo peccet, valet tamen diſpenſatio ob plenitudinẽ poteſtatis. Secus ſit, ſi diſpẽſatio fit à prẹlatis religionú ſine rationabili cauſa. Quia in dicta bulla Gregor 14. conceditur iſtis prælatis diſpenſare cum illegitimis, ſuffragantibus eorum meritis, & non aliàs. Verum eſt, quôd examinatio, & iudicium de his relinquitur arbitrio boni viri.

Quinta concluſio. Secularis diſpenſatus ad quæuis beneficia, intrando religionem non eget noua diſpenſatione ad prælatias ordinis. Secus ſit, ſi tantum ſit diſpenſatus ad beneficium ſimplex, vel curatum. Quia cûm illa diſpenſatio ſit limitata, & ſecundum Naua. libr. 4. conſi. 1. tit. qui filij ſunt legitimi, ſtricti iuris, erit ſtrictè interpretãda ſecundum ius cõmune, vt tenet Panor. in decre. in cap. de multa, nu. 4. Geminia. conſil. 47. nu. 3. Nec in diſpenſationibus valet extenſio, etiam ad caſum maiori ratione pollentem. Vt docent Doctores in cap. poſtulaſtis de reſcrip. cum Panor. in c. ad aures nu. 7. eod. tit. Et ſecundum hoc diſpenſatus ad curatum, non poteſt habere beneficium ſimplex, vel dignitatem.

Ex

UGR Biblioteca Universitaria

Ex dictis sequitur, quôd cum dicti prælati tantum possint modo dicto dispensare ad beneficia in religioné obtinenda, vt patet ex Bul. Greg. 14. consequenter, si isti á religione recedant, egent alia dispẽsatione ad beneficia Ecclesiastica. Imô si dispensati in vna religione ad ad aliã se transferãt, egẽt in illa, noua dispensatione pro prælatijs illius religionis. Cum per priorem dispensationem in priore religione factam, non sint absolutè legitimati: sed tantum ad dignitates prioris religionis.

Sexta conclusio. Non valet legitimatio per facultatem Principis obtentam: nisi legitimanti manifestetur omne id, quod eum potest retrahere à tali legitimatione concedenda; aliàs surreptitia iudicabitur. Secus tamẽ est de legitimatione in religione facta. Prima pars patet ex multis capitulis citatis à Cou. in 4. 2. p. c. 8. §. 9. nu. 1. Manifestã dũ enim est legitimanti, an legitimãdus sit spurius: & si ex adulterio, incestu, vel sacrilegio: & si ex adulterio vtrimque: & in quo gradu incestus: & si ex sacrilegio cũ Sacerdote, religioso moniali, aut vtrimque: & an concurrint simul sacrilegium, adulteriũ, vel incestus. Ita Couar. Panor. in cap. per venerabi-

UGR Biblioteca Universitaria

nerabilem, qui filij sint legitimi, Sylu. ver. legitimus, nu. 8. & alij ab istis citati. Si tamen Princeps in tali dispẽsatione dicat, ex quo uiscoitu conceptũ legitimo te, valet dispẽsatio, licêt prædicta reticeãtur. Nisi alias illegitimitas sit talis, de qua præsumitur quôd in particulari explicata nõ dispẽsaretur. Secũda pars patet, quia in religionibus verisimiliter creditur, prælatos earum, velle dispensare cũ illegitimo in quouis gradu, maximê quia cũ religiosis faciliũs, quã cum secularibus est dispensandũ. Et ius cõmune, vt dixi, eos habilitat per professionẽ ad sacros ordines, multûm confidens de eorum continentia.

DVB. XIX. An prælati regulariũ possint cum sibi subditis dispensare in irregularitate homicidij, aut mutilationis membri.

Prima conclusio. Prælati regularium possunt dispensare cum sibi subditis iustê occidentibus homines, & ad ordines minores, & ad beneficiũ simplex. Cum hoc ipsum possit Episcopus, vt ait Medina in sum. & alij communiter in tract. de irregularitate. Imô dicti prælati possunt cum prædictis dispensare ad ordines maiores, & ad dignitates, & prælatias, &c. Quia Sixtus 4. Bul. 14. pro minori-

UGR Biblioteca Universitaria

minoribus & bul. 33. pro prædicatoribus, concessit prælatis istorum ordinum posse dispensare cum sibi subditis in omni irregularitate, excepta irregularitate bigamiæ, homicidij, & mutilationis. Et Iul. 2. inter viua ora. tantum excipit bigamiam, & homicidium voluntarium. Quod intelligitur de bigamia vera, & homicidio propriê, scilicêt, de iniusta hominis occisione, hoc enim significat homicidinm, ergo, &c. Et ita sentit Caiet. ver. irregularitas in fine, quem sequitur Couar. in Clem. si furiosus, 2. par. §. 3. nu. 7. Naua. in manu. ca. 27. nu. 217. & 240. Vañes 2. 2. q. 40. art. 2. & Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 24. art. 6.

Secunda conclusio. Dicti prælati possunt dispeusare ad ordines maiores cum sibi subdito iniusto mutilatore, & cum homicida causali ad minores ordines. Quia vt ostenditur in materia de irregularitate, Episcopus potest in hoc dispensare cum sibi subditis, ergo & dicti prælati idem possunt, iuxta dicta dub. 17.

Tertia coclusio. Dicti prælati possunt ad omnia dispensare cum sibi subditis in irregularitate homicidij iniusti aliàs occulti. Et dicitur occultum, secundum Nau. in manu. cap.

UGR Biblioteca Universitaria

cap.27. num. 250. quod non est notorium: ita quod à multis sciatur, licèt iniuditio probari possit. Et patet conclusio, quia Marti. 5. concessit Abbati Benedictino Valeoletano posse cum sibi subditis dispensare in omni irregularitate, quam Papa solet sibi reseruare, vt potê, in irregularitate homicidij, volũtarij & mutilationis, & enormi sanguinis effusione: dum tamen hoc non sit notorium obscandalum. Ita habetur in quadã Bulla quæ seruatur in dicto Conuentu. Et Iul. 2. idem concessit ordini prædicatorum, vt habetur in compend. Societatis, ver. dispensatio, §. 1. vide dub. 15. conclusione 2.

Si obijcias. Quia post Mart. 5. concessit Sixtus 4. facultatem dispensandi cum homicida casuali, excipiendo homicidium, & mutilationem voluntariam, vt dixi conclusione prima. Ad hoc dico, quôd ista exceptio Sixti, tantum procedit respectu concessionum eiusdem Sixti, & non aliorum Pontificum: cum hoc non exprimat. Nullum enim priuilegium reuocatur, etiam per legem communem contrariam, nisi de illo fiat expressa mẽtio; saltim in communi dicendo, quibuscuis priuilegijs in contrarium non obstantibus. Et ita habet vsus, vt patet

UGR Biblioteca Universitaria

ex Concil. Trid. sess. 33. cap. 15. vbi quando statuitur, quòd nullus, nisi ab ordinario approbatus, audiat sæcularium confessiones: statim subitur, quibusuis priuilegijs in contrarium non obstantibus. Et sic in alijs locis, quod latiùs ostendemus, lib. 2. ca. 3. dub. 6.

Si obijcias secundò. Quia ista priuilegia Mart. 5 & Iul. 2. videntur per non vsum abrogata. Ad hoc dico; quòd hoc, non constat, ex eo quòd prælati non dispensant in plateis, & coram omnibus. Cûm ista priuilegia concedantur pro casibus occultis, nec tot se offerrant casus ad dispensandum. Præter quam quòd Veracruz in suo compendio manu scripto refert, religiosos ordinis Prædicatorum vsos esse ista facultate in suo primo capitulo celebrato in Guatimala ano 1553. Item etiam, vt cesset aliquod priuilegium per non vsum, multa requiruntur. De quibus dicetur lib. 2. cap. 3. dub. 2. Vide ibi dub. 5. vbi ostenditur priuilegia regularium, etiam per non vsum reuocata, esse iam nunc à Paulo V. confirmata.

UGR Biblioteca Universitaria

De potestate circa vota, iuramenta leges Ecclesiæ, officium Diuinum, ieiunia, & cibos.

DVB. XX. An prælati regularium possint cum sibi subditis dispensare in votis, & iuramentis.

Prima conclusio. Iulius .2. inter viua ora. absoluit moniales à votis, & iuramentis. Et statuit quôd de cętero istarum vota, aut iuramenta, si fiant, non valeant, nec obligent ad peccatum mortale.

Secunda conclusio. Dicti prælacti possunt dispensare omnia suorum subditorũ vota, & iuramenta, etiam transeundi ad arctiorem religionẽ, solis tribus votis essentialibus exceptis. Ita Caiet. 22. q. 88. art. 8. quia votum arctioris religionis non est simpliciter votum religionis, sed religionis arctioris.

Ex quo sequitur, posse istos prælatos ista vota commutare. Cum sit minus commutare, quam dispensare; ex eo quôd per dispensationem tollitur omnino vinculum voti: non sic autem per commutationẽ; sed obligatio voti mutatur in aliam materiam,

UGR Biblioteca Universitaria

ratione cuius minor causa sufficit prō com-
mutatione.

Tertia conclusio. Dicti prælati non pos-
sunt suorum nouitiorum vota irritare. Cum
non sint sibi per professionem, & votum
obedientiæ traditi. Ob potestatem tamen,
quam in eos habent spiritualem, possunt
vota eorum & iuramenta dispensare, &
commutare in exercitia ab eis in religione
regulariter facta. Et patet hoc ex Bul. 21.
Eug. 4. vbi concedit Abbatibus Cistercien-
sibus posse absoluere in foro cōfessionis ab
omni voto excepto voto religionis, omnes
donatos, oblatos, & commissos, id est, noui-
tios cum reincidetia, si non profitentur. Itē,
idem Eug. bul. 11. idem, & eodem modo
concedit respectu commissorum, præsiden-
ti, visitatoribus, abbatibus, prioribus, & re-
ctoribus conuentus sanctæ Iustinæ ordinis
S. Benedicti in Roma. Et ibidem eisdem
concedit, posse dispensare cum vouente re-
ligionem arctiorem; dum tamen ipsorum
dispensatium religionem solemniter profi-
teatur. Et licēt ad dispensandum requira-
tur semper causa rationabilis, sufficiet nunc
pro causa, si dispēsandus putet Deo mellus
in hoc ordine, quā in arctiori famulaturum.

Quarta

UGR Biblioteca Universitaria

Quarta concluſio. Omnia vota cõmutan tur cũ profeſsione in religione approbata. Ita D. Thom. 2. 2. q. 88. art. 12. ad 1. & in 4. d. 38. q. 1. art. 4. & Armi. ver. votum.

DVB. XXI. An prælati regulariũ poſſint cum ſibi ſubditis diſpenſare in legibus Eccleſiæ.

Prima concluſio. Stãdo in iure, & ſecluſo priuilegio, dicti prælati poſſunt cum ſibi ſubditis diſpẽſare in legibus Eccleſiæ. Niſi quãdo ſpecialiter, vel ex conſuetudine diſpenſatio reſeruatur Pape. Et patet, quia iuxta dicta dub. 6. 7. & 14. prẹlati regulares habẽt in ſibi ſubditos poteſtatem Epiſcoporũ; ſed Epiſcopi, licẽt nò poſsint cũ aliquo generaliter diſpẽſare in legibus Eccleſiẹ, ſed hoc ſit ſupremi capitis Eccleſiæ: tamẽ ex cauſa rationabili poſsũt cũ ſibi ſubditis diſpẽſare in omnibus caſibus ſibi aliâs nõ prohibitis expreſſẽ, vel ſaltim ex cõſuetudine, iuxta Clẽ. ne Romani, de electione, cũ gl. ibi, & c. vnico de ẹta. & quali. præficiẽdorũ in 6. & habetur etiã. l. 20. ti. 17. p. 1. ergo id ipſum poſſunt dicti prælati cũ ſibi ſubditis.

Secunda concluſio. Si certò cõſtat iudicio periti medici, aut aliter obſeruãtiã legis nocere cõmuni, vel particulari ſaluti propriẹ,

UGR Biblioteca Universitaria

vel alienæ potest omitti, etiã in consulto superiore, secundũ D. Tho. 1. 2. q. 96. ar. 6. & 2. 2. q. 147. ar. 4. Potest enim comedere quis carnes die vetito, si nõ habet alium cibum. Quod enim pro charitate institutũ est, contra charitatẽ, militare nõ debet. Imò vt ait D. Tho. 1. 2. loco, cit. licêt sit recurrendũ ad superiorẽ pro dispẽsatione, vel interpretatione legis: quando seruare legẽ nõ habet ita subitum periculum; si tamen periculum sit ita subitũ quód illam morã non patiatur: ipsa necessitas dispẽsationem habet annexã. Necessitas enim non subditur legi. Vbi Caiet. & Medina pro maiori declaratione dicunt, quôd in casu dubij, an lex obliget in aliquo casu, consulatur superior si fieri potest, sin minus seruetur lex: nisi aliàs dubiũ sit de periculo salutis. Quia quãdo res est dubia, & vtrinq; periculosa eligatur minus periculũ, cuiusmodi est nõ seruare legẽ. Imô secluso periculo salutis, si sit verisimile viro prudẽti, quôd si adesset legislator, nõ obligaret illũ, nõ tenetur tũc seruare legẽ. Quia licét dubium sit speculatiuum, tamen certum est moraliter, licere tunc vti epicheia.

DVB. 22. An prælati regularium possint cũ sibi subditis dispẽsare in recitatione hora-

UGR Biblioteca Universitaria

horarum, in ieiunijs, & in qualitate ciborum, vide dub. 12.

Prima conclusio. Dicti prælati possunt dispensare cum sibi subditis senibus, vel infirmis non valentibus sine tedio horas canonicas recitare, vt in tẽpore infirmitatis, vel conualescentiæ loco horarum recitent aliquid ad arbitrium prælatorum. Et similiter cũ ipsis prælatis presbyter monachus ab eis electus dispensare potest. Ita concessit Abbatibus Cistercienfibus Eug. 4. Bu. 21. Et idem concessit Hieronymis Martinus 5. vt habetur in compend. mendicãtiũ de quo Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 42. art. 7. Et licèt iuxta dicta dubio 21. posset prçlatus regularium, sicut Episcopus dispẽsare cum suis in recitatione horarum in casu necessitatis absque priuilegio; valet tamen priuilegium ad maiorem claritatem, & securitatem, vt dicetur lib. 2. cap. 1. dub. 1. Item dicti prælati possunt pro horis canonicis in iungere religiosis non presbyteris aliquas orationes, quando ob causam vtilem, aut honestam nõ dixerint officium diuinũ. Ita Eug. 4. concessit Benedictinis. vt habetur in eorum cõpend. concessi. 51. & Clemens. VII. vt habetur in compen. minorum, ver. moniales

UGR Biblioteca Universitaria

niales concesſit, monialibus neſciẽtibus pèr fecte recitare horas, ob in peritiam iudicio prælatorum, confeſſorum, aut abbatiſarum, quôd ſatisfaciant dicendo officium laicarum ſororum vide lib. 2. c. 8. dub. 2.

Secunda concluſio. Prælati regularium, poſſunt cum ſibi ſubditis, de conſilio medici ſi commodé haberi poteſt ſin minus ſine illo, diſpenſare in eſu carnium, ouorum, & lacticinorum. Et idem poteſt vicarius abſente priore. Et id ipſum poteſt cõcedi iſtis prælatis ab eorum confeſſoribus. Ita conceſſit Hieron. Eug. 4. vt habetur in cõpen. mẽdican. tit. de iunium, c. 7. Imo Leo. 10. in bulla incipiente religionis cęlus ędita. 6. Kalẽ. Junij anni 1514. concedit religioſis S. Iacobi de Spata, & eorum familiaribus, & ſeruitoribus comedere in quadrageſima, & alijs dubus vetitis, etiam per ſua ſtatuta, butirum oua, & ſimilia lacticinia, & de cõſilio vtriuſque medici etiam carnes, quo communicãt aliæ religiones, iuxta dicenda lib. 2. cap. 4. Et ſeruatur iſta Bulla in conuẽtu de Veles. Et idẽ, locis citatis, cõceditur dictis ſuperioribus pro familiaribus monaſterij, licét quantum ad iſtos hoc priuilegium per Bullam Cruciatæ ſuſpendatur. Vt ibi patet,

UGR Biblioteca Universitaria

tet, vbi in generali ſuſpenſione indulgentiarum, gratiarum, facultatum excipiuntur concesſa ſuperioribus mendicantium quo ad ſuos tãtũ ſubditos. Item, idẽ Sixtus 4. Bu. 37. conceſsit Carmelitis eſum carninm tribus diebus ſeptimanæ extra aduentum, & guadrageſimam, & extra alios dies generaliter vetitos.

Tertia concluſio. Dicti prælati, & ipſis abſentibus, eorũ vicarij poſſunt cũ ſibi ſubditis, & familiaribus monaſterij (modo explicato in ſecunda concluſione) diſpenſare etiam ſine medico, in ieiunijs Eccleſiæ. Et idem poſſunt iſtis ſuperioribus concedere eorum confeſſores. Ita conceſsit Eugen. 4. loco cit. Imo & Sixtus. 4. conceſsit minoribus non valentibus bono modo ieiunare ob infirmitatem, vel debilitatẽ, quôd ad id nõ teneantur. Ita in lib. monumen. ordinum, conceſ. 99. & Manu. Rod. in ſu. 1. p. c. 24. n. 4. Et hic religioſi non tenentur adire prælatum pro hac diſpenſatione.

Quarta concluſio. Religioſi maximè autu prædicantes, poſſunt, ſeruato ieiunio, anticipare, & retardare horam comeſtionis, & collationis. Ita conceſsit minoribus Leo. X. inter viua ora. num. 57. & num. 60. conce-

UGR Biblioteca Universitaria

dit minoribus itenerantibus posse transfer-re ieiunia diei itineris in alium diē. Et Pius 5. inter viua ora. n. 11. concedit pedester iti nerantibus posse in die ieiunij de mane iē-ctari, & vespere cœnaræ. Et hoc vt habeant meritum ieiunij.

Quinta cōclusio. Religiosi possunt cœna ræ in natali domini, & duobus diebus sequē tibus quouis die occurrētibus, & in alijs die-bus solēnibus, qui à clero, & populo seruan-tur quando in feria sexta non occurunt. Ita concessit Eug. 4. Benedictinis. vt habetur in eorum compen. concess. 31.

Cap. VII. De competētibus religioso, vt sunt mendicare, prædicare, docere, transire ad aliā Religionem, & portare habitum suum.

DVb. 1. An liceat religiosis mendicare.

Prima conclusio. Licet religiosis mēdicare, nectenētur manib⁹ laborare. Ita difinitur contra Vbicleph in Conc

UGR Biblioteca Universitaria

Cõc. Cõſtãtien. & D. Tho. 2. 2. q. 187. a. 5. Et licèt religioſi (quod abſit) male viuãt, nõ tenentur, ſicut nec alij pauperes, reſtituere eleemoſynas ſibi etiam hoc animo datas vt pro benefactoribus orent. Cũ in hoc non interueniat pactum. Et ſic licèt peccent non orando contra virtutem gratitudinis, non tamen contra iuſtitiam.

Secunda concluſio. Ordinarij, aut alij impedientes, ſcilicèt, per vim, aut dolum, ne eleemoſynæ dentur religioſis ſunt ipſofacto excõmunicati. Ita cõceſsit Aguſtinis Sixt. 4. Bu. 34. & Carmelitis, Bu. 37. Vbi etiam præcipitur, quôd ad petitionem religioſorũ procedatur contra ſic impedientes, ſicut cõtra hæreticos.

Dub. 2. An liceat religioſis docere, & prædicare.

Prima concluſio. Et ſi prędicare ex officio competat ſolis habentibus curam animarum: licitè tamen committitur religioſis prædicationis munus. Ita D. Tho. 2. 2. q. 187 a. 1. Et difinitur in cap. moderamine, & ca. ex authoritate. 16. q. 1. Et in Eccleſia fũt inſtitutę religiones ad prędicãdũ: ſicut ordo. SS Patriarchæ Dominici. Et iuxta doctrinã D. Tho. 2. 2. q. 188. a. 6. religio ad prædicãdum inſti-

UGR Biblioteca Universitaria

inſtituta inter omnes primatum tenet, vtpo tè, cum attingat contemplationis ſupremũ gradum: qui eſt contemplata alijs tradde-re, ex quo propius ſtatui Apoſtolorum accedit.

Secũda cõclu. Parrochus poterat olim in ſua parrochia cõmittere religioſis, aut alijs prædicationis munus iuxta Clem. dudũ, de ſepul. ſed iam in conc. Trid. ſe. 5. cap. 2. de refor. ſtatuitur, quôd nullus religioſus prædicet in ſuo monaſterio, ſine licentia ſaltim interpretatiua ſui ſuperioris, & aliàs Epiſcopo non contradicente, vt habetur ſe. 24. cap. 4. de reformat. qnando, ſcilicét, Epiſcopus vult prædicare, aut facere prædicare coram ſe iuxta extraua. inter cunctas, aut quã do concionator errores, aut ſcandala, diſemi nat iuxta idem Conc. Triden. ſe. 5. cap. 2. alias enim à congregatione Cardin. decretum eſt liberum eſſe religioſis prædicare in ſuis Eccleſijs qnando vellint ita in ſumma conſtitutio. prẽd. 2. p. cap. 37. tamen ad prædicandum in Eccleſijs extra ordinem, cum licentia ſui ſuperioris, debet etiam habere religioſus licentiam Epiſcopi. Vnde ſi prædicet ſine vlla dictarum liceatiarum, peccabit. Cum hoc ſibi ſub excommunica-

tione

UGR Biblioteca Universitaria

tione ferenda inter dicatur in cap. excommunicamus. 1. §. quia vero, de hęreticis. Si tamen habet licentiam saltim interpretatiuam alicuius ex dictis prælatis, peccabit tantum venialiter, si de consensu parrochi, & aliàs Episcopo non renuente, prædicet in sua parrochia. Quia quo ad hoc verba Concilij non important tantum rigorem, vt ex vsu comprobatur. Not. tamen, quôd si religiosus prędicet absque vlla dictarũ licẽtiatũ non potest ab Episcopo, sed â suo superiore puniri. Ita declarauit congregatio Card. in tempore Clemen. 8. vt refert Manu. Rod. in compen.

Tertia conclusio. Licèt per dictum decretum Concilij Trident. sit reuocatum priuilegiũ concessũ religiosis Societatis à Pau. 3. bu. 7. quo vbique prædicare poterant: cũ hoc priuilegium sit concessum anno. 1545. & illa sessio. Concilij Triden. sit celebrata anno 1546. non tamen est reuocatum priuilegium postea eidem Societati cõcessum à Gregor. 13. bu. 28. vbi reualidat dictum priuilegium Pauli 3. Et concedit religiosis istis Societatis, aliàs idoneis, etiam sola tonsura initiatis vbique prędicare verbum Dei de licentia suorum prędatorum. Non obstã-

te

UGR Biblioteca Universitaria

te quouis Concilio generali. Et ibidem mãdatur ordinarijs, ne eos impediant. Et hoc priuilegio gaudent aliæ religiones iuxta dicenda lib. 2. c. 4.

Caueant tamen religiosi, ne ponendo os in Cœlum in suis concionibus detrahant sacerdotibus eos specialiter nominando, aut equiualenter dicẽdo, aliàs peccabunt mort. Secus sit si in genere, & sine scandalo eos reprehendunt. Ita Naua. in manu. cap. 25. n. 142. Imo in clem. religiosi. de priuil. præcipitur religiosis in virtute sanctæ obedientiæ, & sub interminatione maledictionis æternæ, ne in concionibus suis detrahãt prælatis Ecclesiarum, eos scilicêt, nominando, vel per circumlocutionem, quæ vicem habeat proprij nominis, vt explicat glossa, & armi. verbo, prædicare, numero 6.

Dub. 3. An liceat religiosis transire de vna in aliam religionem.

Prima conclusio. Transitus iste secluſa magna necessitate, vel vtilitate non approbatur à D. Tho. 2. 2. q. 189. art. 8. Quia facilius, ait, proficit quis in religione quã cõ sueuit: quã in alia, quam non est expertus.

Secunda conclusio. Transitus iste sine causa, & licentia factus est peccatum mort.

cum

UGR Biblioteca Universitaria

cũ in iure, maximé in Cõcilio Trid. ſe. 15. c. 4. & 19. ſub grauiſsimis pœnis vetetur. Imô in extraua. viam ambicioſe, excommunicãtur cum reſeruatione ad Papam mendicantes tranſeũtes ad monachales, excepta Carthuſia. Et qui illos recipiũt, & ipſe receptus nihil faciunt: ſed ſunt in malo ſtatu, dum receptus ad priorem religionem non reuertitur. Hæc habentur de iure communi.

Tertia concluſio. Omnibus ferê religioſis eſt vetitus dictus tranſitus ex priuilegio. Primô, Benedictini ad nullam relgionem preter Carthuſiam tranſire poſſunt: & aliter facientes, & eos recipiẽtes: niſi poſt dies ſex à ſuis prælatis vocati redierint: ſunt excommunicati cum reſeruatione ad Papam & poſſunt cum brachio ſeculari reduci, ita Eug. 4. vt habetur in iſtorum compen. conceſ. 22. Secundo, Ciſtercienſes ſine licentia ſui generalis, vel capituli generalis nõ poſſunt ad aliũ ordine trãſire. Ita Mart. 5. bu. 6. Tertio, religioſi ordinis prædicatorũ ex cõceſione Bonif. 9. nõ poſsũt recipi in alio ordine mẽdicãtiũ, nec ecõtra etiã vigore cuiuſcunq; licẽtię; niſi in ea fiat mẽtio ordinis a quo recedit, & ad quem ſe vertit. Ita habetur in cõſti. prædicatorum, d. 2. c. 17. Item, prædi-

catores

UGR Biblioteca Universitaria

catores sub excommunicatione Pape reser uata non possunt recipere minores, nec isti, prædicatores: & aliter factum est irritũ. Ita concessit minoribus Innocen. 4. Bu. 3. & prædicatoribus Alex. 4. Bu. 20. & Clem. 4. Bu. 12. Quarto, Mercenarij non possunt recipere, aut retinere Minores, aut alios strictoris regulę prætextu cuiusuis priuilegij, aut quarti voti. Ita Clem. 5. Bu. 13. vbi declarat regulam esse iudicandam strictorem ab alio, quam à quarto voto. Quinto minimi sine licentia sui Generalis transeũtes ad alium ordinem, & illos retinentes excommunicantur à Iul. 2. Bu. 27. & à Leo. 10. Bu. 42. Et ab eodem Iul. 2. Bu. 11. pręcipitur istis minimis ne recipiant, aut retineant minores. Sexto, religiosi Societatis, & etiã voti simplicis, sine licentia sui Generalis nõ possunt intrare, aut recipi in alia religione, excepta Carthusia, aliàs possunt reduci censuris, & brachio sęculari. Ita concessit Pau. 3. Bu. 8. & Greg. 14. Bu. 2. aliæ etiã religiones possunt se iubare dictis priuilegijs per communicationem.

Quarta conclusio. Religiosus habens licentiam transeundi ad alium ordinem, si intra tres menses, vel intra tempus in licentia

UGR Biblioteca Universitaria

tia taxatum nō transit, eius prælatus potest procedere contra ipsum, sicut contra apostatam. Ita concessit Benedictinis Eug. 4. Bul. 9. Et idem est si exuto habitu de licentia sumpto, non reuertitur ad priorem religionē, ita Iulius 2. Bul. 25. & Sixtus 4. Bul. 33. pro prædicatoribus.

Quinta conclusio. Mendicantes transeũtes, etiam cum licenta Papæ, ad non mendicantes priuantur in Clem. 1. de regula, vtraque voce, & loco in capitulo; licét ista ab alijs sibi liberè concedantur. Nec possunt habere administrationes, prioratus, vel officia etiam sicut vicarij: nec pro alijs curam animarum exercere, & aliter factum est irritum. Item religiosus ordinis minorum, ex priuilegio Nicol. 4. Bul. 4. si intret aliam religionem, etiam cum licentia, non potest ibi aliquam habere administrationem, prælaturam, personatum, vel officium cum cura animarum absque expressa licentia Papæ inscriptis facientibus memoriam de hoc statuto.

Sexta conclusio. Religiosus, etiam cum licentia, transiens ad alium ordinem non potest ferre secum bona ad proprium, vel commune bonum deputata. Et potest cen-

UGR Biblioteca Universitaria

furis compelli à priore religione, vt illa sibi restituat. Ita concessit Greg. 11. Bu. 3. Et idē est de religiosis ad dignitates assumptis, qui omnia sua resignare debent; nisi eis à suo ordine ad tempus concedantur. Ita Alexan. 4. Bu. 3. Et Clem. 4 Bu. 5.

Septima conclusio. Religiosi Episcopi nō possant consecrari antequam resignēt quæ habēt ab ordine: nisi prior cū conuctu vsum illorum ad tēpus sibi concedat. Alias suspēduntur ab executione Pontificalis ministerij. Interista tamen bona non comprehenduntur quaterni sermonum, aut aliarum rerum notabilium. Ita declarant Alexan. 4. & Clem. 4. locis cit.

Octaua conclusio. Religiosi expulsi, aut proprio motu egressi à religione nili de licētia Papæ, aut sui ordinis, alium ordinem intrent alieni sint, à promotione dignitatis, administrationis Ecclesiasticæ, aut secularis, nec presumant prædicare, confessiones audire, aut docere in quauis facultate; & aliter temerè atentantes possunt excommunicari, à prælatis suæ prioris religionis. Ita concessit minoribus Innocent. 4. Bu. 8. Et Alex. 4. Bu. 9. & Celestinis Euge. 4. Bu. 18. Iul. 2. Bu. 26.

Et

UGR Biblioteca Universitaria

Et isti expulsi sine licentia suorum generalium, aut prouintialium, aut priorum, seu vicariorum istorũ non possunt in alio ordine recipi. Ita concessit minoribus Sixtus 4. Bu. 14. & prędicatoribus Bu. 33. & minimis Iul. 2. Bu. 26. An verò religiosi de licentia ad seculum redeuntes potiantur religiosorum priuilegijs. In hoc reputo certam partẽ negatiuam cûm ista, vt constat ex eorum fine, & tenore sint concessa in authoritatem religionũ, & leuamen, seu subsidiũ spirituale religiosorũ sub obediẽtia, & obseruãtia regulari militãtiũ, & quibus etiã fauoribus incitati seculares ad religionis securũ portum cõuolare conẽtur. Itẽ certò cõstat predictos nõ esse in munes à decimis soluẽdis: nec creare posse iudicẽ cõseruatorẽ pro sibi debitis. Et idem est de alijs: cũ omniũ sit eadẽ ratio.

Dub. 4. An religiosi teneantur portare habitum suæ religionis, & de Episcopis an ad id teneantur, dixi iam c. 2. dub. 4.

Prima conclusio. Religiosus tenetur publicê portare habitum suæ religionis. Ita decernitur in Conc. Trid. sess. 25. cap. 19. Imo qui animo vagãdi occultat habitũ suũ taliter quôd à prętereuntibus propiûs accedẽtibus non cognoscatur, incurrit excommunica-

UGR Biblioteca Universitaria

tionem latam in cap. vt periculosa, ne clerici, vel monachi, contra dimittentes temerariè habitum suæ religionis. Ista enim habitus occultatio adliberè vagandum est formalis dimissio habitus secundum Caiet. ver. excommunicatio. cap. 61. Sylu. & Armi. ver. habitus, Vañes, 2.2.q.12. art.1. & communiter Canonistæ. Licèt Panor. in cap. Deus qui, de vita & honest. cler. satis probabiliter oppositum teneat. Quia ait, illa pœna fertur contra dimittentes temerariè habitum, ergo non est extendenda ad occultãtes habitũ. Et dicitur temeraria dimissio habitus, quando dimittitur habitus ad patrandũ aliquod malum, verbi gratia, furtum homicidium, aut aliquam turpitudinem, quæ sit peccatum mort. alio habitu assumpto, etiã alterius religionis. Nam si non assumit aliũ habitum quo occultatus liberè possit vagare, aut si dimittit suum habitum, & assumit alium ex motiuo tantum pectati venialis, non incurrit dictam excommunicationem. Vt si religiosus nocte vt transeat de vna in aliam domum sine malo fine mortali, sed ad euitandum scandalum assumit pallium quo occultetur. Secũs esset si ille trãsitus ex aliqua quacũque circunstantia fieret peccatum

UGR Biblioteca Universitaria

catum mort. Ita Vañes loco cit. communiter.

Ex hoc sequitur, quod si religiosus assumit habitum alterius religionis de licentia prælati talis religionis ad præstandum aliquod obsequium pro tali religione. V. g. ad prædicandum, vel disputandum, & non ad ibi profitendum, nec peccat, nec incurrit dictam excommunicationem capituli, vt periculosa, cum non sit dimissio proprij habitus temeraria, vt potê, ad liberê vagandum, vel scælus patrandum.

Secunda conclusio. Qui portat habitum alterius religionis, aut ei consimilem cogatur censuris ab ordinario per talem religionem requisito, vt dimitat illum. Nec etiam potest quis cum habitu religiosorum sine istorum licentia extra eorum Ecclesias sepeliri. Ita concessit minoribus Sixtus 4. Bu. 14 & prędicatoribus Bu. 20. & 33. Item Alexã. 4. precepit Agustinis deponere habitum album consimilem habitui prędicatorum, & postea Clem. 8. præcepit eisdem Agustinis ne vnqnam deponant habitum nigrum iuxta suas constitutiones, maximè in Ecclesijs, etiam suis, dum confessiones audiunt, prædicant, aut ad populũ legunt, & extra claus

UGR Biblioteca Universitaria

tra: nisi in solis ædibus, & prędiorum suorũ viridarijs. Ita in summa consti. prædi. 1. p. cap. 59.

CAP. VIII.

De recipiendis in religione.

DVb. 1. An illegitimi possint, admitti in religionibus.

Prima conclusio. In tempore Sixti 5. illegitimi, vt potè, sacrilegi, & incestuosi intra tertium gradum, erãt inhabiles ad religionẽ, & alij illegitimi poterãt admitti certis conditionibus: & habita prius informatione de eorũ vita, & moribus & aliter facta professio erat nulla. Ita statuit Sixt. 5. in motu qui incipit. Cũ de omnib⁹ Ecclesiasticis ordinib⁹, sexto Kalẽdas Decẽ. anni. 1587. Vbi tamẽ nõ cõprehẽdebantur legitimati per sequẽs matrimoniũ: sed habiles censebantur ad professionem, ad gradus, honores, & dignitates, sicut alij legitimi. Ita declarauit idem Sixtus in motu qui incipit, ad Romanum spectat Pontificem, edito die. 12. Nouemb. anni. 1588.

Se-

UGR Biblioteca Universitaria

Secunda concluſio. Poſt Sixtum. 5. eius ſucceſſor Gregor. 14. in Bulla quæ incipit circumſpecta Romani Pontificis prouidentia edita idibus Martij anni. 1590. reduxit decretũ Sixti prędictũ ad ius cõmune. In iure tamen cõmuni illegitimus nõ eſt inhabilis ad profeſſionẽ, ſed ad ordines, & dignitates, &c. Et ad iſta diſpenſatur iuxta dicta c. 6. dub. 18. Prohibet tamẽ prædictus Gregone dictus illegitimus, patre viuẽte, admittatur in religione in qua eius pater ante, vel poſt filij natalẽ fuerit profeſſus. Si tamẽ de facto admittitur, & profitetur valet profeſſio: cum ibi non irritetur.

Dubium. 2. An maiores ſexdecim annorum ſint ad religionem admittendi.

Prima cõncluſio. In dicto motu Sixti. 5. habetur, quôd nullus maior ſexdecim annorum ad habitum religioſorum admittatur: niſi prius de eorum parentibus, patria, vita & moribus diligẽter inquiſitus, & eõpertũ ſit ex fide digna relatione eos, non aliquorum criminum, ſicut ſunt homicidia, furta, latrocinia, vel ſimilia, aut grauiora reos, vel ſuſpectos exiſtere; vt propterea damnati ſint, vel ne damnentur formident; nec

UGR Biblioteca Universitaria

ingenti ære alieno supra vires suarũ facultatum grauatos, vel reddẽdis ratiocinijs ita obnoxios, vt ex hoc lis, vel molestia eis iam illata, vel timendum sit ne inferratur: & ni si constet eos non humana aliqua ratione, sed tantum deuotionis, & pietatis feruore vitam religiosam spontê, & ex animo elegisse. Et quod de his omnibus in generali, vel prouintiali capitulo, plena, & indubitata fide facta, tam generalis, siue prouintialis, quam diffinitorum consensu approbati, & ad habitũ admissi fuerint. Et omnes dicti criminosi, vel suspecti, aut ære alieno oppressi, vel ratiocinijs obligati ad religionem inhabilitantur. Et istorum receptores, tã religiosi quicũque, quã eorũ superiores voce actiua, & passiua, officijs, gradibus, honoribus & dignitatibus quibusuis per eos obtentis, ipso facto priuantur. Et ad illa, & alia obtinenda perpetuô inhabilitantur. Et postea idem Sixtus in motu, qui incipit. Ad Romanum spectat Pontificẽ edito. 12. Kalendas Nouemb. anni. 1388. declarauit circa crimi nosos. &c. debere intelligi, qnando actibus publicis constiterit ipsos iudices, & Curiam sæcularẽ ante susceptum habitum de ipso crimine aduersus eos accusationẽ susce pisse,

UGR Biblioteca Universitaria

ſe, vel inquiſitione inſtituiſſe.

Secunda Concluſio. Poſt hæc Greg. 14. in decreto cit. dub. 1. ſtatuit. quôd modus recipiendi iſtos maiores ſex decim annorum iuxta decretum Sixti, facto prius examine ſufficiéti, de eorum vita & moribus modo à Sixto explicato, ſub eiſdem pœnis in eodẽ maneat robore. Excepto, quôd iſtorum approbatio non ſpectet ad capitulm, ſed ad eos quos prouintialis deſignauerit. Poſt hęc idẽ Greg. ſtatuit pro monaſterijs vbi eſt perpetua religioſorũ filiatio, vt receptio iſtorũ ad tale monaſteriũ pertineat. Et approbatio informationis iſtorũ ad examinatores eiuſdem conuentus, qui omnia referant in capitulo corã ſuperiore. Et poſt hęc Clem. 8 Bu. 7. reducit ad ius commune receptionem maiorum ſexdecim annorum quo ad hoc, quòd ſi recipiantur ſine dicta informatione de moribus, valet eorum receptio, & profeſsio: tamen illorum receptores manẽt obnoxij pœnis contentis in Bul. Sixti, & Gregor. 14.

Poſtea idem Clem. decret. de nouitiorum inſtitutio. vltra ſtatuta à Sixto. 5. addit, illud etiam ſuperiores inquirãt, vt nullus admitatur qui ex honeſtis parentibus non ſit, &c.

UGR Biblioteca Universitaria

&c. Et iterum, & ne eorum parentes ope, & subsidio ipsorum indigẽtes deserant. Et postea concessit, insigni monasterio Salmantino Dominicano: quòd prædicti, recepto ab eis iuramento, quôd non sunt criminosi, &c. Possint ad habitũ recipi, & ante professionẽ per scrutiniũ secretũ fiat de prædictis informatio per aliquẽ religiosum, & presidẽti, & magistro nouitiorũ, & studentium à quibus approbari possit, fideliter referatur. Ita refert Man. Rod. in qq. reg. to. 3. q. 10. a. 1. Et hoc priuilegio gaudẽt alia monasteria eiusdẽ ordinis, ac aliæ religiones iuxta dicẽda infra lib. 2. c. 4. Et hactenus dicta nõ procedũt de trãseũtib⁹ de vna in aliã religionẽ: cũ in istis nõ verificẽtur verba decreti Sixti 5. vt patet. Illi autẽ qui in locis à sua patria remotissimis, aut patria ab infidelib⁹ oppressa, detinẽtur, & si nõ liquidò cõstẽt supradicta: si tamẽ diligẽtia adhibita, nil appareat eos impediẽs, habiles reputẽtur. Ita Sixt. 5. loco supra citato.

DVB. 3. An in receptione uouitiorũ, possint monasteria aliquid recipere. Prima cõclusio. Licêt sit symonia recipere aliquid in precium pro ingressu religionis: vt ostenditur cũ D. Thom. 2. 2. q. 100. art. 3. licet tamẽ aliquid recipere, etiã ante professionẽ, pro

UGR Biblioteca Universitaria

alimẽtis recipiendi. Ita permittitur in Cõc. Trid. ſeſ. 25. c. 16. & ita habet vſus in aliqu bus religionibus, maximê inter moniales.

Secũda cõcluſio. Ante profeſsionẽ, prçter victũ, & veſtitũ eſt vetita cũ excõmunicatione datio, & receptio ex bonis nouitij, vel nouitiç: ne hac occaſione deſcedere nequeat, quód totã, vel maiorẽ partẽ ſuç ſubſtãtiç monaſteriũ poſsideat. Ita in Cõcil. Trid. loco citato. Vbi etiam præcipitur, quod nouitio ante profeſsionem recedenti omnia ſua integrê reſtituantur, ad quod ſi opus ſit religioſi ab Epiſcopo cenſuris cogantur.

Tertia concluſio, Conuentus, & capitula ſub ſuſpẽſione: prælati, & ſingulæ perſonæ regulares vtriuſq; ſexus ſub excõmunicatione Pape reſeruata nõ poſſunt in receptione nouitiorũ vtriuſq; ſexus, vel poſt receptionẽ petere, aut exigere, etiã indirectê, paſtus, prandia, cenas, peccunias, vel alia iocalia, etiam ad Eccleſiaſticum, vel alium piũ vſum. Ita prçcepit ante Concil. Triden. Greg. X. bul. 2. Sed hic tantũ vetatur prædictorũ petitio, ſed non receptio eorum, quæ liberê donãtur, ſed conceditur in extrauag. ſanè, de ſimonia. Item vetatur hæc petitio ex pacto. Ita Cietan. ver. excommuni-

catio.

UGR Biblioteca Universitaria

catio.cap. 73. Imô & licêt petere ſolitas dó tes,lectis ternia, & ſimilia ; cum iſta titulo alimentorum exigantur.

DVB. 4. An ad profeſsionem ſit neceſ ſaria ętas ſex decim annorum.

Prima concluſio. In omni religione virorum,& mulierum non fiat profeſsio ante decimum ſextum ętatis annum expletum: nec qui minori tempore quam per annum in probatione ſteterit poſt ſuſceptum habitum. Aliter facta profeſsio irritatur in Concil. Trid. ſeſ.25.cap. 15. Poſt hæc Pius V. Bul. 11. conceſsit pro nouitijs monialium ordinis prædicatorú poſſe profiteri in articulo mortis ante annũ probationis expletũ, vt indulgentiã cõſequãtur.Sed hoc videtur iã reuocatũ ,iuxta dicendalib.2.c.3.dub.6.

Secunda concluſio.Religioſus prætendẽs per vim , aut metum, ſcilicêt , cadentem in virum conſtantem religionem intraſſe,aut aliud ſimile ; vellitque habitum dimittere quacumque de cauſa,aut cum habitu diſcedere ſine licentia ſuperiorum,nõ audiatur: niſi intra quinque annos â die profeſsionis cauſas deduxerit , quas prætendit coram ordinario, & ſuo ſuperiore. Et ſi ante hoc ſponte habitum dimiſſerit, non admittatur ad

UGR Biblioteca Universitaria

ad alegandum quamcumque cauſam ; ſed ad monaſterium redire cogatur , & ſicut apoſtata puniatur. Interim tamẽ nullo priuilegio ſuæ religionis iubetur , ita ſtatuitur in Concilio Trid. ſeſ. 25. c. 19.

Not. quôd quí cogit mulierem , præterquam in caſibus in iure expreſsis, ad ingreſſum monaſterij, vel ad ſuſcipiendum habitum cuiuſuis religionis, aut profitendum; & ad id conſilium, auxilium , aut fauorem dãtes : & qui coactionem ſcientes quouis modo eidem actui præſentiam, conſenſum, vel authoritatem interpoſuerint excommunicantur in Concilio Trid. ſeſ. 25. cap. 18. Et eadem pœna imponitur ibi impedientibus mulierem nê velum accipiat , vel votum emittat. Et Eug. 4. Bul. 7. pro Celeſtinis, & Bul. 8. pro Benedictinis, excommunicat nõ tantum extrahentes, vel retinentes religioſos profeſſos ſine ſuorum ſuperiorum licẽtia ; ſed etiam impedientes alios (ſcilicet vi, aut dolo) religionem intrare. Item in Concil. Trid. ſeſ. 25. cap. 17. dicitur, quôd Epiſcopus, vel eius Vicarius, aut alius eorũ ſumptibus ante menſem profeſsionis monitus ã præfecta monaſterij exploret monialis volũtatem, an liberê, an coactê profiteatur.

LIBER

UGR Biblioteca Universitaria

LIBER SE-
CVNDVS, DE PRIVI-
LEGIIS REGVLARIVM.

PROLOGVS.

VAMVIS In primo libro multa ſint regulariũ adducta priuilegia: quibus ſtatus religioſus maximè illuſtratur, in hoc tamen libro ad particularia deſcendentes, ex profeſſo tractabimus de priuilegijs, eorum naturam oſtendentes: & ſpecialiter explicantes multa priuilegia regularibus conceſſa, pro ſibi & pro ſæcularibus: tàm circa ſpiritualia & ſacramenta, quàm circa temporalia.

CAP.

UGR Biblioteca Universitaria

CAP. I.

De natura priuilegij.

DVB. I. Quid sit priuilegium.

Prima conclusio. Priuilegium, (quod vt dicitur in c. priuilegia, d. 3. & in D. Th. 1. 2. q. 96. ar. 1. ad 1. priuatorũ lex, seu priuata lex nuncupatur) est singulare ius cõtra ius cõmune indultũ. Ita Sylu. ver. priuilegiũ, ex c. Abbat. de verbo. sing. Semper enim priuilegiũ operatur aliquid cõtra ius cõmune; vt dicitur in l. fin. C. de inoffic. test. ff. de vsuris. Et licèt aliquã do non tribuat aliquid contra ius cõmune, aut præter ius cõmune; tamen vt verè dicatur priuilegium, sat est, quôd tribuat clarius, & facilius idẽ ius, quod tribuit ius cõmune. Et sic priuilegia continentia ius commune, hoc contra ius commune operantur.

Secunda conclusio. Priuilegium differt â dispensatione in hoc, quôd priuilegium solet concedi sine causa: at dispensatio est prouida iuris relaxatio, seu moderatio vtilitate, siue necessitate pensata. Ita Panor in

cap.

UGR Biblioteca Universitaria

ca.cum in cunctis.1.de electione.Sic adeo quôd dispensatio facta sine causa, etiam à Papa,circa legem pendentem à iure diuino erit nulla;sicut dispensatio in votis, aut iuramentis.Et tam dispensantes, quam idé procurantes peccãt.Ita Caie.q.12.96.ar.5. & q.97.ar.4.& Soto.1.de iust.q.7.ar.3. Imo licét dispensatio circa legem pure humanam,sicut circa ieiunia, qualitatem ciborũ, & circa impedimenta matrimonij; facta à legislatore sine causa, sit valida; & dispensatus possit vti illa absque peccato saltim mortali:vt ait Soto.1.de iust.q.3.Nauar.in manu.cap.23.nu.42.& Victo.de potestat. Papæ.nu.15.contra Caiet.tamen si talis dispensatio fit à prælatis inferioribus,taliter pẽdet à causa iusta,quòd illa deficiente, dispẽsatio erit nulla:vt ait Nau.in manu. prælud. 9.n.13.& 14.Quæ tamen censeatur causa iusta in particulari, arbitrio prudentium relinquitur:vt ait Silu.ver.religio.4.§.1. & 2. Omnis tamen causæ iustitia est sumenda in ordine ad bonum commune.Nam cum lex non sit iusta,nisi ad bonum commune referatur;sic nec dispensatio circa eam. Et iuxta istam doctrinam numerantur in Concil. Trid.se.23.c.1.de refor.quatuor causæ, vt

præ-

UGR Biblioteca Universitaria

prælatus licitè diſpenſet, vt in obligatione reſidẽdi de iure diuino, & naturali cum ſuis ouibus: quæ omnes ad commune bonum referuntur. Quarum prima eſt, Chriſtiana charitas, vt pro liberanda altera Eccleſia ab hæreſibus: quibus proprius Epiſcopus reſiſtere non valet; vel ad componẽda deſidia inter Epiſcopum, & clerum. Secunda, vrgens neceſsitas Eccleſiæ, vel Epiſcopi. Tertia, debita obedientia, vt ſi vocetur à Papa, vel â Rege pro negotijs Regni, vt pro iurando, vel baptizando Principe: tũc poteſt Epiſcopus illuc accedere pro paruo tempore. Quarta, euidens Eccleſiæ, vel reipu. vtilitas, &c. Ex dictis ſequitur, quôd ex eo quôd diſpẽſatio requirit cauſam, eſt ſtrictiûs interpretanda, quam priuilegium, vt latè oſtendit Rebuf. citatus à Man. Rod. in qq. reg. tø. 1. q. 22. art. 2. vide dicta ſupra lib. 1. c. 6. dub. 18. cõcl. 5.

DVB. II. An priuilegium ſit dandum in ſcriptis.

Prima concluſio. Vt priuilegium in iudicio probetur, debet dari in ſcriptis aliàs ſi viuæ vocis oraculis eadem fides, quæ literis Apoſtolicis, adhiberetur, multæ fraudes paſſim euenirent.

Secunda cõcluſio. Scriptura, ſeu bullatio

UGR Biblioteca Universitaria

non est de essentia priuilegij. Ita in Clem. dudum, de sepul. in fin. cum glos. & Innocen. c. constitutus de rescriptis, Archid. & Ioan. And. in proœ. sexti. Itẽ, Leo. X. inter viua ora. nu. 4. die 15. Aprilis. anni 1516. concessit minoribus, quôd vtãtur secura cõsciétia omnibus cõcessis à Sede Apostolica, & à Romanis Pontificibus, siue per bullas, siue per breuia, siue per viue vocis oracula, prout in libris ordinis reperiũtur: ac si omnia tunc essent specicê expressa, & pro maiori conscientiarum securitate omnia de nouo concedit. Item, quôd non sint minoris eficaciæ viue vocis oracula, quam si per breuia, aut per bullam ad perpetuã rei memoriam essent concessa. Vide Sylu. & Armi. ver. gratia.

Tertia conclusio. Priuilegia regularium, siue facta in forma breuis, siue per supplicationes expedita, in quibus placuit vt sola signatura sufficiat, eandem omnino habẽt efficaciam, etiam in iuditio: ac si plumbeo sigillo essent signata. Ita concessit Augustinis, Iul. 2. bul. 22. vbi sic dicitur. Præterea, vt omnia firmissima sint, &c. volumus vt hæc nostra concessio, & quęcumq; alia tibi, vel tuo ordini facta, siue per se, siue per cõmuni-

UGR Biblioteca Universitaria

munication em cum alijs ordinibus, eandem vim, & efficatiam habeant, tam in iudicio, quam extra, ac si plumbeo sigillo signatæ essent. Quod intelligi volumus, tam de his quæ in forma breuis, quam de his quæ per supplicationes expedita sunt: in quibus placuit vt sola signatura sufficeret. Quamobrẽ, tàm omnia præmissa, quàm quæcũque alia fuerunt tuo ordini vt cumque concessa, siue ipsa exemplaria, siue ipsorum trasumpta ostendantur, prælati alicuius, vel publici notarij manu signata, vel etiam generalis ordinis sigillo firmata, eodem motu, scientia, & potestate, mandamus eandem omnino & vim esse, & fidem adhiberi: ac si plumbi signum haberent, hæc Iulius II.

DVB. III. An ad valorem priuilegij, sicut & ad valorem legis, sit necessaria eius promulgatio.

Prima conclusio. Promulgatio est de ratione legis. Leges enim instituũtur cũ promulgantur, vt habetur in cap. in istis d. 4. Ita D. Tho. & communiter Thomistæ 12. q. 90. ar. 4. Et patet inductiuê in omnibus legibus. Lex enim naturalis satis omnib⁹ promulgatur per lumẽ rationis. Lex vetus fuit promul

UGR Biblioteca Universitaria

gata Exod. 20. quando populus Israeliticus audiebat voces, videbat fulgura, montem q; fumantem. Lex etiam Euangelica a Christo dum viueret, & indie Sancto Pentecostes fuit Hierosolimis solemniter promulgata. Et de legibus humanis canonicis, & ciuilibus experientia constat earum promulgatio.

Secunda Conclusio. Vt lex humana dicatur satis promulgata, non sat est, quôd in curia promulgetur: nec requiritur, quôd singulis notificetur; sed sat est, quôd in locis insiginioribus promulgetur. Patet ex authent. vt facte constitutiones, vbi præcipitur, quôd leges ciuiles proponantur in omnibus prouintijs: & quôd post promulgationem non valeant vsque post duos menses elapsos: vt sic ad omnium notitiam perueniant. Lex etiam Ecclesiastica debet promulgari in omnibus diœcesibus. Et hæc doctrina non tantum habet verum in legibus præceptiuis; sed etiam in legibus reuocantibus gratias, & priuilegia; quæ nullam vim habent, quo vsque promulgentur non tantum in prouintia, sed etiam in diœcesi. Ita Soto 1. de iust. q. 2. art. 4. Sylu. & Armi. ver. gratia, Med. 12. q 90. art. 4. Manu. Rod. in

qq.

UGR Biblioteca Universitaria

qq. reg.to. 1. q.21.art. 10. Facta tamen ſufficienti promulgatione, lex incipit obligare etiam ignorantes. Licêt ob ignorantiam inuincibilem à culpa, & pœna excuſentur.

An vero interpoſita ſupplicatione ſuſpendatur obligatio legis, dum legislatori fit relatio de inconuenientibus obſtantibus executioni legis. In hoc aliquibus viris doctiſsimis,& timoratis viſſum eſt,quôd ſic:& ita obſeruarunt abſque ſcrupulo in motu de largitione munerum ſupra explicato lib. 1. cap. 5. dub. 5. Ad hoc tamen dico,quôd licet executio literarum Papæ,aut alterius, etiã cum excommunicatione ſuper aliquo negotio miſſarum,ſuſpẽdatur interpoſita ſupplicatione,obediendo illis literis,& alegando cauſas executioni obſtantes: vt habetur in c.ſi quando,dereſcriptis,& ibidem Felin. Bart.& Innocen. ſecùs tamen eſt de legibus generalibus latis pro conſeruatione Eccleſiæ,vel reip. Quia cum legis ſit conſulere bono communi, & ſit lata iuxta dictamen rationis,vult Papa,aut legislator, quòd nõ ſuſpendatur eius executio interpoſita ſupplicatione, licèt aliqui ex illa grauentur. At præceptum literarum particularium fa-

UGR Biblioteca Universitaria

facit quoddam ius particulare secundum al legata ex parte petentis: vel proponentis: in quo cum possit esse error ob malam relationem, non mirum si velit superior, quod spectetur secunda iussio ipsius, vt executioni mandetur.

An vero efficatia legis pendeat ex eius acceptatione. Ad hoc dico, quôd lex quæ reuocat gratiam aliquam, aut priuilegium, quale est decretum Papæ statuentis, ne religiosi vtantur aliqua gratia bullę Cruciatę, verbi gratia, facultate eligendi confessorem in illa contenta, &c. non pendet ex acceptatione. Quia cum istæ gratiæ, & priuilegia ex mera Principis voluntate concedantur; ex eadem volũtate sine ordine ad acceptationem possunt in toto, vel in parte reuocari. Lex tamen præceptiua, vel prohibitiua non obligat, dum non recipitur per maiorem partem reip. vt ait Nau. in manu. cap. 23. nu. 41. & alij quos refert & sequitur Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 6. art. 10. Et dicitur lex non recipi, vel quando ignorante Principe per decennium illi contrauenitur, vt ait Cou. 2. variarum nu. 6. Aut quando sciente, & tacente Principe, per binos, aut trinos actus, illi contrauenitur. Cum ad indu-

UGR Biblioteca Universitaria

inducendum consuetudinem sufficiant isti actus: vt ait Panor. cap. de tregua & pace, Bart. Casaneus, & alij relati à Manu. Rod. Imò sat est, quòd isti actus fiant, scientibus, & non cõtradicentibus auditoribus Regijs, & Principis correctoribus, si lex sit ciuilis: & si est Ecclesiastica, scientibus Nuntio Apostolico, & ordinario, vel superiore, quibus incumbit prædicta executioni mandare: vt ait Burgos in l. 1. Tauri, nu. 132. & 133.

Tertia conclusio. Non est necessaria notitia priuilegij in illo contra quem obtinetur, ad hoc quòd suum effectum operetur. Ita Bart. in l. omnes populi, q. 15. par. principalis nu. 37. ff. de iust. & iur. Requiritur tamen scientia eius in priuilegiato; nisi oppositum constet de voluntate concedentis. Ita Cardi. in proœ. Clem. c. 1. de cõcessione præbendæ, in 6. Bar. & communiter in l. penul. C. decurio. lib. 10. Imò si quis per se, vel per alterũ obtinet aliquod priuilegiũ, verbi gratia, ne ab ordinario possit excõmunicari, statim bullato priuilegio, incipit habere suos effectus: licét priuilegiatus ignoret tale priuilegium. Nam tunc iam concurrit volũtas Papæ concedentis, & voluntas priuilegiati tale priuilegium acceptantis per

UGR Biblioteca Universitaria

se, aut per alterum. Ita Sylu. ver. priuilegium num. 14.

CAP. II.

De interpretatione legum, & priuilegiorum.

DVB. I. Quis possit leges, & priuilegia interpretari.

Prima cõclusio. Iudicialis ipsorum interpretatio soli legislatori reseruatur in cap. cum venissent de iudicijs. Et aliquando alijs â Papa committitur. Sicut interpretatio dubiorum emergẽtium circa Concil. Trid. commissa est Congregationi Cardinalium, quorum declaratio authenticata sigillo Congregationis, aut alio iuridico, obligat in conscientia, & in iudicio. Habet enim dicta Congregatio authoritatem declarandi ista dubia: maximè, quia consulit Papam, vt constat ex commissione sibi data relata â Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. quæst. 11. art. 1. quæ est Sixti V. & talis est.

Congre-

UGR Biblioteca Universitaria

Congregatio octaua pro interpretatione, & executione Conc. Trid.

DEo autem patri misericordiarum gratias agentes, qui in œcumenico Cõcilio Triden. Spiritus sancti lumine diffuso, Catholicam veritatem omnibus patefecit, hæreses nostrorum temporum confutauit, mores, & disciplinam restituit. Eiusdẽque Concilij decreta ab omnibus obseruari volentes: cum ad singularem Romani Pontificis authoritatem tantummodo spectet generalia Concilia indicere, confirmare, interpretari, & vt vbique locorum seruentur curare, & præcipere, eorum quidem decretorum, quæ ad fidei dogmata pertinent interpretationẽ nobis ipsis reseruamus. Cardinalibus verô præfectis interpretationi, & executioni Concilij Trident. si quando in his quæ dè morum reformatione, disciplina ac moderamine, & Ecclesiasticis iudicijs, aliisqué huiusmodi statuta sunt, dubietas, aut difficultas emerserint, interpretãdi facultatem, nobis tamen consultis, impartimur, &c.

UGR Biblioteca Universitaria

Secúda conclusio. Doctrinalis declaratio legũ, & priuilegiorũ licita est Doctoribus, & literatis, & iudicibus in tribunalibus pro cõmuni vtilitate: iuxta tradita in Cõc. Trid. se. 25. c. 2. de reform. Qui sępæ per epicheiã temperant legum rigorem iuxta præsũptã legislatoris interpretationem, vt docet Coua. in regula possessor. 2. p. §. 6. n. 2. Caiet. & aliter communiter cum D. Tho. 1. 2. q. 97. & 2. 2. q. 6. a. 5. Soto. 1. de iust. q. 7. a. 3. Et hoc ita expedit, maximè quando superior adiri non potest pro interpretatione suæ legis.

Si obijcias, quia Pius. 4. in bulla confirmationis Concilij, quæ incipit. Benedictus, &c. pręcipit prętlatis sub pœna interdicti ingressus Ecclesiæ, & alijs sub excommunicatione ne commẽtarios, glossas, scolia, vlũ vê interpretationis genus super ipsius Cõcilij decretis quouis modo ędere, vel statuere audeãt, etiã prętextu maioris corroborationis, vel executionis ipsius Cõcilij. Ad hoc dico, quôd in hoc decreto nõ vetamur facere annotationes, vel commentarios ad iuuandã memoriam, sed ne fiant ista commentaria, & scolia ad publicandum, sicut qui in primunt libros eo animo, vt ad omnium notitiã deueniãt. Sic ętiã Doctores licitê in suis

libris

UGR Biblioteca Universitaria

libris ſincidenter declarant aliqua decreta Concilij. Cũhoc non ſit ędere cõmẽtarios gloſſas,, &c. ſuper decreta Concilij.

Dub. 2. Quis poſsit interpretari ſtatuta, & priuilegia dubia religioſorum.

Prima concluſio. Archiepiſcopi, & alij inferiores prælati illud non poſſunt. Ita conceſsit prędicatoribus, & minoribus Clem. 3. Bu. 13. & Pau. 5. in Bu. đ qua infra, c. 3. du. 5.

Secunda concluſio. Genetales ordinum poſſunt interpretari omnia dubia occurrentia in ordine, regula, ſtatutis, & conſuetudinibus, & in omnibus alijs, vt potê in priuilegijs. Ita conceſsit Tertiarijs Clemens. 7. Bu. 5. & Iul. 2. idem concedit etiam circa priuilegia. Ita in ſumma cõſti. prędica. 3. p. c. 25. & in iſtis poteſt moderari, ſeruato ſubſtantiali, & ſano intellectu, ne diſsolutio ſequatur. Ita concedit Eug. 4. Benedictinis Valeti, vt habetur in iſtorũ cõpẽ. cõce. 51. Item Iul. 3. viue vocis oraculo cõceſsit magiſtro ordinis prędicatorũ, qui tũc erat frater Stefanus Vſuſmaris, vt quæcũq; in capit. Romæ anno. 1553. per eum ſint inſtituta, cõceſſa, & approbata pro reformatione, & bono ſui ordinis ſtatu valida ſint; derogando pro hac tantum vice omnia oracula, & lite-

138

UGR Biblioteca Universitaria

ras Papæ in contrarium. Ita habetur inter acta istius capituli. Et in virtute istius indulti, in secunda declaratione dicti capituli sic habetur. Declaramus nullum breue, vel oraculum Apostolicum esse ponendum in vsu in aliqua prouintia; nisi de licentia magistri ordinis obtẽtum, & ab ipsa prouintia prius petitum, vel saltim postea aceptatum. Et acta istius capituli sunt acceptata in eodem anno. 1553. à prouintia Hispaniæ in capitulo Burgis celebrato. 22. Octobris.

Tertia conclusio. Difinitores capituli generalis possunt declarare, moderare, tolere, mutare, ampliare ordinem, & directionem officij diuini, & circa regimem ordinis, & ædere constitutiones quoties eis in capitulo expedire videatur. Ita Alexand. 6. pro Benedictinis Valeoleti, vt habetur in eorum compen. concef. 69. & idem aduc clarius, cõcessit Eugen. 4. Bu. 5. Benedictinis. S. iustinæ, absque variatione tamen regulæ.

Quarta conclusio. Prior prouintialis de consensu maioris partis capituli prouintialis potest declarare, an sit abstinendum ab vsu alicuius viue vocis oraculi. Et post talẽ declarationem non possunt subditi vti tali concessione, ac si esset reuocata. Ita con-

cef-

UGR Biblioteca Universitaria

ceſsit Leo. 10. inter viua ora.

Quinta concluſio. Vicarius generalis cum aliqua perſona in dignitate conſtituta, & duobus iuriſconſultis poteſt interpretari dubia circa leges, & priuilegia exorta. Et religioſi ſubditi poſſunt ſecure ſtare iſtis declarationibus. Ita conceſsit fratribus prę dicatoribus Hiſpaniæ. Innoc. 8. inter viua oracula.

Sexta concluſio. In rebus dubijs, & ſcrupuloſis conſcientias minorum tangentibus eorum generales, prouintiales, & cuſtodes cum conſilio aliquorum patrũ, ſi res ſit magnæ importantiæ, poſſunt in his determinare: & iſtorum determinationi ſubditi ſecura conſcientia, poſſunt & debent ſtare. Ita conceſsit minoribus Leo. 10. inter viua ora. nu. 14. Imo. Et n. 61. cõcedit, quôd fratres nimis ſcrupuloſi poſsint ſtare in omnib, dubijs declarationi, & determinationi ſui guardiani, vel cuiuſuis alterius prælati.

Ex dictis patet declarationem prælati in dubijs eſſe optimam adquietandas timoratas ſubditorum conſcientias. Et religioſus debet captiuare intellectum, tali declarationi acquieſcendo. Iuxta D. Tho. & Caieta. 2.2.q.147.a.4. & Naua in manu. cap. 21. nu.

n. 22. vbi ait imprudenter agere prælatos: qui dubitantibus subditis, an ad ieiunia teneantur, hoc suis conscientijs relinquunt. Et idem ait Caiet. de qualitate ciborum.

Dub. 3. An sint aliquę regulę priuilegum, & priuiligiorum interpretatione.

Prima conclusio. Multæ à iuristis dãtur regulæ pro interpretandis legibus, & priuilegijs. Ex quibus communiores, & magis necessarias referram.

Prima, quòd attendatur intentio legislatoris, quæ ex proœmio legis, aut priuilegij indagatur. Proœmia enim ista causam finalem continent. Ita in cap. Marciom. 1. q. 1. & cap. sedulô, d. 38. & cap. intelligentia, & cap. in his, de verb. signi. & in le. fin. ff. de hęred. instit. & ibi Bart. Bal. & Angel. Et huc tẽdit illa regula ab aliquib⁹ assignata, scilicèt. verba legũ, & priuilegiorũ sunt intelligẽda secundũ id, ad quod principaliter proferuntur à legislatore. Et sic verba posita ad vnũ finem, in ordine ad illũ sunt interpretenda. Ita in ca. intelligẽtia, & c. fin. de verb. sign. Et sic quãdo in Cõcil. Trid. se. 6. c. 4. dicitur nos iustificari per gratiã, & charitatẽ in cordibus nostris diffusã, non intẽditur nos iustificari per habitus infusos, sed quôd non iusti-

UGR Biblioteca Universitaria

iuſtificamur ab extrinſeco per non imputa tionē peccati: vt dicebat Lutherus, ſed per Internam renouationem.

Secúda regula. Vna ſcriptura declaratur & per vnam partem eius, & per alias partes omnino ab ea ſeparatas. Ita Aguſt. 3. de doc. cap. 26. vbi ait, cum verba ſcripturæ apertiûs in vno loco ponantur, ibi diſcendū eſt, quomodô in locis intelligatur obſcuriori bus. Et in c. ſecundo requiris, de appellat. dicitur. Vtriuſqne iuris argumenta nos docēt, ea, quæ in principio ad medium, & ad finē, & quæ in medio ad finem, & principium ſę pè referri contingat. Quod ſumat Bald. ibi, his verbis, per media declarantur extrema, & per vnum extremum declaratur aliud.

Tertia regula. Voluntas legislatoris à veroſimili indigatur: ita in le. non eſt veroſimile, ff de eo quod metus cauſa. Nam qui arguit â veroſimili, arguit à ratione naturali. Cum ſimilitudo ſit cognata naturæ: vt ait Bald. conſ. 180. n. 3. vol. 3. Et pro lege habetur, vt ait Oldradus conſ. 13. & Crahaberur, vt ait Oldradus conſ. 13. & Crahabetur, vt ait Oldradus conſ. 13. & Crahaueta conſil. 292. nu. 6. vbi refert cum qui habet veroſimile proſe, habere cauſā legis proſe. Vnde verba generalia conſtitutionum

ad

UGR Biblioteca Universitaria

ad verosimilia extenduntur. Ista tamen regula defficit in legibus pœnalibus. Nam pœnæ legum potius sunt moliendæ ex declaratione legum, quam exasperandæ. Et sic primum casum non excedunt. Ita in le. in his, ff. de condit. & demonstrat. Secus est in alijs legibus. Quia alie leges nõ pœnales taliter pendent à ratione, quôd ratio legis dicitur mens, & anima legis. Et sic Panor. in le. fin. de rescrip. & Bald. in le. non dubium, C. de legibus, dicunt, quòd lex non est aliud, quã ratio eius: ita quôd vbi illa eadem ratio inuenitur, ibi etiam eadem habeatur lex. At lex pœnalis non pendet omnino à ratione, sed ex legislatoris voluntate, in quantum certam pœnam decreuit. Quia licét ex recta ratione procedat, quôd crimina puniãtur, nulla tamen ratio cogit, quôd tale crimen tali pœna puniatur; sed hoc pendet ex sola legislatoris voluntate.

Quarta regula. Leges fauorabiles sunt ampliandæ, & odiosę restringendæ iuxta regulam vulgarem. Et illa lex censetur fauorabilis, quæ principaliter intendit fauorem, licèt ex consequenti in alicuius damnum cedat. Ita glo. in c. sciant cuncti, de elec. secundum Naua. lib. 3. cons. 32. de regu. de quo

Fe-

UGR Biblioteca Universitaria

Felin.in ca.non dubium,de elect. Et secundum hoc ,lex quæ excommunicat percusores clericornm,est fauorabilis. Quia intendit prę̂cipuè fauorem Ecclesiæ: licèt sit pœnalis delinquenti.

Quinta regula. Lex taliter interpretetur,quôd inutilis non reddatur. Ita in le. nõ dubium,C. de legi. Et sic licét lex sit pœnalis,& consequenter strictè iuterpretanda, debet etiam ampliari,ne inutilis,& ridicula reddatur:& eius verba sunt propriè intelligenda, vt eius mens seruetur. Ita Sarmiento lib.1.selec.cap.12. num. 7.& 8. Vnde licèt in expositione legum pœnalium semper præsumitur pro parte per quã pœna vitatur, vt dicitur in le.proximè,ff.de his quæ inteſt. delin. non tamen quando casus est clarus,vt potè,quia si proprietas verborum importaret pœnam , staremus proprietati: vt dicitur in le.cum lege,vbi Aretinus,ff.de regul.iuris.Et confirmatur ex doctrina Panormit.in ca.1.de constitu.vbi ait, quôd licêt in dubio præualeat interpretatio legis, quæ est benignior;tamen plurimum debet attendi verborum proprietas.

Sexta regula. Vbi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus; nisi authori-

UGR Biblioteca Universitaria

tate alterius legis. Ita Bart. in le. vnica, C. quorum leg. Quia constitutio generalis per aliam specialem limitatur. Ita Bart. in le. quæsitum. §. fur. n. 12. ff. de fide instruc.

Septima regula. Lex non includit id, ad quod mens, & ratio authoris non se extendit. Ita in le. cum pater, §. dolo, ff. de leg. 2. & Panor. in cap. suggestum, & in cap. memini mus, de appellat. Et in dubijs mẽs principis sẽper prẽsumitur esse talis, qualis de iure debet esse. Vt notat Bal. ex le. ex facto, not. 4.

Octaua regula. Verba legis intelligũtur iuxta subiectam materiam: vt dicitur in ca. cum intelligentia, de verbor. signifi. Vnde quando Clemens 8. præcipit, quôd informationes intrantium religionem fiant coram notario: nõ est necesse, quôd sit notarius regius, vel Apostolicus. Sat est enim, quôd sit notarius ordinis creatus à generali, vel prouintiali, prout est cõsuetum in religionib⁹. Cõcessũ enim est à Pio. 5. Bu. 12. generali, & prouintialibus ordinis prædicatorum posse creare quinquê, aut plures religiosos sui ordinis ab eis approbatos, in notarios publicos, pro intimandis mandatis, & rescriptis Apostolicis publicandis, aut priuatam vtilitatem dicti ordinis concernentibus.

Secun-

UGR Biblioteca Universitaria

Secunda concluſio. Aliæ etiam regulæ ſunt ſpecialiter pro interpretatione priuilegiorum.

Prima regula ſit. Priuilegia recipiunt interpretationem à ſupplicatis. Cum mente enim ſupplicantis præſumatur, ſe conformare concedens. Ita in c. inter dilectos, §. cæterum, de fide inſtrumentorum cum glo. ibi.

Secunda regula. Quando priuilegium eſt obſcurum, & contra ius, debet ſtricte interpretari: vt minus quã poſsit deroget iuri communi. Ita in cap. cum dilectus, de conſuetud. Vt ſi cum illegitimo diſpenſetur ad ordines, intelligitur de ordinibus minorib⁹ tantum, ſecundum Panor. in cap. ſi quiſquã, de cohabitat. cleri. & mulie. Silueſ. & Armi. verb. priuilegium. Imô ſi non exprimitur cauſa conceſsionis, vel non fit ex certa ſciẽtia, vel motu proprio, nõ præſumitur de volũtate principis, le. 1. C. de peti. bono. Imô per importunitatẽ obtẽtũ, per le. 1. C. de fũ dis limit. & vult Bal. & alij in c. licèt cauſã, ꝺ prob. quôd ponatur ſimul ex certa ſciẽtia, & motu proprio. Et idem eſt de reſcripto tollente ius tertij: vt de priuilegio ad beneficia: vt habetur in ca. quãuis, de preb. in 6. Et

UGR Biblioteca Universitaria

hoc: nisi consuetudo aliter interpretetur: v notatur in cap. quôd dilectio, de consang. & affin. vel nisi verba aliud exprimant. Quia ab illorum propria significatione non debemus recedere ; nisi de mente aliter constet , vt in cap. olim , & in cap. in his, de verb. signifi.

Tertia regula. Priuilegium enormiter ledens Ecclesiam, aut alios non valet: nisi fiat mentio de ista enormi læsione. Quia in dubio non præsumitur principem concedere aliquid cum alterius graui dispendio, le. quoties, C. de præben. in per. offi. & Panor. in cap. cũ ad hæc, de cleri. non resi. Vn de priuilegium immunitatis ab oneribus alicui cõcessum non liberat eum ab oneribus; quæ potest leuiter, & breuiter expedire: vt est casus in le. decurio, C. de decurio.

Quarta regula. Priuilegium largê sumptum pro omni concesso præter ius largissimê interpretetur in præiuditium concedentis: strictê tamen si est in aliorum præiuditium. Ita in cap. quia circa, de priui. in gloss. vlt. & Innocen. in cap. olim, de verbor. signific. sed non interpretetur ita strictê, quôd nihil operetur semper enim priuilegium debet aliquid operari. Ita in cap. si Papa , de pri-

UGR Biblioteca Universitaria

priui.in 6.Et ſeruetur proprietas verborũ. Quia quando in priuilegio ſunt verba lata, vniuerſalia,& præciſſa,eſt latê interpretandum ſecundum Anton.de Butrio in c.olim, de verb.ſigni.Et licêt materia ſit odioſa nõ excluditur lata interpretatio, quæ ex proprietate verborum naſcitur:vt inſinuat Panor.in dicto c. olim: vbi ait,quôd priuilegiũ latè eſt interpretandum;vbi verba hoc patiuntur,& quando priuilegium conceſſum perſone,loquitur ſimpliciter,intelligitur ſecundum conditionem perſonæ. Ita ca.ſi placuit,& ca.ſi viue.16.q.1. Et quando cõſtat de mente legis, vel priuilegij debet ſeruari,ſecundum Panor.in ca. quanto,in gl.fin. In dubio recurrendum eſt aduerba. reg. fina,de reg.iuris in 6.

Quinta regula. Priuilegium latiſsimê interpretetur,quantum fieri poſsit.De donat. cũ dilectus,ff.de conſti.princ.le. beneficia: niſi præiudicet iuri alieno.Quia tunc reducitur ad ius commune. Ita in ca.dilectus, de conſue.§.penul.& fin.Dum tamen aliquid operetur. Ita Innoc. Bernar. Gofe. relati à Silu.ver.priuilegium.

Tertia cõcluſio. Aliæ etiam regulæ ſolẽt ſpecialiter aſsignari pro interpretandis pri

UGR Biblioteca Universitaria

uilegijs,& ſtatutis regularium. Prima reg" la. Priuilegia dubia regulariumdubietate or ta ex ambiguitate verborum, & ex iuriſta-rum interpretatione,in fauorem regulariũ ſunt intelligenda. Ita conceſsit Carnaldulé-ſibus Leo. 1 o.& Iulius. 1. Congregationi Montis Oliueti,vt habetur in compen. So-cietatis,ver.priuilegia,§.4.& Alexã.6. Be-nedictinis Caſinenſibus,vt habetur in iſto-rum compen.conce.49. Et hæc regula note tur à regularibus pro deciſione multorum dubiorum.

Secunda regula. Statuta regularium non ita rigoroſè interpretentur, vt apices, iuris ſeruentur,ſed ampliari debent ex bono,& æquo,hoc eſt ſecundum naturalem æquita tem,non adlibitum, ſed ſecúdum terminos iuris. Vt ait Bald.in rubr.C.de conſti.pecu. quòd humanæ æquitates in ſe vim ſtatutĩ minimê habent: niſi aliquo ſtatuto, & con-ſuetudine legitimê preſcripta ſint munitę. Et ſic,ait,debent interpretari,quæ ad regu-lares pertinent;non ſecundum apices iuris, ſed ex bono, & æquo, ſecundum terminos iuris naturalis,& gentium, & non adlibitú cuiuſque.

CAP.

UGR Biblioteca Universitaria

CAP. III.

De ceßatione priuilegij.

DVb. 1. An gratia, vel priuilegium conceſſum ceſſet morte concedentis.

Not. quôd gratia, aut priuilegiũ dupliciter cõceditur. Primô, abſolutê. Secúdo, cũ limitatione, vt potê, ad beneplacitũ concedẽtis, aut eius dignitatis, vel donec illud reuocet. Itẽ, priuilegium, aut gratia, alia dicitur facta, quæ ſcilicêt, perfectè conceditur ei, in cuius gratiã datur, & independenter ab eo cui faciẽda cõmittitur: alia dicitur gratia facienda, quando non conceditur abſolutê ei, in cuius fauorẽ datur, ſed depẽdenter ab alio cui facienda committitur: vt ſi in fauorem certæ perſonæ, cum qua diſpẽſandum eſt, committitur alicui potẽſtas diſpenſandi cum illa.

Prima concluſio. Gratia conceſſa cum limitatione, vt potè, ad beneplacitum perſonæ cõcedẽtis, eius amotione ſpirat. Quia volũtas perſonæ morte perit, & cõſequẽter peribit gratia cõceſſa, dũ ea volũtas duraue

UGR Biblioteca Universitaria

rit. Sicut etiam priuilegium conceſſum pro certo tempore ceſſat elapſo tali tempore; & priuilegium conceſſum ex certa cauſa ceſſat ceſſante cauſa, iuxta cap. ſuggeſtum, de decimis. Vbi habetur, quôd priuilegium cõceſſum de decimis non ſoluendis certis monachis ceſſauit, ex eo, quôd poſtea creuerunt monaſteria illius ordinis: & conceſſum fuit ex eo, quôd cum à principio eſſent pauca monaſteria illius ordinis, paruum præiudicium ſequebatur his, quibus de iure competebant. Ita Panor. cum communi in cap. cum acceſsiſſent.

Secunda concluſio. Gracia conceſſa etiam cum limitatione, ſed ad beneplacitum ſedis, vel dignitatis, ſcilicét, perpetuæ, & hobentis ſucceſſorem non ſpirat morte concedentis. Quia cum dignitas ſit perpetua, eadem reputatur in ſucceſſore: & ſic idem erit de gratia ad eius beneplacitum conceſſa. Ita in c. ſi gratioſe, de reſcript. in. 6. De quo Sanchez lib. 8. de matrimonio, diſp. 28. nu. 49. & 59. to. 3.

Tertia concluſio. Gratia abſolutê conceſſa, ſi eſt gratia facta, non ſpirat morte concedentis, etiam re integra. Si tamen ſit gratia facienda perit morte cõcedentie re integra.

UGR Biblioteca Universitaria

gra. Secus ſi res non eſſet integra. Patet ex cap. ſi cui nulla, de præben. in 6. Vbi habetur, facultatem alicui conceſſam concedédi beneficia, non ſpirare obitu concedentis, etiam re integra. Secus ſi detur poteſtas cõferendi perſonis expreſsis, non in gratiam, & fauorem, colacturi: ſed eorum quibus beneficia conferenda ſunt. Ea enim facultas ſpirauit morte concedentis re integra. Et gloſ. dat rationem ex textu deductam: quia in primo caſu erat gratia facta, & omnino perfecta, nulliuſque executione egens reſpectu eius, in cuius fauorem conceſſa eſt, ſcilicêt, reſpectu collacturi beneficia: at in ſecundo caſu non erat gratia facta, ſed facienda. Mãdabatur enim fieri in cuius fauorem conceditur: & ſic habet vim commiſsionis, & mandati, quod perit morte mãdantis re integra. Ita colligunt, gloſ. Ancha. Bald. & alij quos refert & ſequitur Sanchez nu. 64. Roſe. & Sylu. ver. gratia, & Naua. in manu. cap. 27. n. 253. Et intelligitur primô, niſi ſit gratia facienda ſub nomine dignitatis concedentis, vel ad beneplacitum ſedis. Tunc enim non perit morte concedentis, etiam re integra, cum ſedes illa non moriatur. Secundô, niſi poteſtas executoris, cui

UGR Biblioteca Universitaria

est facta commissio, sit accessoria gratiæ iã factæ. Tunc non spirat morte concedentis re integra: sed sequitur naturam principalis gratię. Ita in cap. super gratia, de officio deleg. in 6. de potestate data executori ad exequendam gratiam à Sede Apostolica concessam: & datur ibi dicta ratio. Et idem est de executore gratię ab alijs inferioribus concessæ: cum sit eadem ratio. Tertio intelligitur, licêt gratia facta tempore mortis cõcedentis non esset acceptata ab eo cui est facta, non spirat. Sic Doctores quos refert, & sequitur Sanchez num. 43.

Ex dictis sequitur primô. Licentiam delegatam audiendi confessiones nõ spirare, mortuo, vel à moto delegante. Ita Freder. Ioan. Andr. Panor. & alij quos refert, & sequitur Sanchez nu. 80. Ange. Rose. Sylu. Armi. Tabie. ver. gratia, & Naua. lib. 5. cõs. 1. de priuileg. Quia licét ista licentia sit data in fauorem pœnitentium; cum non cõcedatur in fauorem personæ determinatæ, aut ad eius petitionẽ, reputatur potuis gratia facta ipsis sacerdotibus, & in fauorem eorum. Et sic statim ac illis conceditur est perfectê cõcessa, & à nullius executione dependens. Et hac ratione potestas dispensandi

di cum perſonis incertis, non ſpirat morte concedentis. Quia cûm in gratiam diſpẽſaturi, ſit conceſſa, eſt gratia facta; vt in ſimili caſu de poteſtate cõferendi beneficia perſonis incertis dicitur in cap. ſi cui nulla, de præben in 6. Patet etiam ex vſu, mortuo enim Epiſcopo, confeſſores ab eo expoſiti audiunt cõfeſſiones ſicut antea, donec licẽtiæ à ſucceſſore, vel capitulo reuocantur.

Si arguitur, iuriſdictio contentioſa ceſſat morte delegantis re integra. Quia delegatus non hàbet illam iure proprio, ac in ſe radicatam ante eius vſum; ſed ea eſt in delegante, & ceſſetur vna, & eadem cum delegantis poteſtate: quæ cum eius morte ſpirat; ſed idem eſt in noſtro caſu, quando tali poteſtate vti non ceperat ergo. Cõfirmatur licèt iuriſdictio vicarij ſit ordinaria, ſpirat morte Epiſcopi, ex eo quôd ab eo eſt participata, ergo â fortiori iuriſdictio confeſſorũ: cũ ſint quaſi vicarij Epiſcopi. Ad hoc dico illam non eſſe rationẽ adæquatam; ſed ſuppoſita diſpoſitione iuris ſtatuentis iuriſdictionem delegatam contentioſam ſpirare morte concedentis re integra, Doctores tradunt illam congruentiæ rationẽ. Quę nõ eſt applicanda his, in quibus eſt contraria iuris diſpo-

UGR Biblioteca Universitaria

diſpoſitio: vt contingit in gratijs iam factis, inter quas computatur licentia audiendi confeſſiones. Secundo dico, quòd cum iſtæ gratiæ à tempore conceſsionis ſint iam omnino factæ, transferunt ex tunc efficaciter poteſtatem in delegatum. Ad confir. dico Epiſcopum,& eius vicarium conſtituere vnum, & idem tribunal: Et ita re etiam non integra parire poteſtatem vicarij cum morte Epiſcopi.

Sic arguitur ſecundo, quia cap. ſuper gratiam. de offic.deleg.in 6. & cap.ſi cui nulla, de præb.in 6.agunt de gratijs à Papa conceſſis. Qui ob ſupremam poteſtatem poteſt priuilegia perpetua concedere. Non ſic alter Epiſcopus, vel alius. Ob hoc, tenet oppoſitum Palud. in 4.d.17.q.4.art.vlt.D.Anton. n.3.p.tit.17.c.9.& Nau.in ſu.Hiſpana,c. 27.nu.264. ſolûm excipit quando nomine dignitatis delegantis conceſſa eſſet. Sed ad hoc dico, idem etiam eſſe de gratijs conceſſis à Pape inferioribus. Nec dicti textus iuuãtur ſupreme poteſtati Papæ, ſed eo quôd illæ gratiæ factæ iam ſunt, quę non pereunt morte concedentis. Vt enim colligitur ex cap. ſi cui nulla,de præb.gratia abſolutè, & ſine temporis limitatione conceſſa, nõ ſpirat

UGR Biblioteca Universitaria

rat morte concedentis re integra. Si tamen sit gratia facienda perit morte concedentis re integra. Secus si res non esset integrà. Quæ verificantur de licentijs Episcopi pro audiendis cõfessionibus; cum inter gratias factas computentur. Et idem est de licẽtia data alicui absoluendi â reseruatis. Ita Sa, ver. gratia, & Suarez de pœnit. disput. 26. sect. 3. num. 9.

Secundo sequitur, licentiam datam sacerdoti audiendi confessionem pœnitẽtis determinati, & in illius fauorem spirare morte concedentis re integra, hoc est, quo ad confessionem nondum ante mortem inceptam. Quia cum ista gratia sit concessa in istius pœnitentis fauorem, & nondum perfecta; sed per confessorem exequenda, nõ habet rationem gratiæ factæ, sed gratiæ faciendæ: quæ morte coucedentis, re integra, spirat.

An verô licentia data â prælato, vel ab alio valente eam iure ordinario concedere alicui eligendi confessorem spiret morte concedentis. In hoc Panorm. Angel. Sylu. Cord. Felin. & alij citati à Sanchez tenent quôd sic. At Sanchez. nu. 74. & 75. tenet nõ spirare morte cõcedentis, etiam re integra.

Quia,

UGR Biblioteca Universitaria

Quia, ait, ista facultas non tanquam delegatio, sed tanquam gracia facta reputatur, vt etiam contrarij fatentur. Alias, etiam si esset à Papa concessa periret. Et patet, quia in hoc casu non datur directê facultas confessori, sed pœnitenti; & consequenter cõfessori electo indirectê: & sic statim ac conceditur, censetur gratia absoluta, & perfectè facta respectu pœnitentis cui cõceditur.

Si arguitur, iurisdictio non datur sacerdoti eligendo quousque actu eligatur: at quãdo eligitur non potest ei dari iurisdictio ab Episcopo mortuo, nec à pœnitente, qui solet esse laicus ergo. Ad hoc dico quód datur à concedente licentiam, cuius virtus moraliter manet in priuilegio, vel gratia ita concessis. Quia concedens istam facultatem ex tunc transfert iurisdictionem in alium, quantũ est ex eficatia voluntatis, quam tũc habet; quæ dum non retractatur à concedente, vel successore, sat est absque noua voluntate: & sola applicatio quasi materialis ad talem personam deest; quæ sufficienter fieri potest virtute priuilegij permanẽtis. Ista est sententia Nauar. in cap. placuit nu. 162. de pœnit. d. 6. Manu. Rod. in qq. reg. to. 2. q. 46. art. 8. Enriq. to. 1. li. 7. ca. 21.

nu.

UGR Biblioteca Universitaria

nu. 9. Suarez de pœni. disp. 27. sect. 4. n. 8. & 9. Sa, ver. gratia, nu. 4. & alij quos refert Sanchez, loco citato.

Tertio sequitur, licentiam celebrandi in priuato oratorio concessam ab Episcopo non spirare eius morte: cum sit gratia facta. Ita Nauar. ex decis. Rotæ in cap. placuit, n. 163. de pœni. d. 6. Et idem est de licentia faciendi, aliàs, vetita: vt comedendi carnes, non ieiunandi, aut prædicandi. Iste enim sunt gratiæ factæ. Ita Naua. lib. 5. cons. 6. de priui. Item non spirat facultas dispensandi cum personis incertis, & indeterminatis. Quia cum in gratiam dispensaturi sit cõcessa; censetur gratia facta; vt in simili de potestate cõferendi beneficia personis incertis statuitur, in cap. si cui nulla, de præben. in 6. Cum enim hæc non sit potestas ad iurisdictionem contentiosam exercendã, numeratur inter gratias factas. Ita Fred. Ioan. Andr. Panor. Felin. & alij quos refert, & sequitur Sanchez num. 80. Angel. Rose. Sylu. Armi. Tabie. ver. gratia, & Nauar. in man. c. 27. n. 253. Idem etiam dicendũ de licentia testandi concessa Episcopo monacho, est enim gratia facta. Ita Couar. Naua. Enriq. Gutier. & alij quos refert & sequitur

Sanchez

UGR Biblioteca Universitaria

Sanchez num. 82. Et ob eandem rationem idem dic de dimiſſorijs ad ordines conceſsis ab Epiſcopo, capitulo, vel prælatis religionum. Ita Doctores cit. & Ledeſm. cap. 8. de ordine. Item, licentiæ ad omnia conceſſæ à quouis ſuperiore abſolutê, & non ad certũ vſum temporaneũ, vel ad certum tempus, ſunt perpetuæ: dum â concedente, ſucceſſore, vel ſuperiore non reuocantur. Cum ſint gratiæ factæ. Ita Panor. Cardi. & alij quos refert & ſequitur Sanchez, nu. 85.

Et intellige prædicta ſtando in iure communi, & ſecluſis peculiaribus ſtatutis alicuius ſtatus, aut religionis: quæ ſemper erunt ſeruãda. Sicut in religione Seraphica inter acta capituli generalis Toleti celebrati anno 1583. cap. 6. §. de caſibus reſeruatis habetur, quôd gratia alicui à generali, vel prouinciali conceſſa pro abſoluendo â caſibus reſeruatis non ſpirat mortuo concedente, ſi alius eius loco non ſit electus. Itaque ſecundum hoc, quando alius concedentis loco ſit electus, ſpirat.

D V B. 2. An priuilegium ceſſet per nõ vſum, aut renuntiationem.

Prima concluſio. Priuilegium conceſſum Eccleſiæ, ceſſat per non vſum quadra-

ginta

UGR Biblioteca Universitaria

ginta annorum, ſecundum Innocen. 3. in cap. accedentibus, de priuil. Et contra Eccleſiam Romanam eſt neceſſaria præſcriptio, ſeu non vſus centum annorum.

Secunda concluſio. Contra monaſteria, loca, perſonas, vel alia bona religioſorum non currit præſcriptio nõ vſus niſi poſt 60. annos. Ita conceſsit Benedictinis Eugen. 4. Bul. 7. Imô Bul. 17. concedit Benedictinis Romæ, quód ſicut contra Romanam Eccleſiam non niſi centenaria currit præſcriptio: ita dicto monaſterio minoris temporis præſcriptio non obſiſtat. Et iam hoc priuilegiũ eſt ad totũ ordinem extenſum, ac alijs ordinibus communicatum, iuxta dicenda. c. 4.

Tertia concluſio. Priuilegium conceſſum perſonæ priuatæ ceſſat per non vſum decem annorum iuxta l. 1. de nundinis, & Bald. in l. omnes populi, ff. de iuriſdict. Armi. ver. priuilegium. Et idem tenet Bart. cú communi de priuilegio conceſſo communitati in cap. cum acceſsient, ſecluſo, ſcilicét, priuilegio circa hoc, & ſtando in iure communi.

Quarta concluſio. Vt currat dicta præſcriptio requiritur. Primô, quôd habeatur notitia talis priuilegij, & voluntas non vtendi illo.

UGR Biblioteca Universitaria

illo. Secundô, quôd occurrat caſus de quo loquitur priuilegium infra tempus talis præſcriptionis. Aliàs ſi non occurrat, non amittitur priuilegium.

Quinta concluſio. Non poteſt Prouincialis renuntiare priuilegio ordini cõceſſo. Ita Sylu. & Armi. ver. exemptio. Et patet ex cap. cum tempore, de arbi. vbi dicitur, exemptum non poſſe renuntiare, quando, ſcilicêt, cedit non tantum in ſuum fauorẽm, ſed etiam in fauorem aliorum. Et in conſti. ordinis prædicatorum. d. 1. cap. 18. imponitur pœna grauioris culpæ renuntianti alicui priuilegio ordini conceſſo ſine aſſenſu capituli generalis. Et ibi dicitur, quôd renũtiatio ſine tali licentia facta, eſt nulla.

Sexta concluſio. Quando Papa confirmat aliqua priuilegia hoc tenore, ſcilicèt, quatenus ſunt in vſu, hoc eſt quæ adhuc ſunt in vſu; per iſta verba fit, quôd ſi ſint aliqui anni tranſacti pro præſcriptione contra talia priuilegia, incipiãt denouo priuilegia ex inſtanti talis confirmationis: ac ſi tunc denouo concederentur: & ſic anni tranſacti nil deſeruiũt præſcriptioni. Ita Cord. in addi ad compen. tit. abſolutio, quo ad ſæculares. 2. uerſu, quòd ad §. 15. Item

ſi

UGR Biblioteca Universitaria

ſi in confirmatione priuilegiorum addãtur iſta verba, ſcilicẽt, denouo concedimus, intelligitur de priuilegijs aliàs non reuocatis. Ita declarat Iulius 2. bul. 9. Niſi alias addãtur iſta verba, ſcilicẽt, non obſtantibus reuocationibus Apoſtolicis: tũc enim per iſta verba viuificantur, & denouo conceduntur, etiam priuilegia reuocata. Ita Cord & Panorm. in cap. cum ſuper, de cauſa poſ. & & propri. Roſe. tit. abſolutio. 1. §. 122. & 123. & multi Doctores Salmantini ita determinarunt, vt teſtatar Manuel. Rodr. in qq. regul. tom. 1. quæſt. 8. art. 2. Aliàs illa verba, non obſtantibus reuocationibus Apoſtolicis, &c. nil operarentur. Cum tamen verba poſita in literis Apoſtolicis aliquid debeant operari, vide ca. 5. dub. 4. in fine.

DVB. 3. An priuilegiũ ceſſet per vſum contrarium.

Prima concluſio. Stando in iure communi priuilegium ceſſat vnico actu contrario directè facto à habente poteſtatem renuntiandi priuilegio. Sic enim cenſetur ille renuntiare. Niſi alias fiat proteſtatio in contrarium, iuxta doctrinam Bart. communiter receptam, in leg. 1. C. de his qui ſpon.

UGR Biblioteca Universitaria

Et intelligitur concluſio. Primô, de priuilegio habente actum non entaneum, ſicut in caſu cap. cum acceſsiſſent, de conſtitut. Si enim alicui Eccleſiæ conceditur non habere primicerium ; & canonici contrauenium huic priuilegio eligendo etiam ſemel primicerium : amittitur illud priuilegium. Non tamen intelligitur concluſio de priuilegio habente actum ſucceſsiuum. Vt ſi cõceditur alicui priuilegium non ſoluendi decimas, aut alia tributa, ſemel illa ſoluendo, etiam ſine proteſtatione, non amittitur priuilegium. Ita Bart. in leg. fin. infra de conſti. principum, & Alexand. conſ. 193. qui citat Boſium in pract. crim. tit. de princ. & priui. nu. 320. Vbi etiam aduertit, quôd ſiue priuilegium conſiſtat in faciendo, ſiue in nõ faciendo non amittitur, quãdo poteſt capi alia coniectura, quã coniectura renuntiationis priuilegij, ſecundũ glo. cõmuniter receptam in cap. cum illorum, de præbend. Secundo intelligitur cõcluſio de priuilegio conceſſo perſone priuate, non de conceſſo cõmunitati, aut Eccleſie. Ita Armi. ver. priuilegium ex gloſ. in c. cum acceſsiſſent. Etſi obijcias quia deciſio iſtius cap. cum acceſsiſſent, procedit de priuilegio non eligendi

pri-

UGR Biblioteca Universitaria

primicerium conceſſo canonicis Eccleſiæ Tulienſis: quod tamen ibi decernitur amitti per vnam contrauẽtionem. Ad hoc dico, quòd hoc priuilegium non eſt datum fauore Eccleſiæ, ſed fauore, & intuitu perſonarum, & ſic amittitur vna contrauentione. Ita ibi in gloſ.

Secunda concluſio. Priuilegia religioſorum non amittuntur per vnam, aut plures contrauentiones. Ita conceſsit Benedictinis Eug. 4. bul. 9. & Celeſtinis bul. 11.

DVB. 4. An priuilegia ceſſent per reuocationem.

Prima concluſio. Affirmatiua, & omnibus certa. Not. tamẽ quòd quãdo gratia, ſeu priuilegiũ conceſſum reuocatur, non ſpirat ante certificationem de reuocatione: niſi quando Papa vellit expreſſè ſtatim nõ valere. Ita Sylu. ver. gratia, & Gemini cap. 1. de conceſsione præben. in 6. & iuxta dicta cap. 1. dub. 3. Secundo not. quòd gratia iam facta, ſeu diſpenſatio, aut priuilegium non tollitur per legem contrariam ſequentem, etiamſi effectus pendeat à futuro euentu. Sicut forma data pro teſtamentis faciendis non comprehendit teſtamenta iam facta; licèt nondũ ſint ſortita effectum. Præterita

UGR Biblioteca Universitaria

enim perfectê acta non tolluntur per dispositionem sequentem, etiam si effectus eorum pendeat à futuro euentu. Ita Naua. lib. 4. cons. 1. tit. qui filij sunt legi. cum Panor. Imola, Felin. & Bart.

Secunda conclusio. Priuilegia regulariũ non reuocantur per generalem reuocationem omnium priuilegiorũ. Quia cum ista ob merita concedantur, non reuocantur: licêt in reuocationibus verba generalia, & geminata ponantur. Ita Mandos. in reg. Cance. 3. q. 8. num. 6. Secundò, Leo 10. inter viua ora. num. 19. concessit minoribus die. 15. April. anni 1516. quòd per reuocationem omnium priuilegiorum etiam mendicantium, non intelligantur reuocata, vel suspensa, priuilegia, indulta, vel gratiæ minorum: nisi de illis fiat expressa mentio specificè, & nominatim. Et ista concessio saltim quoad illa verba specificè, & nominatim, tantum verificantur respectu reuocationum priuilegiorum mendicantium ab eodem Leone promulgatarum, non respectu Pontificum successorum. Iuxta modo dicenda.

Tertia conclusio. Ad hoc quôd regulariũ priuilegia reuocentur, nõ est necesse, quòd illo-

UGR Biblioteca Universitaria

illorũ fiat expreſſa mẽtio de verbo ad verbũ, licèt hoc in eorũ conceſsionibus aliquãdo poſtuletur. Sat eſt enim quôd eorum fiat mẽtio ſubquauis forma generali. Et iſte eſt ſtylus Curiæ, nec in vllis ferè reuocationibus priores literæ inſeruntur. Niſi fortè aliquando ad abundãtiorẽ cautelã. Aliàs ſi hoc eſſet neceſſariũ, manus Pontificum eſſent ligatæ ad reuocandũ conceſſa â ſuis prædeceſſoribus. Cum ſit moraliter impoſsibile omnia ſcire, ad hoc, quôd in literis reuocatorijs priores literæ inſerantur. Ita Armi. ver. priuilegiũ. Et idem ait de teſtamẽtis reuocãtibus aliqua ex prioribus teſtamentis.

DVB, 3. An priuilegia regularium reuocata a Leone 10. aut ab alijs ſint poſtea reualidata.

Prima concluſio. Leo 10. in Concil. Lateran. anno 1516. die 19. Decẽb. (& refertur à Manu. Rod in buliario bul. 45. inter bullas Leonis) reuocat aliqua priuilegia regularibus antea cõceſſa. Primô, Alexan. 4. bul. 25. conceſſerat, quòd pacta, & conuentiones factæ in præiuditiũ ordinum, & ſuorum priuilegiorũ cum prælatis, rectoribus, & clericis Eccleſiarũ, aut cum alijs ſint irritæ, ſine licentia generalis, vel prouincialis

UGR Biblioteca Universitaria

factæ, aut niſi acceptentur à generali, autà capitulo generali. Ita etiam conceſsit Honorius 4. bul. 1. Et licèt hoc ſit poſtea reuocatum à Bonifa. 8. tamen poſt hæc Iulius 2. bul. 26. declarat nullas eſſe tranſactiones, & concordias ſuper funeralibus, & quartis, etiam ſi fiant cum licentia prouincialis, vel vicarij generalis, ſine cõſenſu generalis, vel capituli generalis, aut ſine confirmatione eorundem, ſed in bul. 45. prædicta Leo. 10. ſtatuitur pacta, & cõuentiones factas inter religioſos, & prælatos, atque curatos valere: niſi per ſequens capitulum generale, vel prouintiale refutentur, & talis refutatio ſit debito tempore intimata.

Secundò, ſtatuitur presbyteros ſæculares poſſe in Eccleſijs regularium deuotionis cauſa celebrare, & quòd regulares libenter eos recipiant. Tertiò, contra eis conceſſa in extraua. intercunctas, quòd religioſi non intrent proceſsionaliter, cum Cruce in alienas parochias ad leuanda corpora defunctorum in ſuis domibus ſepelienda. Niſi vbi de hoc ſit conſuetudo. Vel niſi clerici requiſiti ad defferendum corpus, id facere recuſſent, vt etiam conceſſerat Sixti 4. inter viua ora. Quartò, quòd

UGR Biblioteca Universitaria

quòd non posſint religioſi abſoluere laicos, & clericos à ſentijs ob homine latis. Sed de hoc cap. 7. dub. 1.

Quintô, quòd religioſi ordinandi poſsint per ordinarios examinari, & per eoſdem ſi competenter reſpondeant liberê admitti. Ac in eorum domibus ab alio, quam à diœceſiano Epiſcopo (niſi ipſo, aut eius vicario ſuper hoc cûm debita inſtantia requiſito, & ſine cauſa rationabili contradicente, vel eo à diœceſi abſente) ad dictos ordines nõ promoueantur. Sed de hoc c. 8. dub. 1.

Sexto, quòd Eccleſiæ, aut altaria religioſorum conſecrentur, & benedicantur ab Epiſcopo diœceſano: niſi bis, vel ter requiſitus cum debita reuerentiâ, & inſtantia venire recuſet. Et ſic manet reuocata bulla. 1. Vrba. 2. & bu. 5. Innocé. 8, conceſſa Abbati Ciſter. & cõmunicata à Greg. 14. bu. 3. alijs Abbatibus dicti ordinis: quibus poterãt præfati regulares Eccleſias altaria etiam de nouo conſtructa, translata, reſtaurata, aut mutata, chriſmate ſacro ab aliquo antiſtite Catholico recepto conſecrare. De quo cap. 5. dub. 9.

Septimo, quòd non poſsint religioſi ſine conſenſu curatorum ſponſos benedicere.

UGR Biblioteca Universitaria

Octauo, quod religioſi ſub pœna centum ducatorum non pulſent campanas in Sabbato ſanto, antequam campana Cathedralis, vel Matricis Eccleſiæ pulſetur. Et nomine Matricis Eccleſiæ intelligitur Eccleſia Cathedralis, vt habetur in cap. venerabili, de verbor. ſignì. Nono, quôd religioſi moneãt ſęculares, vt ſoluãt decimas. Decimô, quòd cõſeruatores religioſorum ſint in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti, nec vllum reum trahant vltra duas dietas à loco ſuæ ſolitæ habitationis. Sed de hoc dicemus, cap. 10. dub. 1. & 3. Vndecimo, quôd excommunicati ob aliquod intereſſe ordinem mendicantium intrare volentes non poſsint abſolui; niſi præuia ſatisfatione. Procuratores etiam, operarij, & famuli religioſorum ſublint ſententijs excommunicationis Epiſcoporũ. Sed de hoc cap. 5. dub. 4. Duodecimo, quôd fratres, & ſorores tertij ordinis, mantelati, corrigiati, pinçocheræ, cordelati, & alij quouis nomine nuncupati in proprijs domibus habitantes, ſcilicêt, qui nec tria eſſentialia religionis vota, nec etiam votum ſimplex caſtitatis emitunt, non gaudeant priuilegijs collegialiter viuentiũ, & caſtitatem vouẽtiũ. Et poſt hęc idẽ Leo. 10. Bu. 44. apud Manu. Rodrig.

UGR Biblioteca Universitaria

drig. quæ eſt poſterior quàm dicta Bulla. 45: vt patet ex eorum datis: iſta magis declarat ſic, quôd dicti fratres, & ſorores licèt poſsint eligere ſepulturam vbi vellint, tenentur tamen Euchariſtiam in Paſchate, extremam vnctionem, ac alia ſacramenta, præter pœnitentiam, à proprio ſacerdote recipere. Et tenentur ad alia onera laicorum, nec ſunt admittendi ad diuina, quãdo interdicto cauſam, vel dantibus cauſam dederunt auxiliũ conſilium, aut fauorem. At collegialiter viuentes, ac mulieres virginalem, ſeu celibẽ, aut caſtam vidualem expreſſo voto, etiam ſimplici, vt ibi declaratur, & ſub dicto habitu vitam ducentes, priuilegijs quibus fratres ordinis, cuius tertiæ regulę habitum geſtant, gaudere debent. Prout in Conc. Lateran. continetur, etiam ſi habitent in proprijs, vel conſanguineorum domibus. Et de iſtorum priuilegijs vide infra cap. 4. concl. 1. in fine, ſed Manu. Rod. in qq. reg. to. 3. q. 73. a. 1. refert Pium. 5. Bu. 36. & Grego. 13. Bu. 1. hoc limrtaſſe pro tertiarijs cum trib⁹ votis ſolemnibus collegialiter viuentibus: tamen in iſtis Bullis, & ſi iſtis tertiarijs dicta priuilegia conceduntur, non tamen denegantur alijs ibi. Imo vt refertur in ſuma conſti.

UGR Biblioteca Universitaria

consti.tertiarorum ordinis prędi.c.7.congre gatio Cardi.declarauit, tertiarios voti simplicis,etiam in proprijs domibus habitãtes, iuxta declarationé Leo. 10.potiri dictis priuilegijs,sicut,& tertiarij collegialiter viuentes. Sed ad huc in hoc stetur consuetudini.

Vltimò in dicta Bu.45.statuũtur alia quę postea in Conc.Trid.iterũ reuocantur,vt dicemus dub.6. Primô,quôd Episcopi possunt visitare Ecclesias Parrochiales monasterijs vnitas. Secũdo,quôd religiosi ab Episcopis, & prelatis requisiti vadãt ad processiones solemnes. Tertio,qualiter religiosi debeant ordinarijs præsentari pro confessionibus sæcularium audiendis. Quartô, quôd suis tantum famulis dum durant in eorum obsequio(cum limitatione dicenda dub.6.)possint viaticum,pœnitẽtiam,extremam vnctionem ministrare. Quinto,quôd teneantur publicare,& seruare in suis Ecclesijs cẽsuras ab ordinario in eius Ecclesijs promulgatas:quando ab eisdem ordinarijs sint requisiti. Prædicta omnia statuuntur in dicta Bulla reuocãdo cõtraria priuilegia religiosorũ Et de istis dubitatur,an adhuc modo sint reuocata. Et nõ procedit dubiũ de modo numeratis in Cõcilio Trid.iterũ reuocatis: de

his

UGR Biblioteca Universitaria

his enim, ac de alijs ibi reuocatis dicetur dubio sequenti, sed de solis reuocatis, aut moderatis in dicta bulla 45. aut alibi.

Secunda conclusio. Aliqua ex priuilegijs in dicta bulla reuocatis, sunt postea à Põtificibus successoribus, iterum religionibus concessa in toto, vel in parte, vt notabimus in suis locis.

Tertia conclusio. Certissimum puto esse, iã reualidata priuilegia à Leo. 10. in Bu. 45. prædicta & alia extra Cõci. Trid. reuocata. Et ad hoc moueor nõ propter rationes Man. Rod. quibus in qq. reg. to. 1, q. 8. tenet & probat istam sententiam, sed ex eo, quód multi Pontifices post Leonẽ diuersorũ ordinũ priuilegia cõfirmarũt: excipiẽdo tãtum quæ per nõ vsũ sunt reuocata, & quæ sunt cõtraria decreris Cõc. Trid. ac sacris Canonibus eiusdem, scilicèt, Concilij Trident. cũ in illo decreta, & canones continẽantur. Sic confirmat Greg. 13. Bu. 1. priuilegia minorum. Eodem etiam tenore confirmat idem Greg: Bu. 10. priuilegia Cistercien sium: & Bu. 13. priuilegia sancti Hieronymi Iesuatorum: & Bul. 14. priuilegia Miliæ sancti Ioannis: & Bu. 15. priuilegia Præmõstratẽsiũ: & sic de alijs. Et excipiendo tantum quę

non

non ſunt in vſu,& quæ ſunt contra Concil. Trid.firmat magis noſtram concluſionem. Nec valet dicere,quôd dicta priuilegia erãt reuocata ſaltim per non vſum:quia ad iſtã reuocationem per non vſum,vt conſtat ex dubio tertio,eſt neceſſarius non vſus centum annorum:quos certum eſt non tranſiſſe à reuocatione Leonis vſque ad primam confirmationem dictorum priuilegiorum poſt Leo. Imo nec ſexaginta. Item per hoc quôd Concilium Triden.reuocat aliqua ex priuilegijs reuocatis in dicta Bulla Leo. 10. virtualiter inſinuat,& vult alia non eſſe reuocata,ſed in ſuo robore permanere : ſicut ex eo,quôd apponendo Pius. V. in ſuo proprio motu de cenſibus aliquas conditiones ex appoſitis à Martino. 5. Et Caliſto. 3. in ſuis decretis de cenſibus omittẽdo alias, colligunt Theologi iſtas conditiones omiſſas à Pio. 5. non eſſe iam neceſſarias pro cenſibus.

Tandem iſta cõcluſio, efficaciûs comprobatur , tum ex quadam Bulla Pauli. 5. quæ incipit: Ad perpetuam rei memoriam. Data Romæ. 1. die Decemb. anni. 1609. vbi confirmat,& innouat,tâm pro foro conſciẽtię,quám pro foro externo, omnes gratias, indul-

UGR Biblioteca Universitaria

Indulgentias,priuilegia,&c.minoribus,etiã per communicationem cum alijs ordinibus, conceſſa:ac etiam à Clem. 8.ex certa ſcien tia antea confirmata,non excipiendo pri- uilegia,quæ non ſunt in vſu,ſed illa tantũ quç aduerſantur decretis Concilij Trident. Et ſaluis etiam decretis ab eodem Clem. 8. conceſsis in fauorem fratrum reformato- rum. Tûm etiam adhuc fortius oſtenditur concluſio ex quibuſdam literis monitoriali- bus Auditoris Cameræ Apoſtolicę ad fauo rem,& pro manutentione priuilegiorum or dinis prędicatorum incipientibus. Ioannes Dominicus Spinula , datis Romæ die. 11. Octob.anni.1612. Vbi fidem facit,Paulum 5.ad inſtantiam procuratoris generalis di- cti ordinis manutenere,& velle in ſuo robo re manere omnia priuilegia quomodolibet à prædeceſſoribus,etiam per viam commu- nicationis.dicto ordini conceſſa.Et præcipit ordinarijs,& omnibus alijs ſub grauiſsimis cenſuris excommunicatione,ſuſpenſione, &c.ne eos impediãt,quominûs eiſdem pri- uilegijs,gratijs,immunitatibus,& exẽptio- nibus vti valeant. Et ſignanter manutenet priuilegium Iul.3.die.10.Iulij anni. 1551. in quo ampliſsimam facit communicatio-

nem

UGR Biblioteca Universitaria

nem ordini prędicatorum priuilegiorũ omnium ordinuum,&c.& eſt Bulla.3.relata infra,cap.4.concluſ.1.Et ſpecialiter communicat dicto ordini omnia priuilegia congregationi.S.Mariæ Fulienſis conceſſa, in quibus inter alia ab ordinario eximuntur, & immediatê Sedi Apoſtolicę ſubduntur,& à decimarum,taliarum,& exactionum aliarũ ſolutione liberãtur.Itẽ,ibi,tollitur ab omnibus facultas interpretandi illorũ priuilegia & ſoli Papæ iſtorum interpretatio reſeruatur. Deinde præcipitur,ne quis per ſe, vel per alios audeat iſtos religioſos,cõuẽtus,Ecclęſias,domos cõtra formã dictarum literarum Apoſtolicarum moleſtare,vexare, vel perturbare,aut in eos aliquam iuriſdictionem vllo prætextu exercere,viſitare,puni re,corrigere,ſeu emẽdare,aut de redditib⁹, & bonis conuentus fratrum,& monialium, aut receptis,& expoſitis eorumdem aliquã exigere rationem,&c.hęc & alia communicat Paul.5.in iſta Bulla ordini prædicatorum. Et tam iſta,quam omnia alia ab aliis Pontificibus conceſſa ſine exceptione aliqua vult in ſuo robore permanere. Vbi nota,quòd licèt in hac bulla,ſicut, & in Bu. 26.Greg.13.vbi priuilegia Societatis Ieſu

con-

UGR Biblioteca Universitaria

confirmantur, non excipiantur priuilegia contraria Concilio Tridẽtino tamen ex ſtilo Curiæ Romanę ſemper iſta priuilegia intelliguntur excepta. Vt teſtantur Naua. & alij curiales.

Dub. 6. An priuilegia regularium â Concilio Trid. reuocata, adhûc ſint etiam pro foro conſcientiæ reuocata.

Prima concluſio. In Concilio Triden. multa decreta ſtatuuntur expreſſè reuocando priuilegia regularium contraria dictis decretis. Primó, in ſeſſione 5. cap. 2. de reformat. præcipitur religioſis ne prædicent, etiam in ſuis Eccleſijs, ſine ſuperiorum approbatione: & cum iſta approbatione Epiſcopo ſe præſentent: & ab eo benedictionem petant. Et quòd in Eccleſijs, quæ non ſunt ſuorum ordinum non prædicent ſine Epiſcopi licentia, nec in Eccleſijs ſuorum ordinum prædicent contradicente Epiſcopo. Sed de hoc dixi, libro. 1. cap. 7. dub. 2. Secundô ibidem dicitur, quôd ſi prædicator quis errores, vel ſcandala diſeminet, etiam in ſuo monaſterio, Epiſcopus ei prædicationem interdicat: Et ſi hæreſes prędicet, ſecundum iuris diſpoſitionem, aut loci conſtitutionem procedat. Licêt

UGR Biblioteca Universitaria

prædicator ipſe generali, vel ſpeciali priuilegio exemptum ſe eſſe prætendat. Tertio, in ſe. 14. c. 11. dicitur, quòd nullus ſuperior regulariũ, etiam vigore cuiuſuis facultatis, religioſum alterius ordinis ad habitum, vel profeſsionẽ admittat: niſi in ordine ad quẽ transfertur ſub obediẽtia ſuperioris in clauſtro perpetuô viuat. Et ſic translatus, etiam ſi ſit canonicus regularis, ad beneficia etiam curata incapax exiſtat. Quartô, in ſe. 22. decreto de obſeru. in Miſſa præcipitur Epiſcopis, vel alijs ordinarijs, ne patiantur Miſſam celebrari, etiam à regularibus in domibus priuatis: atquè omnino extra Eccleſiam, & ad diuinum tantum cultum dedicata oratoria ab eiſdem ordinarijs deſignanda, & viſitanda. Sed de hoc dicitur, cap. 5. dub. 7. Quintô, in ſe. 23. cap. 10. dicitur, quôd non liceat Abbatibus, aut alijs quãtũuis exẽptis, infra fines alterius diœceſis, vel ſubditis alterius, ſed tantum ſuis regularibus tonſuram, & ordines minores conferre. Sexto, ibi c. 12. dicitur, quôd nullus ad ſubdiaconatum ante vigeſimũ ſecundũ ætatis annũ, nec ad diaconatum ante 23. nec ad præsbyteratum ante 25. promoueatur, etiam ſi ſint regulares quo reuocatur priuilegiũ Benedicti. 13. cõ-

ceden-

UGR Biblioteca Universitaria

cedentibus Benedictinis Valeoleti posse in
ætate. 22. annorũ ad omnes sacros ordines
promoueri, ac in eis ministrare. Ita in com-
pen. Benedicti. concef. 4. Nec sine diligen-
ti examine ordinentur isti, non obstante
quouis priuilegio quo reuocatur contrariũ
priuilegium Eugen. 4. pro Benedictinis. S.
Iustinæ Bu. 11. & Sixti. 4. Bu. 33. pro prædi
catoribus. Septimo, ibi, cap. 13. dicitur,
quôd nemini, etiam regulari, duo sacri or-
dines eodem die conferrantur vide cap. 8.
dubio. 1. Octauo, ibi. cap. 15. dicitur, quôd
nullus etiam regularis audiat confessiones
sæcularium etiam sacerdotũ, nisi sit paro-
chus, vel ab Episcopo per examen in ea vi-
deatur, vel aliàs idoneus iudicetur, &
approbationem, quæ gratis detur, obti-
neat. Et in omnibus prædictis expressê
reuocãtur regulariũ priuilegia vt ibi patet.

Nono, in sesion. 25. multa præci-
piuntur regularibus reuocando eorum pri-
uilegia in contrarium. Primo, in cap. 2.
dicitur, quôd religiosi non habeant bona
immobilia, imo nec mobilia vt propria,
vel nomine conuentus; sed conuentui in-
corporentur, & superiori tradantur. Sed
de hoc dixi, lib. 1. cap. 3. dubium. 2. Se-

UGR Biblioteca Universitaria

cundo, in cap. 3. præcipitur, quod non fundẽ tur conuentus ſine Epiſcopi licentia obtẽta. Sed de hoc, ca. 9. dub. 1. Tertio, in ca. 5. veta tur ægreſſus monialium à conuentu, & ingreſſus ad eas. De quo dixi lib. 1. c. 5. dub. 2. & 3. Quarto, in c. 6. ponitur modus ſeruãdus in electionibus, ſcilicèt, per vota ſecreta, & nõ ſupplendo abſentiũ voces. Quinto in c. 7. ponitur modus ſeruãdus in electione prælatę monialium, ſcilicèt, quôd eligatur non minor annis quadraginta: & quæ octo annis poſt profeſsionem expreſſam laudabili ter vixerit. Et ſi nulla talis in conuentu reperitur, ex alio conuentu eiuſdem ordinis eligi poteſt. Et ſi hoc incommodum præſidẽti electioni videatur, ex his, quæ ibi annũ trigeſimũ exceſſerint: & quinque ſaltim annis poſt profeſsionẽ rectè vixerint: Epiſcopo, vel alio ſuperiore, ſcilicêt, monialium conſentiente eligatur. Et quòd præſidens electioni, clauſtra monaſterij non intret, ſed ante cancellorum feneſtelam vota ſingularum audiat, vel accipiat. Sed de hoc dixi, li. 1. c. 5. dub. 2. Sexto, in cap. 10. dicitur, quôd Euchariſtia intra chorum, vel intra ſepta monaſterij monialium, & non in publica Eccleſia, minimè ſeruetur, non obſtante

quo-

UGR Biblioteca Universitaria

quouis priuilegio. Septimo, in c. 11. dicitur, quôd in monasterijs habentibus curam animarum sæcularium, præter eas, quæ sunt de eorum familia, regulares, & sæculares istam curam exercentes subsint immediatê in pertinentibus ad istam curam, & sacramentorum administrationem iurisdictioni, visitationi, & correctioni Episcopi in cuius diœcesi sunt sita. Nec ibi aliqui etiam ad nutum amouibiles deputẽtur, nisi de consensu Episcopi, & præuio examine per eũ, aut eius vicarium faciendo. Excepto monasterio cluniacensi cum suis limitibus, & exceptis monasterijs, in quibus capita ordinum sedem ordinariam principalem habent: & exceptis monasterijs, vbi prælati regulares Episcopalem, & temporalem iurisdictionem in parrochos, ac perrochianos exercent. Saluo tamen Episcoporum iure, qui maiorem in dicta loca, vel personas exercent iurisdictionem. Vbi not. 1. non posse Episcopos visitare sacristias, paramẽta, vasa sacra, altaria, Eucharistiam in Ecclesijs regulariũ, quibus non incumbit cura animarum sæcularium. Ita declarauit Congregatio Cardin. in tempore Clementis, VIII. vt refert Manu. Rodrig. in compen. Secundo not. qnòd

UGR Biblioteca Universitaria

religioſi, & vicarij etiam ſæculares Eccleſiarum monaſterijs vnitarum in vacatione iſtarum Eccleſiarum: non ſunt vocandi ad concurſum per ædicta, iuxta Conc. Trident. ſed preſentati à prælatis religioſorum approbentur ab ordinarijs. Ita concedit Sixtus. 5. Bul. 22. Et in Bul. 24. cõcedit, quôd iſti vicarij, ſeu parrochi ſint adnutũ amouibiles per monachos. Et taxato eis ſeruentibus ſalario decenti, reliqui fructus monaſterio cedant. Octauo: in cap. 12. dicitur, quôd cenſuræ, & interdicta etiam ordinariorum, mandante Epiſcopo à regularibus in eorum Eccleſijs, & publicentur, & ſeruentur. Et dies feſti ab Epiſcopo præcepti ſeruentur etiã à regularibus. Nono. in ca. 13. dicitur, quôd Epiſcopus, amota omni appellatione breui, ſcilicèt, manu, ſumarie, & de plano, ſine ſtrepitu, et figura iudicij, cõponat regularium cõtrouerſias, etiã circa præcedẽtiã in proceſsionibus, et alijs exortas, et pendentes: Sed iã finitas innouare non poteſt: Ita Pius 5. Bul. 7. Et quôd exempti omnes tam clerici ſæculares, quam regulares, et monachi ad publicas proceſsiones, id eſt pro bono publico, vocati accedere compellantur ab Epiſcopo, ſcilicèt, cenſuris, et alijs pœnis. Ita Fari. ibi, his tã

tum

UGR Biblioteca Universitaria

tum exceptis qui ſtrictori clauſura perpetuô viuunt. Et exceptis etiam illis qui diſtãt à ciuitate per dimidium milliare, vt declarauit congregatio Cardi. in tempore Clem. 8. vt refert Manu. Rodrig. in compen. Et Pius 5. Bulla 7. eximit collegia religioſorum non canentium in choro, nec ad mortuos accedentium, ſed ſtudijs vacantium. Et nota Pium. 5. ſtatuiſſe ordinem prædicatorũ inter mendicantes, vbiquê honorabiliorẽ locũ tenere. Et licèt poſt hoc Greg. 13. Bu. 7. decreuerit, quôd ſeruetur antiquitas cõuẽtuũ vbi oppoſitũ pacifica poſſeſsione nõ probatur: tamen poſtea Clem. 8. declarauit vt in Hiſpania ſeruetur ordo Romæ, vbi in omnibus actibus ordo prædicatorũ digniorem obtinet locũ. Et hoc precipit ſeruandũ ſub excõmunicatione latę ſententiæ. Et ita etiam cenſuit congregatio Card. anno. 1593. vt habetur in ſumma. conſti. prædi. 1. p. ca. 23. Decimo, in cap. 14. dicitur, quôd regulares extra clauſtra monaſterij ita notorie delinquẽtes quôd populum ſcandalizant, inſtãte Epiſcopo, à ſuo ſuperiore intra tempus ab Epiſcopo taxatum ſeueré puniantur, ac de punitione Epiſcopum certiorem faciat, ſi minùs à ſuo ſuperiore ab officio priuetur,

UGR Biblioteca Universitaria

tur, & reus ab Epiſcopo puniri poſsit. Vnde cimo, in cap. 15. dicitur, quôd profeſsio regularium vtriuſque ſexus non fiat ante decimúſextum annum expletũ, & niſi habitu ſuſcepto per annum in probatione ſteterit, alias profeſsio ſit nulla. Duodecimo, dicitur in cap. 16. quôd renuntiatio nouitij vt valeat, fiat de licẽtia Epiſcopi, aut eius vicarij. Et infra duos menſes proximos ante profeſſionem. Ac non aliter ſuum effectum ſortiatur, niſi profeſsione ſecuta. Nec ante profeſsionem præter victum, & veſtitum aliquid á parentibus, propinquis, vel curatoribus ex bonis nouitij monaſterio detur. Ne ſic diſcedere nequeat, quia monaſterium totã, aut maiorẽ partẽ ſuæ ſubſtãtiæ poſsideat nec facilè ſi diſcedat recuperare poſsit. Et ſub anathematæ præcipitur dãtibus, & accipiẽtibus, ne hoc vllo modo fiat. Et quôd abeuntibus ante profeſsionẽ omnia ſua reſtituantur, & ad hoc per cenſuras, ſi opus ſit, ab Epiſcopo cõpellãtur. Sed de hoc dixi. li. 1. c. 8. du. 3. Tertiodecimo, in c. 19. præcipitur regularibus, ne tranſeant ad laxorẽ religionẽ, de quo li 1. c. 7. du. 5. nec poſsit alicui cõcedi licẽtia ferẽdi occultè habitú ſui ordinis De quo dixi lib. 1. cap. 7. dub. 4. Et ſtatim

in

in cap. 22. ſubditur, hæc omnia, & ſingula in ſuperioribus decretis contenta præcepit ſancta Synodus obſeruari, in omnibus Cœnobijs, monaſterijs, collegijs, &c. non obſtantibus eorum priuilegijs, &c. Vbi illa verba in ſuperioribus decretis contenta, loquuntur de decretis iſtius. 25. ſeſsionis, non de alijs aliarum ſeſsionum. Et ſic priuilegia decretis iſtius ſeſsionis contraria, tantum reuocantur in illis verbis, non obſtantibus eorum priuilegijs. Ita Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 8. art. 6.

Decimo, in ſeſ. 25. cap. 11. de refor. vetantur locationes bonorum Eccleſiæ anticipatis ſolutionibus in damnum ſucceſſorum. Vndecimo, ibi cap. 13. ſtatuitur de quarta funerali ſoluenda Cathedralibus, & parochialibus Eccleſijs, quæ ſolita eſt perſolui ante annos quadraginta, ſed de hoc dicetur latius ſupra cap. 9. dub. 5.

In prædictis ergo decretis expreſſe reuocantur regularium priuilegia. Et ita tantum priuilegia ſic reuocata cenſentur contraria Concilio Trid. de quibus fit ſermo, quoties in confirmatione priuilegiorum regularium, excipiuntur priuilegia contraria Concilio Trid. ita ſentiunt multi ſapientiſſimi

UGR Biblioteca Universitaria

quos refert, & ſequitur Manu. Rod. in qq. reg.to. 1.q 8.art.6. Ex hoc ſequitur, quôd licêt in eodem Concil. Trid. ſeſ.23. cap.8. de refor. ſtatuatur, quòd ordines celebrentur temporibus â iure ſtatutis: quia tamen ibi non reuocantur regularium priuilegia, quæ habent circa hoc; poſſunt religioſi iuxta illa ordinari extra tempora ſtatuta pro ordinibus celebrandis. Et ita declaratum eſt à Congregatione Card. in tempore Greg. 13. de quo Man. Rod. in compen. Nec iſta, & ſimilia priuilegia cenſentur cõtraria illi decreto, nec per illud reuocari. Cum lex generalis non reuocet priuilegium paucorum, quando de illo ſaltim in generali non fit expreſſa reuocatio. Iuxta dicenda cap. 6. dub. 1. Et ita tenent multi ſapientiſsimi Theologi, & Iuriſtæ, quos refert, & ſequitur Manu. Rod. Quam ſententiam ait, ſecutus quiddam Epiſcopus, ordinauit extra tempora quoſdam religioſos. Secũdo ſequitur, quôd licèt in ſeſ. 24. cap. 4. de reform. ſtatuatur, quôd nõ ſubdiaconus voce careat in capitulo: quia tamen ibi non reuocantur priuilegia religioſorum, nec eorum ſtatuta, aut conſuetudines, poſſunt religioſi, ſi circa hoc habent priuilegium, vocem habe-

UGR Biblioteca Universitaria

re prædictam, etiam non ſubdiaconi. Et ita declarauit Congregatio Card. fratri Gaſpari Paraſelo generali minimorú, anno 1573. quôd, ſcilicèt, Concilium non contrariatur conſtitutionibus regularium: ſi in aliquo ordine non ſubdiaconi de conſuetudine, conſtitutione, vel priuilegio ad actus capitulares admittantur.

Dubium ergo præſens procedit de priuilegijs modo explicato contrarijs Concilio Trid. an per illud ſint ad huc, etiam in foro conſcientiæ reuocata, vnde ad hoc ſit.

Secunda concluſio. Prædicta priuilegia, ſaltim pro foro externo ſunt adhuc reuocata in dictis decretis: & clarius in Bulla Paul. 4. quæ incipit: In principis Apoſtolorum ſede, & habetur in eodem Concilio. Secundo, quia quoties Pontifices poſt Cõcil. Trid. confirmant priuilegia regularium, addunt expreſsê, dum tamen non ſint contra Concil. Trid. Ita confirmat priuilegia minorum Gregor. 13. bul. 1. Et Clem. 4. Bul. 9. ſic confirmat priuilegia Hieronymorú, & Bul. 20. priuilegia Præmõſtratenſium, & bul. 21. & 22. priuilegia Benedictinorum. Et idem de alijs confirmationibus, vna excepta confirmatione Gregor. 13. bul. 26. priuilegiorum Socie-

UGR Biblioteca Universitaria

Societatis Ieſu, de qua dixi dubio. 5. Nec obſtat, quòd poſt Pium. IIII. Pius. V. Bulla 7. quæ incipit. Et ſi mendicantium ordines, multa concedit religioſis ex priuilegijs in Cõcilio Triden. reuocatis: quia poſtea Gregor. XIII. in Bulla. 38. quæ incipit. In tanta rerum, & negotiorum mole, ſtatuit, de prædictis, & alijs literis Pij, V. de eiſdem rebus pro quorumlibet regularium ordinibus æditis: eam diſpoſitionem, ac deciſionem haberi de cætero, quæ ſiue ex iure veteri, ſiue ex ſacris decretis Concilij Tridentin. ſiue aliàs legitimè ante æditionem dictarum literarum erat, ac ſi ipſæ non emanaſſent; adquam diſpoſitionem illa omnia reducit.

Tertia concluſio. Certiſsimum puto, non poſſe religioſos vti etiam in foro conſcientiæ priuilegijs modo explicato contrarijs Concilio Triden. Iſta concluſio eſt contra Enriq to. 1. lib. 6. c. 6. n. 6. lit. R. & c. 10. lit. P. in gloſ. & contra Manu. Rod. in qq. reg. to. 1 quæſt. 8. art. 9. vbi ſuam ſententiam probat ex quoddam viuæ vocis oraculo Pij. V. anno. 1569. vbi Pius. V. confirmat priuilegia minorum pro foro conſcientiæ, & conſequenter aliorum religioſorum: etiam illa,

UGR Biblioteca Universitaria

la, quæ sunt contra Concil. Trid Nec ista concessio (ait Manuel) reuocatur â Greg. XIII. loco citato, quia ibi (ait) tantum reuocantur literæ, & constitutiones concessæ mendicantibus contrariç Concilio Trid. ex quibus perturbatio inter Episcopos, & religiosos solet oriri: at ex istorum priuilegiorum vsu in foro tantum conscientiæ nulla perturbatio oriri potest. Secũdo probat, quia in dicta bulla Gregor. non rouocantur (ait) viue vocis oracula, etiam contra Concil. Trid. concessa: sed solæ literæ, & constitutiones, ergo, possunt religiosi in virtute viue vocis oraculi Pij prędicti, vti priuilegijs sibi concessis etiam contrarijs Concilio Trid.

Sed istæ rationes nil conuincunt. Quia vt ait Lud. Lop. in sum. 1. p. cap. 8. de Bulla Greg. 13. in sua bulla non tantum reuocat priuilegia scripta, & literas, sed etiam reliqua indulta, etiam sine literis expedita: dũ dicitur, quin etiam abrogamus omnia irritantia, & alia decreta, & quæcũque alia nostris statuto, ordinationi, & reductioni contraria. Ecce quomodo abrogantur quæcumque alia, &c. Vbi per ista verba satis intelligitur reuocatum illud viue vocis oraculum.

Secun-

UGR Biblioteca Universitaria

Secundô, quia Gregor. 13. in dicta bul. etiã meminit confeſsionum audiendarum, pœnitentiarum iniungendarum à religioſis: quæ pertinent ad forum conſcientiæ. Et etiã, quia nõ fiunt iſta ita ſecretê, quin factum in publicum prodeat, & ad aures Epiſcoporum deueniat: ex quo oriuntur turbationes, & lites. Has cupiens Papa vitare, & confeſsiones, & iniunctiones pœnitentiarum, quæ in foro conſcientiæ fiebant ex indultis Pij 5. contra decreta ſupra dicta Concilij Trid. conceſſas: voluit reuocare illa. Ex dictis patet noſtra concluſio, & argumentorum Menuelis ſolutio. Si tamen verum eſſet, quod Enriq. refert ex Naua. alias fide digniſsimo bullam, ſcilicét, Greg. 13. non fuiſſe promulgatam, & ſic nec eius reuocationem vſu receptam ſaltim pro foro conſcientiæ, ſententia Manueles eſſet ſatis probabilis. Ita aſſerit Nauar. in manu impreſſo anno 1582. & anno 1584. cap. 7. in fine.

DVB. 7. An priuilegia regularium ſuſpendantur per bullam Cruciatæ in regnis vbi iſta bulla prædicatur.

Not. quód inter priuilegia regularium, quædam conceduntur prælatis regularium pro

UGR Biblioteca Universitaria

pro ſibi ſubditis: alia conceduntur religioſis pro ſibi ipſis, vt quôd tali die lucrẽtur tales indulgentias: alia cõceduntur religioſis pro ſæcularibus, vt quôd poſsint eos abſoluere a talibus peccatis, & cenſuris.

Prima concluſio. Quando in bulla, vel alibi ſuſpenduntur, aut reuocantur omnia priuilegia, intelligitur de priuilegijs ſimilibus, priuilegijs bullæ, qualia ſunt priuilegia aſsiſtendi diuinorum celebrationi in tempore interdicti, eligendi confeſſorem, lucrãdi indulgentias, edendi lacticinia, &c. Secus eſt de ptiuilegijs circa alias materias diſsimilibus, illis quæ in bulla conceduntur. Ita Angel. ver. excommunicatio, 5. caſu. 31. Felin, Panor. & alij quos refert & ſequitur Man. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 13. art. 23.

Secunda concluſio. Priuilegia, aut gratiæ &c. conceſſa prælatis religionum pro ſibi ſubditis, & quæ conceduntur religioſis pro ſibi ipſis non ſuſpenduntur in bulla: ſed potius ibi excipiuntur à generali ſuſpenſione priuilegiorum. Et Leo. 10. bul. 43. conceſſit, quôd non intelligantur ſuſpẽſa per bullam Cruciatæ, aut alias indulgentias, indulta conceſſa quoad perſonas minimorum.

Tertia concluſio. Priuilegia conceſſa religioſis

UGR Biblioteca Universitaria

gioſis pro ſæcularibus non ſuſpenduntur in bulla. Ita Manu. Rod. in qq reg. to. 1. q. 61. art. 14. vbi retractat oppoſitum, quod docuerat in expoſitione Cruciatæ: & ait, iſtam eſſe ſententiam ſapientiſsimorum. Et patet, quia in bulla tantum ſuſpenduntur gratiæ conceſſæ, aut concedendæ alicui monaſterio, hoſpitali vel alteri loco pio, vniuerſitati, confraternitati, aut alicui ſingulari perſonæ: ſed priuilegia iſta tertiæ concluſionis ſunt conceſſa ordinibus in eorum fauorem, & authoritatem, ergo non ſuſpenduntur: ſed poſſunt religioſi abſoluere ſecundûm illa priuilegia à peccatis, & cenſuris, diſpenſare, & commutare vota, & iuramenta, licèt ſæculares abſoluendi, aut diſpenſandi careant bulla Cruciatæ. Sicut etiam per ſua priuilegia poſſunt religioſi in ſuis domibus miniſtrare Euchariſtiam fidelibus, etam carentibus bulla Cruciatæ. Quia licêt hoc, & alia priuilegia cedant in bonum ſæculariũ, ſed immediatiûs, & principaliûs reſpiciunt authoritatem, & fauorem religionum.

Si obijcias, quia in bulla tantum excipiũtur à generali priuilegiorum ſuſpenſione, priuilegia gratiæ, &c. conceſſa ſuperioribus regularium quoad ſibi ſubditos, ergo manèt ſuſpen-

UGR Biblioteca Universitaria

ſuſpenſa priuilegia illis pro ſæcularibus cõ ceſſa. Ad hoc dico, quôd illud dictum bullę, exceptis gratijs, &c. conceſsis ſuperioribus mendicantium, &c. non eſt exceptio gratiarum conceſſarum religionibus: cum iſtæ, vt dixi, non ſuſpendantur in bulla; ſed eſt exceptio ſuſpenſionis gratiarum, &c. conceſſarum monaſterijs; verbi gratia, indulgẽtia plenaria conceſſa viſitãtibus noſtras Eccleſias in die S. Dominici patris noſtri ſuſpenditur pro ſæcularibus, qui ſine bulla illã non lucrantur; non tamen ſuſpenditur pro religioſis; ſed ſine bulla lucrantur illã. Et ita etiam declarauit Leo. 10. inter viua. ora. num. 19. quôd, ſcilicèt, per bullam aut aliàs indulgentias reuocantes generaliter, vel ſuſpendentes alia priuilegia, etiam mendicantium, non intelligãtur reuocata, vel ſuſpeſa indulta, priuilegia, & gratiæ conceſſæ quoad perſonas fratrũ minorũ de obſeruantia, & quoad ſuſpendendũ interdictum in feſtis ſanctorum ſui ordinis. Niſi de his ſpecificè & nominatim fiat mẽtio. Hoc autem quomodo ſit intelligendum dixi dub. 3.

DVB. 8. An excõmunicationes contra ſtatuta, priuilegia, benefactores, fautores religioſorum ſint validę & idẽ de alijs literis.

UGR Biblioteca Universitaria

Prima concluſio. Quæuis priuilegia, & literæ obtentæ â Sede Apoſtolica, contra religioſorum ſtatuta ſunt nullę. Ita conceſsit Ciſtercienſibus Clem. 4. bul. 1.

Secunda concluſio. Cenſuræ latæ contra priuilegia religioſorum ſunt nullæ. Ita cõceſsit Minimis Iulius 2. bul. 26.

Tertia concluſio. Excommunicationes latæ contra benefactores vt ſic religioſorũ, vel quia communicant cum religioſis, aut ab eis Sacramenta recipiunt, à quocumque ſint latæ, irritantur ab Eug. 4. bul. 9.

Quarta concluſio. Familiares, ſeruitores religioſorum, molentes in eorum molendinis, vel coquentes in eorũ furnis, aut aliter cum religioſis cõmunicantes nõ poſſunt excommunicari in fraudem priuilegiorũ religioſorum: & aliter factum eſt irritum. Ita conceſsit Ciſtercienſibus Inocen. 4. bul. 16.

CAP. IIII.

De communicatione priuilegiorum.

DVB. An omnes religiones communicent in priuilegijs, id eſt, an eo ipſo quod

quando alicui religioni conceditur aliquod priuilegium, censcatur alijs religionibus conceſſum.

Prima concluſio. Omnes religones, etiã non mẽdicantes, cõmunicant in priuilegijs Leo enim 10. bul. 33. communicauit, & de nouo conceſsit ordini prædicatorũ, & illius Eccleſijs, & oratorijs, & iſta loca viſitãtibus, & contribuentibus pro earum manutentione, & ornatu, & domibus ipſis, generali, prouintiali, priori, fratribus, ſororibus, monialibus, conuerſis, oblatis, ac vtriuſque ſexus perſonis de pœnitentia nominatis, & alijs perſonis eiuſdem ordinis omnes, & ſingulas gratias, conceſsiones, indulgentias, remiſsiones peccatorum, prærogatiuas, fauores, immunitates, exemptiones, facultates, priuilegia, & indulta ſpiritualia, & temporalia qualiacumque illa ſint, conceſſa ab ipſo, vel â ſuis prædeceſſoribus: & concedenda ab ipſo, vel à ſuis ſucceſſoribus coniunctim, vel diuiſsim in genere, vel in ſpecie ordini Minorum Auguſtinorum, Carmelitarum, ſeruorum ſanctæ Mariæ, ac Minimorum, & eorum Eccleſijs, & oratorijs, ac ipſas Eccleſias, & oratoria viſitantibus, & domibus, & præſidentibus,

UGR Biblioteca Universitaria

generalibus, prouintialibus, & prioribus cõuentualibus, fratribus, sororibus, monialibus, conuersis, & oblatis, ac vtriusque sexus personis de pœnitentia, seu tertij habitus nuncupatis. Et licèt per hoc priuilegiũ tantum cõmunicentur ordini prædicatorũ expresse priuilegia gratiæ, &c. Minorum, Augustinorum, Carmelitarum, Seruorum B. Mariæ, ac minimorũ: tamen Clemens. 7. bul. 2. communicat minoribus priuilegia, indulgentias, indulta, &c. concessa, & concedenda mendicantibus, & non mendicantibus. Et sic prædicatorum ordo, ac alij quibus minorum priuilegia communicantur, gaudent eisdem per priuilegia communicationis. Cum concedantur eis priuilegia Minorum, Augustinorum, &c. qualiacumque illa sint in genere, vel in specie coniunctim, vel diuisim concessa, & concedenda. Præterquam, quôd Iulius 3. bul. 3. concessit ordini prædicatorum, domibus Ecclesijs, ac alijs locis eius & alijs supra nominatis personis, omnia priuilegia, indulgentias, &c. ab ipso, & prædecessoribus quomodolibet concessa aliis mendicantibus, alijsquê ordinibus, congregationibus, confraternitatibus, fratri-

bus

bus, & perſonis vtriuſque ſexus Eccleſijs, monaſterijs, domibus & oratorijs ac alijs locis pijs: &c. vide ſupra cap. 3. dub. 5. in fin. hæc de priuilegijs communicationis prę dicatorum, & minorum.

Aliæ etiam religiones mendicantes habent ſimilia communicationis priuilegia. Ita conceſsit Auguſtinis Alexan 6. bul. 12. Et Carmelitis Sixtus 4. bull. 37. & 38. Et Minimis Pius 5. bul. 19. & 20. vbi numerat illos inter mendicantes. Et idem ſtatuit ibi de ordine Seruorũ B. Marię; & de ordine Ieſuitorum B. Hieronymi, ac de ordine Societatis Ieſu. Hos enim quatuor ordines facit mendicantes Pius 5. ibi. Et gaudent priuilegijs aliorum mendicantium. Religiones etiam monachales, & alij non mendicantes habent etiam ſimilia priuilegia communicationis. Ita conceſsit Benedictinis Eugen. 4. bul. 7 & Ciſtercien. Greg. 14. bul. 3. Et Carthuſienſibus, Gregor. 11. & Pius 5. vt refer Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 55. art. 8. Et ordini S. Hieronymi Pius 4. & 5. & Sixtus 5. vt refert Manu. Rod. loco citato, art. 9. Et Adria. 6. bul. 4. fecit amplam communicationẽ pro fratribus, & monialibus SS. Trinitatis, & Redẽptionis captiuorũ

UGR Biblioteca Universitaria

Et pro Mercenarijs Leo. 10. & Sixtus 5. vt̃ refert Manu. Rod. art. 12. Et refert in hac quæstione alia priuilegia communicationis pro alijs religionibus etiam militaribus. Itẽ Greg. 13. communicat Societati Iesu, domibus & personis omnia priuilegia immunitates gratias indulgentiæs, &c. alijs ordinibus, congregationibus, domibus, capitulis Ecclesijs, cõfraternitatib⁹ hospitalibus, pijs locis, ac personis secularibus, & regularibus concessa, & in posterum concedenda, ita in istorum compen. ver. de vsu facultatum. Item, moniales prædicatorum vt cõstat ex priuilegio Leo. 10. citato in principio, & moniales minoribus subiectæ ex concessione Bonifa. 8. bul. 5. habent etiam similia cõmunicationis priuilegia cum mẽdicantibus, & non mendicantibus; etiam si dictæ moniales sint tertiæ regulæ. Ita concessit Leo 10. bul. 16. & Paul. 3. bul. 6.

Secunda conclusio. Cømmunicatio priuilegiorum, & aliorum prædictorum sic intelligitur, quôd ea, quæ conceduntur, ver. g. magistro generali ordinis prædicatorum, censeantur communicata generalibus aliorum ordinum. Et quæ conceduntur prouincialibus, vel prioribus, censeantur com-

UGR Biblioteca Universitaria

communicata similibus prælatis aliorum ordinum. Et quæ conceduntur vni religioni, & festis eius censeantur communicata alijs religionibus, & festis eorum : ita quôd concessa pro festis sanctorum ordinis prædicatorum iunctim, aut cuilibet eorum, intelligantur communicata minoribus pro festis suorum sanctorũ & è contra. Non obstante quòd plures sancti in vno ordine, quam in altero celebrentur, ita concessit Sixtus 4. Bul. 33. pro prædicatoribus, & clarius Iul. 2 bul. 18. pro minoribus, & Leo. 10. inter viua. ora. n. 6. ita declarauit, & concessit prę dicatorum ordini Iulius 2. bul. 18. & Sixtus 4. bul. 33. Et sic priuilegia, & indulgentię concessæ pro festis Sanctorum ordinis minorum, intelliguntur communicata prædicatoribus pro festis suorum Sanctorum, nõ obstante quôd plures Sancti in vno, quam in alio ordine celebrentur.

Tertia conclusio. In cõmunicatione priuilegiorum non communicatur vsus, vel nõ vsus priuilegij; sed ius vtendi priuilegio. Et sic licét vnus non vtatur priuilegio multis concesso, non præiudicat alijs vtentibus illo. Ita Panor. in cap. cum accessissent, de const. & Sylu. ver. priuilegiũ, §. 11. Vnde

UGR Biblioteca Universitaria

priuilegia vni ordini concessa, quæ per cõmunicationem alijs ordinibus sunt communia, non amittuntur; nisi legitimo tempore contra illa præscribatur modo dicto cap. 3 dub. 2. vt habetur in cap. accedentibus de priuil. Et cum contrariorũ sit eadem ratio: si aliquis ordo vtitur aliquo priuilegio, alius ordo vbi contrarius viget vsus sufficiẽs ad præscriptionem cõtra tale priuilegium, non potest iubari ex alterius vsu ad gaudẽdũ priuilegio præscripto. Quod enim à Papa impetratur per viam communicationis, & extensionis est ius vtendi priuilegio. Nõ tamen vsus, vel non vsus: cum ista non in iure, sed in facto contingant.

Ex dictis sequitur primô, quôd cum Pius 4. ad instantiam Catholicissimi, & prudentissimi Philipi. II. Hispaniarum Regis, de quo Mena. Rod. art. 9. & Clem. 8. bul. 19. priuilegia, gratias, & indulta spiritualia, & tẽporalia concessa vni monasterio D. Hiero. cõmunicauerit toti ordini: & idem Clemẽs bul. 20. idem, & eodem modo concesserit Præmonstratensibus: & in bulla. 22. gratiæ, & priuilegia monasterij Mõtis serrati ordinis S. Benedicti cõmunicauerit toti odini S. Benedicti, & ante hęc Iuli⁹ 2. bu. 26. cõcessa

vnĩ

UGR Biblioteca Universitaria

vni monasterio minimorum, toti ordini cõmunicauerit: consequenter aliæ religiones per priuilegia communicationis, eodẽ gaudent extensionis indulto, ac si eis specialiter concederetur. Et sic priuilegia, & gratiæ concessæ vni monasterio nostri ordinis prædicatorum, eo ipso ad alia extenditur monasteria eiusdem ordinis, sicut indulgentia plenaria, & liberare animam à purgatorio concessa celebrando pro defunctis in altari, B. Virginis Rosarij Ecclesæ S. Dominici de Cacéres, cuius originale ibi seruatur, cõmunicatur omnibus cõuẽtibus ordinis prædicatorũ pro celebrãtib⁹ in altari. B. Virginis Rosarii. Priuilegia tamẽ singulis religiosis concessa, non communicantur alijs etiam eiusdem ordinis. Alias tota regligionis observantia funditûs euerteretur. Et sic quo ad hoc manet in suo robore declaratio Leo. 10. quôd fratres ordinis hæremitarum gaudeant priuilegijs generaliter concessis congregationibus, personis, & locis congregationum; non domibus, & personis particularibus congregationum, seu ordinum concessis. Ita in supplem. concessio. 157. & Manuel Rod. drig. art. 8. verum est, quôd postea Greg. 13. vt supra vidimus commu-

UGR Biblioteca Universitaria

nicauit Societati priuilegia,&c. perſonarũ ſæcularium,& regularium.

Secundo ſequitur, omnes religioſos gaudere omnibus priuilegijs Societatis Ieſu per priuilegia communicationis: cum in illis cõmunicentur priuilegia conceſſa, & concedenda. Nec obſtat, quôd quando Leo. 10. & Iulius 3. conceſſerunt, V.g. prædicatoribus priuilegium communicationis, ordo Societatis nondum erat fundatus: ratione cuius aliqui tenent communicationem iſtam nõ extendi ad priuilegia concedenda ordinib' nondum fundatis, ſed ad concedenda ordinibus iam tunc exiſtentibus. Ad hoc enim dico, quôd poſtea Paul. 4. Bu. 1. pro minoribus: & Pius. 4. Bu. 2. pro eiſdem, & Pius. 5. Bu. 7. pro mendicantibus: & Greg. 13. Bu. 1. pro minoribus: & Bu. 10. pro Ciſtercienſibus: & Bu. 13. 14. & 15. pro alijs ordinibus: & Sixt. 5. bu. 14. 18. 19. & 20. approbarunt, & de nouo conceſſerunt priuilegia dictorũ religioſorũ: quãdo ordo Societatis erat fundata. Et poſt hęc Greg. 14. Bu. 3. determinauit ordinẽ Ciſtercienſium frui poſſe priuilegijs Societatis: dum ei concedit communicationem omnium priuilegiorum, &c. omniũ ordinum congregationum, collegiorum, &

vni-

UGR Biblioteca Universitaria

vniuersitatum, confraternitatum, &c. etiam si specialem, & indiuiduam requirant mentionem, ac particularem insertionem. Et vt refert Manu. Rod. loco cit. ar. 7. idem Greg. 14. specialiter concessit ordini Crucifigerorum: vt fruantur priuilegijs Societatis. Et sic aliæ religiones gaudent ista concessione; cum communicent in priuilgijs Cisterciensium, & Crucifigerorũ. Ex quo patet, quôd si ante Greg. 14. concessum fuit Societati Iesu aliquod priuilegium tollendo eius communicationem pro alijs ordinibus; tamen iã per dictam communicationem, & extensionem Greg. 14. manet communicatum. Cũ absolutè â Greg. 14. concedantur, & communicentur omnia priuilegia Societatis prædictę absque vlla restrictione. Et nota quôd inter ordinationes generalium Societatis. pag. 15. cauetur ne priuilegiorum suorum compendium cum externis communicetur Quia, ait, si alij religiosi participes nostrorum priuilegiorũ eis vti volluerint, cum nõ eam limitationem, & moderationem seruaturi sint, quæ nostris proscripta est facilê in tanto numero fieri posset, vt ex illorum immoderato, & minus circunspecto vsu apud prælatos, & Pontificem odiosa redderetur, atque

UGR Biblioteca Universitaria

atque ita in periculo etiam nostra adducerentur. Ita ibi.

Tertiò sequitur, quôd licét religiosi Societatis Iesu non possint vti suis priuilegijs, nisi à præposito generali, vel ab alio per ipsum deputato eis communicentur, prout illis concessit Greg. 13. cuius indulti tenorẽ refert Man. Rod. ar. 5. probabile tamen est, posse vti talib⁹ priuilegijs Societatis alios religiosos absq; eo quôd á suis generalib⁹, vel ab alijs sibi cõmunicẽtur. Ita tenet Man. Fo. Et patet, quia Greg. 14. cõcessit Cisterciẽsibus, & Crucifigeris cõmunicationẽ priuilegiorũ Societatis absolutè, & absq; dicta dependẽtia; & nobis etiã absolutè ac si esset nostra cõcedũtur per cõmunicationẽ sine restrictionib⁹, quib⁹ ab alijs ordinib⁹ ob eorũ peculiare regimen, sunt à Papa impetrata.

CAP. V.

De priuilegijs regularium circa Sacramenta.

Circa Baptismum.

DVb. 1. An religiosi possint baptizare. Et non est sermo de baptismo in ne-

UGR Biblioteca Universitaria

necessitate. Certum est enim licere tunc cuilibet etiam infideli,& non baptizato viro,vel fœminæ baptizare:vt docet D.Tho. 3.p.q.67.a.3.& 4.Sed sermo est de baptismo extra casum necessitatis.

Prima conclusio. Stando in iure diuino cuilibet sacerdoti,etiam monacho, competit ex officio baptizare.Ita D.Tho.art.2.Et colligitur ex cap.diachonos,d.93. Et patet, quia soli sacerdotes consecrantur ad conficiẽdũ Eucharistiã,quæ est sacramentum Ecclesiasticæ vnitatis,ergo ad solum sacerdotem spectat conferre baptismum,quo homo fit particeps Ecclesiasticæ vnitatis,& acquirit ius accedendi ad mensam Dei.

Secunda conclusio.Stando in iure communi canonico,soli parocho cõpetit ex officio baptizare. Ita in ca.placuit.16.q.1. vbi dicitur,hoc esse ministeriũ parochi,& nõ alterius,etiam sacerdotis,ergo peccat mortaliter sacerdos,qui baptizat inuito parocho,& volente baptizare:cum vsurpet eius officiũ in re graui.Ita Soto cum communi.d.4.q.1. a.3.conc.3.Non tamen est excommunicatus,vel irregularis:cum nulla talis pœna imponatur in iure,isti delicto.

Tertia cõclusio.Cuilibet sacerdoti etiam

nõ-

UGR Biblioteca Universitaria

monacho,imô & diacono poteſt à parocho committi,vt etiam extra neceſsitatem, & cum ſolemnitate baptizet. ita in cap.diaconos.d. 39. Et ſi obijcias,quia in cap. placuit. 16.q. 1.prohibentur monachi baptizare:ad hoc dico quòd intelligitur ſine licentia parochi.

Quarta concluſio. Religioſi Indiarum poſſunt ibi omnia ſacramenta infidelibus, & nouiter conuerſis miniſtrare. Ita conceſſit Leo.bu. 3. duobus fratribus minoribus eũ tibus ad Indos. Et Adrian.6. Bu. 1. concedit prouintialibus,& religioſis,quibus ipſi commiſſerint,poſſe baptizare filios etiam Hiſpanorum,& alios citra neceſsitatem cum limitationibus ibi poſitis. Vt poté concedit iſtis,vbi non ſint Epiſcopi creati,vel ſi creati ſint infra duas dietas ipſi, aut officiales eorum inueniri non poſsint,tam quo ad ſuos fratres,& alios cuiuſuis ordinis,vbi ſunt deputati,ac ſuper Indos ad fidem conuerſos, quam quo ad alios Chriſticolas ad dictum opus eoſdem mittentes vt omnimodam authoritatem ſuam in vtroque foro habeant, tantam quãtam ipſi,& per eos deputati de fratribus ſuis iudicauerint opportunam, & expedientem pro conuerſione dictorum Indorum,

UGR Biblioteca Universitaria

& manutentione, ac profectu eorum, & aliorum præfactorum præfactorum in fide Catholica, & obedientia Sanctæ Romanæ Ecclesiæ viuentium. Et quód dicta authoritas extendatur, etiam quo ad omnes actus Episcopales exercendos; qui non requirũt ordinem Episcopalem. Idem postea concessit Pau. 4. inter viua ora. fratribus prędicatoribus de Mexico, de Chiapa, & de Peru: vt fidem fecit Cardinalis Alexandrinus, qui fuit postea electus Papa Pius. 5. & confirmauit omnia suorum prædecessorum priuilegia pro Indorum conuersione: præsertim, quôd possint fratres mẽdicantes omnia Sacramenta ministrare infidelibus, & nouiter conuersis: & de nouo roborauit Apostolica authoritate non obstantibus, &c. Et sic manent roborata priuilegia Leo. 10. & Adria. 6. Et idem postea concessit dictus Pau. 4. inter viua ora. cuidam religioso ordinis minorum.

Quinta conclusio. Religiosi Indiarum non debent baptizare in aliena parochia: aliâs confunderetur Ecclesiasticus ordo cõtra sacros canones in cap. peruenit. 11. q. 1. sed in suis Ecclesijs debent baptizare, nec aliter colligi potest ex dictis prjuilegijs.

Num-

UGR Biblioteca Universitaria

Numquam enim Papa in generali concessione visus est alicui præiudicare. Imò & Pius. 5. Bu. 4. concessit religiosis Indiarum, vt in suis monasterijs, & locis sibi deputatis ibidem possint baptizare, & alia Sacramenta, sicut parochi, ministrare. Quo priuilegio gaudent omnes prouintiæ Indiarum. Et sic religiosi omnes in suis Ecclesijs, & locis suorum monasteriorum possunt baptizare nõ tantum Indos suos subditos, sed etiam non subditos. Et ita est obseruatum, vt testantur viri graues.

Dub. 2. An dicti religiosi possint vti in baptismo Oleo sancto, & Chrismate antiquis. Prima conclusio. Licèt chrisma, & oleum cathęcumenorum, & infirmorum fit quotanis in die cœnæ conficiendum, & vetus comburendum, vt dicitur in cap. literis, de consc. d. 3. non tamen debet vetus comburi, quousque nouum sit alatum. Nam præoccupãte morte potest sacerdos veteri chrismate baptizare. Quia licêt sit peccatum mort. secundum Naua. in manu. cap. 25. nu. 75. & glo. in cap. quoniam, de senten. excõmunicationis, vti dictis materijs veteribus regulariter, secûs est in articulo mortis. Ex quo sequitur, licere semper vti veteri chrismate

UGR Biblioteca Universitaria

mate in baptiſmo paruulorũ ſi nondûm ve nit nouum. Cum illi ob eorum teneram ætatem ſemper ſint in periculo mortis. Et ob hoc mandatur iam, quod in omni tempore anni poſsint pueri baptizari. Quod olim non licebat extra tempora ab Eccleſia ſtatuta, ſcilicèt, in paſchate, & pẽthecoſte, niſi in articulo mortis.

Secunda concluſio. Religioſi in Indis ex conceſsione Leo. 10. Bulla. 3. poſſunt vti oleo, & chriſmate trium annorum. Imo & quatuor annorum ex conceſsione Gregor. XIII. vt refert Manuel Rodrig. in qq. regul. tom. 1. q. 31. art. 5. Quia in illis partibus oleum, & balſamum difficilè habentur.

Circa Euchariſtiam.

DVb. 3. An liceat religioſis Euchariſtiam fidelibus miniſtrare. Et non eſt ſermo de articulo mortis. Tunc enim, abſente parocho, aut nollẽte eam miniſtrare, illud licet cuilibet ſacerdoti. Imo ſacerdote deficiente, aut nollente Euchariſtiam cõferre, id poteſt diachonus. Ita D. Tho. in 4. d. 13. q. 1. art. 3. quæſt. 2. & iuxta dicta

UGR Biblioteca Universitaria

ab eo dicta 3.p.q.82,ar.5.adi. & Soto d.13. q.1.ar.4.quē ſequitur Suarez.3.p.diſp.72. ſec.1. & Manu.Rodriguez in qq. regul. to. 1.q.56.artic.8.contra Cardin.& Silu. quos refert,& ſequitur Naua.in manu.cap.21.n. 52. Serino eſt hic de miniſtratione Euchariſtiæ extra mortis articulum. Prima concluſ. Stando in iure diuino omni,& ſoli ſacerdoti competit Euchariſtiam miniſtrare. Vt late probat D.Tho. 3.p.q.82.ar.3.

Secunda concluſio.Stando in iure communi canonico,ſoli parocho ex officio competit Euchariſtiam miniſtrare. Patet ex Clem.1.de priui. vbi etiam excommunicantur religioſi Euchariſtiam,extremā vnctionem miniſtrantes,vel matrimonia ſolemnizantes ſine parochi licentia ſpeciali,vel generali iuxta declarationē Eug. 4. vſu etiam comprobatam:de qua fit mētio in ſupplem. conceſ. 4. Secundo,quia ſacramentorum adminiſtratio(vt ait Soto) eſt actus iuridicus, ergo qui adminiſtrat illa,debet habere iuriſdictionem ex iure communi,vel priuilegio, vel ex commiſsione conceſſam,in eos quibus illa miniſtrat.

Tertia concluſio.Religioſi ex priuilegio poſſunt vbiquè,ſaltim extra tempus Paſchę

UGR Biblioteca Universitaria

chæ, Eucharistiã fidelibus ministrare. Quia Nicho. 5. Bu. 2. & Sixtus. 4. Bu. 11. concesserunt minoribus vt quorum confessiones audierint, eisdem Eucharistiam ministrẽt in omni tempore, excepto die Paschatis Resurrectionis. Et postea Leo. 10. inter viua oracula, extendit illam concessionem ad omnes religiosos sacerdotes. Imo & postea Iulius. 2. vt habetur in supplem. concess. 160 de qua Manu. Rod. loco cit. ar. 3. concessit minoribus, vt in suis Ecclẽsijs quoties opus sit ministrent, vel ministrare faciant Eucharistiam. Et sic sacerdotes sæculares de licentia religiosorum in istorũ Ecclesijs idẽ præstare possunt, quoties religiosis illud facere licet. Ita Medi. in su. lib. 1. cap. 11. §. 13. & Enriq. to. 2. de Euchar. li. 8. c. 55. n. 13. in glo. Vide quãdo possũt religiosi vti istis priuilegijs, etiã extra sua loca supra. c. 6. du. 5. cõ. 5

Dub. 4. An liceat religiosis ministrare in Paschate Eucharistiam fidelibus. Et sumitur modo Pascha pro toto tẽpore ab Ecclesia taxato ad communionem annualem, scilicẽt, à Dominica in Ramis vsq; ad Dominicam in Albis inclusiuẽ.

Prima conclusio. Licet religiosis ministrare, etiam in Paschate, & in articulo mor-

UGR Biblioteca Universitaria

tis omnia sacramenta familiaribus, & seruitoribus actualiter religiosis seruientibus, & intra monasteria, aut loca religiosorum cõmorantibus, & sub eorum obedientia viuẽtibus. Patet ex concessione Clem. 4. & Sixti. 4. pro Benedictinis, vt habetur in monu. ord. concess. 315. Et confirmatur hoc à Concilio Trid. sess. 24. ca. 11. respectu istorum sic seruiẽtiũ. Vbi etiã à iurisdictione ordinarij eximũtur. Licèt sit ibi reuocata dicta cõcessio, respectu familiarium extra septa, ac domos religiosorũ cõmorãtiũ. Quibus in dictis priuilegijs, etiã erat cõcessũ recipere dicta sacramẽta à religiosis tũc. Secũdo, cõsulti Cardinales in tempore Greg. 13. vt refert Manu. Rod. in compen. an prælati regularium possint audire confessiones sæculariũ, qui sunt de sua familia, aut aliàs deseruiunt in eorum monasterijs absque licẽtia, & approbatione Episcoporũ. Et similiter cõfessores aliorum religiosorũ idẽ possint. Respondet sic. Congreg. Concilij censuit dictos religiosos audire posse confessiones sæculariũ, qui sunt de sua familia, & continui cõmẽsales; non tamen eorum, qui deseruiunt in eorũ monasterijs. Et idem est de Eucharistia, & extrema vnctione. Vide cap. 6. dub. 1.

Se-

UGR Biblioteca Universitaria

Secunda concluſio. Licet religioſis miniſtrare etiam in Paſchate, Euchariſtiam fidelibus communicantibus ob deuotionẽ. Nam quãdo in dictis cõceſsionibus excipitur cõmunio Paſchalis; ſermo eſt de cõmunione impletiua præcepti cõmunionis. Hęc enim ſiue fiat in Paſchate, ſiue intra dies taxatos pro impletione præcepti communionis, debet fieri in propria parochia: vt ait Suarez. 1. p. diſp. 82. ſec. 2. Secûs ſit, de communione quæ fit ob deuotionem. Hęc enim etiam in Paſchate, licite fit in Eccleſijs religioſorum: contra Naua in manu. cap. 21. nu. 52. & Enriq. to. 2. lib. 8. cap. 55. nu. 1.

Tertia concluſio. Licet religioſis miniſtrare fidelibus in ſuis Eccleſijs Euchariſtiam in Paſchate, etiam ad implendum præceptum communionis. Ita conceſsit fratribus de Guadalupe Nicho. 5, & Iulius. 2. vt habetur in compen. iſtius ordi. §. 2. & 6. Et eiſdem conceſsit Paulus. III. inter viua oracula, quôd tam intus, quam extra in oratorijs, grãgijs, & locis monaſterij, nõ contradicẽte priore, vel vicario in abſentia prioris, poſsint miniſtrare Euchariſtiã, etiã in Paſchate, ſubditis monaſterij, & ab eo dependẽtibus, & illuc cõfluẽtibus vtriuſq; ſexus, licẽ

UGR Biblioteca Universitaria

tia curatorum; vel rectorum, vel locorũ diœcesanorum minimè requisita, & sic Ecclesię præcepto satisfaciant Non obstantibus contrarijs quibuscumque, &c Ita in compend. istius ordinis, titul. Eucharistie Sacramentũ § 6. Et cũm hoc, & alia priuilegia vni monasterio D. Hieron. concessa, sint toti ordini communicata; iuxta dicta. c. 4. alijs ordinib⁹ censentur communicata.

Nec ista priuilegia sunt per non vsum reuocata. Tum, quia priuilegia minorum, & cõsequenter aliorũ ordinũ, sunt à Pio. 4. Bu. 2. confirmata ex certa scientia, & de plenitudine potestatis. Quæ verba, vt ait Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 8. ar. 3. confirmãt priuilegia per nõ vsum reuocata, nõ tamẽ aliter reuocata, iuxta dicta. c. 3. dub. 2. Tũ etiã, quia idẽ Papa non tantũ cõfirmauit, sed & de nouo concessit dicta priuilegia. Et sic de nouo concessit minoribus per communicationem priuilegia dicta Nicho. 5. Iul. 2. & Paul. 3. Tùm potissimẽ, quia Pau. 5. confirmauit, & de nouo roborauit priuilegia minorum, & prædicatorum, etiam per non vsũ reuocata, iuxta dicta. c. 3. dub. 5.

Dub. 5. An liceat religiosis ministrare Eucharistiam fidelibus in articulo mortis.

Pri-

UGR Biblioteca Universitaria

Prima conclusio negatiua in sententia asse-
rente non licere religiosis ministrare Euch[a]
ristiam fidelibus in Paschate, eo quôd talis
communio est impletiua præcepti. Cú etiã
sumptio Eucharistiæ in articulo mortis sit
etiam impletiua pręcepti. Ita Suarez sec. 2.
dub. vlt. & ait esse cõmunẽ sententiam, & re
fert priuilegium Pau. 3. concessum Societa-
ti Iesu, vbi illis cõcedit posse Eucharistiam
fidelibus ministrare, excipiendo cõmunio-
nẽ in Paschate, & in articulo mortis.

Secũda cõcl. In sentẽtia asserẽte licere re-
ligiosis ministrare fidelibus Eucharistiam in
Paschate, idẽ videtur dicẽdũ de ministratio
ne Eucharistiæ in articulo mortis, maximè,
quia Leo. 10. inter viua ora. n. 1. & 2. tantũ
excipit communionem Paschatis, vide En
riq. to. 2. lib. 8. c. 55. n. 1.

Circa Missam.

DVb. 6. An liceat religiosis Missas cele-
brare ante horam, & post horam ab Ec
clesia statutam. Prima conclusio. Inter
stitium tẽporis, intra quood est Missa cele-
branda, est a initio auroræ vsque ad meri-
diẽ. Ita cõmuniter cũ D. Tho. 3. p. q. 83. a. 2.

UGR Biblioteca Universitaria

ad.4.Et initium auroræ est initium crepusculi diei,& prima lucis irradiatio. Et adhuc hoc moraliter taxetur. Licêt enim crepusculú nõ sit æquale in omni tẽpore,tamẽ in omni tẽpore licet incipere Missam horã, & dimidia ante ortũ solis. Ita tenent Suarez.3. par.disput.8.sec.4.& Ledes.cap.19.de Eucharistia.

Secũda cõclusio. Religiosi ex causa rationabili possunt, Missam celebrare ante horã & post horã ab Ecclesia statutã. Ita cõcessit minoribus Sixt.4.inter viua ora.Et Pius.2. etiã inter viua ora.concessit generali minorũ posse concedere suis religiosis licentiam celebrandi Missas per vnam horã ante aurorã.Et Alexã.6.bu.13.concessit Benedictinis Montis Serrati,ac alijs presbyteris etiã secularib⁹,posse in isto monasterio celebrare Missas immediatê post duas horas post mediã noctẽ.Et Leo.10.inter viua ora.n.53 & 54.concessit minoribus,posse illicô post matutinú Missã celebrare, & post meridiẽ quãdo habẽt ambulare,siue quãdo itinerando nõ potuerũt venire ad locũ,vbi cõmodê celebrẽt,vel Missã audiãt,maximê in festis aut aliàs ad hoc causa subsistẽte. Et cõmititscietiæ discretioni superiorũ iudicare, & statue

re

re quomodo& qualiter sit vtẽdũ ista gratia. Itẽ Eug.4.bul. 11.concesit Celestinis itinerãtibus,posse Missas celebrare vsq; ad nonã inclusiue,id est intra treshoraspost meridiẽ. Imo inter viua.ora. absolutè concedit minoribus posse Missas sine scrupulo celebrare vsque ad nonam.

DVB. 7. An liceat religiosis extra Ecclesiam celebrare. Prima conclusio affirmatiua. Ita Soto. d.13.q.2. art. 3.& de prædicatoribus, & minoribus habetur in cap.in his. de priuilegijs.

Secunda cõclusio. Licet religiosis Missas celebrare in grangijs, & alijs locis monasterij. Ita concesit prædicatoribus Sixtus 4. bul.33. & Iulius 2. bul. 20. & Innocen. 4. bul. 24. Et Alexand. 6. bul. 14. concesit Cistercien sibus, posse in grangijs, & alijs locis monasterij capellas, Ecclesias, & oratoria constructere, vbi sine licentia ordinarij, vel alterius possint Missas,& diuina officia celebrare,& vassallorum, Colonorum,incolarum ibi commorantium confessiones audire,pœnitentias iniungere,Eucharistiam, & alia Sacramenta sine parochiæ præiudicio per monasteriorum abbates,& suos monachos ad id deputatos ministrare. Et per

UGR Biblioteca Universitaria

parochiæ præiuditium intelligituur, quoad exactionem decimarum, & primitiarum, quæ solent clericis exhiberi. Si enim in hoc nullum sequitur clericis præiuditium, possunt religiosi prædicta exercere Ita declarauit Sixtus. 4. vt habetur in lib. monum. ord. concel. 465.

Si obijcias ex Cõcilio Trid. sess. 22. decreto de obser. in Missa, vbi præcipitur Episcopis, ne patiantur Missas celebrari, etiam à regularibus, in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, & oratoria ad diuinum cultum dedicata designanda, & visitanda ab eisdem Episcopis. Ad hoc dico, quòd ibi tantum intenditur, quôd in domibus priuatis non erigantur oratoria sine approbatione ordinarij vbi Missa celebretur. Secus est de grangijs monasteriorum: vbi sicut in eorum infirmarijs erigi possũt oratoria. Et patet ex contextu, dum dicitur, non patiãtur Episcopi, vt Missæ celebrentur, etiam à regularibus, omnino extra Ecclesiam. Oratoria enim, & altaria portatilia in grangijs, & infirmarijs religiosorum erecta, non cẽsentur esse omnino extra Ecclesiam. Quia secundũ Doctores cõmuniter, nomine Ecclesiæ monasteria intelliguntur. Ita Manu. Rod.

UGR Biblioteca Universitaria

Rod. in qq. reg to. 2. q. 75. art. 1. Et confir. quia Eug 4. vt habetur in cõpen. Ciſter. tit. grangiæ, §. 2. cõceſsit, iſtorũ grangias, ſicut & Eccleſiarũ atria, prauorũ hominũ incurſu, & violentia debere eſſe liberas, & quietas: ita vt nemo in eis poſsit hominem capere, ſpolium, & ruinam exercere præſumat: & hoc in virtute Spiritus ſancti inhibẽdo ſtatuit, ergo non debemus de iſtis grãgijs iudicare, ſicut de domibus priuatis, vbi Concilium vetat diuinorum celebrationem: Cũ domus priuata non gaudeat prædicta immunitate. Et Leo. 10. vt habetur in ſupple. conceſsione. 186. conceſsit, quôd infringẽtes aut violẽtiam facientes in Eccleſijs, aut locis religioſorum ſint excommunicati; nec poſsint abſolui, niſi à Papa, aut à conſeruatoribus religioſorum. Grangiæ autem inter loca religioſorum computantur.

Tertia concluſio. Licèt religioſis in caſtris, & arcibus, ad quæ obbela confugiunt, altare portatile erigere, & ibi Miſſas, & offícia diuina celebrare, ſaluo iure parochialium Eccleſiarum, & cuiuſuis alterius Ita conceſsit Ciſtercien. Vrb. 5. bul. 1.

Quarta concluſio. Religioſi vbique, etiã in priuatis domibus ſæcularium, poſſunt

Miſſas

UGR Biblioteca Universitaria

Missas celebrare. Ita concessit minoribus Sixt. 4. bul. 14. Et Alexand. 6. inter viua. ora. concessit eisdem posse Missas celebrare in cameris sæcularium, & in plateis, dato quôd non videantur loca honesta, quia in cameris sæcularium dormiunt coniugati, & in plateis fiunt multa prophana.

Si obijcias decretum Concilij Trid. suprà relatum. Ad hoc Nauar. in manu. cap. 25. num. 8. & alij dicunt, dicta priuilegia esse reuocata per hoc decretum. At Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 28. art. 3. tenet oppositum. Sed ad hoc dico, quôd Concilium aliquo modo reuocat ista priuilegia. Licét enim religiosi antequàm ab Episcopo moneãtur, possint vti dictis priuilegijs: nõ tamen post monitionem. Quia in Concilio sic dicitur, non patiantur Episcopi, quôd sacerdotes, etiam regulares in domibus priuatis, & omnino extra Ecclesiam, vel oratoria, &c. celebrent, ergo dum Episcopi illud non vetãt, poterunt religiosi ibi celebrare. Secûs tamẽ erit post prohibitionem: cum ibi expressẽ reuocentur contraria priuilegia, etiam religiosorum. Ex dictis patet à fortiori, licere religiosis celebrare, iuxta dicta priuilegia, in Ecclesia violata. Nec hoc vetatur in dicto

decreto

UGR Biblioteca Universitaria

decreto Concilij Trid. ſed celebratio in domibus priuatis,& omnino extra Eccleſiam.

Not Primò,quôd Alexand. 6. conceſsit monaſterio Montiſerrati poſſe recipere omnes elęemoſynas, legata, donationes, ac alia cum onere miſſarum, aniuerſariorũ, & aliorum ſufragiorum, & ſi tot ſint,quód per monachos dicti monaſterij impleri non poſsint,dũ tamẽ iſti monachi quauis hębdomada vnam faciant commemorationẽ pro defunctis benefactoribus, & per ſingulos menſes, vnum ſolemne aniuerſarium, & quôd Miſſæ quotidianę dicantur etiam pro ipſis benefactoribus, & recipiantur ad participationem omnium Miſſarum, & ſpiritualium bonorum,quæ in monaſterio fiunt. Ita habetur inter priuilegia iſtius monaſterij,& Iulius 2. ibi cõcedit, quôd licet Alex. 6. præcipiat omnes Miſſas eſſe dicẽdas pro benefactoribus ad conſecutionẽ dictæ gratiæ: hoc non obſtãte poſsint monachi prædicti dicere Miſſas pro multis defunctis, & alijs, iuxta morem ordinis. Et quôd his Miſsis ſic dicendis conſequantur dictã gratiam, dum tamen in illis orent ſemper pro benefactoribus.

Not. Secundô, quôd Iulius 2. bul. 28. conceſ-

UGR Biblioteca Universitaria

concesit generali minimorũ, qui tunc erat, posse dispensare, vt valeant collectæ promissis vsque ad nouem, tam pro Ecclesiarũ fabricis, quam pro alijs fratrum necessitatibus: quando inuenerit conuentus ita grauatos multitudiue Missarum, vt eas celebrare non possint; applicando etiam porrigentibus talium eleemosynas Missarum alia suffragia, beneficia, & satisfactiones. Et postea Leo. 10. anno. 1513. in cõstitutione quæ incipit. Exposcit dilectorum, idem extendit, & concesit cuilibet generali dicti ordinis pro tempore existenti, vt refert Parasselus in lib. priuil. fol. 45. & 58.

Tertio not. quôd licèt Gregor. 13. concesserit omnibus religionibus, posse celebrare solemniter cum processione festum SS. Corporis Christi in Dominica infra octauas eiusdem solemnitatis, reuocando priuilegium Pij 5. nostro prædicatorum ordini concessum, vbi soli nostro ordini illud concedebatur, vt videre est in bulla 39. Gregor. 13. tamen post hæc, Clem. 8. nostro ordini maxime affectus, in bulla quæ incipit: Dudum felicis recordationis Pius Papa V. edita die. 8. Martij, anni. 1529. & habetur authenticatum transumptum

istius

UGR Biblioteca Universitaria

istius bullæ in conuentibus nostri ordinis, reuocat bullam Gregorij,& soli nostro prædicatorum ordini concedit,posse tunc dictú festum celebrare,& posse tunc deferre Eucharistiam per vicos,et plateas, et per loca à nobis electa,et semel tantum eligenda, et concedit indulgentiam plenariam astantibus tali solemnitati. Et meritô hoc nostro ordini conceditur, ex eo quód noster Doctor Angelicus D. Thomas officium de SS. Eucharistiæ Sacramento, ab omni Ecclesia receptum,et decantatum, et diuinis refertum sententijs diuino numine in lucem protulit.

Quartô Not. congreg. Cardi. censuisse,licere regularibus in suis monasterijs Eucharistiam processionaliter circumferre, et super altare publicè adorandam exponere ex quauis causa publica, aut priuata, ita in suma const. prædi. 1. p. cap. 24.

D V B. 8. An liceat regularibus benedicere vestes sacerdotales,& corporalia. Prima conclusio. Religiosi sacerdotes possunt benedicere omnes vestes sacerdotales. Ita concessit Sixtus 4. minoribus inter viua. ora.

Secunda conclusio. Prælati regularium, &

UGR Biblioteca Universitaria

Istis absentibus eorum vicarij et qui habent principale regimen monasterij possunt benedicere non tantum vestes sacerdotales, et alia ornamenta Ecclesiæ, sed etiam corporalia. Ita concesit minoribus pro vestibus, et corporalibus pro eorum vsu tantum, Leo. 10. bul. 6. sed Pius 5. et Innocen. 8. pro Hieronymis idem absolutè, et sine vlla limitatione concesit, vt refert Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 19. art. 2.

Not. posse religiosos, etiam laicos, tangere calices, et corporalia cum reuerentia tamen. Ita cõcesit Sixtus 4. inter viua. ora. Possunt etiã lauare corporalia, et alia Ecclesiastica ornamẽta ex concessione Calix. 3. inter viua. ora. Et idem Sixtus concesit etiã monialibus sub clausura, et in congregatione viuentibus posse tangere corporalia, et purificatoria prius à religiosis lota.

DVB. 9. An liceat religiosis consecrare calices, benedicere, & reconciliare Ecclesias, & chrisma conficere.

Prima conclusio. Prælati regularium possunt consecrare calices, & patenas suorum monasteriorum, grangiarum, & beneficiorum. Ita cõcesit Benedictinis Iulius. 2. bul. 25. Imo iuxta concessionem Innocent. 8. bul.

UGR Biblioteca Universitaria

bul. 5. factam abbati Ciſter. & alijs primis coabbatibus dicti ordinis, & iam communicatam per Greg. 14. bul. 3. omnibus abbatibus dicti ordinis, poſſunt conſecrare calices etiam extraneos.

Secunda concluſio. Prælati regularium poſſunt in ſuis terris conficere chriſma. Ita conceſsit Vrba. 2. bul. 1. Nec hoc priuilegium, ſicut nec alia primę concluſionis, ſunt reuocata per non vſum. Tum, quia vt priuilegium per non vſum reuocetur, requiritur notitia talis priuilegij, & non vſus centum annorum: iuxta dicta cap. 3. dub. 2. Tum etiam, quia iuxta dicta cap. 3. dub. 5. priuilegia, etiam per nõ vſum reuocata, iam ſunt per Paulum. 5. reualidata.

Tertia concluſio. Prælati regulariũ, poſſunt conſecrare Eccleſias, vel altaria chriſmate ſacro ab aliquo antiſtite Catholico recepto. Ita conceſsit Innocen. 8. & Vrba. 2. locis cit. Et licét poſtea Leo. 10. vt dixi c. 3. dub. 5. ſtatuit, quód Eccleſiæ, vel altaria religioſorú conſecrentur, & benedicantur ab Epiſcopo diœceſano; niſi bis, vel ter cum inſtantia, & debita reuerẽtia requiſitus venire recuſſet (per quod etiam reuocabatur priuilegiũ cõceſſum Auguſtinis a Sixto 4.

UGR Biblioteca Universitaria

bul. 34. Eug. 4. bul. 9. quôd quilibet Episcopus absque diœcesani licentia possit Ecclesias monasteriorum, & altaria consecrare) tamen iam Paul. 5. vt dixi loco citat. imò & alij ante ipsum vt ibi probaui, confirmarũt, & reualidarunt priuilegia â Leo. 10. bulla 45. reuocata Et adminus certissimum est, non esse reuocatum priuilegium post Leo. 10. à Paulo 3. bul. 8. concessum pro religiosis Societatis, vt eorum Ecclesiæ, & cimiteria consecrentur à quouis Episcopo, si diœcesanus vltra quatuor menses illud facere differat. Imô si diœcesanus ter requisitus modo dicto venire recusset, potest quilibet Episcopus iuxta priuilegium Sixti 4. & Eugen. 4. dictas Ecclesias, & altaria consecrare, nõ spectatis dictis quatuor mensibus.

Quarta conclusio. Prælati regularinm possunt reconciliare Ecclesias, etiam consecratas, cimiteria, & oratoria quouis modo polluta: & hoc cum aqua ab eis benedicta: maximê in locis remotis, vbi Episcopũ per duas dietas adire non possunt pro aquæ benedictione. Ita concessit minoribus Leo. 10. bul. 6. Et Iul. 2. idẽ concessit minimis: vt habetur in supplem. cõcess. 30. Quod etiam intelligitur iuxta concessionẽ. Leo. 10. Quã

do

UGR Biblioteca Universitaria

do Episcopus non existit intra duas diætas. Et vna dieta continet viginti milliaria : seu septem leucas, secũdũ Sylu. ver. beneficiũ. 2. §. 1. & Mandos. in Cancel. reg. 3. q. 2. nu. 20. Imô secũdũ. l. 8. tit. 3. lib. 2. fori, &. l. 25. in preg. vna diæta continet decem leucas.

Quinta conclusio. Religiosi in terris infidelium possunt Ecclesias erigere, & reformare, vestes, corporalia, calices, cimiteria (si Episcopus non ad sit) benedicere, ac ecclesias violatas reconciliare, & statuta necessaria facere, & ea mutare, & bis in die celebrare. Ita concessit religiosis Societatis Iesu Paul. 3. bul. 8. & supra c. 5. dub. 1. concluſ. 4. adduxi priuilegiũ Adria. 6. concedentis religiosis ordinis minorum in terris Indiarum omnem Episcoporum authoritatẽ pro actibus non requirentibus ordinem Episcopalem, cum limitationibus ibi positis.

CAP. VI.

De priuilegijs circa sacramentum pœnitentiæ.

DVB. 1. An religiosi cum sola licentia sacorum prælatorum, & sine licentia ordi-

UGR Biblioteca Universitaria

ordinarij posſint absoluere sæculares. Prima concluſio. Religioſi cum ſola licentia ſuorum prælatorum poſſunt, etiam in Paſchate, & in articulo mortis, miniſtrare ſacramenta pœnitentiæ, Euchariſtię, & extremę vnctionis ſuis famulis, qui in eorum morantur obſequijs. Et poſſunt eos in ſuis domibus ſepelire. Et gaudent iſti famuli in articulo mortis priuilegijs, & indulgentijs religioſorum. Ita conceſsit Auguſtinis Innocen. 6. bul. 1. & Carmetitis Sixtus 4. bul. 37. & Minimis Leo 10. bul. 41. Et Cõgregatio Cardinalium, vt refert Manu. Rod. in compen. in tempore Gregor 13. declarauit, poſſe religioſos audire cõfeſsiones sæcularium, qui ſunt de ſua familia, & continui commenſales; non tamen eorum, qui deſeruiunt in eorum monaſterijs, iuxta dicta cap. 5. dub. 4.

Secunda concluſio. Religioſi omnes, præter prædicatores, & minores, non abſoluũt validê sæculares, qui iuxta modo dicta non ſunt de ſua familia, ſi non habent licentiam ordinarij ipſorum sæcularium. Patet ex Cõcilio Trid. ſeſ. 23. cap. 15. vbi dicitur, quòd nullus ſacerdos, etiam regularis, audiat confeſsiones sæcularium, etiam ſacerdotũ, niſi ſit parochus, aut ab ordinario approbatus.

UGR Biblioteca Universitaria

Non

Nõ obſtante quouis priuilegio,& conſuetu
dine etiam immemoriali in contrarium.
Dixi præter prædicatores, & minores:nam
de iſtis diſponitur in Clem. dudũ de ſepul.
quòd electi à ſuis prælatis coram ordinario
ſe præſentent, humiliter petentes, vt ſuo
placito liceat ſuorum ouium audire confeſ-
ſiones. Et ſi ordinarius ex cauſa rationabili
aliquem expellit, non poteſt confeſsiones
audire. Si tamen ſine cauſa expellatur, nõ
manet expulſus; ſed â Papa tunc ſibi con-
ceditur ibi iuriſdictio. Imô ſi non ſpectata
præſentatione dicta, ordinarius præmonẽs
dicat non præſentis aliquos religioſos:quia
non admittemus,ſecundum Cardi.ibi, poſ-
ſunt qui erant præſentandi confeſsiones
audire abſque alia præſentatione. Nec re-
uocatur dicta Clemẽtina in Concilio Trid.
loco citato, quia ibi tãtum reuocantur mera
priuilegia,& cõſuetudines contrariæ, vt ibi
exprimitur: at illa facultas prædicatorum,
& minorum eſt inſerta in iure communi il-
lius clementinæ,ſicut aliç leges Eccleſiæ. Et
iuxta morem loquendi Iuriſtarum, nomi-
ne priuilegij, non intelligitur quod eſt in
corpore iuris inſertum. Secundo, quia lex
de nouo inſtituta nõ reuocat priuilegia in

UGR Biblioteca Universitaria

iure inserta; nisi de illis fiat expressa mẽtio; licèt apponat quaslibet non obstantias generales, & reuocet omnia priuilegia. Cum priuilegia in iure inserta vedicent sibi aliud nobilius nomen; & sint iam leges communes. Ita communiter Iuristæ in le. hæres. absens, ff. de iudicijs, Felin. cap. 1. de rescript. nu. 12. Naua. lib. 3. cons. 87. tit. de regu. Bar. ver. vel diuersius in authen. qua in prouintia, & alij quos refert & sequitur Man. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 59. art. 2.

Si arguas ex cap. licèt de consti. in 6. vbi habetur, quòd princeps condens legem, censetur abrogare priorem contrariam: cũ præsumatur habere totum ius in scrinio pectoris sui. Ad hoc dico, quòd hoc decretum non intelligitur generaliter, ita quòd ferente Papa aliquam legem negatiuam, deroget omnes affirmatiuas circa eandem materiam. Hoc enim est contra Doctores communiter sentientes, quòd nulla lex posterior absolutè lata derogat legem speciale, vel priuilegia in iure inserta, si nulla fit istorum mentio. Sicut lex concedens nobilibus noctu arma defferre, non reuocatur per legem postea absolutè præcipientem, quòd nullus tunc arma defferrat, sine

reuo-

UGR Biblioteca Universitaria

reuocatione prioris legis. Et patet hoc ex regul. 34. de regul. iuris in 6. quæ sic ait, generi per speciem derogatur, id est, legi generali per specialem derogatur. Et secundum hoc ait Nauar. lib. 3. conf. 1. de clericis non residem, quòd leges generales limitantur per particulares. Intelligitur, ergo, illud decretum quando duę leges contrariæ conduntur. Et dicuntur contrariæ, non quando vna est negatiua, & altera affirmatiua. Sed quando sunt incompatibiles, vt istæ, compatres possunt contrahere matrimonium; compatres non possunt contrahere matrimonium. Tunc enim, quando vna istarum legum ędítur, altera reuocatur, licêt non fiat mentio illius. Benè tamen compatiuntur inter se duæ leges, quarũ vna est vniuersalis negatiua altera particularis affirmatiua. Vt iste nullus regularis sine approbatione ordinarij, audiat sæculariũ confessiones: fratres prædicatores, & minores, sine tali approbatione audiant sæculariũ confessiones. Præterquàm quòd Concilium tantum procedit contra audientes sæcularium confessiones ex consuetudine, aut priuilegio: vt patet ex textu, dum subditur, quibusuis consuetudinibus, & priuilegijs in contrarium non obstan-

UGR Biblioteca Universitaria

obstantibus: quod est priorum verborum explicatio. Non tamen loquitur contra fratres prædicatores, & minores, qui ex iure communi dictæ Clem. dudum de sepul. cũ sola præsentatione coram Episcopis modo ibi declarato, illud (vt iam dixi) præstare possunt.

Tertia conclusio. Religiosi ab Episcopo approbati, etiam parocho renuente, possunt audire confessiones ouium talis Episcopi: Ita concessit minoribus Alexand. 4. bul. 24. vbi eis concedit posse prædicare, & confessiones audire, assensu parochorũ minimê requisito. Et Clemens. 4. bul. 10. concedit minoribus, quôd si talis licentia prædicandi, & confessiones audiendi detur eis à legatis Papæ, possint ea vti sine consensu inferiorum prælatorum, & curatorum. Et à Ioanne. 22. bul. 1. damnatur Ioannes de Polizco asserens, quôd confessi religiosis expositis, tenentur iterum eadem peccata confiteri proprio sacerdoti, aut parocho. Et Sixtus 4 bul. 33. pro prædicatoribus, committit inquisitoribus hæreticæ pravitatis hoc punire. Ex dictis patet, quôd licèt clerici ab Episcopo expositi cum limitatione ne confessiones audiant renuẽte parocho,

non

non posſint confeſsiones audire, parocho renuente, cum iuriſdictio iſtorum ſit à ſolo Epiſcopo, & ſic ab eo limitabilis: ſecùs tamẽ eſt de religioſo expoſito cum eadem limitatione. Quia dicta Pontificum priuilegia religioſis conceſſa hoc illis concedunt expreſsẽ. Quæ conceſsio non poteſt ab Epiſcopo tolli, aut limitari.

Dub. 2. An religioſi cum ſola licentia ordinarij, & ſine præſentatione facta per ſuos ſuperiores poſsint audire confeſsiones ouiũ talis ordinarij.

Prima concluſio. Religioſi noſtri ordinis prędicatorum ſine dicta præſentatione, etiam cum licentia ordinarij, non abſoluũt validè. Cauetur enim in conſtitutionibus iſtius ordinis, ne iſti religioſi audiant extraneorum confeſsiones ſine licẽtia, & approbatione ſui ordinis. Ita diſ. 2. cap. 12. Et in capitulo Romæ, anno. 1589. ſtatuitur authoritate Apoſtolica, quôd nullus admittatur ad confeſsiones fratrum, aut ſæcularium: niſi per quinque examinatores. Et vbi tot nõ ſuppetunt idonei patres, per tres adminus, idoneus iudicetur. Et prędipitur examinatoribus in virtute Spiritus ſancti, & ſanctę obedientiæ, & ſub excommunicatione latę ſen-

UGR Biblioteca Universitaria

tentiæ, vt per vota secreta sua dantes suffragia, secluso omni particulari affectu, in sufficientes excludant, & sufficientes admittat tantûm. Et in capitulo Venetijs celebrato anno. 1592. idem etiam statuitur, & suspenduntur nõ approbati vt supra ab audiẽtia confessionum, quousque per quinque examinatores per vota secreta sint approbati. Secundo, in quadam bulla Iulij. 2. intimata in capitulo generali Salmãticæ, anno 1551. sub Francisco Romeo Castelionensi tunc Magistro generali, & in isto capitulo acceptata, annulantur omnes licentiæ obtẽtæ, & obtinendæ ab ordinarijs, per dictos religiosos ad confessiones audiendum, sine licentia, & consensu suorum prælatorum. Ita etiam refert Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 60. ar. 3. Et licêt aliç religiones possint vti ista bulla per communicationem; cum contineat priuilegium concessum in fauorem iurisdictionis prælatorum regulariũ; ad quos spectat præsentare suos religiosos ab ordinario approbandos: Si tamen tales prælati ista bulla non vtantur: eorũ religiosi possũt absoluere sæculares iuxta potestatem sibi ab eorum ordinarijs concessam. Non tamen poterunt absoluere à casibus tali ordinario re-

UGR Biblioteca Universitaria

reſeruatis. Quia priuilegia Papę conceden tia religioſis poſſe abſoluere à caſibus ordinario reſeruatis, ſupponunt, quôd ſint ordinario præſentati per ſuos ſuperiores. Ita cõ muniter Doctores in. 4. d. 17. Naua. in manu. cap. 9. num. 6. Enriq. tom. 1. lib. 6. cap. 6. num. 6. Et idem ſentit Manu. Rod. de caſib⁹ Bape reſeruatis. Nõ enim eſt credibile Papam concedere abſolutionem à ſuis caſibus & non à caſibus Epiſcoporum.

Secunda concluſio. Taliter eſt neceſſaria omnibus religioſis dicta præſentatio, quôd ſi ſemel per ſuos ſuperiores præſẽtati, & ab ordinario expoſiti, iuridicê, & legitimê per ſuos prelatos inhibiti, & ſuſpenſi ab audientia confeſsionum intentent abſoluere. nihil faciunt. Ita Enriq. Silueſt. verb. confeſſor. 2. §. 11. Lud. Lop. to. 2. c. 8. de bullis, & Man. Rod. a. 2. Et patet ex priuilegio Leo. 10. conceſſo prædicatorib⁹ ad iſtãtiã ſui generalis Stephani Vſuſmaris. Dato Romæ die. 7. Ianua. anni. 1515. Vbi reuocãtur licẽtię cõceſſæ, & cõcedẽdæ ſuis religioſis ad cõfeſſores eligendum, & confeſsiones audiendum; quas ipſe magiſter generalis reuocãndas iudicauerit, & vndecumque emanaturas gratia-, ſine licentia ſuperiorum conceden-

UGR Biblioteca Universitaria

ecdẽdas annullat; nisi manu Papæ, aut Cardinalis protectoris fiat signatæ, ergo religiosi ordinis prædicatorum, & alij etiam per communicationem non faciunt confessiones validas contra prohibitionem iuridicã suorum prælatorum. Dixi si iuridicê inhibeantur: nam si per prohibitionem extraiudicialem interdicatur religiosus â suo superiorê, ne audiat confessiones, peccabit illas audiendo secundum Soto d. 18. q. 4. art. 3. circa fin. Enriq. & Ludou. Lop. contra cano. relec. de pœnit. p. 5. tamen absolutiones saltim non reseruatorum erunt validæ. Et ita intelligitur Ledesm. cap. 13. pœnit. dub. 12. Et patet, quia iam ille est adeptus legitimã approbationem: sed in religionibus bene, & suauiter omnia disponentibus nõ potest quis priuari officio prædicatoris, vel confessoris; nisi per sententiam latam in conuictum: cum priuatio ista inter pœnas grauiores computetur, ergo per simplicem prælati prohibitionem non manet religiosus dictis officijs priuatus.

Dub. 3. An approbatio regularium possit ab ordinario limitari ad certum tempus, locum, & personas. Prima conclusio. Si ordinarius sine rationabili causa limitat regularium

UGR Biblioteca Universitaria

tium approbationem, manet limitata quantum ad iurisdictionem ab eo delegatam; nō tamen quantum ad iurisdictionem ex priuilegio Papæ concessam ipsis religiosis semel approbatis; sed quantum ad hoc sunt habendi veluti absolutè approbati. Ita Enriq.to. 1. lib. 6. c. 6. n. 8.

Secunda coaclusio. Si ordinarius ex rationabili causa, sicut ex defectu scięntię pro mercatoribus, &c. restringat regularium approbationē, valet restrictio; nec potest religiosus etiam per bullam, aut sua priuilegia agere contra illam restrictionē. Ita Angles ti. confessor. 4. num. 25. Conceditur enim Episcopis in clem. dudum, de sepul. posse ex rationabili causa non approbare religiosum à suo prælato præsentatum, ergo à fortiori possunt limitare approbationem ex causa rationabili, ita vt sit approbatus ad certum locum, & non ad alia, vbi maiori scientia opus est, & sit approbatus ad certū tempus, vt vacet studijs.

Ex dictis patet, quôd sicut approbatus pro omnibus, exceptis negotiātibus ex defectu scientiæ, nō est ab istis, etiam per bullam, aut aliud priuilegium eligibilis in confessorem; sic nec approbatus pro omnibus, excep-

UGR Biblioteca Universitaria

exceptis mulieribus ex defectu ætatis, eſt abiſtis etiam per bullam, aut aliud priuilegium eligibilis in confeſſorem; nec pro illis idoneus cenſetur. Quia idoneitas confeſſoris conſiſtit non tantum in ſcientia peritia, ſed etiam in probitate vitæ, in morum venuſtate, modeſtia, & diſcretione, vt colligitur ex clem. dudum de ſepul. Quę idoneitas regulariter non reperitur in ſacerdote iuueni reſpectu fœminarũ. Ita tenet Lud. Lop. 2. p. c. 8. de bulla. Et hoc reputat ſecuriùs Ledeſ. c. 13. de pœnit. & Man. Rod. in ſu. 1. p. c. 60 n. 4. Licèt alij aliter probabiliter ſcriãt, ſicut Antolinez in expoſitione Cruciatæ, Enriq. to. 1. lib. 6. c. 6. n. 8. Vega to. 1. c. 62. caſu. 75. in fin. Et Sanchez to. 3. de matrim. diſput. 74. n. 16.

Dub. 4, An approbatio, ſeu expoſitio regulariũ ad cõfeſsiones audiendũ ſit perpetua. Prima cõcluſio. Sacerdos ſęcularis aut regularis expoſitus pro certo tẽpore, illo tempore finito, finitur eius expoſitio: niſi in caſu quo quis ſit expoſitus vſque ad Dominicam in albis, verbi gratia, & audita infra illud tempus alicuius confeſsione, oportuit differre abſolutionem per aliquos dies, tunc potest iſte ſacerdos illum pœniten-

tem

tem absoluere, etiam post Dominicam in Albis. Ita Ledes. cap. 12. de pœnit. licet opposituꝫ reputet securius. Sed patet, quia confessor ille habuit tunc iurisdictionem ad audiendam illam confessionem, & differendum absolutionem pro tempore sibi visso conuenienti, iuxta cap. omnis vtriusque sexus, de pœnit. & rem. ergo potest postea perficere sacramentum. Licèt enim spirasset licentia audiendi nouas confessiones, nō tamen licentia finiendi inceptas.

Secunda conclusio. Religiosi semel exposiṫi ad confessiones audiendum in aliqua diœcesi, si inde exeant, & iterum reuertantur, non tenetur se iterum præsentare eidē Episcopo pro noua licentia. Ita cōcessit Eugen. 4. inter viua ora. de quo Soto. d. 18. q. 4. ar. 3. & Naua. in manu. cap. 27. n. 262. Imo nec tenentur se præsentare Episcopo successori, dum non reuocat eorum licentias: vt ait Silu. ver. confessor. 2. n. 4. & Ange. ver. confessor. 4. n. 25. Et idem etiam est de quouis confessore, etiam sæculari, vt ait Ledes. & Enriq. to. 1. lib. 6. c. 6. n. 7.

Maior difficultas est, an talis expositio possit reuocari ab Episcopo, qui exposuit, vel

UGR Biblioteca Universitaria

vel saltem ab Episcopo succedente, & ad hoc sit. Tertia conclusio. Expositio regularium non potest reuocari ab Episcopo qui exposuit, nec a capitulo in Sede vacante. Ita concessit Clem. 4. Bul. 4. Potest tamen reuocari ab Episcopo succedente. Ita Pius. 5. Bul. 10. vbi decernitur, quod religiosus semel ab Episcopo præuio examine approbatus, ab eodem iterum non posse examinari; bene tamen ab Episcopo successore. Non obstãtibus priuilegijs, &c. Vbi reuocat quoad hoc, quod antea concesserat inter viua ora, die. 23. Martij, anno. 1567. reualidando priuilegia minorum in foro conscientiæ, licêt sint contra Concil. Triden. Item, similis declaratio facta a Congregatione Cardi. refertur à Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 59. artic. 4. Et talis est. Congregatio Concilij censuit, regulares semel ab Episcopo præuio examine approbatos, iterum ab eodem Episcopo non esse examinandos. Benè tamẽ â successore iuxta constitutionem prædictã Pij. 5. Quæ á Gregorio. 13. non est reuocata per reductionem priuilegiorum mendicantium ad terminos iuris, & Concilij Trid. Et ista declaratio Cõgreg. Cardin. in tempore Sixti. 5. & post Gregoriũ. 13. facta est; &

a f. 128. anno 1571.

Sic

fic a Gregor. XIII. non potuit reuocari.

Quarta concluſio. Probabile eſt oxpoſitionem fratrum prædicatorum, & minorũ eſſe perpetuam. Ita tenet Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 59. art. 4. & probat primo, ex extraua. inter cunctas, vbi iſta perpetuitas iſtorum ordinum pro confeſsionibus audiendis videtur inſinuata, dum dicitur. Data vero licentia (prædictis, ſcilicêt, religioſis) per diœceſanorum mortem nollumus terminari. Quæ verba videntur approbari in Clem. dudum de ſepult. dum cõceditur prædicatoribus, & minoribus eadem authoritas quam habent parochi; ſed Epiſcopi à parochis tollere authoritatem abſoluendi minime poſſunt; cũ de iurê diuino illam habeãt: vt patet ex Concilio Trid. ſeſ. 23. ca. 15. id inſinuante, ergo idem videtur dicendum de prædictis religioſis. Si dicas dictos religioſos habere extenſiuè tantam authoritatem, quantam parochi: & hoc probare argumentum; non tamen quòd illam habeant eo modo, quo parochi aliàs de iure diuino illã haberent. Ideo probatur ſecũdo, quia Pius 5. bul. 12. declarat expoſitionem prædictorum religioſorum eſſe perpetuam. Nec reuocatur iſta declaratio à Greg. 13. bul. 38.

UGR Biblioteca Universitaria

vbi reuocãtur omnia concessa mendicantibus per Pium. 5. contraria Concilio Tridẽ. Tum quia declarationes Pij. 5. cum sint declarationes Concilij Trid. non sunt contra Conciliũ Trid. vt dicemus. c. 9. dub. 5. Tum etiam, quia Greg. 13. reducit istam reuocationem ad terminos iuris communis, & Cõcilij Trid. sed concessio, & declaratio Pij. 5. prout concernit prædicatores, & minores nõ est contraria decretis iuris, vel Concilij Trid. iuxta dicta dub. 1. ergo.

Si obijcias, quia ex declarationib⁹ allatis in tertia conclusione, sequitur prædicatores & minores posse iterum examinari ab Episcopo successore; cum ibi reuocentur cõtraria priuilegia. Ad hoc dico, quôd si declaratio Pij. 5. allata in tertia cõclusione sit à Gregor. 13. reuocata & reducta ad ius cõmune, iam secundũ ius cõmune, clemẽtinæ dudũ, de sepulturis non reuocatum in Conc. Trid. prædicatorum, & minorum expositio est perpetua. Si tamen non sit reuocata dicta declaratio, vt declarauit congregatio Card. adhuc ista prædicatorum, & minorũ expositio est etiam perpetua. Cũ ista perpetuitas cõpetat illis ex iure cõmuni dictæ clementinæ, & nõ ex priuileg⁹ sicut alijs religionibus.

UGR Biblioteca Universitaria

bus. In declaratione enim prædicta Pij. 5. sicut, & in Cõc. Trid. nõ reuocatur ius cõmune: vt ibidẽ patet, nec priuilegia in iure cõmuni inserta. Quia cũ ista vẽdicẽt sibi aliud nobilius nomẽ, & sint iã leges cõmunes; nõ manẽt reuocata per generalem reuocationẽ omniũ priuilegiorũ. Ita cõmuniter Iurist, in le. hæres absens, ff. de iudicijs, Felin. c. 1. de reserip. n. 12. & Naua lib. 3. cons. 87. tit. de regularibus. Secus tamen est de alijs priuilegijs. Ex dictis patet, quõd licẽt ante declarationes allatas in. 3. conc. clemẽ. dudũ esset extensa, & cõmunicata Agustinis per clem. 5. & Carmelitis per Ioannem. 22. vt refert Manu. Rod. quia tamen extensio ista nõ competit illis ex iure cõmuni, sed ex mero priuilegio reuocato iam per istas declarationes si valẽt, vt certum puto, vel per Conc. Trid. si dictæ declarationes sint reuocatæ & reductæ ad ius cõmune, & ad Cõci. Trid. iam non fauet eis, vt patet.

Dub. 5. An expositio regulariũ pro vna diœcesi valeat pro alijs diœcesibus. Prima conclusio negatiua stando in iure communi. Ita Archidi. in ca. perlectis. 25. d. 17. Silu. ver. confessor. 1. §. 14. Soto. d. 18. q. 4. a. 3. & cõmuniter, & quãdo in Cõc. Tri. se. 23. c. 15

UGR Biblioteca Universitaria

dicitur, quôd confessarius sit ab Episcopo approbatus, intelligitur ab Episcopo eius cuius confessionem audit. Nec est audiendus Cotd. in addi. ad §. 16. vbi ait, quôd regularis in vna diœcesi approbatus, est pro omnibus approbatus: ex eo, quôd Clem. 7. vt habetur in cõpen. mẽdi. ti. absolutio quo ad sæculares. 1. §. 16. cõcessit minimis alicui Episcopo præsentatis non debere iterũ præsentari, licèt ad aliam trãseãt diœcesim. Sed ista concessio Clem. 7. est similis illi cõcessioni Eug. 4. de qua dub. præce. conclus. 2.

Secunda conclusio. Religiosi ex priuilegio possunt aliquando audire confessiones ouium diœcesis, vbi nõ sunt approbati. Primo, Nico. 5. bul. 2. & Leo. 10. inter viua ora. concesserunt minoribus obseruantiæ vt in diœcesi, vbi sunt expositi, audiant confessiones quorumlibet fidelium. Secundo, Sixt. 4. inter viua ora. concessit minoribus posse audire confessiones sæcularium vndequaque venientiũ, ea authoritate quã habẽt ab Episcopo diœcesis vbi existunt. Tertio, Paul. 3. bul. 7. concessit præsbyteris Societatis Iesu (aliàs, iã nunc iuxtà Conc. Trid. se. 23. c. 15. approbatis ab ordinario) posse absoluere omnes fideles, etiam à reseruatis Pape extra

tra bullam Cœnæ. Et not. quòd licêt ista cõ cessio vniuersaliter loquatur de omnibus fi delibus, non tamẽ intelligitur de religiosis quidquid aliqui improbabiliter dicant. Cum isti ex vi suorum statutorũ, & priuilegiorũ non possint absolui sine licentia suorum su periorum, aut alio clariori indulto, iuxta di cta lib. 1. c. 6. dub. 11. & 12. Nec in cõcessionibus generalibus vnquàm Pape videantur derogare statuta, quæ ignorant: iuxta nota in cap. ex parte, de foro cõpetenti. Ita Silu. ver. confessor. 2. n. 6. Armi. ver. absolutio. n. 23. Quarto, Greg. 13. cõcessit confessoribus, & prædicatoribus Societatis semel ab aliquo ordinario approbatis, & à suis superiorib⁹ ad ista officia deputatis, vt quoties iter faciunt possint, non repugnantibus parochis, prædicare, & quorumlibet fidelium cõ fessiones audire. Dummodo hoc non faciãt in locis vbi ordinarij existunt; nisi cum eorum licentia. Ita in compend. Societat. tit. confessores. §. 2. Quinto, in bulla plumbea Cruciatæ conceditur sumenti illam, posse eligere in confessorem ex regularibus semel tantum approbatum, hoc est, approbatum semel ab aliquo ordinario.

Tertia conclusio. Religiosi possunt vti

UGR Biblioteca Universitaria

dictis priuilegijs, etiam extra sui monasteria. Quia secundum Panor. ca tuarum, & in cũ capella, de priuile. quãdo datur exẽptio ratione loci, scilicẽt, ratione alicui⁹ Ecclesię, aut monasterij sicut sũt priuilegia concessa religiosis ad celebrandũ in suis Ecclesijs in tempore interdicti, non habent locum, nisi in suis Ecclesijs. Attamen quando datur exemptio ratione personæ, sicut priuilegia dicta supra, commitantur ipsam personam. Secundo, qnia Pius. 4. Bul. 3. & Pius. 5. Bul. 7. concesserũt religiosis, aliàs scilicẽt, approbatis iuxta Conc. Trid. se. 23. ca. 15. vbique etiam extra conuentũ, ministrare fidelibus sacramentum pœnitentię & Eucharistię.

Dub. 6. An religiosi approbati, possint absoluere à casibus Papæ.

Prima coacl. Regularis, sicut & alius sacerdos ab ordinario approbatus potest absoluere habentes bullam Cruciatæ â casibus Pape, sola hæresi excepta, semel in vita, & in articulo mortis. Ita habetur in Bulla. Vbi etiam conceditur bis sumnienti Bullam intra annum, posse bis in vita à prædictis (excepta hæresi) absolui.

Secunda cõclasio. Regulares, aliàs approbati iuxta Conc. Trid. se. 23. ca. 15. possunt

iuxta

UGR Biblioteca Universitaria

iuxta ſua priuilegia abſoluere quoties opus ſit omnes fideles â caſibus, ſentẽtijs, cenſuris, & pœnis Eccleſiaſticis etiam Pape, extra Bullam Cœnæ, reſeruatis. Ita habetur in priuilegio Paul. 3. bul. 7. de qua dub. prçce conc. 2. Et intelligitur ſatisfacta parte modo explicando, c. 7. dub. 1: Nec hoc priuilegium ſuſpenditur per bullam, iuxta dicta c. 3. dub. 7.

Tertia concluſio. Religioſi in terris infidelium remotiſsimis à Sede Apoſtolica poſſunt omnes fideles abſoluere, etiam â reſeruatis in bulla Cœnæ. Ita conceſsit religioſis Societatis â Pau. 3. bu. 8. Et Adria. 6. bu. 1. iã conceſſerat ad inſtantiam Caroli. V. Imperatoris, quôd prouintiales Indiarum, & fratres quibus ipſi commiſſerint, poſſent omnes Indos, & omnes Chriſticolas commitãtes ad opus conuerſionis abſoluere in vtroque foro, & Papæ authoritatem, quantam iudicauerint expedire pro conuerſione Indorum, & manutentione, ac profectu illorũ, ac aliorum præfactorum in fide Catholica, & obedientiç Romanæ Eccleſiç uiuentium. Vide c. 5. dub. 1.

Dub. 7. An religioſi approbati poſsint abſoluere â caſibus Epiſcopo reſeruatis.

UGR Biblioteca Universitaria

Prima concluſio. Regularis, ſicut & alius ſa cerdos ab ordinario approbatus, poteſt, quo ties opus ſit, abſoluere habentes bullã Cruciatę à caſibus Epiſcopo reſeruatis. Patet in bulla.

Secunda concl. Probabilius eſt poſſe reli gioſos, ſtando in ſolo iure cõmuni, & ſeclu ſo priuilegio, abſoluere à caſibus extra ius commune Epiſcopo reſeruatis. Ita D. Ant. 3. p. ti. 17. c. 11. Silu. ver. caſus, & ver. confeſ ſio. n. 28. Tabię. ver. diſpenſatio, §. 15. Ar mi. ver. abſolutio, n. 25. Panorm. in c. ſuper ſpecula, ne cleri. vel monachi. Bonif. in cle ment. dudum, de ſepult. & alij. Contra Na ua. in manu. c. 27. n. 363. & contra alios. Se d conclusio patet, quia quando alicui conced i tur priuilegium ad inſtar aliorum non limi tatur iſti, ſi poſtea alijs limita tur; ſed in cle men. dudũ. de ſepult. conce di tur prædicato ribus, & minoribus, & cõſequẽter alijs reli giomibus per cõmunicationem, iuxta dicta, dub. 4. in fi. facultas abſoluẽdi à caſibus, à qui b⁹ curati de iure poſſunt abſoluere: & ibi da tur facultas curatis abſoluendi ab omnibus, exceptis caſibus in iure Epiſcopo reſeruatis ergo licẽt poſt hęc ſit limitata curatis iſta po teſtas per Epiſcopũ, vel Papã, non ex hoc li

mita-

UGR Biblioteca Universitaria

tur religiosis;sicut econtra si extenderetur curatis,nõ ex hoc extenderetur religiosis;secundum Bonif.loco.cit.Secundo,quia in dicta clem.datur religiosis à Papa tanta facultas,quanta in iure cõceditur curatis:nec habuit Papa respectũ ad statuta Episcoporũ quæ pro loco,& tempore variantur.Maximè,quia Episcopi tunc habebãt alios casus ex consuetudine sibi reseruatos;vt patet ex extraua.inter cunctas, de priuile. quæ precisit dictam clem.dudum.

Tertia conclusio.Religiosi,iuxta sua priuilegia,possunt absoluere ab omnibus casibus Episcopo etiam in iure reseruatis. Patet primo,ex concessione Pau.3.citata.du. 5.vbi conceditur religiosis Societatis posse absoluere ab omnibus casibus,censuris, & pœnis Ecclesiasticis,solis cosibus bullæ Cœnæ exceptis. Sacundo,Eug.4.bu.11.concessit Benedictinis,posse absoluere fideles ab omnipeccato excõmunicatione,suspẽsione ac interdicto,exceptis Pape reseruatis.Et inter viua ora.cõcessit cõfessorib⁹ ordinis prædicatorũ;vt dú sunt in itenere,aut alibi, ita quôd nõ possũt petere cas⁹ Episcopales, eo eo ipso possint vti plenariè authoritate Episcopi. Tertio, Vrba.4. vt cõstat ex bu.37 Sixti.4

UGR Biblioteca Universitaria

ti 4. conceſsit Carmelitis poſſe audire confeſsiones fidelium; niſi talia commiſſerint, ob quæ Sedes Apoſtolica ſit merito conſulenda. Et Eug. 4 vt conſtat ex eadem bul. Sixti, conceſsit eiſdem Carmelitis eandem in hoc poteſtatem, quam habent ex officio minores pœnitẽtiarij Romanæ Curiæ. Nec obſtat ſi Carmelitæ nõ vtantur iſto priuilegio ad hoc, quôd alij religioſi illo vti valeãt per communicationem: cum per communicationem non communicetur priuilegiorũ vſus, aut non vſus; ſed ius vtendi priuilegijs, iuxta dicta lib. 2. cap. 4. Ex dictis patet, quôd licèt Pius 2. & Sixtus 4. bul. 42. ſicut & Eug. 4. bul. 25. & Iulius 2. bul. 23. cõceſſerint Benedictinis Valeoleti, poſſe abſolue re ſeculares in ſuo cõuentu à caſibus Epiſcopi; tamen in dictis priuilegijs nulla ponitur reſtrictio. Et ſic religioſi poſſunt abſoluere à cõceſsis in illis, etiam dum exiſtunt extrâ ſua monaſteria, vide cap. 7. dub. 1.

Siarguas primo, quia videntur dicta priuilegia reuocari in Concilio Trid. ſeſ. 14. c. 7. vbi declaratur, poſſe Epiſcopos reſeruare caſus, â quibus inferiores abſoluere nõ poſſunt. Ad hoc dico, quôd in Concilio Trid. non reuocantur regularium priuilegia, &

multo

UGR Biblioteca Universitaria

multo minus Clementina dudum, de sepul. vbi prædicatoribus, & minoribus, & consequenter alijs per communicationem conceditur posse absoluere à casibus Episcopo extra ius reseruatis: cum non fiat expressa mẽtio istorum priuilegiorum; sicut fit semper quoties in aliquo decreto intenditur alicuius priuilegij reuocatio iuxta dicta c. 3. dub. 6. Nec ista Episcoporum reseruatio est impertinens. Tum quia est aliàs necessaria de lege ordinaria, & efficatiã habens secluso priuilegio. Tũ etiam, quia vim habet respectu nõ habentiú priuilegium, scilicet, clericorũ.

Si arguas secundo, quia consultus Papa cum Congregatione Cardin. An, religiosi per sua priuilegia possint absoluere à casibus Episcopi. Respondet Gregorius. 13. Romæ die. 10. Septemb. anni. 1577. quôd nõ. Ite piscopo Caietæ cõsuléti Cõgregationẽ Card. An per bullas ordinarias in quibus cõceditur posse absolui à casibus Papæ, cõprehendantur etiã casus reseruati Episcopis, & prælatis religionũ. Respõdet quôd non: nisi de eis fiat expressa mẽtio. Ad hæc respõdetur. Gregoriũ 13. die. 10. Maij anni 1583. declarasse nõ esse mẽtis suæ, quôd per dictã reuocationẽ sit derogata facultas religiosorũ

Societatis

UGR Biblioteca Universitaria

Societatis Iesu, absoluendi à casibus reseruatis, eaq; quatenus opus est confirmat & de nouo cõcedit, ita refert collector priuilegiorũ Societatis tit. absolutio. §. 1. Ex quo sequitur religiosos istos, & alios cú istis cõmunicantes posse virtute suorum priuilegiorum absoluere à casibus Episcopi, iuxta dicta c. 4. concl. 3. maximé in. 2. corolario.

Si arguas tertio. Quia post hæc congregatio Card. ex mandato Clem. 8. die. 9. Ianua. anni. 1601. præcipit sub excommunicatione, & priuatione officiorum, & dignitatum. & in habilitatione ad prælatias, ipso facto, confessarijs secularibus & omnibus regularibus, etiam Societatis Iesu, ne prætextu quorumlibet priuilegiorum absoluant â reseruatis, aut reseruandis, ordinarijs, aut á reseruatis Papæ, scilicêt, in Bulla Cœnæ (vt posthæc viua voce moderauit) nec ab iniectione manus violente in clericum, nec à violatione immunitatis Ecclesiæ, aut clausuræ monialium ad malum finem, nec à prouocatione, aut pugna induelo, nec à symonia reali scienter contracta, nec à confidentia beneficiali sine noua ordinariorum licentia, aut sine licentia Papæ ordinarijs ostendenda. Ita refertur in suma consti.

prædi,

UGR Biblioteca Universitaria

prædi.2.p.cap.69. Ad hoc dico, post Clem. 8. esse de nouo confirmata, & innouata dicta. & alia regularium priuilegia eis, quouis modo, etiam per communicationem indulta, alias non contraria Concilio Trid. iuxta dicta supra cap.3.dub.5.

DVB. 8 An religiosi in sacramento pœnitentię possint cum fidelibus dispensare in votis, & inramentis. Prima conclusio. Religiosi ad confessiones expositi ab ordinario, possunt dispensare in votis etiam Episcopo reseruatis. Quia Eug.4.bul.25.& Iul.2.bul. 23. hoc concesserunt priori, seu præsidenti, & quatuor monachis ab istis deputatis, vel adnutum deputandis, & remouendis conuẽtus Benedictini Valeoletani. Et licẽt iste cõcessiones petant talium dispensationẽ fieri debere in istorum conuentu: tamen Martinus 5. idem eisdem sine tali restrictione cõcessit. Ita habetur in compen. Societatis tit. de pœn. §. 10. Imô licét religiosi non possint dispensare in votis Pape reseruatis, scilicét, in votis simplicibus omnimodæ & perpetuæ castitatis, religionis, & peregrinationis Hierosolimitanæ, Romanę, & Cõpostellanæ, quãdo sunt absoluta; benê tamen quãdo ista vota sunt pœnalia, aut conditionata.

Quia

UGR Biblioteca Universitaria

quia vt sic non sunt Papæ reseruata, vide conclu. sequenti concessionem Sixti 4.

Secunda conclusio. Licét qui potest etiã ex priuilegio dispensare in votis, possit illa à fortiori commutare: cum sit minus commutare, quam dispensare; tamen vltra hoc possunt religiosi cõmutare in quoduis opus pium omnia vota, præter illa quinq; Papæ reseruata. Ita concessit Benedictinis Eug. 4. bul. 11. & 25. & Iulius 2. bul. 23. Paul. 3. Societati bul. 7. Imò Eug. 4. bul. 11 non excepit illa quinque vota. Et Greg. 13. vt refert Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 63. ar. 5. extendit prædictam concessionem ad vota iurata eiusdem materiæ, dum tamẽ nõ fiat commutatio in prejuditium tertiæ personç. Non tamen fit in præiuditium tertiæ persona, quando iuramentum factum Deo de dando calicem vni Ecclesiæ, cõmutatur, aut applicatur alteri Ecclesiç: vt cum communi sententia tenet Nauar. Et ista concessio Gregorij est pecculiaris. Quia licèt qui potest dispensare, & commutare vota; idem possit circa iuramenta votiua: cum idem sit, & simul reseruentur, & concedantur, vt ait Soto. 8. de ius. q. 1. ar. 9. & est contra Nauar. c. 27. n. 272. non tamen potest ex hoc dispen-

UGR Biblioteca Universitaria

dispensare, aut commutare vota iurata: ob duplex vinculum voti, scilicèt, & iuramẽti: ita d. Tho. 22. q. 89. art. 8. Enriq. to. 5. lib. 7. c. 30. n. 5. in fin. & Man. Rod. loco cit. Secundo, Sixtus 4. & Leo. 10. vt dicetur ca. 7. dub. 1. conc. 1. inter alia cõcedunt Minimis, posse omnia vota commutare, & relaxare, sicut potest diœcesanus.

Tertia conclusio. Qui potest dispensare, & commutare vota, melius faciet vtẽdo in hoc vtraq; potestate, ita Enriq. loco cit. vt sic defectus in assignando sufficientem materiam pro commutatione suppleatur per dispensationem: & causa sufficiens maior pro dispensatione, quam pro cõmutatione suppleatur per commutationem.

DVB. 9. An religiosi ad confessiones expositi possint cum cõiugibus incestuosis, aut voto castitatis astrictis dispensare in petitione debiti. Prima conclusio. Isti religiosi excõmissione suorum prouintialium possunt, in foro tantum conscientiæ, dispensare cum coniugibus, qui carnaliter peccauerunt cũ consanguineis alterius sui coniugis, vt possint petere debitũ à suo coniuge. Ita concessit Pius 5. inter viua. ora. Imò & Iulius 2. bul. 23. cum Mart. 5. iam concesse-

rat

UGR Biblioteca Universitaria

rat priori, seu præsidenti monasterij Benedictini Valeoletani, & tribus, aut aut quatuor monachis eiusdem conuentus per priorem, seu præsidentem deputandis, & adnutum reuocandis, vt possint in suo monasterio, imò & extra, vt ex contextu coligi videtur, cum prædictis dispensare. Et ista cõcessio, vt in eadem bulla habetur, est iam extensa ad alia monasteria dicti ordinis. Et consequenter alijs ordinibus communicata iuxta dicta cap. 4.

Secunda conclusio. Dicti religiosi ab ordinario expositi, ex commissione suorum prouintialium possunt, in foro tantum conscientiæ, dispensare cum eo, qui ante matrimonium vouit castitatem; vt possit à suo cõiuge petere debitum. Ita concessit Pius 5. inter viua. ora. Sed aduertant confessores dispẽsato, quòd si soluto matrimonio superuixerit, non potest aliud matrimonium cõtrahere. Et si de facto peccando illud contrahat; non potest petere debitum à nouo coniuge sine noua dispensatione.

Tertia conclusio. Prædictorum dispensatio non potest fieri sine causa legitima. Et erit pro nunc causa legitima, si coniuges nõ se possunt cõtinere. Ita Manu. Rod. in sum. 1. par. cap. 238.

Quar-

UGR Biblioteca Universitaria

Quarta concluſio. Religioſi ab ordinario expoſiti deſignati à ſuo gèneràli, aut de iſtius licentia ab alio ſuperiore, dicto generali ſubordinato poſſunt aperire literas ſacræ pœnitẽtiariæ obſignatas, & directas in foro conſcientiæ Doctoribus in Theologia, vel iure canonico; & abſoluere, & diſpenſare iuxta earum tenorem. Ita conceſsit Societati Ieſu Greg. 13. bul. 33.

CAP. VII.

De priuilegijs regularium circa cenſuras Eccleſiæ.

DVB. 1. An religioſi poſsint abſoluere a cenſuris. Prima concluſio. Religioſi ab ordinario approbati poſſunt quoties opus ſit abſoluere ab omnibus cenſuris, ſententijs, & pœnis Eccleſiaſticis, etiam Pape extra bullam cœnæ reſeruatis. Patet ex dictis cap. 6. dub. 6. & 7. Et conſequenter poſſunt abſoluere manifeſtos percuſores clericorum, & nominatim excommunicatos, & alijs ſen-

UGR Biblioteca Universitaria

tentijs latis ab homine ligatos. Non obstante quôd Leo. 10. in bul. 45 de qua supra ca. 3. dub. 5. decreuit non posse religiosos absoluere sæculares â sententijs ab homine latis, reuocãdo cõtraria priuilegia. Tum quia iuxta dicta ibi priuilegia in illa bulla reuocata iam sunt iterum per alios Pontifices, maxime per Paulum 5. confirmata, & reualidata. Tum etiam, quia alij Pontifices post Leonem, vt patet ex cap. 6. dub. 6. & 7. absolutê concesserunt religiosis posse absolure à censuris, non excipiẽdo censuras ab homine latas, sed tantum reseruatas Pape in bullę Cœnæ. Et sic pręter istas, alias â Papa, & alijs inferiorib' latas tollere possunt, iuxta dicta lib. 1. ca. 6. dub. 15. Item, Sixtus. 4. concessit Minimis posse absoluere ab omni excommunicatione suspẽsione, interdicto, ac irregularitate tam à iure, quã ab homine reseruatis quoties opus sit, ac omnia vota cõmutare, & relaxare sicut potest diœcesanus. Et quia posset dubitari an ista concedãtur religiosis pro secularibus: ideo Iulius 2. in cõfirmatione ordinis minimorũ ait; quòd dicti minimi quarũlibet personarum Ecclesiasticarum, & sæcularium vbilibet possint audire confessiones, & ipsis auditis, perso-

nas

nas ipſas iuxta tenorẽ priuilegij Sixti 4. minimis dandum conceſsi, ac confirmati abſoluere,& pœnitentiam ſalutarem illis iniugere poſsint. Ita refert Manu.Rod.in qq. reg.tom.1.q.61.art. 3.

Secunda concluſio. Prædictæ abſolutiones, ſicut & abſolutiones factæ per bullam Cruciatæ,aut aliud priuilegium valent etiã pro foro externo præmiſſa ſatisfactione: & ſine illa quando non eſt poſsibilis, pro foro conſcientiæ tantũ. Ita Medina in ſum.lib.2. c.12. contra Manu.Rod. q.61. art.6. contra Gut.& Couar. ab eo relatos,& cõtra Naua. lib.5. cõſ.47. de ſent.excõmu.Et confir. ex declaratione Pij.5.in quodã iubileo ab eo cõceſſo 15.Kalen. Nouẽb. anni. 1568. vbi ſic ait, declarantes inſuper tam præſentes, quam alias quaſcumque conceſsiones ſimilium,& diſsimilium indulgẽtiarum à nobis, & prædeceſſoribns noſtris emanatas, & in futurum quomodolibet emanandas literas Chriſti fidelibus,ipſis niſi ad earum effectũ in foro conſcientiæ, & pœnitentiali conſequendum dumtaxat, non tamen in foro contentioſo, niſi ſatisfecerint, vllatenus ſuffragari. Vbi duo inſinuantur. Primo, quôd ſatisfacta parte, poſſunt abſolui etiã a

UGR Biblioteca Universitaria

cẽſuris ab homine latis in foro etiam contẽ-tioſo. Secundo, quòd poſſunt in foro conſcientiæ abſolni ſine ſatiſactione: maximè cum cautione de ſatisfaciendo: cum commodê fieri poſsit; ſicut cum ſubſcriptione pœnitentis, fideiuſſore, pignore, vel ſaltem præſtito iuraméto ſi allia nõ ſint poſsibilia.

Circa interdictum.

DVB 2. An religioſi habeant aliquot priuilegia circa interdictum, & ceſſationem à djuinis. Et an ſint reuocata. Prima concluſio. Religioſi in hoc habent multa priuilegia. Primo, in conuentibus ſeparatis à populo poſſunt religioſi in tempore interdicti generalis diuina celebrare alta voce, campanis pulſatis, ianuis apertis; excluſis tamen interdicti, ſcilicèt, ſpecialiter, & excomunicatis, ſcilicêt, non tolleratis. Ita cõceſsit Ciſtercien. Vrba. 4. bul. 3. Et iuxta hoc Iulius 2. bul. 9. pro minoribus conceſſit, quòd ſi in aliquo oppido promulgetur interdictum, extẽdendo illud ad tria miliaria, vt ſic comprehendat aliquod monaſterium religioſorum: non teneantur religioſi illud ſeruare. Niſi alius monaſteriũ exiſtat intra termi-

UGR Biblioteca Universitaria

terminum ex more præscriptum, vt iuxta ius cõmune teneantur religiosi illud seruare. Secundo, Ecclesiæ religiosorum non possunt interdici specialiter, nisi religiosi dederint causam interdicto, vel nisi ille ad cuius instantiam interdicuntur, prouideat religiosis de victu. Ita concessit minoribus Leo. 10. Bul. 29.

Tertio, religiosi in tempore interdicti, aliàs, non Apostolici possunt canere benedictionem mensæ, & gratias post refectionẽ, & facere processiones per claustra, canendo hymnos, letanias, & alia quę sunt in vsu. Ita in compen. mendi. ti. interdictum. 1. §. 20. Quarto, in interdicto, & cessatione possunt religiosi bini, & plures extra Ecclesiã officium diuinú recitare. Ita ibi. §. 18. Quinto, in interdicto, etiam Apostolico, possunt religiosi celebrare publicê, & solemniter festa sanctorum ordinis cum octauis, vt pote prædicatores in festo. B. Dominici, Petri Martiris, Thomæ de Aquino, Vincentij, & Catherinæ Senensis: & minores in festo. B. Francisci, Antonij de Padua Ludouici, Bonauenturæ, & S. Claræ qui soli erant tunc in dictis ordinibus canonicati, & aliæ religiones idem poterunt in festis, & octauis si-

UGR Biblioteca Universitaria

milium Sanctorum, tunc canonicatorum, etiam si talia festa in octauis habeant solam memoriam: & etiam si ista festa sint translata; cum quibus etiam indulgentiæ pro illis diebus transferruntur. Et intelliguntur ista, nisi aliàs Ecclesiæ, religiosorum sint specialiter iuterdictæ, aut ipsi religiosi sint nominatim interdicti, vel dederint causam interdicti. Ita cõcessit prędicatoribus Leo. 10. bul. 34. Et idem concessit pro cessatione Iulius 2. bul. 15. Idem cõcessit Leo. 10. bul. 38. & 39. cum dicta limitatione, & exclusis nominatim interdictis, & excommunicatis nõ tolleratis, pro festo Conceptionis, Natiuitatis, ac Visitationis. B. Virginis, & pro natiuitate S. Ioannis Baptistæ; pro festis, & octauis Patronorum suarum Ecclesiarum, & Sãctorum quorum corpora in eorum Ecclesijs sunt condita; & à primis vesperis Dominicę in Ramis, vsque ad Dominicam in Albis; & pro missis nouis religiosorum â primis vesperis vsque ad finitam Missam. Et pro tempore quo religiosus, vel religiosa profitetur, aut vellum accipit potest interdictum suspendi. Item, interdictum latum ab ordinario potest suspendi in domibus religiosorum ad sepeliendum ibi religiosos

UGR Biblioteca Universitaria

gioſos cum ſolemnitate, & campanis. Ita conceſsit minoribus Iulius 2. bul. 7. Imô & per bullam conceſſam Benedictinis, vt habetur in compen. mendi. tit. interdictum. 1. §. 25. & tit. interdictum. 2. §. 10. poteſt ſuſpendi omne interdictum, etiam Apoſtolicum, & ceſſatio à diuinis ad ſepeliendos religioſos, etiam nouitios, conuerſos, & famulos ſolemniter cum officio, & Miſſa, excluſis ſpecialiter interdictis, & excomunicatis non tolleratis. Quin etiam in feſtis in quibus religioſi ſuſpendunt interdictum, poſſunt omnes fideles ibi cum dicta ſolemnitate ſepeleri, ac alia fieri ac ſi non eſſet interdictum, excluſis iam dictis. Ita conceſsit Leo. 10. loco citato. §. 7. & 11. Et ſic iuxta iſtam conceſsionem poſſunt tunc in Eccleſijs religioſorum omnia ſacramenta miniſtrari, vt ibi exprimitur. Ita Cord. in quadam reſolutione ab eo circa hoc facta. Vbi nota, quôd quoties in domibus religioſorum ſuſpenditur interdictum, aut ceſſatio, poſſunt clerici, & alij ibi ſolemniter omnia quæ religioſi exercere. Ita loco cit. §. 1. 2. & 3. & Sylueſt. ver. interdictum. 5. q. 5. 7.

Sexto, famuli, procuratores negotiorum

UGR Biblioteca Universitaria

religioſorum,& operarij non ligantur interdicto,aut excommunicatione lata in perſonas, aut terras vbi religioſi habitant. Et poſſunt audire diuina in interdicto; niſi ſint excommunicati,aut ſpecialiter interdicti, vel ei cauſam dederint. Ita Alexand.4. bul. 7. Imô ex conceſsione Eug.4.bul.9.pro benedictinis, omnes habitãtes intra ſepta monaſterij in interdicto poſſunt non tãtum audire diuina;ſed & ſacramenta recipere.Item, in interdicto ,& ceſſatione fratres omnes, etiam conuerſi,nouitij,donati,moniales,ſeruitores , famuli , & famulæ monaſteriorum poſſunt omnia ſacramenta recipere : dum tamen Euchariſtiam recipiant coram valẽtibus ex iure,aut priuilegio audire officia diuina. Ita in compen. mendi. tit. interdictum.1.§.4.& interdictum.2.§.11.Itẽ, tertiarij , beatæ , ſerui, familiares , domeſtici, ſindici, æconomi, procuratores,aduocati,officiales ordinarij monaſteriorum religioſorum, & monialium in interdicto generali, aut ſpeciali intereſſe poſſunt diuinis , & in domibus religioſorum ſine pompa ſepeliri, & ibi omnia ſacramenta recipere cum cautela,cap.alma mater. Dum tamen prædicti nec ſint excommunicati , nec ſpecialiter

inter-

UGR Biblioteca Universitaria

interdicti, nec dederint causam interdicto. Et iuxta ius commune, & religiosorum priuilegia, familiares, & domestici vocantur, qui in domibus religiosorum commorantur, & illorum bonis aluntur; licêt aliquando ob aliqua negotia absint à monasterijs. Et sic ancillæ, & seruitrices monialium, & aliæ mulieres intra illarum monasteria existentes, licèt sint portionistæ, gaudent dicto priuilegio, vt habetur loco cita. tit. interdictum. 3 Et idem etiam est de operarijs ob stipẽdium pro diebus operis, & de famulis, operarijs, & mercenarijs residentibus in grangijs, aut alijs locis religiosorum, qui dicto gaudent priuilegio, quando veniunt ad domos religiosorum. Item, prælati regulares possunt eligere sex personas successiue, qui in interdicto speciali, & cessatione, aliâs non latis à Papa, vel authoritate Apostolica, possint gaudere prædictis. Ita concessit Nicol. 5. bul. 4. & ex concessione Ioã nis Episcopi maioris pœnitentiarij possunt eligere alias sex personas ad diuina ad sacramenta, & sepulturam in interdicto & cessatione, ita in compend. Benedictinorum concess. 53. Et per aliam concessionem cuiusdam legati à latere possunt eligere ad

UGR Biblioteca Universitaria

prędicta quindecim perſonas; dum tamen non ſint excommunicatæ, vel ſpecialiter interdictæ, nec dederint cauſam interdicto. Ita in compen. Ciſter. tit. interdictum. 1. §. 23. & 24.

Septimo, ex conceſ. Iulij. 2. loco cit. §. 14. poſſunt religioſi facere in interdicto ſpecialiomnia, quæ facere poſſunt in interdicto generali. Quia iuxta ius commune quando ſuſpẽditur interdictũ, non ſuſpenditur pro perſonis, & Eccleſijs ſpecialiter interdictis: & iuxta iſtã cõceſsionẽ, quæ fiũt in interdicto generali in Eccleſijs religioſorum; licitẽ etiã fiũt in eiſdẽ Eccleſijs, etiã ſpecialiter interdictis; licet nõ coraãperſonis ſpecialiter interdictis. Et Leo. 10. inter viua ora. concedit religioſis, vt eodem modo ſe gerant, etiam quoad familiares, & alios dequibus ſupra in ceſſatione, ac interdicto.

Secunda concluſio. Dicta priuilegia habent modo ſuam vim, nec ſunt reuocata, etiam in Conc. Trid. Ita Medi. in ſu. lib. 1. §. 13. Ludou. Lop. 2. p. cap. 21. & alij quos refert, & ſequitur Manuel Rod. in expoſitione Cruciatæ. §. 5. contra Nauar. in manu. cap. 27. num. vlti. & patet ex dictis cap. 3. dub. 6.

Si

UGR Biblioteca Universitaria

Si obijcias, quia in Conc. Trid. ſe. 25. ca. 12. præcipitur religioſis ſeruare interdicta ordinariorum. Et cõfirmatur, quia licèt Pius 5. Bu. 7. declaret Concil. Trid. nõ intelligi in feſtis religioſorũ, & octauis, in quibus religioſi, nõ obſtãte interdicto, poſſunt diuina ſolẽniter celebrare: tamẽ poſtea Greg. 13. Bu. 58. reuocauit Bullã Pij. 5. & vult non habere vim in cõtrarijs Concilio Tridentino. Et licèt poſtea idem Gregor. Bu. 1. pro minoribus confirmet, & de nouo concedat omne id quod non contrariatur Concilio Trid. & aliàs ſit in vſu: tamen priuilegium non ſeruandi interdictum in dictis feſtis videtur contra Concilium Trid. Ad hoc dico, Concilium tantum intendere, quòd religioſi ſeruent interdicta ordinariorum, ſicut de facto ſeruant. Sed non reuocat dicta priuilegia in quibus conceditur religioſis poſſe aliquando ſuſpendere interdictum, & aliqua miniſteria in interdicto exercere. Mens ergo Concilij eſt reuocare aliquarum religionum priuilegia, in quibus concedebatur eis, nulla interdicta ſeruare. Sicut fuit conceſſum religioſis ſancti Ioannis hoſpitalis Hieruſalem per Anaſtaſium. 4. Alexand. 3. &. 4. Vrban. 3. Clem. 3. & 4. Et idem erat con-

UGR Biblioteca Universitaria

conceſſum minimis per Leo.10.Hæc & ſimilia priuilegia reuocantur à Concilio Trident. loco cit. Ex quo ſequitur dicta priuilegia non eſſe reuocata:cum non ſint contra Concilium,nec declaratio Pij citata eſt quoad hæc per Gregor.reuocata:cum nec etiã ſit contra Concilium Trid.iuxta dicta. c.6. dub.1.&.4.

Dub.3.An per Bullam Cruciatæ ſuſpẽdantur dicta priuilegia. Prima concluſio. Bulla Cruciatæ non ſuſpendit priuilegia in iure communi inſerta, nec conſuetudinem habentem vim legis. Quia vt ait Barto.in extraua.ad reprimendam verbo,non obſtãtibus,ad hoc quôd reuocentur, debet fieri expreſſa illorum mentio, ſicut ſępê fit in Concilio Trid.& in Bulla Cœnæ,vbi priuilegia,& conſuetudines immemoriales ſolent reuocari.Secundo, quia priuilegia inſerta in iure communi pertinent iam ad ius commune.Ex quo colligunt Doctores, initiatos prima tonſura poſſe in interdicto intereſſe diuinis:cum hoc ſibi in iure concedatur ſecundum Nauar.in manu.cap. 27. nu. 173.Et poteſtas prælatorum regularium ad conceden las literas fraternitatis,in quibus admittunt ſęculares ad ſuffragia ordinis nõ

ſuſ-

UGR Biblioteca Universitaria

ſuſpenditur per Bullam: & ſæculares etiam ſine Bulla poſſunt illis frui. Cum facultas iſta ſit de iure communi, ſecundum Nauar. de indulg. notabili. 31. num. 21. & 22. ergo, &c.

Secunda concluſio. Religioſi etiam ſine Bulla gaudent dictis priuilegijs. Cum in Bulla expreſſe excipiantur priuilegia cõceſſa ſuperioribus mendicantium quo ad ſibi ſubditos; licêt ſuſpendantur quo ad ſæculares. Et ſic famuli, & alij ſęculares nominati. dub. 2. imo & donati non habentes animum perſeuerandi, non poſſunt in regnis, vbi Bulla Cruciatæ prædicatur, intereſſe diuinis ſine tali Bulla. Niſi forte quis eorum ſit neceſſarius pro adiuuando in Miſſa. Tunc enim ſite iuxta ius commune poteſt aſſiſtere: Sicut alij adiutores. Imo & idem, videtur de perſonis electis à prælatis regularium iuxta dicta cap. 3. dub. 7. concl. 3.

Tertia concluſio. Religioſi etiam ſine Bulla rectê ſuſpendunt interdictum iuxta ſua indulta. Et ſæculares tunc, etiam ſine Bulla, ſi aliàs non ſint excommunicati, aut ſpecialiter interdicti, aut dederint illi cauſam, licitè aſſiſtunt diuinis. Quia priuilegiũ ſuſpendendi tunc interdictum, etiam pro

ſæcu-

UGR Biblioteca Universitaria

sæcularibus,non suspenditur per Bullã iuxta dicta ca.3.dub.7.Item,Leo.10. inter viua ora.n.19.concedit minoribus, quôd per Bullam Cruciatæ,aut aliam gratiam generaliter reuocantem omnia priuilegia, etiã mendicantiu,non intelligãtur reuocata,aut suspensa indulta,priuilegia,aut gratiæ concessæ quoad personas minorum,& quo ad suspendendum interdictum in festis sanctorum sui ordinis;nisi de istis fiat expressa mentio,de quo vide cap.3.dub.4.

An vero?dicta priuilegia concessa pro tẽpore cessationis valida sint,etiamsi cessatio sit riguosa,vt potè,quando in Ecclesia non celebrantur diuina;nisi baptismus pro paruulis,& sacramentũ pœnitẽtiæ pro adultis. In hoc aliqui negant.Sed licét hoc ita verũ sit respectu particularium personarum, quib⁹ est indultũ pro tũc,vt in suis domib⁹,vel in altari portatili in Ecclesia audiant Missã. Secus tamẽ est de priuilegijs,in quibus ista religiosis pro tempore cessationis concedũtur.Quia religiosorum priuilegia sunt amplè interpretãda, iuxta dicta c. 2. dub. 2. & ita habet vsus.

CAP.

UGR Biblioteca Universitaria

CAP. VIII.

De priuilegijs circa Sacramentum ordinis, & officium diuinum.

DVb. 1. An religiosi habeant priuilegia circa sacramentum ordinis; & quæ sint ista. Prima conclusio. Religiosi circa sacramẽtũ ordinis habẽt priuilegia. Primo, & si nouitij aliàs nõ habẽtes beneficiũ Ecclesiasticũ sufficiẽs ad victum iuxta Concilium Trid. se. 21. ca. 2. de refor. & Pium. 5. Bu. 26. ad sacros ordines promoueri non possint, nec aliter promoti in altari ministrare valeãt: tamẽ Greg. 13. Bu. 25. hoc reuocat pro religiosis Societatis: & præcipit ordinarijs vt istos religiosos cũ licẽtia generalis, aut ab eo delegati omnib⁹ ordinibus ordinẽt, etiã extra tempora, in tribus Dominicis aut festis continuis, & nõ seruatis interstitijs, & absq; vlla ordinũ functione. Nec eos inquirant de cantu, de officijs, & ceremonijs Ecclesiasticis, vel de proprij ordinarij licẽtia, & parochi approbatione

UGR Biblioteca Universitaria

tione in vita, & moribus ac alijs requiſitis. Et Gregor. 14. Bu. 2. conceſsit iſtis religioſis emiſsis votis ſimplicibus, ad ſacros ordines promoueri poſſe. Quibus priuilegijs gaudent omnes religioſi, iuxta dicta cap. 4. con clu. 3. in fine. Secundo, religioſi poſſunt extra tẽpora ordines recipere, iuxta declaratione Cardi. de qua c. 3. dub. 6. Cum in hoc habeant multa priuilegia, maximè priuilegium Greg. 13. modo citatum pro Societate Ieſu, & Eugen. 4. conceſsit priori Benedictino Valeoleti, vt monachi ab eo electi ſemel tantum quouis anno vno die etiã extra tempora recipiant omnes ſacros ordines etiam ſine alia licentia. Ita in compen. Benedictino, conceſ. 18. & illud omnes ſacros ordines intellige iuxta dicta cap. 3. dub. 6. Tertio, & ſi in Concilio Trid. ſeſ. 14. cap. 2. ſtatuatur, quôd quilibet à ſuo Epiſcopo ordinetur, aut ſi ab alio, cum dimiſſorijs proprij Epiſcopi; quod Greg. 13. voluit intelligi etiam de religioſis, imo & Congreg. Cardi. de mandato Sixti. 5. & auditis procuratoribus circa hoc, idem ac Gregor. 13. declarauit: tamen poſt hęc Sixtus. 5. ex ſententia Congregationis dixit, regulares prælatos ſuis poſſe concedere dimiſſorias ad Epiſcopum dioe-

UGR Biblioteca Universitaria

diœceſanum, & iſto abſente, aut ordines nõ conferrente, vel in ſede vacãte, de quo fiat mentio in dimiſſorijs, ad quemlibet alium: modô ab iſto quoad doctrinã examinetur. Ita refert Manu. Rod. in compen. & Proſperus Fari. deciſ. 240. Poſtea autem Clem. 8. hoc ipſum abſolutê, & ſine dictis limitationibus Sixti 5. conceſsit Ciſtercienſibus. De quo Manu. Rod. in qq. reg. tom. 1. q. 18. art. 6. Et hoc ipſum prius conceſſerant Vrban. 2. bul. 1. Benedictinis, & minoribus Alexan. 4. bul. 10. & prędicatoribus Sixtus 4. bul. 33. & Gregor. 13. Societati loco cit.

Quarto, ex conceſsione Eug. 4. bul. 9. pro Benedictinis, & Innocen. 8. vt habetur inter priuilegia Mõtisſerrati, quilibet Epiſcopus abſque diœceſani licentia poteſt in monaſterijs monachos, & ſeruitores, & domeſticos talis monaſterij ordinare, & alia Põtificalia exercere. Sed iſta moderantur in bul. 45. Leo. 10. de qua ſupra cap. 3. dub. 5. vbi quo ad ordines habetur ſic Nullatenus in Eccleſijs, domibus, aut alijs locis religioſorum ab alio, quam à diœceſano Epiſcopo, niſi iſto, vel eius vicario ſuper hoc cum debito inſtantia requiſito, & abſque rationabili cauſa contradicente, vel eo à diœceſi

UGR Biblioteca Universitaria

abſente, ad dictos ordines promoueri dẽbeãt, ſcilicét, religioſi. Sed vide ſupra loco cit. an iſta moderatio habeat modo ſuã vim.

Quinto, Abbas Benedictinus poteſt ſuos ſubditos, etiam ſeculares, ad minores ordines promoueri. Ita conceſsit Gregor. 9. Bu. 13. & Iulius. 2 Bulla. 25. Et hoc ipſum conceditur Abbatibus, cap. quoniam, diſt 19. Nec hoc reuocatur in Concilio Triden. ſeſ. 23. cap 10. pro ſibi ſubditis regularibus, ſed pro alijs. Item Innocen. 8. bulla. 5. conceſſit Abbati Ciſtercienſi Cabilonenſis diœceſis, & alijs quatuor Abbatibus aliorum conuentuum, & iſtorum ſucceſſoribus poſſe ſuis ſubditis conferre ſubdiachonatum, & diachonatum, ac alios ordines minores de hoc vide Nauar. lib. 5. conſ. 14. de priui. Sexto, in monaſterijs religioſorum, ipſis inuitis, nõ poſſunt ordines celebrari, vel alia Pontificalia exerceri, vel Synodi, aut proceſsiones cõuocari, Miſſæ, exequię, aut alia officia celebrari, nec aliæ cauſæ agi. Ita Euge. 4. Bul. 9 pro Benedictinis, vbi hoc ſub excõmunicatione mandatur Epiſcopis, & ordinarijs, & & quibuſuis perſonis. Ita etiam conceſsit Aguſtinis Sixtus. 4. Bu. 34.

Dub. 2. An religioſi habeant priuilegia circa

UGR Biblioteca Universitaria

circa officium diuinum. Vide dicta ca. 2. du. 2. concl. 3. de authoritate difinitorum circa officium diuinum. Prima cõcl. Religiosi possunt mẽtaliter legẽdo intra se per librũ recitare horas, & alia quę in officio diuino, & Missa precipiuntur dici secretê sub silẽtio. Ita concessit minoribus Leo. 10. inter viua ora. n. 12.

Secunda conclusio. Religiosi non valentes benê recitare in choro ob defectum visus, vel auditus, si quid horarum sic omittant satisfaciunt dicendo in fine horarum, Pater noster, vel Aue Maria. Ita concessit minoribus Inoc. 8. inter viua ora c. Et Leo. 10. inter viua ora. cõcedit plenariã indulgentiã, & remissionem omnium defectuum humana fragilitate, & non ex malitia commissorum in diuinis horis, dicendo hanc orationẽ, scilicêt. Sacrosanctę, ac indiuiduæ Trinitati, Crucifixi Domini nostri Iesu Christi humanitati, & beatissimę, ac glorioſissimę Virgini Mariæ fœcunditati, seu integritati, & omnium Sanctorum vniuersitati sit sempiterna laus, honor, virtus? & gloria ab omni creatura, nobisquê remissio peccatorum per infinita sæculorum sæcula amen. Et beata viscera Marię Virginis, quę porta

UGR Biblioteca Universitaria

uerunt Christum Dominum. Et deinde Paternoster, & Aue Maria, pro fœlici statu suę Sanctitatis, & Ecclesiæ. Et explicat idem Leo inter viua ora. nu. 69. sat esse, dicere ista in fine plurium horarum vno contextu dicendarum. Et vt notat Naua. cap. 19. de oratione, n. 89. ista priuilegia non intelligũtur de omittentibus aliquam partem notabilẽ, sed de omittentibus aliqua parua cum culpa veniali. Et ita etiam intelligitur aliud priuilegium minoribus concessum â Leo. 10. de quo Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 42. art 2. quôd, scilicẽt, satisfaciant præcepto recitandi horas, quando non integrè pronuntiant ob negligentiam, imperitiam, malam pronuntiationem naturalem, ob defectum linguę, aut aliter horas imperfectè dicẽdo, vel cum animi distractione, sensuum vagatione. Dum tamen hoc non fiat ex malitia. Et quôd recitantes cum istis non teneantur itẽrũ recitare ab istis imperfectè dicta, vel nõ integrè audita ob distantiam loci, ob strepitum, vel aliam causam.

Tertia conclusio. Religiosi dum prædicãt vel confessiones audiunt, scilicẽt, in aduentu, vel quadragesima possunt officium feriale anticipare, & festa illis diebus seruare, qui-

UGR Biblioteca Universitaria

quibus illos plus laborare neceſſe eſt: & nõ in fraudem officij diuini, ſed vt liberius ſtudio, & conſolationi ſpirituali fideliũ vacẽt. Ita conceſsit minoribus Leo. 10. inter viua ora. n. 44.

Quarta concluſio. Religioſi extra ſua loca exiſtentes poſſunt cum alijs regularibus, & clericis conformare ſe in diuino officio. Ita conceſsit minoribus Inocẽ. 4. bu. 11 vide lib. 1 cap. 6. dub. 22.

CAP. IX.

De priuilegijs circa tẽporalia.

DVb. 1. An regulares poſsint noua loca, & domos recipere, ac ſua monaſteria in aliũ locũ trãsferre. Prima cõcl. Religioſi mẽdicantes domos, vel loca recipiẽtes, vel recepta mutantes, alienãtes, vel deſerẽtes ſine licẽtia Sedis Apoſtolicæ, excõmunicãtur in clem. cupientes, de pœnit. & remi. & in c. 1. de exceſsib' pręla. Sed per priuilegia minorũ, & Auguſtinorũ, vt habetur in cõſti. prędicatorũ. d 2. c. 1. & in Bu. 27. Sixti. 4. poſſunt ſua loca deſerere,

UGR Biblioteca Universitaria

rere, nec non de nouo loca recipere, cum licentia tamen Episcopi: vt decernitur in Cõcil. Trid. se. 25. cap. 3. Et ex decreto Clem. 8. Bu. 18. nôn possunt Episcopi dare istam licentiã; nisi vocatis, & auditis prioribus, vel procuratoribus cõuetuũ eiusdẽ oppidi, & alijs interesse habentibus; & cognito quôd sine istorú conuẽtuũ dãno possint illi cõmodè sustentari. Et si super hoc ad Sedẽ Apostolicam sit appellatio, erectio nouorum conuentuũ suspẽdatur, quo vsque à Sede Apostolica in eadem causa sit pronuntiatum. Aliter factum sit irritum.

Secunda conclusio. Prælati regularium possunt transferre monasteria fundata in locis sterilibus, & inaquosis, aut dominorú temporalium eorum bona occupantium ad alia loca cum suis redditibus, fructibus, & prouentibus. Ita concessit Benedictinis Valeoletanis Pius. 2. Bu. 6. & minoribus Sixtus 4. Bu. 14. & prædicatoribus Bu. 33. & Alexand. 4. Bu. 7. Et isti concesserunt posse secum bona sua deferre. & vendere ædificia, & solum præter Ecclesias.

Tertia conclusio Nullus ordo etiam mendicãtiũ, aut alia persona propé domos Carmelitarú infra spatiũ centú quadraginta cannarum

UGR Biblioteca Universitaria

narum per aerem mensurãdarum Ecclesiã, vel loca constructat, aut de nouo recipiat. Ita Sixt. 4. Bu. 37. Et Agustinis idẽ conceditur respectu ordinum in paupertate fundatorú per Bonifa. 8. Bu. 6. Imo & prædicatoribus conceditur per Clem. 4. Bu. 7. quôd nullus ordo in paupertate fundatus, qui ex suis legibus extra sua monasteria nullas debet habere possessiones possit propè Ecclesias prędicatorum ad trecentas canas octo palmorum per aerem mensurandarum monasterium, Ecclesiam, vel oratorium construere, vel ex alio loco transferre. Excipitur à prędictis ordo minorum per Iul. 1. Bu 10.

Dub. 2. An relgiosi possint vnũ monasterium alteri reunire. Prima cõcluf. Generales ordinũ, ac capitula generalia possũt monasteria, & prioratus ordinis, etiã monialiũ, vnire pauperibus monasterijs sine licentia diœcesani, aut alterius. Nõ obstantibus statutis Apostolicis, vel monasteriorum etiam iuratis. Ita concessit Cistercienſ. Ioan 23. Bu. 1. Et Pius. 2. Bu. 6. concessit priori Benedictino Valeoletano posse duo, vel tria monasteria, vbi ob exiguos redditus tres, aut quatuor monachi sustentari non possunt, cum consensu superiorium taliũm cõuẽtuũ

UGR Biblioteca Universitaria

in vnũ monasteriũ vnire, vbi duodecim saltẽ monachi cõstituãtur. Imo Inoc. 8. Bu. 3. cõcessit prædicatoribus, quôd cõuẽtus non valẽs sustẽtare octo religiosos, possit alteri incorporari per vicarium congregationis cum diffinitoribus: dum tamen sine scãdalo fiat, & in Ecclesia loci incorporati nõ cesset cultus diuinus.

Secunda conclusio. Bona monasteriorũ monialium destructorum minoribus subiectarum, licèt non sint sui ordinis, sunt aplicanda minoribus vicinioribus. Ita concessit Sixt. 4. bu. 14. Et idẽ cõcessit Bu. 33. prędicatorib⁹ respectu monialium sibi subiectarũ.

Dub. 3. An religiosi sint exempti à legibus tributorum. Conclusio. Religiosi vtriusque sexus, nõ tantú ex iure communi, sicut alij clerici in cap. quãquàm, de censibus, sed etiam per multa priuilegia sunt exempti à legibus tributorũ. Primò, Alexan. 4. statuit, quod imponentes minoribus angarias, aut alias impositiones, & exactiones, vel similia sunt ipsofacto excõmunicati. Et si cõtumaces ab hoc non desistant, non possunt absolui nisi â Papa. Ita in monu. ordi. cõcesio. 656. Secundo, Eugen. 5. Bu. 29. facit amplissimam exemptionem pro monialibus Sãctę

Cla-

UGR Biblioteca Universitaria

Claræ. Et in compend. Societatis, ver. exẽptio. §. 8. refertur alia ampliſsima exemptio pro Camaldulenſibus. Tertio, Pius. 5. Bu, 7. eximit monaſteria, & collegia mendicantium à contributione pro ſeminarijs, quæ ab Epiſcopis exigitur iuxta Conc. Trid. ſe. 23. cap. 18.

Dub. 4. An religioſi ſint exempti à decimis ſoluendis. Prima concluſio. Religioſi non tenentur decimas ſoluere de laboribus, quos ſuis manibus, aut ſumptibus colunt; nec de nutrimentis ſuorum animaliũ. Ita conceſsit Benedictinis Benedictus. 12. Bu. 1.

Secunda concl. Religioſi nõ tenẽtur decimas ſoluere de ſuis bonis mobilibus, & immobilibus, poſſeſsionibus, & prædijs præſẽtibus, & futuris, etiã ab alijs, ſibi coductis; dũtamẽ illa ſuis manibus, vel ſũptibus excolãtur, aut pro ſua ſuſtẽtatione excoli faciant. Nec tenẽtur decimare de pratis, herbis, paſcuis, nutrimentis animaliũ, ac paſtorum eorumdem. Ita conceſsit fratribus de Guadalupe Greg. 11. Marti. 5. & Pau. 3. anno. 1535. vt habetur in compen. D. Hieron. tit. decimarum exemptio. §. 12. 15. & 16. Itẽm Sixt. 5. Bu. 18. eximit religioſos S. Ioannis

UGR Biblioteca Universitaria

Hierosolimitani, vassallos, Colonos, seruitores, &c. & ipsorum animalia, prædia, domos, molendina, & quæuis bona à solutione decimarum, iurium, etiam synodalium, cẽsuum & canonicarum portionũ, seu caritatiui subsidij, aut iocundi aduentus, seu quartæ & aliorum onerum. Et præcipitur ordinarijs, ne in hoc eos molestent.

Tertia conclusio. Religiosi iuxta cap. nuper. de decimis. tenebantur decimare de possessionibus acquisitis post Concilium Late. si aliàs de istis possessionibus decimæ soluebãtur: sed iam ab ista decimarum solutione liberantur, per Ioan. 22. bul. 4. pro præmonstra. vbi liberantur à decimando de suis possessionibus, &c. siue per eos, siue per alios excolantur, & licêt de his aliquis decimam perceperit. Et per Paul. 3. bul. 8. vbi concedit Societati, vt de eorum domibus, prædijs, hortis, ac alijs locis, quæ pro eisdem emẽdis, ipsis pro tempore largiri, vel donari contingerit, & de alijs bonis ab eis possessis, & obtentis non soluant decimam, etiam Papalem, seu canonicam portionem; nec ad præstationem procurationum legatorum dictæ Sedis, vel exactionum, collectarum, vel prouisionum quarumcumque, nec ad

id

UGR Biblioteca Universitaria

id per literas Apoſtolicas poſſunt compelli; niſi iſtæ literæ de hoc indulto de verbo ad verbum, ac de Societate fecerint mentionem. Et ſi per ſedem Apoſtolicam ex pijs legatis, diſpoſitis, vel relictis aliqua pars alteri piæ, vel non piç cauſe ſit conceſſa, vel concedatur, legata Societati, vel relicta, vel in fauorem eius diſpoſita ſub his conceſsionibus non comprehendantur; niſi de ipſa Societate, & de hoc indulto, & de Pontificis voluntate fiat mentio in eiſdem, & non per clauſulas generales idem importantes. Sed quomodo iſta verba intelligantur de concedendis ab iſtomet Papa, hoc tenore iſta concedente, vide cap. 3. dub. 4. Item poſtea Pius 4. bul 5. confirmauit exemptionem à quibuſuis decimis, etiam Papalibus, prædialibus, perſonalibus, quartis, medietatibus, & alijs fructuum partibus, ſubſidijs etiam charitatiuis, & alijs ordinarijs oneribus, etiam pro expeditione contra infideles, defenſioneque patriæ, ac alijs quomodolibet, etiam ab Imperatorum, & inferiorum principum impoſitis: & licèt in ipſa impoſitione caueatur, quòd nulla omnino exemptio cuiq; aduerſus illa ſuffragetur. Et idẽ poſtea etiã confirma-

UGR Biblioteca Universitaria

confirmauit Greg. 13. bul. 21. expreſſè derogando dictum cap. nuper de decimis.

Quarta concluſio. Religioſi non tenẽtur decimare, etiam de terris, & poſſeſsionibus, alijs ad colendum traditis. Imò ipſi poſſunt percipere decimas, quas coloni tenẽtur alijs ſoluere, etiã ſi alij in poſſeſsione, vel quaſi, eas à colonis exigendi fuerint. Ita conceſsit Ciſtercien. Boniſ. 8. bul. 11. & Ioan. 22. Carthuſienſibus, vt habetur in compen. Ciſter. ver. decima. §. 4. Et idem Bonifa. 8 præcipit prælatis Eccleſiæ, vt cum cenſuris inhibeãt ſuis ſubditis, ne à fratribus hoſpitalis Sancti Ioannis decimas exigere præſumant de noualibus, vel alijs terris quas ſuis ſumptibus, vel per ſuos arrendatarios, vel cultores ad tempus, & non in perpetuum excoli faciũt, vel de animalium nutrimentis, vel aliorum à ſuis terris naſcentium, vel de hortis, virgultis, & piſcationibus. Non obſtante longa præſcriptione, ſeu potius violenta ſupra dictis exactione eiſdem fratribus irrogata. Ita in compen. mendi. tit. decimæ. §. 17. & Manu. Rod. in qq. reg. to. 2. q. 44. ar. 4. Item Clem. 7. bul. 10. concedit ordini Militiæ S. Iacobi amplum priuilegium circa hoc.

Ex dictis ſequitur primô, dicta priuilegia

UGR Biblioteca Universitaria

gia ſiniſtrè interpretari ab aliquibus iudicibus Eccleſiaſticis: dicendo, quòd quando religioſi proprijs manibus, vel ſumptibus dictas terras excolunt, integram decimam recipere poſſunt. Si tamen illas excolunt per colonos, excommuni aceruo prius extrahatur redditus monaſterio ſoluendus, & de reſiduo decima pars parocho ſoluatur. Niſi alias per quadraginta annos religioſi integram decimam à colonis percepiſſent. Sed ad hoc dico, quòd bona regularium per ſuú reale priuilegium eximuntur â decimis prædialibus, & non tenentur ſoluere decimam perſonalem, vel quartam, aut aliam partẽ: vt probat Mandoſius ad inſtar gloſ. 13. n. 4. Et cum ſit priuilegium reale, vt conſtat ex litera priuilegiorum, terra cum eodem priuilegio tranſit ad colonos. Quod adhuc clarius patet ex priuilegijs Societatis Ieſu, citatis in 3. concluſ. & peritiſsimi Iuriſtæ fatentur, concedere plenum ius exemptionis, etiam colonis conducentibus religioſorum agros. Et ita iudicatum eſt in multis tribunalibus in fauorem Societatis, & colonorú; ſicut Salmãticæ anno. 1588. vel. 1583. Baeçe, & Murtiæ adductis executoribus Põtificis mandatũ eſt executioni, & cõſequẽter confir-

UGR Biblioteca Universitaria

confirmatum ſententia rei iudicatæ: vt refert. Enriq. tom. 1. lib. 7. cap. 27. nu. 8. Et ſic coloni debent ſoluere decimas monaſterio. Secundo ſequitur, quôd vbi ſoluitur decima perſonalis, non tenentur ſeruitores monaſteriorum eam ſoluere. Aliàs monaſteria illam decimam ſoluerent. Cum ſeruitores cariûs operas ſuas locarent, ſi eam ſoluerent. Si obijcias cõtra dicta, quia fertur Leo nem. 11. intuitu patrum Societatis, reuocaſſe dicta priuilegia, & ſtatuiſſe. Quôd coloni ſeu arrendatarij agrorum, & poſſeſsionum religioſorum decimas ſoluant parochis. Ad hoc dico, quôd poſt Leo. 11. omnia regularium priuilegia ſunt iterum de nouo confirmata per Paul. 5. iuxta dicta cap. 3. dub. 5.

Quarta concluſio. Moniales, eodem mó do ac religioſi, ſunt exemptæ à decimarum, & primitiarum ſolutione. Ita conceſsit monialibus S. Claræ Bonif. 8. bul. 3. vbi eximuntur à ſolutione decimarum, à contributione in procurationibus ordinariorum, legatorum, & nuntiorum Papę, à collectis, talijs, pedagijs, & à thelonijs, & alijs exactionibus regibus, aut alijs ſoluendis. Et idem eiſdem concedit Leo. 10. bul. 23. Habentq; monia-

UGR Biblioteca Universitaria

moniales sua priuilegia communicationis, iuxta dicta supra cap. 4.

D V B. 5. An religiosi sint exempti à solutione canonicę portionis, & quartæ funeralis.

Not. quôd canonica portio dicitur, quæ à canonibus est approbata, & iure decretorũ debita. Et est duplex, alia quæ debetur Episcopo ab omnibus Ecclesijs suæ diœcesis. Vt habetur, cap. de his, 10. q. 1. vbi dicitur, quôd de terris, vineis, mancipijs, & peculijs Ecclesiæ à fidelibus oblatis tertia pars Episcopo fideliter defferatur. Et intelligitur secũdum Panor. quem refert, & sequitur Armi, ver. canonica portio, & secundum communem sententiam de Ecclesijs Episcopo immediatè subiectis, & non de exemptis. Quia ista portio debetur Episcopo ratione solicitudinis, quam de suis tantum Ecclesijs habere debet. Vt dicitur in cap. conquærente, de officio ordinarij. Alia canonica portio debetur Ecclesiæ parochiali de omnibus à suo parochiano relectis, vel ratione funeris obuenientibus illi loco, vbi quis eligit sepultu-ram, relicta sua parochia : vt habetur in Cle. dudum, de sepult Et licèt olim ista portio esset varia pro more patriæ: nã alibi medietas

UGR Biblioteca Universitaria

dictas, alibi tertia pars soluebatur; tamen ibi taxatur quarta pars, & sic communiter appellatur quarta funeralis.

Prima conclusio. Stando in iure communi, & secluso priuilegio, vel consuetudine, religiosi omnes etiam prædicatores & minores tenentur soluere dictam quartam funeralem, & non amplius. Ita in Clem. cit. vbi habetur, quôd vltra dictã quartam, nil aliud valeant parochi exigere, nec religiosi amplius illis impendere teneãtur, nec ad id ab aliquo cogantur. Et reuocantur illic consuetudines, & priuilegia illucûsque concessa, et conuentiones statuta, et pacta in quãtum alicui expremissis contrariantur.

Secunda conclusio. Religiosi iam iuxta sua priuilegia non tenentur soluere Episcopo, vel parocho dictam portionem: nec de funeralibus oblationibus, sepulturis, legatis vltimis voluntatibus; nec de alijs pro victu, ornamentis, aut alijs quomodolibet largitis: nec ipsi, nec qui eis illa soluunt, possunt ad illud coarctari. Non obstante decreto Clementinæ dudum, de sepult. et alijs statutis. Ita concessit post dictam Clementinam, Eug. 4. bul. 12. pro benedictinis, et Sixtus 4. bul. 14. pro minoribus, Bul. 33. pro prædicatoribus

UGR Biblioteca Universitaria

toribus, & bul. 37. pro Carmelitis. Vbi etiã conceditur, quòd si â Papa mandetur dari alicui causæ piæ, aut non pię de pijs legatis, nõ intelligitur de legatis relictis religiosis; nisi de eis fiat expressa mentio. Item in bul. 26. Clementis. 8. Carmelitæ discalciati post contradictorium iuditium, & ventilata causa, â solutione quartæ funeralis liberantur.

Si obijcias, quia in Concilio Trid. sess. 25. cap. 13. de refor. habetur, quòd dicta quarta funeralis soluatur, vbi solita est per solui ante annos quadraginta, hoc est, *De quarenta años acá* non obstante quouis priuilegio. Ad hoc dico, Concilium loqui de monasterijs ante annos quadraginta fundatis, quæ dictam portionem soluebant. Et sic si aliqua monasteria sint fundata â quadraginta annis citra, hoc est, *De quarenta años acà* non tenentur soluere dictam quartam. Ita declarauit Pius. 5. bul. 7. Et si instes, quôd ista bulla est reuocata â Gregor. 13. bul. 38. & reducta ad terminos Concilij Trid. Ad hoc dico. Primo quôd in bulla illa Pij. 5. & conceduntur quædam priuilegia, ex quibus sola illa reuocantur â Greg. quæ sunt cõtraria Concilio Trid. modo explicato dub. 6. c.

UGR Biblioteca Universitaria

3. & in ſuper declarantur aliqua decreta Concilij Trid. & iſtæ etiam declarationes non reuocantur ibidem â Greg. 13. cum nõ ſint contra Concilium; ſed potius eius declarationes; & aliàs ad Papam ſpectet declarare ius. Secũdo dico, quôd eadem omnino declaratio Pij 5. data etiam eſt poſtea a Cõgregatione Cardi. quæ nec â Greg. 13. nec ab alio eſt reuocata. Cuius declarationis tenor refertur a Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 39. ar. 2. & talis eſt. Cõgregatio Concilij cẽ ſuit non cõprehendi in dictis verbis Cõcilij monaſteria ædificata â quadraginta annis citra, vel quæ in dies ædificantur, ſuppoſito quòd iſta monaſteria ſint illius religionis, cui à Sede Apoſtolica ſit indultũ, vt quartã funeralem non debeant ſoluere Epiſcopo. Et vt refert Veracruz in ſuo compendio, orta lite circa hoc, inter religioſos, & Epiſcopum de Guatimala, Archiepiſcopus Mexicanus tulit ſententiam pro religioſis. Et hoc ipſum patet ex bulla cit. Clementis 8. pro diſcalciatis Carmelitis. Et ſunt alia innumera priuilegia religioſis antê, & poſt Clem. dudum de ſepult. conceſſa, quæ conſultô omitto: cum nil aliud, prçter iam dicta, contineant.

UGR Biblioteca Universitaria

Tertia concluſio. Religioſi quartam funeralem ſoluentes iuxta tenorem prædictum Concilij Trid. adhuc non tenentur illam ſoluere de omnibus eis relictis; vt demiſsis, decandelis quæ dantur in manibus religioſorum, aut de alijs legatis pro ornamentis, libris, & alijs, vt habetur in bul. 14. Sixti 4. pro Minoribus. & bul. 33. pro prædicatoribus, ſed de his tantum, quæ cum corpore defuncti defferri ſolent, ita in extrau. inter cũctas, de priuil. Et ita declarauit Pius 5. loco cit. Et ita habet vſus, vt notat Cardin. in Clement. dudum, de ſepultur. §. verum, Couar. cap. vlt. de teſta. n. 6. & 7. & Molina de iuſ. tract. 2. diſput. 215.

Quarta concluſio. Quidquid à fidelibus in monaſterijs religioſorum offertur, monachis ibi ſeruientibus debet proficere; nec ſuper hoc ab Epiſcopo, vel alijs presbyteris poſſunt religioſi moleſtari. Ita habetur definitum expreſsis terminis in cap. 1. de ſtatu mona. & cap. nimis iniqua de exceſsibus præla. Et conſtat etiã ex dictis concluſione 2. de quo etiã Sylu. & Armi. ver. oblationes. mô, ſi prælati celebrent in monaſterijs religioſorum, non poſſunt ſibi vſurpare eis ibi oblata; ſed tenẽtur ea monaſterio dimittere.

UGR Biblioteca Universitaria

Ita conceſsit Ciſter. Bonifa. 8. bul. 9. Ex quo patet non poſſe parochos ſibi poſtulare candelas, aut alia oblata in Eccleſijs religioſorum à mulieribus puerperis ſuos filios domino præſentantibns; vt aliqui clerici peiperàm, & contra dicta decreta, & priuilegia ſibi vſurpare contendunt.

CAP. X.

De iudice conſeruatore.

NOT. Religioſos per ſua priuilegia poſſe creare iudices conſeruatores, qui eos à ſuis moleſtatoribus defendant, etiam per cenſuras. Ita conceſsit prædicatoribus Sixtus 4. bul. 33. Et ſunt alia multa priuilegia pro alijs religioſis circa hoc, vt ex dicendis in hoc cap. conſtabit.

DVB. 1. Quæ perſonæ poſsint à religioſis creari in iudices conſeruatores. Et an ad hoc munus creati à religioſis teneantur acceptare. Prima concluſio. Stando in iure cõmuni cap. ſin. de officio deleg. iudex conſeruator debet eſſe Epiſcopus, vel Abbas, vel conſtitutus in dignitate Eccleſiaſtica in Eccleſia Cathedrali, aut Collegiata. Et Leo.

UGR Biblioteca Universitaria

10. bul. 45. ædita in Concilio Latera. de qua ſupra c. 3. dub. 5. ſtatuit, quôd cõſeruatores religioſorum ſint in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti. Et reuocantur contraria priuilegia. Ex quo tamen ſequitur priores, & ſimiles prælatos regularium, imò & vicarios cõuentum non habentium priores poſſe, eſſe iudices conſeruatores: cum ſint in dignitate Eccleſiaſtica conſtituti. Ita Sylu. ver. deleg. n. 3. & Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 65. ar. 3.

Secunda concluſio. Conſeruatores religioſorum, vltra prædictos de iure communi, poſſunt eſſe canonici Cathedralium Ecclesiarum, & vicarij Epiſcoporum in ſpiritualibus, & eorum officiales generales vbilibet conſtituti. Ita conceſsit Societati poſt dictam reuocationẽ Leonis. 10. Gregorius 13. bul. 18.

Tertia concluſio. Omnes prædicti, præter religioſos, requiſiti à regularibus, tenẽtur ſub excommunicatione acceptare iudicaturã. Niſi alias ſint legitimè impediti. Ita conceſsit minoribus Iulius. 2. bul. 9. dixi præter religioſos: nam iſti ex priuilegio non tenentur acceptare iudicaturas, & commiſsiones á Sede Apoſtolica, vel eius legatis iniũctas. Ita cõceſsit prędicatoribus Honorius 3.

UGR Biblioteca Universitaria

bul.6. & minoribus Greg.9.bul.2. & Innogenc.4.bul.12.& Alexan.4.bul.9.& Eug.4. bul.7.pro Celeſtinis, & bul. 9. pro Benedictinis,& Sixtus 4.bul. 37.pro Carmelitis.

Quarta cõcluſio.Semel nominato aliquo conſeruatore , & acceptante, & inchoante, non poteſt alius pro eadem cauſa nominari, ſtando in iure communi cap.cum plures. Niſi nominatus infirmitate,aut alia iſta cauſa impediatur, vel ſi nollit; aut malitioſè in eo procedat. Ex priuilegio tamẽ Societatis conceſſo à Greg. 13.bul.18. quilibet conſeruatorum poteſt proſequi articulum per alium inchoatum. Licèt qui inchoauit nullo ſit canonico impedimento præpeditus.

Quinta concluſio. Stãdo in iure communi cap.fin.de officio deleg. iudices delegati morte concedentis extinguntur: niſi quoad negotia incepta. Secus tamẽ eſt de cõſeruatoribus regularium.Quia iſti eliguntur à religioſis virtute ſuorum priuilegiorum , quæ non ſunt gratiæ perſonales, ſed reales certo generi perſonarum conceſſæ , & conſequẽter perpetuæ. Sicut & priuilegia cõceſſa ciuitati,vel loco,iuxta l.forma. §.quamquam, ff.de cenſib. Et idem eſt de priuilegio conceſſo ciuibus,vel religioſis, iuxta leg. 2.ff.de

rebus

UGR Biblioteca Universitaria

rebus dub. Et ita habet vſus ſecundum iuriſtas relatos a Manu. Rod q. 65. art. 6.

DVB. 2. An iudex conſeruator poſsit, delegare vices ſuas. Prima cõcluſio. Stando in iure communi cap. fin. de officio deleg. iudex iſte nõ poteſt delegare vices ſuas, exceptis citationibus, & ſententiarum denuntiationibus; niſi aliter eis ſpecialiter commi tatur: & tunc non aliter, niſi infra ciuitatem, aut diœceſim in qua fuerint deputati.

Secunda concluſio. Conſeruator religioſorum poteſt ex priuilegio committere vices ſuas. Conceſsit enim Minoribus Sixtus 4. bu. 14. & prædicatoribus bu. 33. & Auguſtinis bul. 34. & Carmelitis bul. 37. vt eorum conſeruatores conſeruent eos per ſe, & per alios cõtra iniuriãtes. Et idẽ conceſsit Societati Ieſu Greg. 13. bul. 18. d. debẽt tamẽ iſti cõmittere vices ſuas illis, qui aliâs iuxta dicta dub. 1. poſſunt eſſe iudices conſeruatores, cõformiter ad id quod habetur in ca. fin. cit. ita Manu. Rod. cum Ioan. Andr. loco cit. ar. 10.

DVB. 3. Ad quantam loci diſtantiam ſe extendat conſeruatorum iudicum auctoritas. Prima concluſio. Stando in iure communi cap. fin. de officio delegati, non poteſt iudex conſeruator procedere contra

UGR Biblioteca Universitaria

aliquem extra ciuitatem, aut diœceſim vbi eſt deputatus, aut aliquem trahere vltra vnam diætam à fine talis diœceſis computandam. Et vna diæta ſecundum Doctores in cap. nonnulli de reſcrip. & Sylu. ver. beneficium. 2. §. 1. & Mandoſ. in cance. reg. 3. q. 2. num. 20. continet viginti milliaria, hoc eſt, ſemptẽ leucas, aut iuxta. l. 8. tit. 3. lib. 2. fori, & l. 25. in preg. continet decem leucas.

Secunda concluſio. Conſeruator religioſorũ poteſt procedere vltra duas dietas, non obſtante dicto cap. fin. de vna diæta, & bul. 45. Leo. 10. de qua cap. 3. dub. 5. de duabus diætis. Dum tamen vltra tres diætas non trahant aliquem ad iuditium. Ita conceſsit Ciſtercieſibus, Greg. 13. bul. 3. poſt Leo. 10. & ante Greg. Alexand. 6. addiderat quatuor diætas, vt habetur in compen. Benedictinorum Valeoleti, conceſ. 70. & iſte dietæ computantur à fine diœceſis, vbi citãdi morantur. Vt habetur in noua recop. lib. 20. ti. 7. l. 1. iuxta decretũ Bonif. 8. in c. fi. cit.

Tertia concluſio. Quando conſeruator regularium non valet tutê accedere ad loca vbi morantur, qui ſunt citandi, monẽdi, vel inhibendi, poſſunt iſta efficere per ædicta publica, affigendo illa in locis publicis,

de

UGR Biblioteca Universitaria

de quibus sit verisimilis coniectura quôd ad ipsorum citatorum, monitorum, & inhitorum notitiam peruenire valeant. Ita concessit Societati Iesu Gregor. XIII. Bu. 18. citata.

Dub. 4. Contra quos, & quibus pœnis possit iudex conseruator procedere. Prima cõclusio. Conseruator religiosorum potest procedere contra alios religiosos, & Ecclesiasticos, & contra collegia vniuersitates, & communitates habentes etiam facultatem eligẽdi conseruatorem, & contra quasvis personas. Nõ obstantibus quibussuis inhibitionibus sibi factis, etiam prætextu quarumlibet licentiarum, aut priuilegiorum concessorũ, & concedendorum. Ita concessit Benedicti nis Valeoleti Eug. 4. vt habetur in istorum compen. concess. 40. & Alexan. concess. 70. & Greg. 13. Bu. 18.

Secunda conclusio. Conseruator iste potest, appellatione post posita, procedere per censuras Ecclesiasticas quoties opus sit, & vsque ad inuocationem brachij sæcularis. Patet ex priuilegijs cit. Nec potest ab ordinario impediri, sub priuatione exercitij, officij, & iurisdictionis ipso facto incurrenda: & aliter attentatum est irritum. Ita con-

UGR Biblioteca Universitaria

cessit Cister. Mart. 5. vt habetur in istorum compen. tit. Bullæ conseruatoriæ. §. 1. Vbi not. quôd si conseruator nollit facere fidem ordinario de suis literis; nõ potest eum nolentem exequi eius sententiam excommunicare. Quia delegatus non habet iurisdictionem supra ordinarium: nisi ordinarius sit ei rebelis. Nõ tamẽ dicitur rebelis, dũ petit fidem de sua commissione. Cum sic petẽdo faciat, quod sibi competit de iure. Secûs sit si ordinarius malicioſê asserat, se dubitare de commissione conseruatoris, maximè alegando falsitatem rescripti. Tũc enim delegatus exequatur per se quod possit, vt patet ex cap. ex literis de officio deleg. & puniat ordinarium si constet malitioſe se opponere. Et potest eum damnare in triginta libras, iuxta le. 2. C. de legibus.

Dub. 5. An conseruator regularium possit procedere contra debitores ex causa ciuili. Prima conclusio. Cum Papa sit supremus administrator bonorum regularium, & Ecclesiasticorum potest per se, & per alios procedere contra illorum retentores, etiam laicos; vt sic illa recuperet. Nec sic turbat regiam iurisdictionem; cum ista bona non sint laicalia. Et hoc ita facere, etiam creando

UGR Biblioteca Universitaria

creando ad hoc iudices conſeruatores, expedit maximè. Tum quia iudices ſæculares ſolent eſſe negligentes in adminiſtrando iuſtitiam Eccleſiaſticis. Tum maximè ne Eccleſiaſtici ad tribunalia ſæcularia trahantur, vbi cauſę cum ſtrepitu, & figura iudicij tractantur; quæ omnia dedecent viros Eccleſiaſticos.

Secunda concluſio. Conſeruator religioſorum poteſt procedere contra debitores ex cauſa ciuili, etiam laicos. Patet primo, quia in c. fin. de officio deleg. conceditur iſtis conſeruatoribus poſſe cognoſcere de manifeſtis iniurijs, & violentijs. Vbi iuiuria non tantum ſumitur pro contumelia, vel conuitio (quidquid dicat Gutier. in pract. crim. lib. 3. q. 9.) ſed pro omni illo, quod fit contra ius, & infert damnum monaſterio. Secundo. Pius. 5. Bu. 28. concedit religioſis militenſibus conſeruatores iudices contra inferentes perſonis ſui inſtituti, ac eorum ſeruitoribus, & familiaribus iniurias, ſiue grauamina, vel damna in perſonas, res, & bona. Licêt hoc, quod hic dicitur de familiaribus, & ſeruitoribus limitetur in Cõc. Trid. ſeſ. 24. cap. 11. de reſor. vt ſolis poſsit ſeruiẽtibus, aliàs intra ſepta domus commorantibus.

UGR Biblioteca Universitaria

tibus,ac ſub regularium obedientia viuenti bus,& his qui legitimè,& ſecundum regulã profeſsionem fecerunt , de qua ordinario conſtet. Et reuocantur ibi priuilegia, etiam religioſorum in contrarium. Tertio,Greg. 13.Bu. 18.conceſsit Societati Ieſu,quôd poſſint in criminalibus,ciuilibus , & mixtis, & in fauorem ſuorum priuilegiorum,ſiue ſint actores,ſiue rei,creare iudices conſeruatores contra quaſcumque communitates, collegia,&c. Alia etiam extant religioſorum priuilegia circa hoc,de quibus vide Manu. Rod.in qq.reg.tom.1.q.65.art.12. Tãdem contendentes aliquos ordinarios,debere religioſos, etiam intra clauſtra de gentes ex vi decreti Concil. Trid.ſe.24.cap.20. accedere in prima inſtantia ad ipſos pro ſuis litibus,& non ad ſuos conſeruatores. Congregatio Concilij ad inſtantiam procuratoris Societatis,in decreto incipiente nouerint vniuerſi dato Roma. 2. Martij anni. 1607.anno.2.Pauli.5.declarat deciſionem. cap.20.ſeſ.24.ad religioſos non pertinere, nec conſeruaturias religioſorum inminuere,nec reſtringere, nec ad primas inſtãtias ipſorum aliquid noui inducere , & Decius Carrapha die.30.Auguſti anni.1607. preci-

pit

pit ſub excommunicatione maiori, & pena quingentorum ducatorum dictam declarationem obſeruari, & ante hec Eugen. 4. & Alexand. 6. concceſſerãt Benedictinis Vale oleti in quauis cauſa, & inſtantia poſſe accedere ad conſeruatores ita in iſtorum compen. conceſ. 40. & 70.

Subijcias primo, quia in le. 1. tit. 5. lib. 1. nouę recopil. prncipitur iſtis conſeruatoribus, quôd cognoſcant tantum de iniurijs, & offenſis manifeſtis contra monaſteria Eccleſias, vel perſonas Eccleſiaſticas ſecundum quôd iura, & Papę diſponunt; etiam ſi vberior poteſtas, & iuriſdictio eis concedatur ſub pœna amiſsionis temporalitatum, & naturalitatis iſtorum regnorum, ergo in Hiſpania conſeruator religioſorum non poteſt compellere debitores ſaltêm ſæculares ad ſoluendum monaſterijs debita ciuilia.

Ad hoc dico, quôd iſta lex non eſt contra ſupra dicta. Nam in eo quod ait, ſecundum quod iura, & Papę diſponunt, iam ſe ſubijcit legibus Pontificum; qui ſucceſſu tẽporis alia ampliora in fauorem religioſorũ ordinant. Et quando ibi dicitur, non obſtante quôd vberior poteſtas ei concedatur, non eſt ſermo de vberiore poteſtate à Papa, ſed ab

ab alijs inferioribus conceſſa; qui iuxta ius commune non poſſunt concedere conſeruatorias.

Si obijcias ſecundo, quia in cap. 1. de officio deleg. in 6. præcipitur iudicibus conſeruatoribus, ne cognoſcant de exigentibus iuditialem indaginem, hoc eſt, cauſæ cognitionem, ſeu examinationem, quando dubia ſunt. Ergo ſi debitum negatur à debitore, alias, legitimas exceptiones alegando non poterit conueniri coram iudice conſeruatore: cum ſic debitum reddatur dubium, & requiratur indago. Ad hoc dico, quod poſt hæc, eſt iam conceſſa iuriſdictio conſeruatoribus religioſorum in requirentibus iudicialem indaginem per Benedictum. 11. ordinis prædicatorum in fauorem minorum: & per Eugen. IIII. in fauorem conuentus de Guadalupe. Vt habetur in eorum compen. tit. Bullæ conſeruatoriæ, §. vltim. de quo Manuel Rodriguez loco cit. art. 12. Et tandem per Greg. 13. Bu. 18. conceditur conſeruatoribus Societatis Ieſu, quôd procedant in requirentibus iuditialem indaginem ſumariê, ſimpliciter, & de plano ſine ſtrepitu, & figura iuditij. In alijs autẽ prout eorum qualitas exegerit.

Dub.

UGR Biblioteca Universitaria

Dub. 6. An religiosi pro debitis ciuilibus conueniri possint coram iudice conseruatore, vel ordinario. Prima conclusio. Religiosi in claustro degentes non possunt pro debitis ciuilibus conueniri coram ordinario Ecclesiastico. Hæc est contra Gutier. in pract. crim. li. 1. q. 10. Sed patet, quia isti religiosi sunt exempti à iurisdictione Ecclesiastici ordinarij, iuxta dicta lib. 1. cap. 6. dub. 5.

Si obijcias quia in Conc. Trid. sess. 7. cap. 14. dicitur, quôd in causis mercedum, & miserabilium personarum clerici sæculares, & regulares extra monasteriú degẽtes quo modolibet exempti, & si certum iudicẽ in partibus habeant, in alijs autẽ si ipsum iudicem non habuerint, coram locorum ordinarijs, tãqnã ad hoc â Sede Apostolica delegatis, conueniri, & adsoluendũ cogi possunt, non obstantibus, &c. Ad hoc dico, Concilium loqui de regularibus extra monasterium degentibus: vt patet ibi. Et sunt illi qui ex priuilegio, vel speciali licentia habent domicilium extra sua monasteria. Ille tamen, qui iuxta sua regularia instituta seruit monasterio monialiú, vel alicui beneficio, & maximé qui ob prædicationes, cõfessio-

UGR Biblioteca Universitaria

ſiones, eleemoſynas, vel ob aliam ſimileni cauſam extra monaſterium moratur, non comprehenditur in iſto decreto. Cum non degat propriê extra monaſterium, ſed ad tẽpus, & non permanenter. Ita Naua. in ca. non dicatis, num. 96. Prædictis tamen regularibus extra monaſterium degentibus conceduntur in licentia degendi extra monaſterium iudices delegati pro omnibus cauſis eorum, & coram iſtis debent conueniri pro debitis ciuilibus, ſicut deberẽt conueniri coram prælatis ſui ordinis, ſi intra monaſteriũ degerent. Et ſi iſti alicubi tales iudices non habent, debent conueniri coram ordinarijs, & ab eis cogi ad debita ſoluendum, vt dicitur in Concil. Trid. & puniri in criminalib⁹, vt habetur ſeſ. 6. cap. 3.

Secunda concluſio. Religioſi non poſſunt conueniri pro debitis ciuilibus coram iudice conſeruatore, quidquid aliqui improbabiliter dicant. Patet primo, ex priuilegio conceſſo Carthuſienſibus à Nico. 5. & relato à Manu. Rod. in qq. reg. to. 1. q. 65. ar. 13. vbi ſtatuitur, quôd iſti religioſi, & conſequẽter alij per communicationem non poſsint ad prædicta compelli per ſuos iudices conſeruatores. Secundo, quia religioſi non ſunt

aſtricti

astricti ad conseruatores perpetuos, sicut olim, sed sunt ad nutum ab eis amouibiles, & pro singulis causis voluntariê creant illos. Tertio, quia iudex iste conceditur à Sede Apostolica religiosis pro eorú cõseruatione & defensione â molestãtibus ipsos. Debent ergo religiosi à creditoribus, etiã sæcularib⁹ cõueniri corã suis prælatis. Cũ isti sint illorũ iudices ordinarij. Et sic sæculares solẽt recurrere ad prouintiales, vel generales, vel ad generalia, & prouintialia capitula pro exigendis sibi debitis â religiosis, vel à monasterijs.

Ex dictis cõstat ordinarios ininstê aliquã do cogere religiosos ad creãdos iudices cõseruatores pro istis debitis. Cũ religiosi sint alias cxẽpti à iurisdictione ordinariorũ, vt patet ex li. 1. c. 6. dub. 5. Nec ordinarij habent à Papa cõmissionẽ, ad sic in isto casu cogendos religiosos. Imo cõtrariũ eis præcipitur à Nico. 5. in priuilegio cit. Nec ista causa pertinet ad iudices cõseruatores: quæ omnia aduertẽs Dionisius de Melgar vicarius generalis in ciuitate Toleti, postquã priorẽ Sancti Dominici de Hiepes censuris cõpellerat, vt designaret iudicẽ cõseruatorẽ superquadã lite cũ patrono eiusdẽ cõuẽtus, ostẽsis sibi di-

UGR Biblioteca Universitaria

cto priuilegio. Nico. 5. & alijs priuilegijs e-exemptionis loco cit. relatis, à dicta coactione dictus vicarius ceſſauit ; & cauſa deuoluta eſt ad reuerendiſsimum Magiſtrũ fratrem Ioſephum Gonçalez à ſacris confeſsionibus ſereniſsimi Principis Hiſpaniarum Philipi Dominici Victoris, qui tunc erat prior prouintialis eiuſdem ordinis.

Si obijcias quandam declarationem Congregationis Card. die. 19. Iunij anni. 1573. vbi ſic habetur. Regulares non poſſunt conueniri à ſuis creditoribus coram Epiſcopo; bene tamẽ corã ſuis conſeruatoribus in caſibus permiſsis in Conc. Trid. ſe. 14. ca. 5. Ita refert Proſper. Farina. ſuper Conc. Trid. loco cit. Ad hoc dico, hoc non obſtare quia in iſto loco Concilij expreſſẽ eximuntur à ſtatutis in illo loca regularia, & illorum perſonæ: & tantum vult in ſuo robore manere, quę ſtatuta ſunt de religioſis, ſe. 7. c. 14. circa cauſas mercedum, & miſerabilium perſonarum iuxta dicta ſupra.

Dub. 7. An conſeruator excedens ſuam poteſtatem, & qui illum inducit ad hoc, incurrat aliquam pœnam.

Prima cõcluſio. Cõſeruator iſte ſcienter excedẽs ſuã poteſtatẽ, ſuſpenſus manet per annum

UGR Biblioteca Universitaria

annum ab officio,& consequenter à beneficio. Ita in ca.fin.de officio deleg. cum glo. & in ca.præterhoc,d.32.& c.si qui,d.81. Et in lib.1.nouæ recep. priuatur temporalitatum,& naturalitatis istorum regnorum. Et ille etiam dicitur scienter illud facere, qui laborat ignorantia affectata, vt potè,quãdo illud scire tenebatur, & potuit scire,& noluit,sed dissimulauit. Licêt in foro externo, vt scientia valeat debet probari. Quia iuxta reg.48.iuris;præsumitur ignorãtia, vbi scientia non probatur. Imo & ignorantia affecta ta est probanda,vt valeat,vt habetur in lege gener.C.de Tabul.lib.10.

Secunda conclusio. Pars quæ procurat, quôd conseruator iudex excedat suam potestatem, excomunicata manet ipsofacto. Nec potest absolui quousque integraliter satisfaciat de expensis, ei quẽ indebitê fatigauit. Ita in cap.fin. de officio deleg.

Et notat Naua.in manu.cap.27.nu.125. quôd non incurritur ista excommunicatio ab illo qui non est pars in iuditio, & si procurasset talem excessum. Sicut nec ab eo qui est pars, & procurauit talem excessum,si iudex aliàs nõ excesit. Quia lex quę

UGR Biblioteca Universitaria

excommunicat operantem aliquid, regulariter non comprehendit conſentientem, etiam ſi mandet, conſulat, foueat, aut auxilietur, ante quam fiat. Niſi ex eius tenore, aut ex tenore aliarum legum id expreſſê, aut tacite colligatur. Vt ait Caie. ver. excõmunicatio. ca. 47. notab. 5. Naua. in munu. c. 7. n. 51. Hæc ad laudem, & gloriam Ieſu Chriſti Domini noſtri, Beatiſsimæ Matris eius, ac Beati Dominici Patris noſtri, nec non & Angelici Doctoris. D. Thomæ Aquinatis dicta ſufficiant.

* * *

COM-

UGR Biblioteca Universitaria

COMPVTVS ANNO-rum ab Adam ad Christum ex sacra scriptura colectus per fratrem Ioannem de la Cruz Talabricẽsem sacri Ordinis Prædicatorum.

Prima ætas mundi.

1656.

In quo anno creationis singulus natus sit.		Anni vitę singulorum.
1	ADAM.	930.
130	Seth genitus ab Adam 130. ætatis suæ.	912.
235	Enos genitus â Seth 105. ætatis suæ.	905.
325	Cainã genitus ab Enos 90. ætatis suæ.	910.
395	Malaleel genitus à Cainam. 70. ætatis suæ.	895.
460	Zared genitus à Malaleel.	962

UGR Biblioteca Universitaria

leel.65.ætatis ſuæ.

622 Enoch genitus à Thare
162. ætatis ſuæ. 365

687 Mathuſalam genitus
ab Enoch. 65. ætatis
ſuæ. 969

874 Lamech genitus à Ma-
thuſalam. 187. ætatis
ſuæ. 777

1050 Noé genitus à Lamech
182 ætatis ſuæ. 950

1559 Sen genitus â Noe 503.
ætatis ſuæ. 600

HAEC Prima ętas durauit abexordio mundi, vſque ad diluuiũ incluſiue, per 1656. annos, vt colligitur ex Geneſ. 5. In qua ætate ob robuſtiorẽ naturam, vbertatem fructuum, & terræ foracitatem nondum aquis Occeani ſalſiſimis ſteriliçatam: circiter millenos annos homines vixerunt. Nec audiẽdi ſunt aſſerentes illos annos extribus, vel quatuor, vel ſex menſibus conſtare. Quia in cap. 8. Gen. Fit mentio ſeptimi, & decimi menſis, & viginti ſeptem dierum menſis ſecundi. Imó poſt nonum menſem expletum numerantur alij quadragin

ta

UGR Biblioteca Universitaria

ta dies ante in missionem corui: & postea numerantur tria septena dierum pro tribus emissionibus columbæ: qui omnes faciunt sexaginta vnum dies pro duobus mensibus. Et post istos dies, & vt credo post alios necessarios ad duo decimum mensem componendum, subditur. Igitur sexcentissimo primo anno, prima die mensis imminutæ sunt aquæ super terram: & aperiens Noe tectum arcæ aspexit, & vidit, quôd exicata esset superficies terræ. Ante hunc enim diẽ aquæ erãt super omnem terram, vt constat ex eodem cap. 8. Gen.

Istorum prædictorum patrum ætates patẽt Gen. 5. prçterquam quôdin fine dicitur, quód Noe quingentorum annorum genuit Sen, Cham, & Iaphet. Sed sensus est, quód tunc cœpit generare, non enim in eodem anno omnes generauit: sed Sẽ genuit quingentesimo tertio anno. Et patet Genes. 9. vbi Sen centum annorum bienio post diluuium genuit Arphaxad: sed tunc Noe attigit annum sexcentesimum tertium, siquidem diluuium cessauit anno sexcẽtesimo primo vitæ Noe: quibus addendo duos annos faciunt sexcentos & tres annos. Ergo ab istis sexcentis & tribus annis remouen-

UGR Biblioteca Universitaria

docentum vitæ Sen antequam generaret Arphaxat, remanent quingenti & tres anni vitæ Noe quando genuit Sen. Et si obijcias quia Sen nominatur prius quâm Chan & Iaphet. Respondeo, quôd non prius nominatur, quia sit maior natu; sed quia dignior alijs. Ex ordinatione enim patris adeptus est primogenituram, sicut & Iacob, & Ioseph: ratione cuius erat etiam Sacerdos. Nam vsq; ad Aaron, Sacerdotium erat annexum primogenituræ. Et iste Sen secundú Hebręos quos refert, & sequitur D. Hier. in quæst. Hebraicis, fuit Melchisedec: qui adhuc viuus (vt patet ex supputatione quingentorũ annorũ quos vixit post diluuiú) occurrit Abrahe Gen. 14. reuertẽti a cæde Regum cum pane & vino: quæ sicut sacerdos Deo obtulit in gratiarum actionem pro victoria Abrahe. Et oblato sacrificio benedixit Abrahe vt inferiori, & consequẽter benedixit sacerdoti legali, qui erat tunc in lũbis Abrahe secundum seminalem rationẽ. Et ipse Abraham, & consequenter Leuiticus sacerdos, vt explicatur ad Hebr. 7. decimas soluit Melchisedech vt meliori, & cõsequenter Christo, cui Melchisedech assimilabatur. Sicut enim Melchisedech (vt Paulus

UGR Biblioteca Universitaria

ius ait) erat sacerdos, & Rex Salem, id est, pacis & iustitiæ: sic Christ⁹ erat sacerdos & Rex pacificus. Et sicut Melchisedech (ait Paulus) erat sine patre, & sine matre, & sine genealogia, nec initium dierum, nec finẽ vitæ habens, hoc est, quod in sacra Scriptura, vt ait D. Tho. 3. p. q. 22. art. 6. ad 3. illius sub nomine Melchisedech, non texitur genealogia, sed subitô introducitur in Genesi occurrens Abrahe nec ante, nec post, subtali nomine de eo fit mentio: ita Christus in terris sine patre, & in cœlis sine matre, nec habuit initium sui esse, nec habebit finem, cũ sit Deus ęternus. Et sicut Melchisedech obtulit Deo panem, & vinum in sacrificiũ, ita Christus in Cœna panem & vinum, & in ara Crucis obtulit Deo se ipsum, qui est panis viuus.

Secunda ætas mundi.

In quo anno creationis singul⁹ natus sit.	352	Anni vitę singulorũ.
1056	N O E.	950
1659	Sen genitus à Noe 503. ætatis suæ.	600
1694	Arphaxad genitus	433

UGR Biblioteca Universitaria

	à Sen. 100. ætatis suæ.	338.
1694	Sale seu Cainam genitus ab Arphaxad. 35. ætatis suæ.	433.
1724	Heber genitus à Sale. 30. ætatis suæ.	464.
1754	Phaleg genitus à Ha- 34 ætatis suæ.	239.
1784	Reu genitus à Phalec. 30. ætatis suæ.	239.
1814	Sarug genitus à Reu. 32. ætatis suæ.	230.
1844	Nachor genitus à Sarug. 30. ætatis suæ.	148.
1873	Thare genitus â Nachor. 29. ætatis suæ.	205.
2009	Abraham genitus à Thare. 130. ætatis suæ.	175.

HAEC Secunda ætas durauit â diluuio excluſiue vſque ad natalẽ Abrahę exclusiue per. 352. annos. Et licet. D. Aguſ. 16. deci. 10. ſequutus translationẽ ſeptuagin-

UGR Biblioteca Universitaria

tuaginta interp. & alios Græcos codices inter Arphaxad, & Sale ponũt Cainã assignãdo ei centum triginta annos antequam generaret Sale: nostra tamẽ ẽditio vulgata, quę iuxta decretum Concil. Trid. sess. 4. pro authentica habenda est, Genes. 11. & 1. Paral. 1. & D. Hieron. & omnes translationes ex Hebræo nihil tale ponũt. Et si obijcias, quia in Vulgata æditione. Luc. 3. ponitur, dũ ait, qui fuit Sale, qui fuit Cainam, qui fuit Arphaxad. Respondeo, quôd Sale, & Cainam sunt duo nomina eiusdẽ hominis, & sic sensus est, quôd ille qui fuit Salê, fuit etiam Cainam. Ita Samotheus lib. 1. ca. 6. Genebrar. in Chron. & Masseus lib. 2. Chron.

Prædictorum patrũ ętates constant Gen. 11. præterquã quòd ponimus, quôd Tharê anno ętatis suæ. 130. genuit Abraham. Et videtur coligi ex Gen. 11. & 12. vbi narratur egressio Abrahæ in Canaam cum patre Tharè đ vr Chaldeorũ ex reuelatione facta Abrahæ ibidem, antequã moraretur in Charrã, seu Arã, vt ait D. Stephanus. Act. 7. ibi enim narratur quôd habitantibus illis iam in Charram initinere ad terram Chanaam ad quã pergebant mortuus est Tharê duoẽtorũ quinq; annorũ post cuius obitũ vollẽs Abra-

UGR Biblioteca Universitaria

Abraham reuerti in terram ſuam, & ad domum patris ſui, ſiue ad cognationem ſuam: rurſus ait ei dominus. Exi de terra tua, in qua, ſcilicèt, habitas (non corporaliter cum aduc eſſet in charram) ſed per affectum, & propoſitum in illam redeundi, vt explicat Aguſt. 16. deci. 10. Exijt igitur ſicut præcipit ei Deus. Et ſubditur. Septuaginta quinque annorum erat Abraham cum egrederetur de aram. Itaque quando pater Thare erat ducentorum quinque annorum Abraham habebat ſeptuaginta qninque annos. Ergo Thare genuit Abraham quando habebat centum triginta annos.

Nec obſtat illud gen. 11. vixit Thare ſeptuaginta annis, & genuit Abraham, Nachor, & Aram: ſenſus enim eſt quôd tunc cæpit eos generare: non enim illos omnes eodem anno ſeptuageſimo vitæ ſuæ genenerauit, ſicut dixi ſupra de filijs Noe. Et licêt ob dignitatem Abraham prius nominetur, non tamen fuit maior natu. Et hoc probatur, & precedens doctrina magis roboratur. Quia Abraham duxit vxorem Sarai, quæ ſecundum D. Hieron. eadem eſt cum Ieſca filia fratris ſui Aram, qui vt dicitur gene. 11. ante Thare patrem ſuum, ideſt, aduc

UGR Biblioteca Universitaria

aduc viuente Thare, aut in eius presentia, obijt suffocatus à Chaldęis. Quia nolluit adorare ignem. Si ergo Sarai erat filia Aram, esset minor illo plusquam decem annis, nõ enim illam genuisset in anno decimo ætatis suæ, maximê tunc quãdo tardê coniugio copulabantur: at vero Abrahã tantum habebat decem annos plusquam Sara, vt patet gen. 17. vbi dicit, Abraham de se, putas ne centenario nascetur filius, scilicêt, Isaac, & Sara nonagenaria pariet ergo Aram erat maior natu. Ex his patet quomodo Sara, vt notat D. Thom. 2.2. q. 110. art. 3. ad 3. non sit soror Abrahę, sed non sobrina filia, scilicêt, fratris sui Aram.

Nec obstat, quôd ipse Abraham vocat eam sororem filiam patris sui gen. 20. Nam preterquam quôd auunculus & consobrinus sæpe in sacra Scriptura appellantur fratres, vt patet gen. 13. &. 14. vbi Abraham vocat Loth fratrem cum alias sit eius consobrinus, filius Aram fratris sui, & gen. 29. Laban vocat Iacob fratrem suum, cum aliàs sit consobrinus filius sororis suæ Rebecę, est etiam alia ratio, nam mortuo Aram filij ei' Loth, & Sarai mansere in domo aui sui Thare sicut filij adoptiui. Et ob hoc dicũtur fratres

UGR Biblioteca Universitaria

fratres Abrahæ. Sic etiam Gen. 48. Ephraim & Manasses filij Ioseph adoptantur ab auo suo Iacob, & succedút ei in hæreditate sicut alij filij eiusdem Iacob.

Tertia ætas mundi.

505.

Anno creationis quo singulus natus sit.		Anni vitæ singulorũ.
2009	ABRAHAM.	175
		Gen. 25.
2109	Isaac Genitus ab Abraham. 100.	
	ætatis suæ. Genesis. 21.	180
		Genes. 35.
2169	Iacob genitus ab Isaac 60. ætatis suæ. Genesis 25.	147
		Gen. 47.

Linea

UGR Biblioteca Universitaria

Linea Regia.

Iudas filius Iacob,
Phares filius Iudæ.
Esrom filius Phares.
Aram & Caleph fi-
lius Esrom.

Linea Sacerdotalis.

Leui Filius Iacob
Caapth filius Leui.
Amrram filius Caapth,
A Aron filius Amram,
Eleazar filius Aaron.

HAEC Tertia ætas durauit á Natali Abrahe, vsque ad exitum Israel de Egypto per 505. annos, qui sic supputantur. Nam Abrahæ cum esset septuaginta quinque annorum, vt patet Gen. 12. statim ingresso terram Chanaam promititur à Deo, Isaac: sed ex hac promissione vsque ad exitum Irael de Egypto, & datam legẽ in monte Sina transierunt quadringenti triginta anni, qui cum prædictis septuaginta quinque annis vitæ Abrahæ faciunt

505.

UGR Biblioteca Universitaria

505. ānnos. Ergo, minor patet ad Gal. 3. vbi referẽs Paulus prædictas promiſsiones ait. Abrahę dictę (id eſt facte) ſũt promiſsiones, &c. Hoc autẽ dico, ait Paul. teſtamẽtũ (id eſt, has promiſsiones voco teſtamentũ) confirmatum â Deo (quia ſcilicet per modu) teſtamenti ſunt firmatæ iurameto diuino, & ſubditur. Quæ poſt quadringentos triginta annos facta eſt lex, nõ irritũ facit ad euacuandas promiſsiones, id eſt, lex quæ poſt quadringentos triginta annos data eſt eis in monte Sina, non irritabat illas promiſsiones. Aliàs vt ibi ait Paulus, ſi ex lege hæreditas (ſcilicêt datur) iam non ex promiſsione. Et ſi obijcias illud, quod dictũ eſt Abrahę. Geneſ. 15. peregrinum erit ſemen tuum in terra non ſua, & affligent eos quadringẽtis annis, generatione quarta reuertentur huc. Si ergo iſtis quadringentis annis addãtur alij ducenti nonaginta anni tranſacti a natali Abraæ, vſq; ad ingreſſum in Egyptum duraſſet hęc ætas ſexcentis nonaginta annis. Reſpondeo, quòd Iſraelitæ non vixerunt in Egypto per quadringẽtos annos. Nam Caath cum patre ſuo Leui Geneſ. 46. intrauit Egyptum, & vixit Caath centum triginta tribus annis, vt patet Exod. 6. &

filius

UGR Biblioteca Universitaria

filius istius Amrram vixit centum triginta septem annis, vt ibi patet, & Exod. 7. patet Moysem filium Amrram octogenarium eduxisse Israel de Egypto, qui omnes anni aduc vniti faciunt trecentos quinquaginta annos, & adhuc existis tollendi sunt anni quos habebat Caath, quando ingressus est Egyptum, & anni quos habebat Amram antequam generaret Moysem. Itaque à prædictis quadringẽtis annis tollendi sunt anni vitæ Isaac antequã generaret Iacob qui fuere sexaginta, vt dicitur Gen. 25. & anni vitæ Iacob ante descensum in Egyptum qui fuerunt centum triginta, vt dicitur Genes. 47. & sic remanent ducenti decem quibus addendi sunt quinque, vt locus iste cõsonet cum alio loco ad Galat. 3. & Exod. 12. vbi istis quadringentis adduntur triginta, videlicêt viginti quinq;, qui præcesserũt. Natiuitatem Isaac, à tempore promissionis factæ Abrahæ & isti quinq;, qui ex eo quôd erant parua res, sacra Scriptura in loco prædicto Genes. 15. non curauit de eis. Hæc explicatio & supputatio consonat cum textu dicti loci Genes. 15. ibi enim dicitur. Peregrinum erit semen tuum (id est Isaac, & eius posteri, qui erãt semen Abrahæ) in ter-

UGR Biblioteca Universitaria

ra non sua(non enim ait in terra Egyti,sed absolute ait in terra non sua: per quam etiã inteligitur terra Chanaam,in qua tũc erat, quæ aduc non erat eis traddita, sed promissa,vt dicitur Act.7. Et ipse Isaac, & Iacob sæpé vocant se peregrinos,vt patet Genes. 23. 26.28.& 47. Et licét Exod. 12. dicatur habitatio filiorum Israel,qua manserunt in Egypto quadrigẽtorum triginta annorum. Ideo est, quia ex istis annis per plures peregrinati sunt in Egypto,& fuit peregrinatio ista magis cõtinua, & nõ interrupta per ducẽtos quindecem annos. Alios autem ducẽtis quin decim annis peregrinati sunt modo in terra Chanaam, modo in Egypto, vt patet Gen. 20.& 26. Et postea Iacob apud Labam peregrinatus est,vt dicitur Gen.29 Quod autem dicitur peregrinum erit semẽ tuum in terra non sua,& affligent eos quadringẽtis annis, construendũ est per Hiperbatom,vt ait glos. ex August. ita vt illa dictio quadringentis annis cadat super illud peregrinum erit,&c. Alias enim plusquam septuaginta annis fuerunt in Egypto sine afflictione,toto, scilicét, tempore vitæ Ioseph,& donec surrexit Rex nouus qui ignorabat Ioseph,vt dicitur exod. 1. Et quod dicitur

UGR Biblioteca Universitaria

citur generatione quarta reuertentur huc. Inteligitur a die qua ingressi sunt Egyptũ quæ generationes per lineam regiam supputantur sic. Nam Iudas ingressus est Egyptum cum Iacob, & Iudas genuit Phares, Phares genuit Esrom, Esrom genuit Aram, & Caleph, vt patet 1. Paralı. 2· & iste Caphin quo completur quarta generatio ingressus est terram promissionis, vt patet numer. 14. Septuaginta Interpretes legũt sic. Generatione quinta reuertentur huc. Et hoc etiam verificatur si fiat supputatio per lineam Sacerdotalem. Nam Leui qui cum patre Iacob ingressus est Egyptum genuit Caath, Caath genuit Amrram, Amrram genuit Aaron & Moysen, Aaron genuit Eleazar, vt dicitur 1. Parali. 6. Et iste Eleazar in quo, vt patet completur quinta generatio ingressus est terram promissionis.

Quarta ætas mundi.

436.

Anni creationis.		Anni Regni singulorum.
	Duces, & Iudices Israel.	
2514	Moyses de tribu	40.

UGR Biblioteca Universitaria

	Leui, Deut. 29.	
	Iosue de tribu Ioseph.	
2554	Othoniel de tribu	40
	Iudæ. Iudic. 3.	
	Aiod de tribu Beniamin.	
2594	Sangar. Iudic. 3.	80
2674	Debora simul cum barac.	40
	Iudic. 5.	
2714	Gedeon de tribu Manas-	40
	se. Iudic. 8.	
2754	Abimelech filius spurius	3
	Gedeonis. Iudic. 9.	
2757	Tholà de tribu Isachar.	23
	Iudic. 10.	
2780	Iair Galadites. Iudi. 10.	22
2802	Hic Israel fuit sine iudi-	18
	dice. per 18. annos. Iu-	
	dic. 10.	
2820	Iepte. Iudic. 12.	6
2826	Abesam. Iudic. 12.	7
2833	Cleom. Iudic. 12.	10
2843	Abdom. Iudic. 12.	8
2851	Sanson de tribu Dam.	20
2871	Heli de tribu Leui.	40
	1. Reg. 4.	
2911	Samuel, & Saul. Act. 13.	40

HAEC

UGR Biblioteca Universitaria

HAEC Quarta ætas durauit à tempore quo Moyses octogerarius eduxit Israel de Egypto, vsque ad Regnum Dauid per 436. annos completos, vt patet ex 3. Reg. 6. vbi dicitur, quôd quadringentesimo octogesimo anno exitus de Egypto in anno quarto mense secundo Regni Salomonis cœpit edificare domum Domini. A quibus annis si tollas istos quatuor Regni Salomonis, & alios quadraginta Regni Dauid 2. Reg. 4. remanent dicti. 436. anni. Item istorum annorũ supputatio patet ex annis quibus iudices gubernarunt Israel. Vbi nota primo quod illis iudicibus quibus in sacra Scriptura nõ taxantur anni suæ iudicaturæ ascribuntur annis iudicis sibi vicini, vt sic dicta supputatio 2. Reg. 4. integra maneat.

Nota 2. Qnòd tẽpus medians inter duos iudices ascribitur iudici succedenti, vt notat Aguſtin. Isidor. Beda, & alij expositores libri iudicum. Excipiuntur tamẽ illi decem, & octo anni, qui sine iudice antecesserunt iepte, qui non numerãtur inter sex annos istius, vt clare patet. Et si obijcias, quôd in hoc tempore medio, vt sæpé dicitur in libro iudicum, Hebræi idolis immolabãt, & à Regibus vicinis infestabantur: & postea in

UGR Biblioteca Universitaria

annis iudicum quietabantur, ver. g Iudi. 3. electo Othoniel quieuit terra quadraginta annis, quibus ipse præfuit, & in octo annis antecedentibus nō quieuerat, ergo illi octo anni seorsum computantur ab illis quadraginta. Respondeo, quôd illi octo anni respectu quadraginta cum sint parua res pro nihilo reputantur, & sic absolute dicitur, quôd quieuit Israel quadraginta annis.

Quinta ætas mundi.

454.

Anni creationis.		Anni regni singulorū.
	Reges totius Israel.	
2951	Dauid filius Isai. 2. Reg. 15.	40.
2991	Salomon filius Dauid. 3. Reg. 11.	40

MOrtuo Salomone ob eius peccata diuisum est Regnum in Tribū Iudà, & Beniamin ex vna parte, quibus præfuit Roboam filius Salomonis, & in alias decem Tribus, quibus præfuit Hieroboam, vt habe-

UGR Biblioteca Universitaria

habetur. 3. Reg. 12. Et ambas lineas apponemus incipiendo à Regibus Iudâ, & Benjamin.

Reges Iudà.

Anni creationis.		Anni Regni singulorum.
3030	Roboam filius Salomonis. 3. Reg. 14.	17.
	Abias filius Roboam. 3. Reg. 15.	3.
3049	Asà filius Abie.	41.
3089	Iosaphat filius Asà. 3 Reg. 22	25
3110	Ioram filius Iosaphat. 4. Reg. 8.	8
3117	Ochocias filius Ioram. 4. Reg. 8.	8
3117	Athalia mater Occhociæ. 4. Reg. 11.	7.
3123	Ioas filius Ochociæ. 4. Reg. 12.	40
3169	Amasias filius Ioas. 4. Reg. 14.	29
3180	Ocias seu Azarias filius	52

UGR Biblioteca Universitaria

	Amasiæ 4. Reg. 15.	
3241	Ioathan filius Ociæ. 4. Reg. 15.	16
3256	Achaz filius Ioatham. 4. Reg. 16.	16
3271	Ecceqnias filius Achaz. 4. Reg. 18.	29
3299	Manasses filius Eccequiæ. 4. Reg. 21.	55
3353	Amon filius Manasses, 4. Reg. 21.	2
3354	Iosias filius Amon. 4. Reg. 22.	31
3384	Ioacham filius Iosiæ. 4. Reg. 23.	*Tres menses*
3384	Eliacim, seu Ioacim. filius etiã Iosiæ. 4. Reg. 23.	11
3394	Ioachin, seu Iechonias pater Salatiel, & filius Ioacim. 4. Reg. 24.	*Tres menses*
3394	Sedechias filius Iosiæ. 4. Reg. 24.	11

HAEC Quinta ætas durauit à principio Regni Dauid, vsque ad captiuitatẽ Babiloniæ per. 454. annos, vt patet ex supputatione annorum quibus singuli Reges

UGR Biblioteca Universitaria

ges gubernarunt. Vbi aduerte primo, quôd vltimus annus vnius Regis est primus sequentis. Et patet. Nam. 3 Reg. 15. dicitur, quôd anno decimo octauo Hieroboam Regis Israel regnauit Abias super Iudam tribus annis: & postea de Asà successore Abię dicitur, quôd regnauit in anno vigesimo Hieroboam; itaque annus vigesimus Hieroboam, numeratur pro tertio & vltimo anno Abiæ, & pro primo Asâ, & sic de alijs. Ex quo colligitur, quôd in suma annorum omnium Regum Iudà, vel Israel nõ est bis, sed semel tantum numerandus iste annus medius. Excipitur tamen ab hac regula Dauid, qui cũ regnauerit quadraginta annis & sex mensibus, vt constat 2. Reg. 5. pro illo debẽt numerari quadraginta anni integri, & alij sex menses illius debent cõnumerari inter quadraginta annos Salomonis. Excipitur etiam Roboam primus Rex super Iudam, & Beniamin, cuius decem & septem anni sunt integri. Nam de eius successore Abia dicitur. 3. Reg. 15. quòd incœpit regnare anno decimo octauo Hieroboam Regis Israel: cum tamen Roboam, & Hieroboam in eodem anno regnare incœperint, vt patet 3. Reg. 14. & 15. Secundo aduerte,

UGR Biblioteca Universitaria

quôd aliquando tam in Israel, quam in Iudà regnabãt duo Reges simul: quando enim pater procedebat ad belum, vel erat impotens ad gubernandum, designabat filium, vt secum coregnaret. Sic enim in Iudà, Ioram coregnauit cum patre Iosaphad tribus annis. Et patet hoc, quia iste Ioram, vt dicitur 4. Reg. 8. incœpit regnare in anno quinto alterius Ioram Regis Israel, sed tunc erat annus vigesimus secúdus Regni Iosaphat, post quod regnauit Iosaphat alios tres annos, cum regnauerit viginti quinque annis: ergo, minor patet, nam Ioram Rex Israel cœpit regnare anno octauo Iosaphat, vt dicitur 4. Reg. 3. Ex his patet quod Ioram Rex Iuda post mortem patris in anno vigesimo quinto Regni sui, regnauit in solidum per quinque annos tantum vsque ad vltimum annum alterius Ioram Regis Israel: & successit ei suus filius Ochocias per vnum annum, in duodecimo & vltimo anno Ioram Regis Israel, vt patet. 4. Reg. 7. In illo enim eodem duodecimo anno isti duo Ochocias & Ioram Rex Israel Occisi sunt à Gehu. 4. Reg. 6. & sic istorum successores, vt potè, Athalia super Iudam, & idem Iehu super Israel incœperunt regnare in eodem an-

UGR Biblioteca Universitaria

no ab orbe condito. 3117.

Tertio aduerte, quôd anni quinquaginta duo Ociæ numerantur â vigesimonono anno regni patris sui Amasiæ, in quo obijt profugus in Lachis. Tunc enim licèt Occias esset quatuor tantum annorum ratione cuius regnum gubernabatur per tutores duodecim anni, vsque ad decimum sextum ætatis annum Ociæ: illi tamen duodecim anni numerantur inter quinquaginta duos annos regni eiusdem Ociæ, vt sic vera consurgat supputatio regni aliorum Regũ, nec obstat quod 4. Reg. 15. dicitur. Occias incœpit regnare anno vigesimo septimo Heroboam Regis Israel, qui Hieroboam incœperat regnare anno quinto decimo Amasiæ patris Ociæ, vt dicitur 4. Reg. 14. Ex quo tempore vsque ad vigesimum septimũ annum regni Heroboam mediant quatuordecim anni regni Amasię vsque ad vigesimum nonum, & vltimum annum regni eius, & isti duo decim anni tutorum. Ad hoc enim dico, quôd sensus est, quôd in illo vigesimo septimo anno Heroboam cœpit Ocias regnare per se solum & sine tutoribus, cum quo etiam stat, quòd antea inceperit regnare cum tutoribus.

Reges

Anni creationis.		Anni regni singulorum.
	Reges Israel durarunt per 247. annos.	
3030	Hieroboam seruus Salomonis. 3. Reg. 14.	22
3050	Nadab filius Hieroboam. 3. Reg. 15.	2
3051	Baasa de Tribu Isacar.	24
	3. Reg. 15.	
3074	Ela filius Baasa.	2
	3. Reg. 16.	
3075	Zambri seruus Ela.	*Septem dies*
	3. Reg. 16.	
3075	Amrri Dux, & seruus	12
	Ela. 3. Reg. 16.	
3086	Acab filius Amrri.	22
	3. Reg. 16.	
3105	Ochocias filius Achab.	2
	3. Reg. 22.	
3106	Ioram filius etiam Achab.	12
	4. Reg. 3.	
3117	Iehu seruus Achab.	28
	4. Reg. 10.	

Vic

UGR Biblioteca Universitaria

Hic fuit interregnum anni vnius.

3145	Ioacham filius Iehu. 4. Reg. 13.	17
3167	Ioas filius Ioacham. 4. Reg. 13.	16
3176	Hieroboam filius Ioas.	41

Hic fuit interregum duodecim annorum.

3227	Zacharias filius Hieroboam. 4. Reg. 15.	*Sex mẽsis*
3227	Selum filius Iabes coniurator. 4. Reg. 15.	*Vnus mẽsis*
3228	Manahem filius Gade. 4. Reg. 15.	10

Hic fuit interregnum trium annorum.

3240	Phaceia filius Manahem. 4. Reg. 15.	2
3241	Phace Dux Phaceia & filius Romeliæ. 4. Reg. 15.	20

Hic fuit interregnum octo annorum.

3268	Oseæ coniurator. 4. Reg. 17.	9 Reg.

UGR Biblioteca Universitaria

REgnum Israel à Hieroboam, vsque ad Oseam inclusiue durauit per 247. annos, vt patet ex supputatione annorũ quibus isti Reges regnarunt. In quibus etiã, sicut in Regibus Iuda, annus vltimus vnius Regis est primus sequentis. Item in Israel, sicut & in Iuda, aliquando regnabant duo Reges simul: sic enim Nadab corregnauit per vnum annum cum patre suo Hieroboã: quia incœpit regnare in anno secũdo Assà Regis Iudà. 3. Reg. 15. Et tamen pater eius Hieroboã obijt anno tertio Assà, quia Assà incœpit regnare anno vigesimo Hieroboã qui regnauit vigenti duobus annis: & annus Nadab in quo cum patre regnauit numeratur inter duos annos, qui ei ascribuntur: cũ eius successor Baassa incœperit regnare in anno tertio Assà. Item Ochocias suis duobus annis coregnauit cum Achab, quia vt dicitur 3. Reg. vltimo cœpit regnare anno decimo septimo Iosaphat Regis Iudé, in cuius anno decimo nono obijt Achab cũ regnaret per viginti duos annos: & aliàs Iosaphat incœperit regnare anno quarto Achab, vt dicitur 3. Reg. 22. Imô mortuo Ochocia eius frater Ioram regnauit simul cum patre suo Achab per vnum annum: cum in cœperit

regnare

UGR Biblioteca Universitaria

regnare anno decimo octauo Regni Iosaphat. Item Ioas corregnauit cum patre suo Ioacham tribus annis. Quia incœpit regnare 4. Reg. 13. in anno trigesimo septimo, Ioas Regis Iuda, & pater eius obijt anno trigesimo nono eiusdem Ioas: cum incœperit regnare anno vigesimo tertio, eiusdem per decem & septem annos 4. Reg. 15. isti tamen tres anni non numerantur inter sex decim annos eiusdem: quia post istos statim incœpit regnare Heroboam, & aliàs hoc cõ sonat supputationi regum Iuda, quorum Amasias cœpit regnare anno secũdo istius Ioas, vt dicitur 4. Reg. 14.

Not. secundo, quod inter Reges Israel alli quando mediant aliqui anni, qui non computantur inter annos ipsorum Regum. Cum enim filij non semper succederent patribus in Regia dignitate sæpé populus erat sine Rege, & licèt aliqui statim regnum occuparent, ex eo qũôd hoc fiebat per tiranidẽ populus non quietabatur, & sic anni Regis tirani non incipiebant numerari quousque populus pacificabatur. Sic inter Iehu & Ioacham ponimus vnum annum interregni: quia Ioacham incœpit regnare anno vigesimo tertio Ioas Regis Iuda, vt dicitur 4. Reg.

UNIVERSITARIA GRANADA

UGR Biblioteca Universitaria

Reg. 13. Et pater eius Iehu obijt anno vige simo secundo incœpto eiusdem, cum incœperit regnare per viginti octo annos, cum Athalia sex, & cum Ioas successore Athalię in Iuda viginti duobus annis. Item inter Heroboam & Zachariam mediant duodecim anni interregni: quia Hieroboam incœpit regnare anno quinto decimo Amasiæ Regis Iuda per quadraginta & vnum annos, & regnauit in tempore Amasiæ per quindecim annos vsque ad istius vigesimum nonum & vltimum annum, & in tempore Ociæ filij Amasiæ, & tutorum eius regnauit alios viginti septem, cum quibus impleuit quadragesimum & vnum annum regni sui, sed eius successor Zacharias, vt dicitur 4. Reg. 15. incępit regnare anno trigesimo octauo Occiæ Regis Iuda, ergo mediant inter Hieroboam & Zachariam duodecim anni, qui non ascribuntur Zachariæ, sed soli sex menses cum quibus tamen impleuit triginta & octo annos Ociæ: cum in anno trigesimo nono Ociæ incęperit regnare in Israel sellum successor Zachariæ per vnum mensem. Item inter Manahem & Phaceiam mediant tres anni. Quia Manahem 4. Reg. 15. incępit regnare anno trigesi-

UGR Biblioteca Universitaria

rigesimo nono Ociæ Regis Iuda per decẽ annos,& sic obijt anno quadragesimo octauo eiusdem Ociæ,& tamen Phaceia, vt ibi dicitur incœpit regnare anno quinquagesimo regni Ociæ. Item inter Phace. & Oseæ mediant octo anni, quia Phace 4. Reg. 15. incœpit regnare anno quinquagesimo secundo & vltimo Ociæ,& in anno primo regni Ioatham filij Ociæ per viginti annos, & sic regnauit in tempore Ioatham, per illius sex decim annos,& obijt anno quinto regni Achab filij Ioatham: sed Oseæ. 4. Reg. 17. in cœpit regnare anno duodecimo Regni Achab. quia licét Oseæ occiderit Phace anno quinto regni Achab Regis Iudæ, qui annº. 4. Reg. 15. vocatur vigesimus Ioatham, si vsq; tunc, scilicét, regnaret, & licèt dicatur ibi, quôd tunc Oseæ incœpit regnare, non tamen pacificé regnauit vsque ad duodecimũ regni Achab. Et sic illi anni non numerantur inter nouem annos eiusdem. Et hæc supputatio consonat sacre Scripturę. 4 Reg. 18. vbi dicitur, quôd in anno sexto Ezechiæ Regis Iuda, & nono Oseæ, & sic anno ab orbe condito. 3276. Salmanasar Rex Babilonis transtulit decem tribus Israel in Assirios & Medos, inter quos Tobias ductus est

UGR Biblioteca Universitaria

in Niniuem, & Rex Babilonis misit ad in habitandam Samariam,& alia loca istarum tribunm,Cutheos,& alios vassallos suos, qui successu temporis à terra quam habitabant vocati sunt Samaritani: ex quibus descẽdit mulier illa Samaritana, de qua Ioan.4. Qui ex eo quôd recipiebant quinq; libros Moysi, &ex eo quôd ob metum Leonum eos dilacerantium colebant Deum Israel, vocabant patrem Iacob,sicut vocat eum Samaritana Ioan.4.& quãdo Iudęi à Regibus Siriæ & Alexandro Magno honorabantur, dicebant se esse Iudæos,quibus tamen aliàs non coutebantur, vt dixit mulier illa Samaritana. Ioan. 4. hæc de captiuitate decem tribuum.

Not. vltimo circa captiuitatem tribus Iudæ & Beniamim,quôd ista facta fuit in duabus vicibus,vt constat ex 4. Reg. 24. primo in tempore Iechoniæ Regis Iuda. Quando Nabubho Donosor tulit secum istum Iechoniam matrẽ, & filios eius, ac nobiles regni: inter quos Eccequielem, & Danielem. Et hæc captiuitas vocatur trãsmigratio Matth. 1. quia Spontê Iudęi isti se obtulerunt Regi Babilonis.Secunda captiuitas fuit in tempore Sedechiæ, quẽ Nabucho Donosor constituerat

UGR Biblioteca Universitaria

constituerat Regem pro Iechonia cum certo tributo: qui rebelans contra Nabuchodonosor, vocato in suum auxilium Rege Egypti, venit Nabucodonosor, & effugato Rege Egypti, Obsedit Ierusalem per decem & octo menses, & tandem cœpit Sedechiam in vndecimo anno regni eius, & euulsis oculis Duxit in Babilonē: vt impleretur quod dicitur de isto Sedechia Hier. 5. quod esset ducēdus in Babilonē, & illud Ezeq. 12. quòd non esset visurus Babilonem. Putabat enim Sedechias istas Prophecias esse contrarias, & sic nolluit credere Hieremię suadenti, c. 28. & 29. vt Sponte se tradderet Nabucho Donosor, quia iam Deus ob eius scelera decreuerat tradere eum illi. Post hoc Nabuchodonosor, misit Nabuzardam Principem miliciæ suæ in Ierusalem: qui succēdit templum & domos Ierusalem & muros destruxit, & reliquum vvulgus ex prima captiuitate relictum cum vasis templi Duxit in Babilonē, exceptis paucis agricolis pro cultura agrorum. Et sic impletur illud. Ierem. 25. dereliquit Leo, id est Deus, vmbraculū suum, id est Ierusalem, quam suis rugitibus, & præsentia, sicut Leo tuebatur, facta est terra indesolationem à facie iræ colūbæ, id est

UGR Biblioteca Universitaria

â facie Regis Babilonis, qui dicitur columba, ex eo quod in suis vexilis columbam portabat depictam, vt ait D. Thom. ibi, credebant enim Babilonij, quôd sua Regina Semiramis fuit in columbam conuersa, & sic in vexilis columbam depictam portabant. Hoc etiam erat ostensum Ezequiel. cap. 1. existenti iuxta fluuium Chobar ante vltimam captiuitatem, in visione quatuor animalium figurantium, quatuor Monarchias destructurus Israel. In Leone enim figurabatur Monarchia Assiriana, quæ sicut Leo erat fortior, & prima inter alias, cuius Reges Hier. 5. vocãtur Leones, quorũ Salmanasar captiuauit decem tribus, & tandem Nabucho Donosor, vt diximus captiuauit tribum Iuda, & Beniamin, & desolatus est Ierusalem. In homine figurabatur Monarquia Persiana, quæ humanius & mitius se gessit cum Iudæis, vt patet in Cyro, & Assuero Longimano, qui, post reunitam Monarchiã Persianam cum Assiriana, aliàs antea diuisam in tempore Sardanapali dederunt licentiã Iudæis reædificandi templum & Ierusalem. In Tauro figurabatur Monarchia Græca. Quæ incępit in Alexandro Magno, cuius multi Reges, vt vt patet in Antiocho illustri, sicut Tauri im-

petu

petu furibundo percuſerunt Iudæos. Vnde Alexander Daniel. 8. vocatur cornu, ex quo per mortẽ fracto orta ſunt quatuor cornua, qui ſunt quatuor Reges ei ſuccedentes, vt potè, Philippus Arideus in Macedonia, Ptolomeus Lagus in Egypto, Anthigonus in Aſia, Seleucus in Siria & Babilonia. Ecce quomodo Reges iſtius Monarchiç cornu vocãtur ob eorum crudelitates: de quibus in libris Machabeorum ſatis conſtat. In Aquilæ figurabatur Monarchia Romana, quæ vt Aquila rapaciſsima non iuſtitia, ſed potentia omnes gentes ſubiugauit, & Iudæos omnino deuaſtauit, vt patet in Tito, & Veſpaſiano. Item deſolatio Iudæorum erat figurata, Zachar. 6. in viſione quatuor quadrigarũ. In quadriga enim ruforum çquorum figurabatur prima Monarchia effuſiua ſanguinis Iudæorum. In quadriga çquorum nigrorum figuratur ſecunda Monarchia cuius Reges, maximê Aſſuerus, ad inſtãtiam Aman cauſaruntluctum in Iudæis, quando præcepit eos occidere. In quadriga çquorum alborũ figurabatur tertia Monarchia, cuius Rex Alexander lçtificabit Iudæos, eos honorando, & releuando à tributo ſeptimi anni, in quo ſecundum legẽ non ſeminabant: quãdo

UGR Biblioteca Universitaria

veniens manu armata contra Ieruſalem, Pontifice onia in Pontificali habitu, & omni ciuitate, magna cum ſolemnitate, eum recipiente benignè ſe geſsit circa eos, Angelo ſibi apparente, & præcipiente, ne ſanctam ciuitatem & templum violaret. In quadriga ęquorum varij coloris figurabatur varietas quartæ Monarchiæ Romanorum, quorũ aliqui Imperatores fuerunt pij cum Iudæis & mites, alij vero impij & crudeles.

Sexta ætas mundi.

589.

Anni creationis.		Anni Iudicaturæ.
	Duces Iſrael.	
3404	Salatiel filius Iochoniæ, in captiuitate Babiloniæ.	70
3474	Zorobabel ſeu Barachias filius Salatielis.	58
3532	Reſa ſeu Moſola filius Zorobabelis.	66
3598	Ioanna Benreſa filius Reſa.	53
3651	Iudas Hircanus, filius Ioannæ.	14

Hic

UGR Biblioteca Universitaria

Hic incœpit Monarchia Græcorum in Alexandro Magno.

3665	Iosephus primus filius Iudæ.	7
3672	Abnersemet filius Ioseph.	11
3683	Eli Mathias filius Semei.	12
3695	Assar Maath, filius Matathiæ.	9
3704	Nagath Arphaxad filius eius.	10
3714	Agai Hesli filius Nagath.	8
3722	Maseth Nahum filius Esli.	7
3729	Amos Scirach filius Nahum.	14
3743	Mathathias Siloa filius Amos.	10
3753	Iosephus Arses filius Matathiæ.	60
3813	Ianeus Hircanus filius Iosephi.	16

HIC Opprimente Antiocho Israel, vt patet. 1. Macha. 1. insurgit Matathias

UGR Biblioteca Universitaria

cum Machabęis filijs ſuis, & mortuo Ianeo Hircano, qui erat de tribu Iuda, vt patet Lucæ. 3. Tranſijt Ducatus cum ſummo Sacerdotio ad Iudam Machabeum filium Mathathie & eius ſucceſſores, qui erant de tribu Leui, vt patet. 1. Macha. 2. Vbi Matathias pater Iudæ dicitur Sacerdos ex filijs Ioarim, ſeu Ioarib, qui Ioarib erat vnus illorũ viginti quatuor Sacerdotum, quos elegit David. 1. Paral. 24. Sic etiam Zacharias pater Baptiſtæ dicitur Sacerdos de vicæ abiæ.

3829	Iudas Machabeus filius mathatiæ.	5
3834	Ionathas frater Iudæ.	19
3853	Simon frater etiam Iudæ.	8
3861	Ioancus Hircanus filius Simonis.	26
3887	Ariſtobulus filius Hircani.	1
3888	Ianeus Alexander frater Ariſtoboli.	27
3915	Alexandra vxor Alexandri.	9
3924	Hircanus filius Alexandri.	34

ISTE Hircanus ſtatim mortuo patre etiam regnante matre fuit ſuminus Sacerdos.

UGR Biblioteca Universitaria

cerdos. Et iste fuit vltimus qui habuit sceptrum & Ducatum. Nam post istum suscepit Principatum Hærodes Ascalonita, qui non erat de gente Iudeorũ,& accepit regnũ Iudeorú anno creationis 3958. per triginta & septẽ annos. In cui⁹ trigesimo quinto anno, & consequẽter ab orbe cõdito. 3992. anno Iesus Christus filius Dei viui, pro salute hominum ex Virgine nasci dignatus est.

HAEC Sexta & vltima ætas durauit à primo anno quo populus Iudæorú captiuus ductus est in Babilonem vsque ad Christi natalem per 589. annos, vt patet ex supputatione annorum quibus Duces istius ætatis gubernarũt. Quæ omnia non constãt ex sacra Scriptura, cum eius historiæ in hac ætate non continuentur, sed ex Philone lib. 2. breuiarij: cuius authoritas communiter in hac parte præ omnibus eligitur. Et hæc supputatio consonat supputationi Olimpiadũ Eusebij, qui ait Christum esse natum anno tertio olimpiadis cẽtesimę nonagesimę quartæ: & quôd in anno secundo Darij, in quo impleti sunt anni septuaginta captiuitatis Babiloniæ incępit Olimpias sexagasima quinta. Ita quôd ab anno secundo darij vsq;

UGR Biblioteca Universitaria

ad Christum transierũt centũ triginta olim piades dẽpto vno anno, ergo cũ quelibet olimpias cõstet ex quatuor annis prædictę cẽtũ triginta olimpiades vno anno dẽpto suma bút. 519. an. quib⁹ si addãtur septuaginta anni captiuitatis Babiloniæ faciẽt. 589. annos.

Hæc etiam supputatio consonat supputationi septuaginta hebdomadarum Danielis cap. 9. vbi Daniel in anno primo Regni Darij, qui etiam erat primus annus Regni Ciri consobrini sui, vt dicitur. 1. Esdr. 1. isti enim ambo cum essent Reges Persarum, venerũt contra Babilonem, & occiso Balthasar Rege Babiloniæ, in eadem nocte qua ipse prophanarat vasa sacra delata â patre suo ex Ierusalem, vt dicitur Daniel. 5. reunierunt Monarchiam aliàs in tempore Sadardanapali diuisam in Assios, & Persas, & in isto Ciro incœpit Monarchia Persiana finita, iam Assiriana. In anno igitur primo istorum, qui simul per duos annos vsque ad mortem eius dẽ Darij in Babilonia regnarunt, inteligẽs Deniel esse completos septuaginta annos captiuitatis prænuntiatos Ierem. 25. orauit ad Deum, vt promissa impleret circa libertatem populi temporalẽ. Et apparuit Gabriel Angelus ostendens ei finẽ captiuitatis, etiã spi-

UGR Biblioteca Universitaria

ſpiritualis per Chriſtū fiendę, ait enim. Septuagintæ hebdomades abreuiatæ, (id eſt definitæ) ſunt ſuper populum tuum, vt finem accipiat peccatum, & adducatur iuſtitia ſempiterna, & impleatur viſio & Prophetia, & vngitur Sanctus ſanctorum (id eſt Chriſtus, qui ſolus inter homines vocatur Sanctus ſanctorum, & vnctus oleo letitiæ præ participibus ſuis, vt dicitur Pſalm. 44.) Et determinat Angelus tempus à quo incipiunt numerari iſtæ hæbdomadæ, ait enim. Animaduerte ab exitu ſermonis, id eſt, à licentia data Iudæis, vt iterum ędificetur Ieruſalem vſque ad Chriſtum ducem hæbdomades ſeptem, & hæbdomades ſexagintæ duæ erunt (id eſt hæbdomades ſexagintæ nouem erũt viſq; ad tempus in quo Chriſtus baptizatus ſicut Dux verbo & exemplo gubernabit gẽtes. Et poſtea ait, quôd in medio hæbdomadis ſequentis (id eſt ſeptuageſimæ) deficiet hoſtia & ſacrificium (ob præſentiã ſcilicêt ſacrificij Chriſti in Cruce.) Hæc autem licentia de reædificanda Ieruſalem, conceſſa eſt Nehemiæ. 2. Eſdr. 2. à Dario, Aſſuero, lõgimano marito, vt fertur Eſter, anno vigeſimo regni ſui, à Ciro enim non fuit data licentia, vt ciuitas reędificaretur, ſed ſolum tem-

UGR Biblioteca Universitaria

templum restitutis vasis sacris deductis à Nabuchodonosor in Babilonem, vt dicitur 1. Esdr. 1. Et nullus alius ante Darium legitur concessisse facultatem reædificandi Ierusalem. Et quando Darius concessit istam licentiam, incipiebat annus secũdus olimpiadis octogesimæ primæ, vt referunt humanæ historiæ, quibus, vt ait August. 2. de doct. 28. standum est sæpê quãdo deficit sacra Scriptura. Et transierant pro hac ætate centum triginta quinque anni, vt potê, septuaginta anni captiuitatis, & alij sexaginta quinque anni ab illo primo anno Cyri. Quia tunc secundum Eusebium, & alios Chronistas, incipiebat olimpas sexagesima quinta. Et si illis centũ triginta quinq; annis, addãtur quadringenti octoginta & sex anni cũ dimidio; ex quibus constãt sexaginta nouẽ hæbdomades cum dimidia, faciunt sexcentos viginti vnum annos cum dimidio. Istæ enim hæbdomades non sunt dierum; aliàs cito transirent, sed sunt hæbdomades annorũ: ita quod queuis constat ex septem annis. Et de talibus hæbdomadibus fit mentio. Genes. 29. dum dicitur Iacob impleisse hæbdomadam pro Rachel, & Leui. 25. dum dicitur. Numerabis tibi septem hæbdomades annorum.

UGR Biblioteca Universitaria

A prædictis tamen sexcentis viginti vno annis cum dimidio, tollendo triginta duos annos, & tres menses vitæ Christi, remanent prædicti. 589. anni pro ista sexta ætate.

Dubitatur circa prædicta, de sensu illorũ verborum Gen. 47. non auferetur sceptrũ de Iudà, & Dux de fæmore eius donec veniat qui mitendus est, id est Christus: videtur enim sæpè de fecisse sceptrum de tribu Iudà aute aduentum Chisti; nam licèt illa verba inteligantur de sceptro Semel sus cepto cum non dicatur aufferri nisi iam habitũ: vnde cum tribus Iudà nondũ acceperit sceptrum saltim permanenter vsque ad Dauid, nõ mirũ quod Iudices præcedẽtes Dauid in quarta mũdi ætate fuerint ex varijs tribubus: tamẽ post Dauid videtur sæpè esse ablatum sceptrum de domo Iudà multo ante natalem Christi. Nam in septuaginta annis captiuitatis Babiloniæ, vt notat D. Hieron. in Esai. 11. Iudæi nullibi habuerunt iurisdictionem temporalem, & de Iechonia decimo octauo Rege Iudà, dicitur Iere. 22. scribe virum istum sterilem (non quia caruerit filijs cum genuerit Salathiel, sed quia vt ibi subditur) non erit de semine eius vir, qui sedeat super solium Dauid. Nec obstat historia Su-

Sanc-

UGR Biblioteca Universitaria

Sanæ, Dauid 13. vbi de senibus eam Iudicã-tibus dicitur, quod cõstituti sunt Iudices illo anno; nam licet illi senes essent Hebræi, siquidem, vt amici frequẽtabant domum mariti Susanæ, non tamen cõstat illos fuisse de tribu Iudâ. Item in tempore Machabeorum qui erant de tribu Leui per lineam masculinam, ipsi habuerunt sceptrum. Nec valet dicere illos fuisse de tribu Iudâ per lineam fœmineam. Istæ enim duæ tribus sępé matrimonio iungebantur: Aaron enim ex quo descendunt Machabæi, & omnes Sacerdotes, duxit vxorem Elisabeth filiam Aminadab, Sororem Naason de tribu Iudâ. Sed hoc nõ sat est, vt dicatur sceptrum durasse in tribu Iuda, aliâs ob eandem rationem posset dici Sacerdotium fuisse semper in domo Iuda. Sed his non obstantibus, dicendum est, quòd tam in tempore captiuitatis quã in tẽpore Machabęorum, mansit sceptrum seu Ducatus in tribu Iuda, licét non quãtum ad vsum & possessionem, bene tamen quantũ ad dominium & proprietatem, quam nullus ab eis, ipsis inuitis, poterat auferre: & Salathiel in Babilonia dicitur Dux populi. 4. Esdręę. 5. & ipsi semper reclamarunt, etiam in tempore Machabeorum, vt ait Philõ in lib.

2.

UGR Biblioteca Universitaria

2. Breuiarij. Licêt Machabęi ex multis de cauſis ab in iuſtitia excuſarentur. In tempore verô Hærodis Gentilis Aſcalonitæ, omnino defecit ſceptrum à tribu Iuda, ſiquidé vt ait Ioſephus. 17. antiq. cap. 3. omnes tribus Iſrael poſt trigeſimum primum annum quo iſte Hærodes tiranicê regnarat conuenerunt in vnum, & voluntariè eum in Regem iurarunt. Et ſic impleta tunc Prophetia Iacob prædicta, anno trigeſimo quinto regni Hærodis naſcitur Chriſtus.

Suma annorum ab Adam vſque ad Chriſtum. 3992.

SACER-

UGR Biblioteca Universitaria

SACERDOTVM LI-
nea ab exordio mundi vſq; ad Chriſtum.

Prima, ſecunda, & tertia ætas mundi.

AB Exordio mundi Eccleſia militans in terrisplantata, vſque in finem ſeculi eſt duratura iuxta illud Chriſti, dictum Matth. 28. Ecce ego vobiſcum ſum vſque ad conſumationem ſeculi. Et cum Eccleſia ſit viſsibilis colectio fidelium ſub vno capite : ſemper habuit Sacerdotes, quibus ſenſibilium Sacramentorum ad miniſtratio, & ſacrificiorum oblatio incumberet. Et in tribus primis ætatibus mũdi dignitas Sacerdotalis maioricatui annectebatur, & ſic Eſau vẽdendo ſuã primogenituram, Gen. 25. commiſsit vitium ſimoniæ, vt ait D. Thom. in Epiſt. ad Hebr. cap. 12. lect .3.

Quarta

UGR Biblioteca Universitaria

Quarta ætas mundi ſummi Sacerdotes.

PRimus. Aaron de tribu Leui.
Secundus. Eleazar filius Aaron.
Tertius. Phinees filius Eleazari.
Quartus. Abiſue filius Phinees.
Quintus. Bocci filius Abiſue.
Sextus. Heli de linea Aarõ per Ithamar.
Septimus. Phinees filius Heli.
Octauus. Achitob filius Phinees.
Nonus. Achias filius Achitob.
Decimus. Abiatar filius Achitob, vel Abimelec.

IN Hac quarta ætate in primo anno exitus Iſrael de Egypto, Deo præcipiente Leui. 2. ſeparatur Aaron de tribu Leui, & in ſumum Sacerdotem ſpecialiter conſecratur. Cui ſucceſsit eius filius Eleazar num. 20. & iſti ſucceſsit eius filius Phinees, ſicut promiſſerat ei Deus num. 25. Quarto ſucceſsit Abiſue filius Phinees: & quinto Bocci filius Abiſue. Et licêt iſti duo vltimi texantur in genealogia Sacerdotum. 1. Paralip. 6. nõ tamen fit mentio de illis in libro Iudicũ, quia

UGR Biblioteca Universitaria

fuerunt negligentes in reuocãdo populo ab idololatria cui inteadebant, niſi pro tempore quo ſurgebat Iudex nouus in Iſrael. Imò ob iſtam negligentiam tulit Deus Pontificatum à ſucceſſoribus Eleazari ad ſucceſſores. Ithamar alterius filij Aaron. Et horum primº fuit Heli, qui ſimul fuit Iudex quadraginta annis. Sed quia fuit negligens in corrigẽdis ſacrilegijs filiorũ minatur ei Deus. 1. Re. 2. dicens. Ecce dies venient, & præcidam brachium tuum (id eſt robur Sacerdorij, vt explicat gloſ. interli.) quod impletum eſt quando Salomon. 3. Reg. 2. depoſſuit Abiathar à Sacerdotio: nam ſtatim ſubditur. Vt impleatur ſermo Domini, quẽ loquutus eſt ſuper domũ Heli in ſilo. Interim Heli aduc viuenti, & non valenti præſene ctute miniſtrare ſucceſsit filius eius Phinees, quo mortuo in belo & capta arca à Philiſteis. 1. Reg. 4. ſequitur eius filius maior Achitob, de hoc enim dicitur. 1. Reg. 14. & Achias filius Achitob fratris Ichabod filij Phinees, qui ortus fuerat ex Heli Sacerdote. Iſte enim Ichabod fuit minor quam Achitob, ſi quidẽ ortus eſt mortno patre ſuo Phinees, & mater partu eius obijt, vt dicitur. 1. Reg. 4. & ſic Achitob fuit ſacerdos, cum Sacerdotium primo

UGR Biblioteca Universitaria

mogenito daretur, nisi aliter Deus ordinasset. Nonus Sacerdos fuit Achias filius Achitob. Iste enim in tempore Saul cõsuluit dominum. 1. Reg. 14. & de isto dicunt aliqui quôd fuit Abimelech occusus cũ alijs minoribus Sacerdotibus à Saule in nobe. 1. Reg. 21. eo quôd dederit panem & gladium Dauid: sed ad minus erant fratres, cum vterq; vocetur filius Achitob. 1. Reg. 22. Decimus Sacerdos fuit Abiathar filius Abimelech: qui ex dicta occasione fugit ad Dauid, & fuit sumus Sacerdos eius: licét Saul haberet in Gabaom (vbi ex nobe transtulit tabernaculum) alium Sacerdotem de linea Eleazari nomine Sadoc, & mortuo Saule, ambo isti Sacerdotes fuere cum Dauid. 2. Reg. 20. Et postea cum Salomone. 3. Reg. 4. quousque Abiathar. 3. Reg. 2. fuit per Salomonẽ ab officio depositus, & in exilium missus, & sic Sacerdotium mansit cum Sadoc, & eius successoribus descendentibus ab Aaron per Eleazarũ. Hæc de Sacerdotibus huius quartæ ætatis.

Arca & tabernaculum.

ARCA Cum Tabernaculo, in gr

UGR Biblioteca Universitaria

bræis terram promiſsionis, colocatur primo in Galgala Ioſue, 4. & inde inſilo Ioſue 18. vbi fuit circiter trecentis triginta annis vſque ad mortem Heli. 1. Reg. 4. quando capta à Philiſteis, fuit apud eos ſeptem menſibus in azoto, in Geth, et in Acharon, quouſque reducitur in Iſrael, & colocatur in Bethſames, & ſtatim in Cariathiarim in domo Aminadab, & vt ait D. Hier. in qq. Hebrai. ſuper. 1. Reg. ex illo loco translata eſt in Maſphat, & coligitur ex 1. Reg. 7. vbi numeratis viginti annis manſionis arcæ in Cariathiarim ait Samuel. Congregate vniuerſum Iſrael in Maſphat, vt orē pro vobis dominum. Et ſubditur. Et conuenerunt, & hauſerunt aquam, & effuderunt in conſpectu Domini, id eſt, arcæ. Deinde, ait Hiero, fuit translata in Galgala, poſtea in nobe, poſtea in Gabaa, & inde in domum Obededom, &c. Alij communiter dicunt, quôd licét â Cariathiarim ſæpê ad bellum portarctur, vt colligitur ex 1. Reg. 14. tamen illuc reducibatur. Et illic mãſit quo vſque in anno octauo Regni Dauid, ducitur in Ieruſalem in domum Obededom, vt habetur 1. Paralip. 13. Ex quo loco poſt tres menſes portatur in domum Dauid, in montem Sion: vbi ſtetit vſque

UGR Biblioteca Universitaria

que ad vndecimum annum Regni Salomonis, quando ædificato templo ibidem colocatur. 3. Reg. 6. & 7. Tabernaculum vero â tẽpore quo capta est Arca à Philistæis fuit trãslatum à Silo in nobe trans Iordanem, & ibi mansit quousque Saul (occisis Sacerdotibus illic ministrantibus, & destructa nobe, eo quod dederunt gladium, & panem Dauidi, 1. Reg. 7.) illud transtulit in Gabaon, & ibi etiam mansit sine Arca, quousque ędificato templo, illuc portatur, & reconditur inter thesauros templi. Postea autem quando populus ducebatur captiuus in Babilonem, vt dicitur. 2. Machab. 2. Ieremias sumptam Arcam, Tabernaculum, & altare incensi abscondit in monte vbi Moyses sepultus iacet, in quadam spelunca à Domino sibi ostensa & hucusque non est inuenta. Vnde in templo Zorobabel, & multo minus in tẽplo Herodis, non fuit Arca testamenti.

Quintæ ætatis mundi summi Sacerdotes.

11 Sadoc filius Achitob.
12 Achimaas filius Sadoc.
13 Azarias filius Achimaas.
14 Ioannam seu Ioiada filius Azariæ.

UGR Biblioteca Universitaria

Iſte nutriuit occultê in tẽplo Regem Ioas, vt ſeruaretur Anecę quam Athalia parabat omni ſemini regio, 4. Reg. 11.

15 Azarias ſeu Zacharias filius Iozazę

Iſte occiſſus eſt â Ioas in atrio domus domini 2. Paralip. 24.

16 Amarias filius Azariæ.

17 Achitob filius Amariæ.

18 Sadoc filius Achitob.

19 Selum filius Sadoc.

20 Helchias filius Selum.

Iſte in tempore Ioſię Regis Iudæ inuenit Deuteronomium legis. 4. Reg. 22.

21 Azarias filius Helchiæ.

22 Saraias filius Azariæ.

Iſti duodecim Sacerdotes deſcendentes ab Aaron per Eleazarum, vt patet. 1. Paralip. 6. miniſtrarunt domino in hac quinta ætate. Ex quibus ſolus primus Sadoc nõ miniſtrabit in templo Salomonis cum obierit ante eius cõſumationem, & vltimus eorum, Saraias fuit occiſſus à Nabuchodonoſor, quã do fuit deſtructa ciuitas & templum, vt patet 4. Reg. vltim. Et iſtis ſucceſsit filius eius Ioſedec, qui fuit ſummus Sacerdos in captiuitate Babilonis: licêt ibi nullum Sacerdotale miniſte-

UGR Biblioteca Universitaria

ministerium exercuerit: cum hoc aliàs non esset licitum extra Ierusalem.

Sextæ ætatis mundi summi Sacerdotes.

23 Iosedec filius Saraiæ.
24 Iesus filius Iosedec. Et iste cum Zorobabel, reedificauit templum. 1. Esdr. 3.
25 Eliasib filius Iesus.
26 Iudas filius Eliasib.
27 Ioannes filius Iudæ.
28 Iado filius Ioannis.
29 Onias filius Iaddi.
30 Simon Iustus filius Oniæ.
31 Eleazarus frater Simonis.

Iste misit Tholomeo Philadelpho regi Egypti filio Tholomei lagi successoris magni Alexandri septuaginta duos senes Hebræos, qui in septuaginta duobus diebus, vt ait Iosephus. 12. Antiq. 2. verterunt de Hebræa in Græcã linguam quinque libros Moysi tantum, vt ait idem Iosephus in prologo antiq. Et D. Hier. in proœmio quæstionum Hebraicarum. Licét postea, vt ait historia Ecclesiastica reuersi illi Rabbini in Ierusalem verterunt Psalmos, & Prophetas, & misserunt Philadelpho.

UGR Biblioteca Universitaria

32 Manasses patruus Eleazari.
33 Onias filius Simonis Iusti.

Qui ex eo, quod manſit puer moriẽte patre, non miniſtrauit ſtatim.

34 Simon filius iſtius Oniæ.
35 Alius Onias filius Simonis.

Iſte apparuit Iudæ Machabeo. 2. Macha. vlti.

36 Ieſus ſeu Iaſon filius Oniæ.
37 Menelaus frater etiam Oniæ.

De iſtis duobus dicitur, 2. Macha. 4. quôd per ſimoniam adepti ſunt Sacerdotium. Et poſt iſtos, licét alij ponant alium Sacerdotẽ nomine Alchimum, alij vero id negant, ſed immediate ponunt Iudam Machabæum, & eius ſucceſſores: qui omnes vſque ad tempus Hærodis Aſcalonites, ſimul etiam fuerunt Duces populi, & Sacerdotes. In tempore vero Hærodis vſque ad mortem Chriſti cum Sacerdotium venale redderetur multi Sacerdotio fungebantur. De quorum nominibus nihil ad rem: ſed ſatis ex dictis conſtat quo modo á principio mundi, vſque ad Chriſtum ſemper fuerit in Eccleſia Sacerdos, & hoſtia viſibilis.

(.?.)

INDEX

UGR Biblioteca Universitaria

INDEX NOtabilium.

A

ABsoluunt generales ordinum, & iſtis amotis eorum vicarij, ac abiſtis deputati à caſibus, & cenſuris, etiam Pape reſeruatis & ab omni pœna, & ſententia Eccleſiaſtica, & ab inhabilitatione, ſuos ſubditos etiã nouitios, conuerſos, oblatos, & perpetuô donatos, lib. 1. cap. 6. dub. 13. 14. & 15.

Abſoluunt prouinciales & iſtorum abſentium vicarij, etiam per alios nouitios licèt retrocedant, & vollentes ordinem intrare, licèt de facto non intrent à cenſuris etiã ab homine latis, & à reſeruatis Pape, dub. 14. & 15. & in foro etiam externo poſſunt reſtituere priuatos ab officijs, & perpetuò inhabiles ad illa, ibi concluſ. 6.

Abſoluunt priores, & iſtis abſentibus eorum vicarij, etiam per alios ſuos etiam hoſpites, & nouitios, conuerſos, oblatos, perpetuô donatos à caſibus etiam Papæ ſatisfacta

UGR Biblioteca Universitaria

parte.dub.13. & 15.& bis in vita absoluunt prædictos ab omni pœna, & sententia Ecclesiastica, & inhabilitatione,& ignorantes & in aduertentes quoties opus sit,ibi.

Ahsolui possunt dicti prælati à quibus ipsi absoluere possunt per Sacerdotem ordinis ab eis electium,ibi.

Absolui possunt religiosi per idoneũ confessorem etiam secularem â reseruatis Pape extra Bullã Cœnæ semel in vita, & ab alijs quoties opus sit, dub.12.

Absoluunt religiosi famulos mõnasterij cum sola licentia suorum prælatorum,lib.2. cap.6.dub. 1.

Absoluuntur religiosi approbati à casibus Episcopi, dub. 7. & à reseruatis Pape extra bullam Cœnæ,dub.6. et c.7. dub. 1.& à sententijs, pœnis,& censuris ab homine latis in foro externo satisfacta parte,&in foro interno etiam parte non satisfacta, ibi.

Absoluunt religiosi excommissione suorum prouincialium in terris in fidelium, etiã à reseruatis in Bulla Cœnæ, cap.6.dub.6.

Alienatio bonorum monasterij quomodo fit,& de pœnis aliter alienatium ista, lib.1. cap.4. dub. 3.

Alienãtur à solo prælato bona quæ seruã-

do

UGR Biblioteca Universitaria

do ſeruari nõ poſsũt, ſec⁹ de alijs, ibi, & quid poſsit circa hæc generalis, difinitores capituli generalis, aut præſidens cum definitoribus in capitulo pronunciali, ibi.

Appellatio an, ſit licita religioſis, libr. 1. cap. 6. dub. 4.

B

BApticant religioſi indiarum in ſuis Eccleſijs, & locis, lib. 2. cap. 5. dub. 1.

Beneficia Eccleſiarum vnitarum monaſterijs quomodo prouidẽda, cap. 3 dub. 6.

Bulla non ſuſpendit regularium priuilegia, etiam pro ſecularibus conceſſa, cap. 3. dub. 7. & cap. 7. dub. 3. nec priuilegia in iure inſerta, nec conſuetudines habentes vim legis, nec literas fraternitatis conceſſ2 â regularibus, nec priuilegia diſimilia priuilegijs Bullæ, ibi.

Bulla pro eligendo confeſſore gaudent religioſi & alio ſimili in dulto, libr. 1. cap. 6. dub. 12.

C

CAlices â quibus cõſecrantur, lib. 2. cap. 5. dub. 9.

Carnibus veſci licet religioſis ter inſep-

UGR Biblioteca Universitaria

inſeptimana, extra aduentum, quadrageſimã, & dies vetitos, & in iſtis diebus de conſilio vtriuſque medici, lib 1. cap. 6. dub. 22.

Caſus reſeruabiles à prælatis regularium, lib. 1. cap. 6. dub. 9. Et non ſunt reſeruati pro nouitijs, dub. 10.

A caſibus iſtis non abſoluitur religioſus cũ ſola licentia generali confitendi, dub. 11.

Cenſuræ & pœnæ priuatiue incorruntur ante ſententiã declaratoriã culpæ: ſecûs de alijs pœnis, c. 3. dub. 5 in motu de larg. munerum, & quis abſoluat ab iſtis vide abſoluere.

Chriſma à quo cõficitur, lib. 2. c. 5. dub. 9.

Chriſmate, et oleo quatuor annorum vtũtur religioſi in Indis, dub. 2.

In cibis quomodo diſpenſant prælati regulares lib. 1. cap. 6. dub. 21.

Confitendi licentia clauditur in licentia itinerandi data religioſo, dub. 11. & quis ſit idoneus Sacerdos pro religioſis, ibi.

Confeſsiones audiendi licentia, aut abſoluẽdi à reſeruatis non ſpirat amoto concedẽte, ſecûs de licentia abſoluendi aliquem determinate, et re integra, lib. 2. c. 3. dub. 1.

Confeſsiones licetê audiunt prædicatores, et minores debitê ordinario præſentati, et ab eo ſine cauſa reiecti, lib. 2. c. 6. dub. 1.

Con-

UGR Biblioteca Universitaria

INDEX.

Confessiones licitè audit religiosus, parocho renuente, imò & Episcopo renuente, si est expessitus à legato Papæ, ibi.

Cõfessiones non audit validè Dominicanus sine licentia sui ordinis, benè tamen religiosi alij cum sola licentia ordinarij, dub. 2.

Confessores regulares suspensi iuridicè, persuos prælatos à confessionibus audiendis non absoluunt validè, ibi.

Confessor virorum, an cum bulla absoluat mulieres, dub. 3.

Confessor ordinis prædicatorum, & minorum semel expositus, est perpetuò expositus, nõ sic alij religiosi, sed reuocari possunt à solo Episcopo successore, dub. 4.

Confessores religiosi vbi sunt expossiti absoluunt oues, aliarum diœcesum, dub. 4. & vbique possunt absoluere habentes bullã, & initinere omnes, nisi in locis, vbi ordinarij existunt, dub. 5.

Consuetudo quot actibus inducitur, libr. 2. cap. 1. dub. 3.

Corporalia etiam extranea bene dicũtur, à præsidente monasterij, & in terris in fidelium à quouis religioso, lib. 2. cap. 5, dub. 8. & 9. & licet religiosis laicis ista, & calices tangere, & lauare, ibi.

Decius

INMEX.

D

DEcimæ nõ ſoluuntur a religioſis de vllis bonis, etiam de agris arrendatis alijs, lib. 2. cap. 9. dub. 4.

Decima perſonalis non ſoluitur à famulis religioſorum, ibi.

Delegatus quãdo poſsit ſub delegare, lib. 1. cap. 6. dub. 8.

Diæta continet ſeptem, aut decem leucas lib. 2. cap. 5. dub. 9.

Difinitores capituli generalis quid poſſunt circa officium diuinum, & ſtatuta ordinis, &c. lib. 2. cap. 2. dub. 2.

Diſpenſatio ſtrictius priuilegio interpretatur, lib. 2. cap. 1. dub. 1.

Diſpenſatio in iure diuino ſine cauſa facta non valet. nec etiam diſpenſatio in lege humana facta ab inferiori Papæ ibi.

Diſpenſat religioſus ex commiſsione ſui generalis â periendo literas pœnitentiariæ Doctoribus directas ſuper aliquo diſpenſando cap. 6. dub. 8.

Donatio religioſo vetita, lib. 1. c. 3. dub. 5. in explicatione decreti de largitione munerum.

Eccle-

UGR Biblioteca Universitaria

INDEX.

E

ECclesiæ parochiales vnitæ monasterijs quando visitantur ab Episcopis, libr. 2. cap. 3. dub, 6.

Ecclesiæ & altaria regularium ab eorum prælatis consecrantur, & reconciliantur, cap. 5. dub. 9.

Ecclesiæ erigi, & reformari possunt, á religiosis in terris infidelium, & alia fieri in quibus non est necessaria Episcopi consecratio, ibi.

Electio iure nature valida, valet in conscientia, etiam omissis iuris solemnitatibus. lib. 1. cap. 4. dub. 4.

Eleemosynas pro religiosis impediẽs excommunicatur, cap 7. dub. 1.

Episcopus monachus tenetur ad tria vota essentialia, ad ceremonias sui ordinis, suo officio non repugnantes, & ad portandum habitum monasticum, nec testari potest, lib. 1. cap. 2. dub. 4.

Episcopus si deserat oues ex causa & licẽtia potest fieri monachus, cap. 1. dub. 1.

Episcopus monachus consecratus etiã relicto Episcopatu non potest in suo ordine officium tenere, cap. 6. dub. 7. Et tenetur iste ante

UGR Biblioteca Universitaria

antequam consecretur sub suspensione resignare quæ habet ab ordine præter quaternos, cap. 7. dub. 3.

Episcopus quomodo componet lites religionum circa præcedentiã, lib. 2. c. 3. dub. 6.

Episcopatus nõ potest acceptari à religioso sine licentia ordinis, aut Papæ, alias priuatur beneficijs ordinis, cap. 6. dub. 7.

Eucharistia omnibus, etiam in paschate, & articulo mortis licitè ministratur à religiosis, & de istorum licentia, etiam à clericis in domibus religiosorũ, lib. 2. c. 5. dub. 3. & 4. 5.

Eucharistię festum à solis Dominicanis in Dominica octauarum potest celebrari, deferendo etiam Eucharistiã per vias ab eis semel electas, & cũ indulgetia plenaria, du. 6.

Excommunicationes contra statuta, priuilegia & benefactores, vt sic, religiosorum, ac eorum seruitores sunt nullæ, cap. 3. dub. 8.

F

FAmuli religiosorum ab eis recipiunt Eucharistiam, pœnitentiam, & extremam vnctionẽ, & in morte gaudent indulgentijs religiosorum, lib. 2. c. 5. dub. 4. & cap. 6. dub. 1. & sunt exempti ab ordinario, cap. 5. dub. 4. & eorum grauimina indicat conseruator religiosorum, cap. 10. dub. 5.

Fugi-

UGR Biblioteca Universitaria

Fugitiuus vide habitus. Funus, vide quarta funeralis.

Ad funera defunctorum sepeliendorũ in Ecclesijs religiosorum, an isti cum Cruce, &c. possint exire vide, ca. 3 dub. 5.

G

GRangiæ religiosorum gaudent immunitate, lib. 2. cap. 5. dub. 7.

Gratia concessa alicui quando cessat amotione concedentis, vt licentia expendẽdi peccunias, audiendi confessiones, absoluendi etiam à reseruatis, &c. c. 3 dub. 1.

Gratia delegati nõ spirat eius amotione, ib. 1. cap. 6. dub. 2. sicut licentia audiendi confessiones.

Gratia facta, licentia, aut priuilegium nõ tolitur per legem cõtrariam sequentem, nec ante certificationẽ de eius reuocatione, libr. 2. cap. 3. dub. 4.

Gratiæ obtentæ à Dominicanis sine licẽtia suorum superiorum, annullantur, cap. 6. dub. 2.

H

HAbitum religiosus temerariẽ dimitendo, alio habitu assumpto, excommunicatur: & si recedit etiam cum habitu,

UGR Biblioteca Universitaria

animo non redeundi ad religionem est apo-
stata, lib. 1. c. 7. dub. 2. Et iste potest cogi cen
suris à suo superiore, vt reuertatur. Et sunt
excõmunicati qui istos fauent, aut detinent
cap. 6. dub. 3.

Habitum alterius religionis, aut ei consi-
milem portans, potest cogi censuris ab ordi-
nario requisito, vt illum dimittat, nec potest
quis sine licentia religiosorum sepeliri extra
istorum Ecclesias cum eorum habitu. Et Au-
gustini tenentur deponere habitum album
consimilem habitui prædicatorum, aut sal-
tim portare semper habitum nigrum, cap. 7.
dub. 4.

Habitus à religioso, etiam Episcopo sub
depositione, semper portandus publice, ibi.

Horæ canonicæ possunt recitari à religio-
sis mentaliter legendo per librum, lib. 2. cap.
8. dub. 2.

Horarum defectus quomodo supplentur
á religiosis, & quãdo possunt in feria de sa-
cto recitare, & conformare se cum alij cho-
ris in recitatione horarum, ibi.

Horarum recitatio quomo dispensatur cũ
religiosis & monialibus, lib. 1. c. 6. dub. 21.

Circa horas quid possint definitores capi
tuli generalis, lib. 2. c. 2. dub. 2. Vide officiũ
diuinum.

Iciu-

INDEX.

I

Ieiunia regularium quomodo dispensantur, & commutantur. Et quando possunt anticipare, & retardare prandium, & collationem, & trãsferre ieiunia, lib. 1. c. 6. dub. 12. & 21. Nec tenetur ad ieiunium religiosus in tribus diebus natalis domini in feria sexta occurrentibus, nec in alijs diebus festiuis extra feriam. 6. occurrentibus, dub. 22.

Illegitimus dispẽsatur ad ordines per professionem, & ad officia per suos prælatos, cap. 18. & alia ibi. & cap. 8. dub. 1.

Incestuosus â quo dispensetur ad petitionem debiti, lib. 2. cap. 6. dub. 9.

Indulgentiæ religionum reuocatę à Paul. 5. sunt iterum ab eodem confirmatæ, cap. 3. dub. 3 concluſ. 3.

Indulgentiæ istæ non suspenduntur pro religiosis in Bulla Cruciatæ, dub. 7.

Indulgentiæ pro festis sanctorum ordinum, transferuntur cum ipsis festis, cap. 7. dub. 2.

In indulgentijs religionum, confraternitatum, &c. cõmunicant omnes religiosi, c. 4.

Interdicti suspensio in Ecclesijs religiosorum quando fit, & quòd monasteria à populo separata non tenentur seruare interdictum

UGR Biblioteca Universitaria

tum & alia plura, lib.2.cap.7.dub.2.& 3.

Interſtitia ordinum à quo diſpenſentur pro religioſis,cap.8.dub. 1.

Irregulariras religioſi, qualis & à quo diſpẽſetur,lib.1.cap.6.dub.16.17.18.& 19.

Iudex religioſi coram quo debet conueniri eſt eius prælatus, & ab eo puniri poteſt relictis apicibus iuris,lib 1.cap.6.dub. 3. & lib.2.cap.10.dub.6.

Iudex conſeruator religioſorum quis. Si teneatur acceptare. Si vno nominato poſsit alius nominari,lib.2.c.10.dub.1.ſi poteſt cõmittere vices ſuas,& quibus,dub.2 Si poteſt procedere ad quatuor diætas dub. 3. & contra quos,& quibus pœnis, dub. 4. & 5. & de pœnis conſeruatoris excedentis commiſsionem, & partis adid inducentis, dub.7.

Iuramenta qualia diſpenſantur, aut relaxantut à religioſis,lib.2.c.6.dub.8.

L

LEx certo nocens omittatur etiam inconſulto ſuperiore,in dubio conſulatur,ſi eſt poſsibile,lib.1.c.6.dub. 21.

Legum Eccleſiæ diſpenſatio,vt cibotum, ieiuniorum, recitationis horarum conuenit prælato religioſorum, ſi alias non eſt reſtri-

ctus

UGR Biblioteca Universitaria

tus, dub. 21. & commutari possunt pro religiosis per confessorem etiam secularem, dub. 12.

Lex Ecclesiæ vt obliget, promulgetur in omnibus diœcesibus, & lex ciuilis in omnibus prouincijs, lib. 2. cap. 1. dub. 3.

Lex non cessat obligare interposita supplica, benè tamen rescriptum peculiare, ibi.

Leges etiam regularium quis interpretetur, cap. 2. dub. 1. & 2. & dantur regulæ ad hoc dub. 3.

Lex pendet ex acceptatione, nisi reuocet gratias, & priuilegia, cap. 1. dub. 3. & lib. 1. c. 6. dub. 12. & quando dicitur non acceptari, lib. 2. cap. 1. dub. 3.

Lex generalis, nec reuocat speciales eiusdem materiæ, nisi de illis fit mentio, cap. 6. dub. 1. nec etiam reuocat priuilegia concessa dum non fit mentio de hoc, libr. 1. cap. 6. dub. 3.

Leges regularium à quo fiant, lib. 2. cap. 2. dub. 3.

Licentiæ vide dispensatio, gratia.

M

Missa celebratur licitè à religiosis illico post matutinum, aut post, duas horas

UGR Biblioteca Universitaria

mediæ noctis, & vsque ad nonam inclusiuè, id est intra tres horas post me diem, lib. 2. cap. 5. dub. 6.

Missa dicta pro defunctis in altari Rosarij prædicatorum liberat animam à Purgatorio lib. 2. cap. 4.

Missa licite celebratur â religiosis extra Ecclesiam, imò & in priuatis domibus dum non vetãtur ab Episcopo, & in Ecclesia violata, &c. dub. 7.

Missa celebratur à religiosis bis in die in terris in fidelium, dub. 9.

Monasteria monialium earum superior sine necessitate intrans est excommunicatus, & officio priuatus, lib. 1. cap. 5. dub. 2.

Monasteria virorum, & mulierum quando, & quibus licet intrare, & de pœnis intrãtium, superiorum permittentium, & subditorum admittentium, dub. 1. & 2. & quis dispensat in istis pœnis, cap. 6. dub. 15.

Immonasterijs monialiũ reperti possunt puniri per prælatos regulares monialium, cap. 5. dub. 2.

Monasterij monialium, absente priore à conuentu suo, curam gerat earum confessor, cap. 6. dub. 6.

A monasterio exire quando liceat moniali,

UGR Biblioteca Universitaria

moniali, & de pœnis exeũtium ſine cauſa, & ſuperiorum id concedentium, & commi-tantium & recipientium illas, dub. 3. & 4.

Monaſterium non fundatur ſine licentia ordinarij, & aſſenſu monaſteriorum loci, lib. 2. cap. 9. dub. 1.

Monaſteria mutare, aut alijs reunire quá do licèt, dub. 1. & 2.

Monaſteria grangiæ, & loca regularium gaudent immunitate, & ibi vim inferentes excommunicantur cum reſeruatione ad Papam, cap. 5. dub. 7.

Monaſteriorum monialium deſtructorũ bona, applicantur monaſterijs vicinioribus ordinis, cui ſunt ſubiectæ, lib. 2. c. 9. dub. 2.

M

NOtarij creantur à prouincialibus, lib. 2. cap. 2 dub. 3.

Nouitij in fauorabilibus reputantur religioſi, & quis abſoluit eos à caſibus Epiſcopi, lib. 1 cap. 6. dub. 10.

Nouitij maiores ſexdecim annorum quo modo recipiendi, cap. 8. dub. 2.

Nouitium impedientes, aut extrahentes à religione, aut impedientes, aut cogentes, mulierem ad religionem, aut profeſſum ſine

UGR Biblioteca Universitaria

licentia sui superioris detinentes quas pœnas incurrunt, dub. 4.

In nouitiorum receptione, aut post præter alimenta nil ex pacto exigatur, lib. 1. ca. 8. dub. 3. & accepta etiam liberè data restituantur nouitio abeunti, ibi. & lib. 2. cap. 3. dub. 6.

O

OBlatum etiam prælatis celebrantibus in Ecclesijs regularium istis detur, libr. 2. cap. 3. dub. 5.

Officia diuina, ordines, & alia sub excommunicatione non celebrentur in Ecclesijs regularium istis inuitis, cap. 8. dub. 1.

Ad ordines male promoti regulares, dispensantur per suum generalem, lib. 1. c. 6. dub. 15.

Ordinantur religiosi à quouis Episcopo, & in suis domibus, lib. 2. c. 8. dub 1. & extra tempora, & non seruatis inter stitijs, ibid. & cap. 3. dub. 6. nec examinari possunt in cãtu, moribus, & ceremonijs Ecclesiæ, ibi. & cap. 3. dub. 5.

Ordinis Prædicatorum; & aliorum locus, lib. 2. cap. 3. dub. 6.

Ouа & lacticinia licite comeduntur à religiosis in diebus vetitis, lib. 1. c. 6. dub. 22.

Pacta

UGR Biblioteca Universitaria

P

PActa religiosorum in præiuditium suorũ priuilegiorum sine licentia generalis nõ valent, lib. 2. cap. 3. dub. 5.

Paupertas Euangelica non minuitur habendo bona in communi, imô monasterium succedit in bonis parentum religiosi viuẽtis, & fit Dominus aliorum de quibus, lib. 1. cap. 4. dub. 1. & 2. & data sibi ad vnum vsum licité conuertunt in aliũ, ablato scandalo, ibi.

Paupertatis votum si violetur habendo pecculium, redditus annuos, peccunias extra commune depositum, consumendo illas in malos vsus, aut aliquid recipiendo, cap. 3. dub. 1. 2. & 3.

Paupertatis votum violatur, vendendo, emendo, mutuando, donando, celando rem prælato & alia multa, dub. 4. & 5. & quid cõ sumere possit religiosus sine licentia expressa, ibid. & quæ sit materia grauis pro voto paupertatis, lib. 1. cap. 3. in princip. Pœne, vide censuræ.

Prædicare potest religiosus idoneus primæ tonsuræ cum sola licentia sui superioris, lib. 1. c. 7. dub. 2.

Prælati regularium qui, cap. 6. dub. 6. &

UGR Biblioteca Universitaria

quanta sit istorum authoritas, dub. 7. & est limitabilis per superiores, dub. 8.

Prælatus vnius conuentus non est prælatus hospitum ordinis, cap. 3. dub. 5,

Prælatorum regularium iurisdictio, etiam ex priuilegio obtenta est ordinaria, & sic delegabilis, cap. 6. dub. 8.

Prouincialis licentia eget religiosus, vt sit prælatorum soccius, Inquisitor, Prædicator, Cruciatæ, à quo potest remoueri, & alter substitui, lib. 1. cap. 6. dub. 7.

Priuilegium quid, & quomodo differt à dispensatione, lib. 2. cap. 1. dub. 1.

Priuilegij scriptura nõ est necessaria pro foro animæ, sed pro foro externo, dub. 2.

Priuilegia vbi sola signatura prælati, aut notarij petitur vim habent in iudicio, ibi.

Priuilegia regularium quis interpretetur, lib. 2. cap. 2. dub. 2. & dantur regulæ ad hoc, dub. 3. concluf. 3.

Priuilegium, aut breue nõ ponitur in vsu in prouintia sine licencia generalis, &c. cap. 2. dub. 2.

Priuilegia religiosorum possunt reuocari à generali, lib. 1. cap. 6. dub. 7. & lib. 2. cap. 6. dub. 2.

Priuilegiũ personæ cessat per non vsum decem

UGR Biblioteca Universitaria

decem annorum, priuilegium Ecclesiæ per non vsum 40. annorum & priuilegia regularium per non vsum centum annorum, lib. 2. c. 3. dub. 2. & qualis non vsus requiritur, ibi.

Priuilegiorum confirmatio varijs tenoribus quomodo inteligitur, ibi.

Priuilegio ordinis quis renũtiare potest, ibi.

Priuilegium quomodo cessat actu cõtrario, dub. 3.

Priuilegia regulariũ nõ cessant pluribus contrauentionibus, nec per generalem reuocationem priuilegiorum, benè tamen per generalem reuocationem priuilegiorum regularium. sine mentione illorum de verbo ad verbum, dub. 3. & 4.

Priuilegia omnia regularium valent, exceptis contrarijs Concilio Trid. & de istis an valeant, lib. 2. dub. 5. 6. & 7.

Literæ obtentæ contra priuilegia regularium sunt nullæ, dub. 8.

Priuilegia regulariũ etiã pro secularib⁹ nõ suspẽduntur per bullã Cruciatæ, c. 3. dub. 7.

Priuilegia gratiæ, &c. ordinũ cõgrationũ Colegiorũ, vniuersitatũ, locorũ piorũ, personarum secularium, & regularium sunt communia omnibus religionibus, lib. 2. cap. 4.

Priui-

UGR Biblioteca Universitaria

Priuilegiorum communicatio quomodo inteligitur, & non communicatur vſus priuilegij, ſed ius vtendi illo, ibi.

Priuilegia gratiæ vnius monaſterij extẽduntur ad alia eiuſdem ordinis, & ſic ad omnes ordines, ibi.

Adproceſsiones publicas cogi poſſunt religioſi ab Epiſcopo, niſi diſtent per dimidiũ miliare, aut ſtrictiori clauſura viuãt, aut ſint Colegia, quæ nec cantant in chroro, nec ad mortuos accedunt. lib. 2. cap. 3. dub. 6.

Q

QVarta funeralis de quibus, & à quibus debeatur, lib. 2. cap. 9. dub. 5.

R

REligio ſtatus perfectior poſt Epiſcopatum à Chriſto inſtitutus in tribus votis conſiſtens, inter quę obedientia præſtat, lib. 1. cap. 1. dub. 3. & c. 2. dub. 1. 3.

Religionis ſtatus eſt tendentia ad perfectionem, cap. 2. dub. 2.

Religioſus quo rigore ad regulam tenetur, dub. 4.

Religioſus expulſus, aut egreſſus etiam cum licentia quibus priuetur, cap. 7. dub. 3.

Reli-

UGR Biblioteca Universitaria

Religiosus expulsus sine licentia sui ordinis non potest recipi in alio, ibi.

Religiosi Societatis voti simplicis possunt ex causa rationabili manumiti, & à votis liberari, cap. 2. dub. 3.

Religiosi sunt exempti ab ordinarijs, li. 1. cap. 6. dub. 5. & lib. 2. cap. 3. dub. 5.

S

STatus quid, & licet ascendere ad altiorē statum sed non retrocedere, lib. 1. cap. 1. dub. 1.

Statuū diuersitas, dub. 2. status Episcopi omnibus perfectior, dub. 3.

Statuta regularium â quo fiant, lib. 2. c. 2. dub. 2.

Suspensio à diuinis quid sit, & quid includat, lib. 1. cap. 5. dub. 1.

T

TErtiarij quibus gaudent priuilegijs, lib. 2. c. 3. dub. 5.

Testes legitimi sunt religiosi in omni tribunali etiam pro suis causis, licet ad id non possunt cogi extra ordinem, lib. 1. c. 6. dub. 2.

Transitus de vno in alium ordinem ve-

tatur

UGR Biblioteca Universitaria

tatur religiosis,& sub quibus pœnis. Et transeundo etiam cum licentia quibus priuentur in ordine assumpto. Et quod non possunt sua supelectilia secum portare, cap. 7. dub. 3.

Tributum, aut aliam in posítionem, qui imponit religiosis excommunicatur, lib. 2. cap. 9. dub. 3.

V

VEstes sacræ benedicuntur à religiosis Sacerdotibus, lib. 2. cap. 5. dub. 8.

Vota obedictiæ castitatis,& paupertatis beatarum prædicatorum, & minorum colegialiter viuentium sunt solemnia, lib. 1. cap. 5. dub. 3.

Vota regularium ab eorum prælatis irritantur excepto voto transeundi ad arctiorẽ religionẽ. Sed hoc votum,& omnia alia nouitiorum,& oblatorum præter votum castitatis, & religionis ab eisdem dispensantur, cap. 6. dub. 1.

Vota aut iuramenta monialium non obligant ad peccatum mort. ibi.

Vota omnia cum professione commutãtur, ibi.

Votum arctioris religionis dispensatur à prælatis regularium, si dispensatus profitetur ordinem dispensantis, dub. 20.

Vota

UGR Biblioteca Universitaria

INDEX.

Vota regularium, iuramenta, ieiunia, & alia præcepta commutantur à quouis confessario etiam seculari, lib. 1. cap. 6. dub. 12.

Voto obedientiæ obligaris obedire prælato iuxta tua statuta tantum, cap. 6. in principio. Et isto voto subdis te superiori, vt patri, vt prælato, & vt iudici ibi, & coram eo debes conueniri, etiam à secularibus, lib. 2. cap. 10. dub 6.

Vota, & iuramẽta secularium dispensantur, & commutantur à regularibus in quodvis opus pium, cap. 6. dub. 8.

Vouens castitatem ante matrimonium quomodo per religiosos dispensatur ad petitionem debiti, dub. 9.

Vota qui dispensare valet, à fortiori potest ea commutare, & melius faciet vtendo vtraque potestate, lib. 1. cap. 6. dub. 12.

FINIS.

UGR Biblioteca Universitaria

TOLETI.

Apud Didacum Rodriguez,

Typographum Regium.

Anno M. DC. XVII.

BIBLIOTECA UNIVERSITARIA DE GRANADA

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

UGR Biblioteca Universitaria

Rerum Religi
A
16-310
UGR Biblioteca Universitaria